DÎVÂN-I MUHİBBÎ

(KANUNÎ SULTAN SÜLEYMAN'ın ŞİİRLERİ)

1

Tercüman 1001 TEMEL ESER

TERCÜMAN GAZETESİ'nin
bir kültür hizmeti olarak
yayınladığı

"1001 TEMEL ESER"
Serisinin
154. kitabı
DÎVÂN–I MUHİBBÎ I.
(Kanunî Sultan Süleyman'ın Şiirleri)

KERVAN KİTAPÇILIK
BASIN SANAYİ ve TİCARET A.Ş.
Ofset Tesisleri'nde
dizilmiş ve basılmıştır.
(1980)

Tercüman 1001 TEMEL ESER
154

DÎVÂN-I MUHİBBÎ

(KANUNÎ SULTAN SÜLEYMAN'ın ŞİİRLERİ)

I

Hazırlayan:
Vahit ÇABUK

İSTANBUL
1980

Sevinçle karşılayıp, ümitle alkışladığımız **"1000 Temel Eser"** serisi, Millî Etiğim Bakanlığınca durdurulunca, bugüne kadar yayınlanan 66 esere yüzlerce ek yapmayı düşündük ve **"Tercüman 1001 Temel Eser"** dizisini yayınlamaya karar verdik. **"1000 Temel Eser"** serisini hazırlayan çok değerli bilginler heyetini, yeni üyelerle genişlettik. Ayrıca 200 ilim adamımızdan yardım vaadi aldık. Tercüman'ın yayın hayatındaki geniş imkânlarını 1001 Temel Eser için daha da güçlendirdik. Artık karşınıza gururla, cesaretle çıkmamız, eserlerimizi gözlere ve gönüllere sergilememiz zamanı gelmiş bulunuyor. Millî değer ve mânâca her kitap ve her yazar bu serimizde yerini bulacak, hiç bir art düşünce ile değerli değersiz, değersiz de değerli gibi ortaya konmayacaktır. Çünkü esas gaye bin yıllık tarihimizin temelini, mayasını gözler önüne sermek, onları lâyık oldukları yere oturtmaktır.

Bu bakımdan 1001 Temel Eser'den maddî hiç bir kâr beklemiyoruz. Kârımız sadece gurur, iftihar, hizmet zevki olacaktır.

KEMAL ILICAK

Tercüman
Gazetesi Sahibi

Halk içinde mûteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi

Kanunî Sultan Süleyman

ÖNSÖZ

Osmanlı pâdişahları içinde en uzun saltanat süren Kanûnî Sultan Süleyman hakkında şimdiye kadar pek çok eser yazılmıştır. Bilhassa siyâsî ve askerî faaliyetleri ile Türk âleminin "Büyük Türk" ü, Avrupa âleminin ise "Muhteşem Süleyman" ı olarak şöhret kazanan pâdişah, aynı zamanda ilim ve san'ata da büyük ehemmiyet vermiştir. Devri, Türk târihinin her yönüyle altın çağı olmuştur.

Çok iyi bir eğitim görmüş olan Kanunı Sultan Süleyman, uzun saltanatı sırasında, âlim, şâir ve san'atkârları himâye etmiştir. Yaptırdığı Süleymâniye câmiinin külliyesinde bir yüksek okul (Dârü'l–hadîs) açtırarak, fen ve tıb ilimleri ile diğer ilim dallarında bir çok kişilerin yetişmesini sağlamıştır. Aynı zamanda kendisi de bilgin ve şâir olan pâdişah, birisi Farsça, üçü Türkçe olmak üzere dört divançe sâhibidir. Türkçe divanlarından seçmeler Âdile Sultan tarafından 1308 (1892) yılında bastırılmıştır.

Âdile Sultan tarafından bastırılan Divan'ın Türkçe metnini sunduğumuz bu çalışma, 46 yıl gibi oldukça uzun bir saltanatı her türlü siyasî, askerî, idârî ve kültürel başarılarla süsleyen iyi bir devlet yöneticisi pâdişahın iç âlemini halkın nazarına aksettirmek gayesini taşımaktadır. Metnin başına Kanunî Sultan Süleyman'ın hayatı ile askerî faâliyetlerini içine alan bir yazı konulmuştur. Sonuna ise, metinde geçen Osmanlıca kelimelerin bilinmesine faydalı olacak bir lügatçe eklenmiştir.

Vahit ÇABUK

KANUNÎ SULTAN SÜLEYMAN (1494–1566)

Onuncu Osmanlı pâdişahı olup, Avrupalılarca daha çok Muhteşem Süleyman veya Büyük Türk lâkaplarıyla tanınmaktadır. Bizde Kanunî olarak şöhret kazanmıştır. Babası Yavuz Sultan Selim'in Trabzon vâlisi bulunduğu sırada, 6 Kasım 1494 tarihinde dünyaya gelmiştir. Kur'an'daki bir âyetten Süleyman adını almış, İstanbul'da bulunan dedesi Bayezid II.'e doğum müjdesi hemen ulaştırılmıştır.

Süleyman ilk çocukluk devresini Trabzon'da babasının yanında geçirdi. Yine burada ilk eğitimini yaptı. On beş yaşına kadar, babası tarafından görevlendirilen hocalardan ders gördü. On beş yaşına gelince, babası oğlu için padişahtan bir sancak istedi. Şehzadelere on beş yaşına gelince, idarî bakımdan yetişmeleri için, bir sancak idâresi verilirdi. Yavuz Selim'in isteği üzerine pâdişah babası, Süleyman'a Şebinkarahisar kazasını sancak olarak vermişti. Ancak, Amasya sancak-beyi olarak bulunan büyük şehzâde Ahmed, kendi sancağına yakınlığı dolayısıyla, küçük kardeşinin oğlu olan Süleyman'ın bu tâyinini iyi karşılamadı. Bunun üzerine Bolu sancağına tâyin edildi. Şehzâde Ahmed, buna da itiraz etti. Pâdişah ve vezirler tarafından daha çok sevilen şehzâde Ahmed'in her isteği kabûl ediliyordu. Bolu sancağı da olmayınca, Süleyman'a Kefe sancağı verildi. Şehzâde Ahmed'in bu itirazları, taht iddialarını kızıştırdı ve Süleyman'ın Kefe'ye tâyin edilmesi Yavuz Selim'in daha çok işine yaradı.

Süleyman, bir müddet sonra başlayan şehzadeler kavgasında İstanbul'da kaymakam olarak bulundu. Babasının saltanata tam olarak sahip olmasından sonra, Manisa'ya sancakbeyi olarak gönderildi (1513). Süleyman Manisa'da geniş yetkilerle işe başladı; ancak sancağın hayli karışık olan iç düzeninin korunması için, babasından yardım istedi. Yavuz Selim, Siyâset–nâme adı ile anılan bir tâlimât–nâme göndererek ona göre hareket edilmesini sağladı.

Yavuz Sultan Selim Çaldıran seferine giderken Süleyman'ı Edirne muhâfazasına gönderdi. Mısır seferinde de aynı şekilde yine Edirne'ye gönderdi. Süleyman, babası Sultan Selim'in Çorlu civârında ölümü üzerine, Pîrî Paşa tarafından gönderilen silâhtarlar kethüdâsı Süleyman Ağa'nın dâveti ile İstanbul'a geldi. 30 Eylül 1520 tarihinde Üsküdar'a gelen Süleyman, bir gün sonra, yâni 1 Ekim günü Osmanlı tahtına oturdu. Aynı gün,merâsimden sonra mate–matem elbisesi giydi ve babasının cenâzesini karşılamak üzere,Edirne–kapı'sından çıktı.Fâtih câmiinde kılınan namazdan sonra,onun Mirza sarayı denilen yerde gömülmesini ve buraya bir câmi ile türbe yapılmasını emretti. Sonra saraya giderek cülûs bahşişlerini dağıttı.

Babasının vezîri olan Pîrî Paşa'yı makamında bırakan Süleyman, Lalası Kasım Paşa (Koca)'ya da vezirlik rütbesi verdi. Böylece divanda vezirlik sayısı dörde yükseldi. Babasının Tebriz'den getirdiği 600 evden ibâret sürgünleri serbest bıraktı. Yasaklanmış olan Osmanlı – İran ipek ticâretini yeniden başlattı. Asâyişsizlik gösterenleri şiddetle tâkip etti. Zorbalar tamamiyle sindirildi.

Daha çok pâdişahın gençliğinden yararlanmak isteyenlerin bâzı isyan hareketleri görüldü. Bunlar arasında geniş bir arâziye yayılan ve ehemmiyeti büyük olan ilk hareket Canberdî Gazalî ile başladı. Tomanbay emirle-

rinden Şam emîri olan, sonra Yavuz Sultan Selim'e itâatini arzederek Kudüs ve Gazze sancakları ile birlikte Şam eyâletine tâyin edilen Canberdî Gazalî, Yavuz Sultan Selim'in ölümünden sonra, yerine geçen oğlunun gençliği ve tecrübesizliğini düşünerek baş kaldırdı. Niyeti, önce Suriye ve Filistin'i ele geçirmek, sonra da Mısır'ı zapt etmekti.

İsyana Şam kalesini almakla başladı. Adına hutbe okuttu. Sikke de bastırdıktan sonra, Kürtlerden ve Araplardan onbeş bin kişi topladı. Lübnan'daki Dürzileri ayaklandırdı. Mısır vâlisi Hayır Bey pâdişaha durumu bildirdi, kendisi de Canberdî Gazalî'yi oyalamağa başladı.

Canberdî Gazalî, yayılmak için Haleb'e saldırdı. Trablus, Hama ve Humus sancakbeyleri Haleb'e çekilmişti. Halep vâlisi Karaca Paşa emrinde şehrin savunmasını yapıyorlardı. İstanbul'dan Ferhad Paşa, 4.000 yeniçeri ve 200 top ile Anadolu, Sivas ve Karaman beyler–beyilerinin kuvvetleriyle, Haleb'e yürüdü. Dulkadırlı Türkmen kuvvetleri de yardımla görevlendirildi. Şam civârında Mastaba denilen yerde yapılan savaşta Canberdî Gazalî kesin bir yenilgiye uğrayıp kaçtı (17 Ocak 1520), sonunda yakalanarak idâm edildi. Şam beyler–beyiliğine Ayas Paşa getirildi.

Canberdî Gazalî isyânı bastırıldıktan hemen sonra Kanunî Süleyman, Macar seferine çıkmayı kararlaştırdı. Daha önce Macar Kralı Lajos II'a cülûsuna haber vermek üzere Behram Çavuş'u elçi olarak göndermişti. Kral Lajos, Behram Çavuş'u idâm etmiş ve Osmanlı Devleti ile de anlaşmasını bozmuştu. 19 Mayıs 1521 tarihinde İstanbul'dan hareket eden pâdişah Niş'ten sonra hudut kumandanları ile bir divan topladı. Böğürdelen kalesinin alınmasında hazır bulundu. Sava'dan geçtikten sonra Zemlin ile bir kaç kale daha ele geçirildi. Belgrad kuşatılarak 30 Ağustos günü zaptedildi.

Belgrad'ın zaptı, dost ve komşu ülkelere fetihnâmeler ile bildirildi. Ragusa, Rus ve Venedik elçileri savaş sonunda padişah tarafından kabul edildi. Bu devletlerle çeşitli anlaşmalar yapıldı.

Saint Jean d'Hospitaliers tarikatı korsanlarının elinde bulunan Rodos adasının, Ege Denizi kıyıları ve adaları için stratejik önemi çok fazla idi. Tarikat korsanları Yavuz Sultan Selim'e karşı Mısır Memlûklular ile daha sonra Canberdî Gazalî'ye yardım etmişler, ayrıca çeşitli zamanlarda Osmanlıların Akdeniz ticâretini engellemişlerdi. Bunlardan başka korsanlar, Osmanlıların Avrupa'daki ilerlemelerini de engelleme çabalarına girişiyorlardı.

Kanunî Süleyman, şövalye tarikatı reisi Villier de l'Isl Adam'a bir mektup gönderip itâatini istedi. Müsbet bir karşılık alınamadı ve ikinci vezir Mustafa Paşa kumandasında Osmanlı donanması 4 Haziran 1522 tarihinde denize açıldı. Pâdişah da kara yolu ile Üsküdar'dan hareketle Marmaris'e geldi. Burada iken Rodos şövalyelerinin adayı teslim etmeyecekleri öğrenildi. Bir kaç kere taarruz edildi ise de kesin netice alınamadı. 24 Eylül günü umumî hücum yapıldı ve başarısızlığa uğranıldı. Bunun üzerine vezirliğe Ahmed Paşa getirildi. Kuşatmanın uzaması kaledeki mahsurların yiyecek ve diğer ihtiyaçlarının karşılanamaması, üstâd–ı âzâmın kaleyi teslim etmesine yol açtı. Kış ta hayli ilerlemişti. Üstâd–ı âzâm 26 Aralık günü Kanunî'nin huzuruna kabûl edildi; müzâkereler sonunda Rodos adasının Türklere teslimi daha önce kararlaştırılmıştı. Saint Jean kilisesi camiye çevrildi. Şövalyeler adayı terk ederek Malta adasına gittiler.

Kanunî Sultan Süleyman 1523 yılında sadrâzamı Pîrî Mehmed Paşa'yı emekliye ayırdı. Harem–i hümâyûnda oda–başı ve şâhinciler başı olan İbrahim Ağa'yı vezîr–i azâmlığa getirdi. Divân da vezir bulunan Ahmed

Paşa, bu tâyin ve tercih üzerine Mısır vâliliğine tâyinini istedi. Hayır Bey ölmüş olduğu için, Kanunî bu isteği olumlu karşıladı ve Ahmed Paşa'yı Mısır vâliliğine tâyin etti. 30 Ağustos 1523 tarihinde Mısır'a ulaşan Ahmed Paşa, bir müddet sonra orada, bağımsızlığını ilân ederek, kendi adına hutbe okuttu ve para bastırdı. Kalede bulunan yeniçerileri temizledi. Ahmed Paşa isyânını bastırmak üzere İstanbul'dan Kadı–zâde Mehmed Bey gönderildi. Mehmed Bey başarılı bir hareketle, onu mağlûb ederek İskenderiye taraflarına kaçırdı ve orada öldürterek başını İstanbul'a gönderdi.

Mısır'da âsâyiş hayli bozulmuştu. Ertesi yıl sadrâzam İbrahim Paşa Mısır'a gitti. Sadrazam Mısır'da bulunduğu sırada İstanbul'da Ferhad Paşa idâm olundu. Ayrıca pâdişâhın Edirne'den dönüşü sırasında, yeniçerilerin isyânı vuku buldu. Yeniçeriler İbrahim Paşa'nın aleyhtarlarının tahriklerine uyarak isyâna kalkıştılar ve onun sarayını yağma ve tahrip ettiler. Padişah hemen İbrahim Paşa'yı İstanbul'a çağırarak hoşnutsuzluğun yaygınlaşmasını önlemişti. İbrahim Paşa Mısır'da ve dönüşünde kara yolu üzerindeki yerlerde bir kısım idârî ıslâhat yaparak düzeni sağlamlaştırdı.

Belgrad fethedildikten sonra Macaristan hududunda bir çok olaylar olmuştu. İktidârı ele geçirmek isteyen Boyarlarla Voyvodalar arasında, Eflak'ta iktidar mücadeleleri iç karışıklıkları hayli arttırmıştı. Sancak–beyi Mehmed Bey'in Eflak'a giderek asâyişi sağlaması, Lehistan ve Erdel hudutlarının güvenliğini koruması sonunda, pâdişâha sığınan Radu'nun senelik 14.000 duka cizye mukabilinde voyvodalığa getirilmesi ile sonuçlandı. Tuna boylarında da küçük ölçüde savaşlar olmaktaydı. Ayrıca Fransızların, İstanbul'a gönderdikleri elçilerin telkinleri ve Macar hudûdunda meydana gelen nahoş olaylar, pâdişâhı Macaristan üzerine bir sefere sevk etmişti. Daha kış aylarından itibâren Rumeli ko-

mutanı ve beylerine fermanlar gönderilerek Sofya bölgesinde toplanmaları emr edilmişti. Ayrıca Anadolu beyler–beyi Behram Paşa ile Kırım hanı Saadet Giray'a emirler gönderilmişti.

Büyük bir düzen içinde harekete geçen ordu yol boyunca bâzı küçük hâdiseleri değerlendirdikten sonra bayramı Belgrad'da geçirdi. Sonra Salankamen ve Petervaradin ile daha bâzı kaleleri fethettikten sonra burada otağ kuruldu. Pâdişah divanı topladı. Sonra tekrar harekete geçen ordu, İllah ve Ösek kalelerini de ele geçirdikten sonra Budin'e doğru hareketine devam etti. Mohaç'ta ordugâh kurmuş olan Macar ordusu kumandanı Tomary, Osmanlı ordusunu burada karşıladı. Osmanlı ordusu ovaya hâkim bir tepede mevkiini aldı.

Kanunî, mükemmel olan casus teşkilâtı ile Macar ordusunun durumunu iyice öğrenmiş, hiç bir yardım yapılmaması için gereken her türlü tedbirleri almıştı. Savaş başlamadan önce yine harp divânını toplayan Kanunî Sultan Süleyman, alınan kararları ertesi günü, yani 29 Ağustos günü uygulamaya başladı. İki kola ayrılmış bulunan Macar ordusu tarruza geçti. Çok şiddetli olan Macar süvâri taarruzunu Rumeli kuvvetlerinin başında İbrahim Paşa karşılamaya memur edildi. Rumeli sipâhileri geriledi. Bâli ve Hüsrev Beyler mevzilerinden çıkarak Macar ordusunun yan ve gerilerini sardılar. Sonra Türk topçusunun atışlara başlaması, Macar ordusunun perişan olmasına yol açtı. Kesin bir imha savaşı olan bu mücadelede Macarlardan 20.000 piyâde ve 4.000 süvâri öldürüldü. Kral Lajos ve bir çok kumandanlar telef oldu.

Savaştan sonra, başkent Budin'e hareket edildi. Şehrin anahtarlarını bir hey'et yolda Kanunî'ye takdim etti. 12 Eylül'de Budin'e giren pâdişah, Tuna üzerinde bir köprü kurdurarak Peşte'ye geçti. Kralın hazinesi ve diğer kıymetli eşyalar gemilerle İstanbul'a

gönderildi. Dönüşünde Segedin, Baç ve Titel gibi kaleleri de alan Kanunî, Ekim sonlarında İstanbul'a döndü.

Kanunî Süleyman Macaristan seferine çıktığı esnâda Anadolu'da biri sosyo–ekonomik, diğeri dinî–mezhebi olmak üzere iki ayaklanma görüldü. İlki Bozok sancağı ile diğer civar sancakların yeniden tahririne memur edilen Hersek–zâde Ahmed Paşa'nın oğlu Mustafa Bey ile Kadı Muslihiddin ve Kâtip Mehmed'in sert hareketleri sonucunda patlamış, Türkmenlerin başına geçen Süglün Koca, Şah Veli ve Zünnun gibi elebaşıların idaresinde vergilere itiraz edilerek tahrir yapanlar bir baskın neticesinde öldürülmüşlerdi. Çevre köylerden topladıkları köylülerle Sivas ve Tokat taraflarını ele geçirdiler. İsyan büyüyünce Rûm, Dulgadır, Maraş, Malatya ve Diyarbekir kuvvetleri bir araya gelerek âsileri tenkil ettiler. Baba Zünnûn ve diğer elebaşılar maktûl düştü. Âsîler ezildi.

Yine bu sıralarda Adana'ya bağlı Karaisalı cemâatini başına toplayan Şah Veli isyan etti. Aynı bölgede daha önce Berendi nâhiyesinden Tosan Oğlan ve Tarsus'un Ulaş nâhiyesinden Yenice Bey şi'î tesiri altında isyân etmişlerdi. Ancak bu isyân hareketlerini Ramazan–oğlu Pırı Bey bastırmıştı (1527)

Aynı sene içinde Kalender–oğlu veya Kalender Şah, Karaman ve civarındaki Türkmenleri bir takım şi'îlik telkinleri ile kendi tarafına çekerek isyân etti. Abdallar ve bu bölgede başı–boş serbestçe yaşayan Türkmenlerden 30.000 kişiyi başına topladı. Dulgadır Türkmenleri, beyleri ile Kalender–oğlu'na katıldılar. İsyânı bastırmaya sadrâzam İbrahim Paşa memur edildi. Türkmen beylerinin bir kısmı, mansıp ve timar vaadleriyle Kalender–oğlu'ndan ayrıldılar. Taraftarı azalan Kalender–oğlu son bir darbe ile bertaraf edildi (1528).

Kanunî Sultan Süleyman'ın Zapolyai'yi Macaristan kralı *tâyin* ve krallığı Avusturya'ya karşı himâye etme-

si Avusturya kralı Ferdinand'ın bu bölgelerde huzursuzluk çıkarmasına sebep oldu. Ayrıca Ferdinand İstanbul'a elçiler gönderdi ise de, bu elçiler pâdişâhın huzuruna çıkamadıkları gibi, vezirlerle de olumlu görüşmeler yapamadılar. Arkasından pâdişah Avusturya seferine karar verdi. Genç sadrazam İbrahim Paşa'yı orduya serdar tâyin etti. Ordu, 10 Mayıs 1529 tarihinde İstanbul'dan ayrıldı. 200.000 kişi ve 300 *toptan ibâretti*. Ayrıca Kırım Hanı'nın süvârileri ile akıncılar da hazır bulundular.

Ordu 10 Ağustosta Macaristan'a girdi. Kral Zapolyai padişâhın huzuruna kabul edildi.Bu sırada Budin,Avusturyalıların elinde bulunuyordu.Beş günlük bir kuşatmadan sonra Osmanlı askerleri şehre girdiler. Padişah burada 10 gün kaldıktan sonra, İbrahim Paşa'nın peşinden Viyana'ya doğru ilerledi. 27 Eylülde Viyana önlerine gelen padişah, otağını Semmering'de kurdurdu ve kuşatma başladı. Önceleri bir kaç hücûm şiddetli mukavemet gördü. 12 Ekim Karintiya ve Ocaklar kapısına yapılan hücûm da geri atılınca pâdişah harp divanını *topladı*. Dîvânde artık mevsimin müsait olmadığı kanâaatine varılarak, soğukların başlamasından evvel dönülmeye karar verildi. Bununla beraber iki gün sonra bir hücûm daha yapıldı. Arkasından 16 Ekimde Budin'e ve Aralık ortalarında da İstanbul'a dönüldü.

Ertesi yıl (1530) Pâdişah büyük bir merasimle şehzade Mustafa, Mehmed ve Selim'in sünnet düğünlerini yaptırdı. Haftalarca devam eden eğlence pek muhteşem oldu. Sonbahara doğru Avusturya kralı Ferdinand bir elçilik hey'eti gönderdi. Elçiler pâdişahın huzûruna kabûl edildi. Ancak bir anlaşma olmadığı gibi, Ferdinand da Budin'i kuşattı. Türklerle Macarların müşterek savunması sonucu geri çekildiler.

Bu sıralarda Bitlis hanı,Şeref Bey, Osmanlı hakimiyetinden ayrılarak şâha iltice etmişti. Azerbaycan hâkimi Ulama Han'ın, Şah Tahmasb'dan yüz çevirerek Kanunî'ye tâbiiyet arzetmesi ve Hısn-ı Keyfâ ile Bitlis hâkimliğine tayin olunması, doğudaki olayları iyice hızlandırmıştı. Arkasından Safevîlerin Bağdat valisi olan Zülfikar Han'ın şehrin anahtarlarını Kanunî'ye göndermesi, padişahın bu tarafa bir sefer açmasını intaç etti. Sadrazam İbrahim Paşa, serasker ünvânı ile 27 Ekim 1533 tarihinde Bitlis'e doğru hareket etti. Arkasından da pâdişah yola çıktı.Konya, Diyarbekir, Erciş üzerinden Tebriz'e vardı. Buradan Zengan yolu ile Sultâniye'ye, oradan kış mevsimi olmasına rağmen Hemedan yolu ile Bagdad'a ulaştı. Ordu kışı burada geçirdi. Padişah, Kerbelâ'yı, Ali ve Hüseyin'in türbelerini gezdi. Abdülkadir Gilânî'nin mezarına yüksek bir türbe yaptırdı.

1535 yılının Martında padişah ordusu ile birlikte tekrar Tebriz'e doğru hareket etti. Kışın Şah Tahmasb, Tebriz'e saldırdığı için, dönmeden, onunla karşılaşmak istiyordu. Kanunı'nin gelmekte olduğunu haber alan Şah Tahmasb Van'dan da çekilmişti. Kanunı daha yolda iken Fransız elçisi Jean de La Foret orduya geldi. Burada Merâgâ -Sadâbâd yolu ile Tebriz'e varıldı. Bu sırada şâhın ikinci elçisi geldi. Arkasından Tahmasb'ın kardeşi Sam Mirzâ pâdişaha iltica etti.

Padişah İran içlerine doğru Dergezin'e kadar gitti. Sonra tekrar Tebriz'e döndü; orada dönüz hazırlıkları tamamlandıktan sonra, Tebriz'den hareketle Merend- Hoy - Ahlat - Diyarbekir - Halep - Antakya yolu ile 8 Ocak 1536 günü İstanbul'a gelindi.

İrakeyn seferinden dönen Kanunı, İstanbul'da ilk iş olarak Fransız elçisi ile bir anlaşma yapmak oldu. Bu anlaşmalar her padişah değişiminde yenilendi ve Fransızlara doğuda ü yüz yıllık bir nüfuz sağladı. Anlaşmanın tarihi ihtilaflı ise de şubat 1536 tarihi

üzerinde daha çok durulmaktadır. Fransız tarihçileri Şubat 1535 olarak kaydetmişlerdir. Anlaşma iki devlet arasında daha yakın bir alâkanın doğmasına yol açmış, ancak sonunda Fransızlar bu haklardan çok yararlanmışlardır.

Sadrâzam İbrahim Paşa, bu anlaşma imzalandıktan sonra, padişâhın güven ve teveccühünü kaybetmiş ve on dört yıllık sadrâzamlıktan sonra 1536 yılında idâm edilmiştir.

Makbûl İbrahim Paşa'nın yerine Ayas Mehmed Paşa sadrâzam oldu. Bu sıralarda Akdeniz'de şöhreti her tarafa yayılmış olan Barbaros, Osmanlı Devleti hizmetine alınmak üzere İstanbul'a çağrıldı. Barbaros yaz ortasında İstanbul'a gelerek pâdişâhın elini öptü. Pâdişâh kendisine Hayreddin adını taktı ve İstanbul tersânesinde gerekli gemiler yaptırılarak ertesi yıl beylerbeyi ünvânını alan Barbaros, denize açıldı.

1534 ilkbaharında İtalyan sâhillerine vuran Barbaros, arkasından Tunus'u almış, fakat Tunus tekrar elden çıkmıştı. Barbaros Hayreddin, oradan İspanya sâhillerine uğrayıp, Majorka ve Minorka adalarını vurarak İstanbul'a döndü. Kanunı Süleyman Irakeyn seferinden döner dönmez kendisine kaptan paşalık tevcih ederek, Venedik Devleti ile Osmanlı Devletinin arası bozulmaya başladığı için, İtalya sahillerine gönderdi. Daha sonra kendisi Avlonya (Korfu) seferine çıktı. Temmuz başlarında Avlonya'ya vardı. Bu sırada Andrea Doria İskenderiye'den dönmekte olan 10 kadar Osmanlı gemisini ele geçirmişti.

Korfu'nun kuşatılmasını emreden Kanunî, Lütfi Paşa'yı 25.000 kişilik bir birlik ile adaya çıkarttı. Köprü kurarak adaya çıkan birliklere akıncılar da katıldılar. Adanın güneyinde bulunan Bastia kalesi kumandanı teslime dâvet edildi ise de karşılık alınamadı. Kuşatmanın uzun sürmesi ve zayiâtın fazla ol-

ması padişahın kuşatmadan vaz geçmesine sebep oldu (1537).

Boğdan voyvodası Petru Rareş'in yıllık haraç ve hediyelerini İstanbul'a göndermemesi, padişahın teveccühünü kötüye kullanmak istemesi, Erdel'e saldırması ve Ferdinand ile gizlice müzâkerelere girişmesi üzerine Kanunî Sultan Süleyman 9 Temmuz 1538 tarihinde Boğdan seferine çıktı. Isakçı'dan Boğdan (Moldavya) arazisine giren Türk ordusu, Erdel ve Kırım kuvvetlerinin desteği ile burada Petru Rareş'i sıkıştırdı. Petru, Potaşani dağına kaçtı. Yaş ile Sueceva şehri işgal edildi. Pâdişâh Boğdan halkına aman verdi. Bütün Boğdan asilzâdelerini topladı ve Stefan Lacusta,Boğdan voyvodası tâyin edildi. Bundan sonra, vergiyi iki yılda bir bizzat voyvoda İstanbul'a getirecekti.

Andrea Doria'nın Akdeniz'de serbestçe dolaştığı haberini yayan vezirler, Barbaros'un daha donanma tamam olmadan 40 gemi ile Akdeniz'e açılmasını sağladılar. Arkasından da 90 gemiyi ve diğer mühimmâtı gönderdiler. Barbaros Girid'den Preveze'ye yöneldiği sırada, Andrea Doria burasını kuşatmış bulunuyordu. Barbaros bir harp meclisi topladıktan sonra, gerekli tedbirleri aldı. Donanma savaş durumuna geçirildi. Preveze açıklarında 27 Eylül günü cereyan eden savaşı Osmanlı donanması rahatça kazandı. Andrea Doria bir kısım gemileri ile kaçtı (1538).

Mısır vâlisi Hadım Süleyman Paşa, pâdişahtan izin alarak Kızıldeniz'den Hindistan'a doğru bir deniz seferine çıkmıştı.Daha önce Selman Reis Kızıl ve Umman denizinde Osmanlı devleti hesabına seferler yaparak, Arap yarımadası kıyılarını Osmanlılara kazandırmıştı. Süleyman Paşa, hem Kanunî'den yardım isteyen Bahadır Şah'a yardım edecek, hem de Umman'da Portekizlilere karşı cihad yapacaktı.

Süleyman Paşa, Aden'de Amîr'i bertaraf ettikten

sonra Umman denizine geçmiş ve Gucarat sâhillerine varmıştı. Burada bazı Portekiz kalelerini zaptettikten sonra, Bender ve Diu kalesini kuşatmıştı.Gucarat hâkimi Süleyman Paşa'ya yardım etmediği gibi, Portekizlilerden yana olmuştu. Bunun üzerine Süleyman Paşa, Mısır'a, oradan da İstanbul'a döndü (1538).

Macaristan Kralı Zapolyai'ın,Osmanlı Devleti himayesinden sıyrılıp Avusturya ile gizli anlaşmalar yapması ve ölümünden sonra, çocuğu olmadığı için bütün Macaristan'ı Ferdinand'a bırakmak istemesi, fakat daha sonra, Leh kralının kızı İsâbelle ile evlenerek bir erkek çocuğunun dünyaya gelmesi üzerine, Avusturya ile olan anlaşmasını bozması bu bölgede karışıklığı hayli arttırmıştı. Ancak Ferdinand, Zapolyai ile yapılan gizli anlaşmayı pâdişaha bildirmesi üzerine Kanunî, Budin'e bir elçi göndererek durumu inceletmişti. Zapolyai'in kendi oğlu olduğu anlaşılınca da Macaristan'ın kanûnî hakkı olarak oğluna verilmesini kararlaştıran pâdişah arkasından sefer hazırlığının yapılmasını emretti. Bu sırada Ferdinand Mayıs 1541'de Budin'i kuşatmış bulunuyordu. Ancak daha Kanunî gelmeden Yahya Paşa–zâde Mehmet ve Ulama beylerin karşı taarruzlarına dayanamayan Avusturya ordusu firara mecbur edilmişti. Padişah, 26 Ağustos'ta Peşte'ye vardı. Buradan Kraliçe İsabelle ile oğlu Iştıvan'ı Erdel'de bulunan Lipova kalesine gönderdi. Budin'i bir eyalet haline getirerek idaresini Hadım Süleyman Paşa'ya verdi.

Kısa bir süre sonra, Ferdinand İstanbul'a bir elçi gönderdi. Elçinin teklifi pek fazla ehemmiyetsiz bulundu ve geri çağrıldı. Elçi daha dönmeden Ferdinand'ın Peşte'yi kuşattığı haberi geldi. Ancak yedi günlük bir kuşatmadan sonra geri çekilmek zorunda kaldı.

Fransa Devleti ile Almanya İmparatorluğu arasında cereyan eden mücadeleler, Fransa'nın yine Osmanlı pâdişahından yardım istemesini gerektirmişti. Fransız

elçisinin Rüstem Paşa'yı elde ederek, pâdişahın muvafakatını alması üzerine hem Andrea Doria'ya kesin bir darbe vurmak, hem de Fransa'ya yardım etmek için Barbaros, 1543 yılının sonlarına doğru Akdeniz'e açıldı. 20 Ağustos tarihinde küçük bir Fransız yardımcı kuvvetiyle Nis'i kuşatan Barbaros, kaleyi aldı ise de, Fransızların gevşekliği yüzünden tam olarak feth etmeden Tulon'a dönmüştü. Kışı burada geçiren donanma, Katalonya sâhillerini vurarak pek çok ganimet ve esir elde etmişti. Dönüşte bir kısım İtalyan sâhillerini de vuran donanma, 1544 yazında İstanbul'a geldi.

1542–1543 kışını Edirne'de geçiren pâdişah daha, kış ortasında sefer hazırlıklarını emretmişti. Büyük bir itina ile hazırlanan ordu ile pâdişah Ösek'den sonra ilk olarak Valpo kalesini teslim aldı. Sonra Estergon kalesini kuşattı. Kaledekiler önce teslim olmadılar. Kuşatmanın şiddeti karşısında 10 Ağustosta serbestçe çekilip gitmeleri şartıyla anlaşma imzalandı. Bundan sonra İstolni Belgrad da kuşatılarak alındı.

Bu arada pâdişah idârî alanda da bazı değişiklikler yaptı. Bunlar arasında bilhassa Selim'in Konya'dan alınarak Manisa sancak beyliğine tayini suretiyle, veliahd olmasının kuvvetlenmesidir. Çünkü büyük şehzade Mustafa Amasya'da, yani başkentten çok daha uzakta bulunuyordu. İkinci değişiklik sadrazam olan Hadım Süleyman Paşa'nın görevinden alınarak yerine ikinci vezir Rüstem Paşa'nın getirilmesidir.

Şah İsmail'in oğullarından Elkas Mirza,ağabeyi Şah Tahmasb'a isyan ederek Osmanlı devletine geçti; Şirvan'nın eski hâkimi olan Burhan Ali Sultan da Osmanlı devletine sığınmıştı. Kanunî, Burhan Ali'yi bir nâme–i hümâyûn ile Şirvan'a göndermiş, arkasından Elkas Mirza'nın da Şah Tahmasb'dan şikayeti üzerine İran'a bir sefere karar vermişti. Önce Elkas Mirza'yı şark hudûduna gönderdi. Kendisi de 1548 Nisanı sonlarında

ra Bursa Muradiye'ye defn olundu (1553).

Padişâh yoluna devam ederek Halep'e geldi. Kışı burada geçirdi. Buradan Diyarbekir–Erzurum yolu ile Kars'a vardı. Burada şahtan bir mektup aldı. Bu bir savaş daveti idi. Tekrar hareket eden Kanunî orduyu Revan, Karabağ ve Nahçivan bölgelerine sevketti. Şüregel, Şaraphâne, Nilfrak kasabaları alınarak, 18 Temmuz'da Revan'a girildi. Aynı ayın sonlarında Nahçivan'a varan pâdişah, buralarını yağma ettirdi. Şah Tahmasb Lur dağlarına çekilmişti. Kanunî bu kadarla yetinerek dönüş emrini verdi. Kışı Amasya'da geçirdikten sonra İstanbul'a vardı. Bu arada İranlılarla Amasya anlaşması imzalandı (1555).

Pâdişah, Amasya'da İran ve Avusturya elçileri ile müzakereler yaparken, Selanik taraflarında şehzâde Mustafa'ya çok benzemesi dolayısıyla, Mustafa adında bir adamın etrafına bir çok adam toplayarak saltanat iddiasına kalkıştığı görüldü. Ancak Edirne'de bulunan şehzâde Bayezid'in ve pâdişahın daha yolda iken gönderdiği kuvvetlerle Düzme Mustafa ele geçirilerek idam edildi.

1550 yılında temeli atılan ve 6 yılda inşaatı tamamlanan Süleymâniye Camii ve külliyesinin 1556 yılında muhteşem bir merâsimle açılışı yapıldı. 700.000'dan fazla duka altını sarfedilerek yapılan câmiin mimârı tanınmış Sinan'dır. Açılışa, Şah Tahmasb, fevkalâde bir elçilik hey'eti göndermişti, ayrıca nâdîde Kur'an'lar hediye etmişti. Külliye ise Sahn–ı Seman'ın devâmı yüksek ilim müesseselerini oluşturmuştu.

Şehzâde Mustafa'nın öldürülmesinden sonra, onun taraftarları, şehzâde Bayezid etrafında toplanmaya başladılar. Şehzâde Bayezid, şahsiyet, kültür ve yaşayış bakımından Selim'den daha çok tahta namzed gösteriliyordu. Ayrıca Hurrem Sultan da onun ölümünden sonra, Selim'in pâdişaha olan şikâyetleri tesirlerini gös-

terdi. Padişah Bayezid'e ihtar ve nasihatlarda bulundu ise de, bu iki kardeşi birbirine yaklaştıramadı.

Yalnız pâdişah, Selim'in sancağını Manisa'dan Konya'ya, Bayezid'in de Kütahya'dan Amasya'ya aldırdı. Bu değişiklik Bayezid'in hoşuna gitmedi. Babasının çeşitli vaadlerle kendisinin Amasya'ya gitmesine ısrarla devam etmesi üzerine, etrafına kalabalık bir maiyyet topladı. Amasya'ya varınca da yevmli namıyla başına 20.000'den fazla adam aldı. Bayezid'in bu hazırlıklarını, tahtı zorla ele geçirme hazırlığı sayan Selim de ordusunu kuvvetlendirmeye başladı. Pâdişah gizlice Selim'i destekliyor, nasıl davranacağı hakkında emirler gönderiyordu. Yine Anadolu'nun çeşitli vâlilerine, Selim'in emrine girmek için hazırlık yapmalarını emretmişti.

Bayezid daha fazla beklemeden Ankara'ya doğru yola çıkınca, pâdişah da ordusuyla Üsküdar'dan hareket etti. Daha önce Selim ile Bayezid arasında Konya'da yapılan savaşı Selim kazandı.

Amasya'ya çekilen Bayezid babasından affını istedi ise de, kabûl edilmedi. Yakalanması için Selim'e emir verildi. Amasya'da tutunamayacağını anlayan Bayezid, İran'a doğru hareket etti. Tebriz'de Şah Tahmasb tarafından törenle karşılandı. Daha sonra Şah Tahmasb ile Kanunî arasında yapılan anlaşma sonunda Bayezid ve çocukları Kazvin'de boğularak öldürüldü.

Barbaros'un ölümünden sonra Akdeniz yine Osmanlı hâkimiyetine boyun eğdi. Onun yetiştirdiği deniz kumandanları, Salih Reis ve bilhassa Turgut Reis'in Akdeniz'de başarılı harekâtları oldu. 1560 yılında Turgut Reis ile Malta şövalyeleri arasında Cerbe savaşı vuku buldu ve zafer ile sonuçlandı.

Bu arada Hind Denizi'nde de Portekizlilerle yer yer savaşlar yapan Osmanlı donanması, Pîrî Reis, Murad Reis ve daha sonra Seydi Ali Reis'in Hind seferine çık-

tı. Bunlardan bilhassa Seydi Ali Reis'in seferi maceralı bir şekilde sona erdi.

Cerbe yenilgisini telâfi etmek isteyen İspanya'nın yeniden deniz harekâtına girişmesi üzerine, Turgut Reis tarafından Malta kuşatıldı. Daha önce de Malta korsanlarının Osmanlı gemilerine saldırıları oluyordu. Kuşatmanın şiddetli bir anında Turgut Reis'in vurularak şehid edilmesi sonucu, kuşatma gevşedi ve daha sonra kaldırıldı (1565).

1542 yılında yapılan Osmanlı Avusturya anlaşması ile hudutları bir derece sükunete kavuşmuşsa da Avusturya hükumetinin taahhüt ettiği vergileri göndermemesi ve daha bâzı sebeplerde iki devletin arası yeniden açılmıştı. Ayrıca Erdel Kralının da Avusturya ile bir arazi anlaşmazlığının olması, yapılan müzakerelerden de olumlu sonuçlar alınamaması üzerine, pâdişah Avusturya'ya bir sefere karar verdi.

1 Mayıs 1566'da İstanbul'dan hareket eden Kanunî, Ağustos başlarında Sigetvar'ı kuşattı. Kale kumandanı Zrinyi Miklos, kaleyi çok iyi tahkim etmişti. Bir aydan fazla süren kuşatma çok zâyiata mal oldu. Pâdişahı hayli yoran bu kuşatma nihayet 7 Eylül günü fetihle neticelendi.

Ancak yaşlı ve yorgun pâdişâh, kuşatmanın son günlerinde, fethi göremeden öldü. Hastalığının nikris olduğu ileri sürüldü. Hemen veziri-âzama haber verildi. Herhangi bir karışıklığa meydan vermemek için, durumdan haberi olanlara kesin tembihlerde bulunuldu. Ayrıca Selim'e hemen bir ulak gönderilerek, çok acele orduya gelmesi istendi.Pâdişâhın ölümü,onun gelmesine kadar gizli tutuldu. İstanbul'a getirilen nâ'şı, kendisi tarafından yaptırılan Süleymaniye'deki türbesine gömüldü.

Uzun boylu, yuvarlak çehreli, elâ gözlü ve açık kaşlı olan Kanunî Süleyman, söz ve hareketlerinde gayet

nazik ve ölçülü bir şahsiyet olarak tasvir edilir. Maddî ve mânevî bir çok iyi hasletleri şahsında toplamış bir pâdişah ve ayrıca âlim, şâir ve hakîmlerle sohbetten çok hoşlanırdı. Devri, Osmanlı İmparatorluğu'nun en muhteşem devri olmuş, 46 yıl süren saltanatı zamanında yaptığı savaş ve seferlerle dışarıya karşı, imparatorluğun gücünü yaşatmış, iç idâredeki nizam ve adâlete, kanunlara bağlılığı ve kanun koyuculuğu, imparatorluk câmiasının son derece saygı ve sevgisini kazanmıştır.

Kanunî Süleyman siyâsî hayatındaki başarısı yanında san'at alanında da temâyüz etmiş bir pâdişahtır. Onun, diğer bir çok Osmanlı pâdişahları gibi ilim ve san'at adamlarını koruması, sık sık meclislerinde bulunması, ilim ve san'ata verdiği değeri ve dolayısıyla kendisinin de bu arada bir şeyler yapabilmesinin sonucu olmuştur. En geniş şekliyle Fâtih zamanından itibaren başlayan ilim ve san'at adamlarının Osmanlı merkezinde toplanması ve medreselerin gerçek anlamıyla birer üniversite gibi zamanın bilimlerini öğretmesi, Kanunî zamanında zirvesine ulaşmıştır.

Osmanlı pâdişahları genellikle şâir yaratılışlı kişilerdir. Divanı olanların sayısı ondan fazladır. Ayrıca bir o kadarının da divânı olmamakla beraber parça parça şiirleri mevcuttur. Buradan açıkca anlaşılıyor ki savaş meydanlarındaki başarılarını şiir alanında da sürdüren pâdişahların, bu hayâtın dışında düşünülmesi imkânsızdır.

Kanunî Sultan Süleyman, Osmanlı pâdişahları arasında en çok şiir yazan pâdişahtır. Biri Farsça olmak üzere dört divançesi vardır. Bunların birisi 30 varak, ikincisi 118 varak, üçüncüsü ise, 261 varak kadardır. İstanbul kütüphanelerinde pek çok nüshaları bulunan yazmalar saray hattatları tarafından çok güzel tâlik ve nesih yazılarla yazılmışlardır. Ayrıca yine çok güzel bir şekilde

ciltlenen yazma nüshalar, bugün bulundukları müzelerde sergilere bile konulmaktadırlar. Divanların yazma nüshaları daha çok İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi ile Fatih Millet Kütüphanesinde bulunmaktadır. Üniversite Kütüphânesinde olan nüshaların hemen hepsi tâlik yazılı olup 689, 1976, 2885, 5455, 5467, 5477 ve 5758 numaralarda kayıtlıdır. Fatih Millet Kütüphanesinde, Alî Emîri, Manzum eserler bölümünde ise, üç ayrı nüshadan birincisi 394 numarada kayıtlı olup, 978 (1570/1571) yılında Hatta Şerif Mehmed tarafından güzel bir tâlik yazı ile istinsah edilmiştir. Bu nüsha 30 varaktır. 393 numarada kayıtlı olan ikinci divan Hattât Kasım tarafından istinsah edilmiştir. 118 varak olan bu nüshanın istinsah tarihi kayıtlı değildir. Üçüncü divan 392 numarada kayıtlı olup 261 varaktır. 393 numaralı divanın müstensihi olan Hattât Kasım tarafından 974 (1566) yılında yine tâlik yazı ile istinsah edilmiştir.

Bu iki kütüphâneden başka Süleymaniye (Ayasofya) no: 3970, Türk İslâm Eserleri Müzesi (no: 3878) ve Nûruosmaniye (no: 3873) Kütüphanelerinde de birer aded Divân-ı Muhibbî nüshaları vardır.

XV. yüzyılın ortalarında Fatih Sultan Mehmed ile başlayan Osmanlı devletinin yükselme devri, askerî, siyâsî ve ekonomik alanda olduğu gibi kültür ve sanat alanında da çok hızlı bir gelişmeye başladı. Hele Yavuz Sultan Selim'in İran ve Mısır gibi iki geniş ülkeyi fethedip buralarda bulunan bilgin ve san'atkârları İstanbul'a getirtmesi ve 46 yıl gibi uzun bir süre saltanat süren Kanunî Sultan Süleyman'ın da bilgin ve sanatkârları himaye etmesi, kültür ve san'at faaliyetlerini yüksek bir düzeye eriştirdi. Padişahtan çok yardım gören bilgin ve sanatkârlar İstanbul'a akın ettikleri gibi ortaya pek çok değerli eserler de koydular.

Bu gelişme içinde Kanunî Sultan Süleyman da edebiyata merak sardı ve güzel şiirler ortaya koydu. Arapça

ve Farsça ile Sırpça'yı da çok iyi bilen Kanunî Süleyman, doğu İslâm kültürüne vâkıf olduğu gibi, batı kültürünü de tanımaktaydı. Devrinde İstanbul'da 200 kadar şâir şöhret kazanmış ve bunların içinde bir kısmı, bu yüzyılda olduğu gibi günümüzde de adlarından bahsettirmişlerdi. Türk şiirini çok güzel söyleyen ve arûza hâkim olan bu şâirler içinde Zâtî, Bâki, Hayâlî ve Fuzûlî gibi üstadlar, aynı zamanda Türk divan şiirinin de en yüksek seviyeye yükselmesini sağlamışlardır. İşte Şâir Muhibbî, Kanunî Sultan Süleyman, bu şâirler arasında çok güzel şiirler yazmış ve onlardan etkilenmiştir. Muhibbî mahlâsını kullanan Kanunî Süleyman, bâzan Muhibb, Meftûnî ve Âcizî mahlasları ile de şiirler yazmıştır.

Devrindeki şâirlerin fazlaca etkisinde kalan Kanunî, İran şiirinden de etkilenmiştir. Şiirlerinde daha çok İran şâirlerinden Nizâmî, Selman ve Sâdi'den bahsetmektedir. Arûza genellikle hâkim olmasına karşılık, çok defa vezni bulamamakta ve bu yüzden şekil ahengi bozulmaktadır. Zaten devrinde ikinci sınıf bir şâir olarak tanınan Kanunî'nin devlet işlerinin ağırlığı dolayısıyla kendini tam olarak şiire verememesi ve fakat fırsat buldukça yazması, yazdıkları ile yeniden uğraşamaması gibi sebepler göz önüne alındığı zaman, bu gibi kusurları mâzur görülebilir. Bir başka önemli husus da, Osmanlı pâyitahtındaki şâirlerin genellikle pâdişahtan ve devrin ricâlinden câize ve ihsân almak gayesi ile yazdıkları şiirlerinin beğenilmesi ve üstâd şâirler tarafından takdir edilmesi hususu göz önünde tutulduğu zazaman, Kanunı Sultan Süleyman'ın kimseden herhangi bir ihsân veya mansıp almak durumunda olmadığı için şiirlerinin kusurlarına rağmen, saray şâirlerince de bu haliyle bile övgüye değer bulunduğunun kendilerine sitayişle bildirilmesi, şiirlerindeki kusurları ortadan kal-

dıramamış ve Kanunî tarafından da tekrar üzerinde durulmamıştır. Bu durum ise, onun fazla sayıda şiir yazmasına vesile olmuştur. Yine muhtemelen sadece müsvedde olarak yazdığı şiirler sarayda başkaları tarafından tebyiz edildiği (beyaza çekildiği) ve kendisinin de düzeltmeler yapmadığı için, şiirleri ilk yazdığı şekli ile kalmıştır. Aslında kanaatimize göre, kesif siyâsî ve idârî işler de, şiirlerini yeniden gözden geçirmeye zaman ve fırsat bırakmamış olmalıdır.

Kanunî Sultan Süleyman'ın hemen bütün şiirlerinde aşk ve tabiat konuları işlenmiştir. Sosyal ve siyâsî konulardan tamamiyle uzaktır. Yalnız bir iki şiirinde hamâsı duygulara kapılıp İran üzerine askeri ile yürümeyi arzu ettiğini dile getirmiştir. Kendine olan övgüsü bile büyük bir tevâzu hâlinde tezâhür etmektedir. Şiirlerinde babası ile birlikte, Şehzâde Cem ve Fâtih'in de etkileri görülmekle berâber, daha çok aşk ve tabiat konularının dışına çıkmaması, şiirlerinin bu iki konuda teksîfini zorunlu kılmıştır.

Kanunî Sultan Süleyman'ın şiirleri oldukça sâdedir. Terkipler fazla değildir. Arapça ve Farsça kelimelerin en çok kullanılanları seçilmiştir. Devrinin üstâd şâirlerin ve nesir yazarlarının ağır diline bakılırsa, Kanunî'nin bu sâdeliği övgüye değer. Her türlü san'at endişesinden uzak ve yazmak rahatlığı içinde olan Kanunî Sultan Süleyman'ın yine de en başta bilgin ve san'atkârları koruması ve zevkle okunacak derecede güzel şiirler yazması dolayısıyla takdiri gerekir kanaatindeyiz.

Bizim metnini sunduğumuz Muhibbî Divanı, 1308 (1890/1891) yılında İstanbul'da Matbaa-i Osmanî'de Âdile Sultan tarafından basımı yaptırılan divandır. Matbu divan, her üç divandan yapılan seçmelerle tertip edilmiştir. İstanbul kütüphânelerinde 13 yazma nüshası mevcut olan bu divanların da aslında aralarında bir bütünlük yoktur. Bir kısmında gazel sayısı çok daha fazla,

bâzılarında ise az ve çeşitlidir. Bu yüzden matbu divân ile yazma nüshaların bir kısmı üzerinde yapılan karşılaştırmalar bu düşüncemizi doğrulamıştır.

Diğer taraftan Kanunî Sultan Süleyman'ın mevcut divanları üzerinde daha geniş bir çalışma ile şiirlerinin gerçek tesbîtinin yapılması, onun daha iyi tanınmasına vesile olacaktır.

DİVÂN-I MUHİBBÎ

DİVÂN-I MUHİBBÎ

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

Zikr-i Bismillâhirrahmanirrahîm
Âşikâra gizlüye sensin alîm

Derdmendem derdüme eyle devâ
Ki kamû hastalara sensin hakîm

Hamdü li'llâh kim Muhammed ümmeti
Eyledün bu bendeleri yâ Kerîm

Son nefesde sakla imânum benüm
Bulmaya yol ana şeytân-ı racîm

Mustafâ'nun hürmetine yâ ilâh
Sen müyesser eyle cennât-ı naîm

Rûz-ı mahşerde Muhibbî bendeni
Irma anı rahmetünden yâ rahîm

* * *

Fâilâtün/Feilâtün/Feilâtün/Feilâtün

2) Kelâm-ı hakka her kim ki gönülden olmaya mâyil
Olur her itdüği ebter ü her ne eylese bâtıl

Eğer zâhir göziyle ben ne gam cânânı görmezsem
Bi-hamdi'llâh ki çeşm-i cân açukdur ana yok hâyil

Gice vü gündüz endîşem nigârun fikr ü zikridür
Eser kalmaya ki benden o hâlet olmaya zâyîl

Ribât-ı köhnedür dünyâ göçer çün kârbân-ı gam
Buna dil bağlamaz dânâ gönül virmez buna âkil

Muhibbî tarh kıl dilden bu hây u hûy u dârâtı
Sana ancak bu sevdâdan belâ vü gamdurur hâsıl
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

3) Dest–i kudretle yoğ–iken âlemi vâr eyledün
Halkını müslim kılup kimini küffâr eyledün

Hârdan güller bitürdün nahlden hurmâ–yı ter
İbret içün kullaruna hikmet izhâr eyledün

Kimine virdün behişt ü hil'at ü tâc ü kemer
Kiminün yirin cehennem menzilin nâr eyledün

Kiminün kaddini kıldın serv ü ar'ardan yüce
Gözleri yaşın kiminün cuy u enhâr eyledün

Rûzı rûşen eyledün emrünle gün itdi tulu'
Giceyi encümler ile zeyn idüp târ eyledün

Güller ile gülşen içre hârı kıldun hem–nişîn
Giceler tâ subha dek bülbülleri zâr eyledün

Zâhide erzânı kıldun kevser ü hûr u behişt
Bu Muhibbî bendeni müştâk–ı didâr eyledün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

4) Çün ezel ressâm–ı kudret yazdı hüsnün ber–kemâl
Sun'–ı nakşıdur irişmez ana hiç vehm ü hayâl

Gülşen içre kâmetün yanında servün kaddi pest
Leblerün güftârını işitdi oldı gonca lâl

Çâk olupdur fikr–i zâtunda kamu aklum benüm
Ben ne yüzden vasfunı idem ki oldum bî–mecâl

İtmesen nûr–ı şerî'atle münevver âlemi
Tutar idi bu cihânı ser–te–ser zulm–ı dalâl

Ey Muhibbî merd isen aldanma dehrün âline
Mâl ü câhiyle seni aldamasun sakın bu zâl

Teşneyem çokdur günâhum sen mürüvvet kânısın
Umaram idüp şefâ'at viresin âb–ı zülâl

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâ'lün

5) Tanrının hâs kulusın bir adın oldı Mahmud
Dü cihân içre yakın oldı vücûdun maksûd

Dâ'vet–i hakka yeter gerçi bu gün iki güvâh
Hak resul olduğına çâr kitâb oldı şuhûd

Rûşen itdün bu cihân zulmetini nûrun ile
Zindedur âb–ı atân–ile bu gün bağ–ı vücûd

Hâk–ı râhuna varup cân ile kim sürdi yüzin
İki âlemde sa'âdet buluben eyledi sud

Bilmeyüp doğru yolı sana muti' olmadılar
Kaldılar nâr–ı cahım cehennem içre Nasarâ vü Yehud

İdelüm biz de Muhibbî çü ezel eyledi Hak
Ana vü âline ashâbına bin kerre dürûd

Umaruz bize şefâat ide ol yevm–i cezâ
Tâ ola menzilümüz dâr–ı sürûr–ile hulûd

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

6) Oldı hakkunda senün nâzil çü Tâhâ vü Yasîn
Hâk–i rûb–ı âstânun şeh–per–i Rûhu'l–emîn

Hüsnün idrâkinde âciz çeşm–i erbâb–ı nazar
Kâsır olmuşdur kemâlâtında akl–i hurde–bîn

Okudun levh–i ezelde her ne kim menkuş idi
Oldı zâhir sana ilm–i evvelîn u âhirîn

Rûz–ı mahşerde nidâ cennetden ire ümmete
Hâzihi cennâtü adnin fe'dhuluhâ hâlidîn

Evvel âhir bu Muhibbî senden umar mağfiret
İki âlemde çü sensin Rahmeten li'l–âlemîn
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

7) Başuma âhun şu'âı tâc–u efserdür bana
Eşk–i çeşmüm virdüği hil'at ser–â–serdür bana

Ursa deryâ–yı havâdis mevc gitmem bir yana
Keşti–yi aşkun bi–hamdillâh ki lengerdür bana

Taht–ı Keykâvus ü mâl–i Hüsrev'e meyl itmezem
Bendelik çün âsitânunda müyesserdür bana

Eylesen gâhi vefâ gâhi dönüp cevr ü cefâ
Dôstum senden gelen cümle berâberdür bana

Kûhlar itmez tahammül dil çeker bâr–ı gamı
Ehl–i aşk içinde tan mı diyeler erdür bana

Ey Muhibbî başum üzre şu'le–i âhum alem
Şâh–ı ışkam sağlu sollu eşk leşkerdür bana
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

8) Gülşen–i hüsnünde haddün bir kızıl güldür bana
Mürg–i dil âvâzesi feryâd–ı bülbüldür bana

Sana düşer eylemek cevr ü cefâ âşıklara
Aşıkam her ne kılursan kıl tahammüldür bana

Kân–ı dilden hâce–i aşkam gözüm cevher dolu
Bâr–ı gam derd ü elem cümle tecemmüldür bana

Düşürüp sevdâya şeydâ eyleyen mecnun–vâr
Boynuma zencir olan zülf ile kâküldür bana

Ey Muhibbî aşkara çün yokdur gamdan halâs
Çâresi ânun hemân ancak tevekküldür bana

* * *

Müstefilün/Müstefilün/Müstefilün/Müstefilün

9) Karşunda ben pervâneyem sen şem'–i tâbânsın bana.
Aşkunlaben divâneyem sen âfet–i cânsın bana

Cevr ü cefâ kahr u sitem mihr ü vefâ cûd–u kerem
Ben bende–i fermânunam sen şâh u sultânsın bana

Ben bülbül–i nâlûnam tâ subha dek giryânunam
Şöyle senün hayrânunam sen dahı hayrânsın bana

Hecr içre bulmuşken memât kıldun bana çün iltifât
Buldum lebünden ben hâyat sen âb–ı hayvânsın bana

Zülfüne gönlüm bestedür göğe peyvestedür
Cânâ Muhibbî hastedür sen derde dermânsın bana

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

10) Gün yüzüni görmezem zülfün olur hâyil bana
Geçdi bu ömrüm dirîğâ olmadun mâyil bana

Çün dil gitdi benden bir dahi anmaz beni
Ânuniçün dir hitâp idüp gören bî–dil bana

Âh kim bahr–i firâkun düşeli girdâbına
Olmuşum ser–geştesi peydâ değil sâhil bana

Râh–ı aşkunda senün sehl ola itmek terk–i ser
Aşkunı terk eylemek lâkin gelür müşkil bana

Himmetün bâznı saldum sen hümâyı sayd içün
Fâriğ ol sen her ne dirlerse disünler il bana

Derd–i aşkum Muhibbı görse Ferhad u Kays
Olur idi aşkuma baş indürüp kâyil bana

* * *

Fâilatün/Fâilatün/Fâilatün/Fâilün

11) Zulmet–i zülfünde la'lün âb–ı hayvandur bana
Ey Mesıhâ sözlerün derdüme dermandur bana

Gül açılsa halk–ı âlem gül gibi handân olur
Sensüzin gülzâr–ı âlem cümle zindandur bana

Cân ü dilden çeşmünün seyyâdına sundum boyun
Arada bildüm hicâb olan bu gün cândur bana

Rûz–ı hecründe görenler beni tenhâ sanmasun
Derd ü gam durmaz gelür her biri mihmândur bana

Saçalıdan mezrâ–i dilde mahabbet tohmını
Dûd–ı âhum ebr olup göz yaşı bârândur bana

Can fedâ itmez dir imiş yoluna bî–dîn râkîb
Bâver itme dôstum Vallâh bühtândur bana

Gülşen–i derde Muhibbî olalı cismüm nihâl
Mîve bağrum başı vü her berk–i bî–kândur bana
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

12) Ger çeke tığ–i cefâsın her dem ol şâhid bana
Ben şehîd–i aşk olam cümle cihân şâhid bana

Heykel–i zer ârzu idüp heves itmez gönül
Ger ola sîmîn hamâyil bir gün ol sâcid bana

Nâmede cevr ü cefâsın yâd idüp gönderdi yâr
Tuhfe–i Rûhu'l–Kudüs san oldı ol kâsid bana

Pend ider her dem bana dir geç hevâ–yı aşkdan
Her ni dirse görinür bâd–ı havâ zâhid bana

Secde kıldı tâk–ı ebrûna Muhibbî cân ile
Yaraşur mihrâb u mescid dir ise sâcid bana
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

13) Dil çeker bâr–ı gamı itmez tahammül Kâf ana
Dôstlar itmez misiz bi'llâh din insâf ana

Kuh–ı dilden derd–ile âh eylesem Ferhâd–veş
Dağlar ancak değül âheng ider etrâf ana

Aşk meydânında evvel terk–i serdür âşıka
Kim ki can terk eylemez aşkdan ne hâcet lâf ana

Jeng–i gamdan her ki dil âyînesin pâk eylese.
Yâ leb–i dilber gerek yâhud şarâb–ı sâf ana

Cevher–i vaslı metâ'ın sorma her nâ–ehle kim
Cevherîyem sor bana kim olmışam sarrâf ana

Lâ'l–i nâb–ı dlhere ol dem meger irer elem
Kûze ide toprağumdan bâ–kadeh hazzâf ana

Ey Muhibbı çünki dil–dârunda hiç insâf yok
Çâre ne sabr eyle tâ kim Hakk vire insâf ana

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

14) Katı düşvâr oldı hâlüm n'eylesün tedbîr ana
Hey ne sengîn dil olur âh eylemez te'sîr ana

Âyet–i hüsnindeki yir yir olan müşkilleri
Yazdı hattı gubâr hattı ile tefsır ana

Gönderürse ol kemân–ebrû eger gamz okların
Geçürüp sînemden idem cân içinde yir ana

Cevri âdet kılmasun uşşâka zülfün key sakın
Bir gün ola irişe bu nâle–i şeb–gîr ana

Aşk meydânında güyâ bu Muhibbı şır olup
Âhı tavk u göz yaşı olmuş durur zencîr ana

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

15) Ana âşık mı dinur aşkun yolında cân ana
Derd–ile olursa yâhud derdine dermân ana

Kaşı yayından gelüp doğrulsa tîr–i gamzesi
Cân ü dilden eyleyem bu sînemi kalkan ana

Kahr ile ger öldüre lutf–ile yine dirgüre
Dimezüz çün ü çerâ çün olmışuz fermân ana

Tôp kılsun zülf–i çevgânına âşıklar serin
Çün sunulmışdur ezelden top ile çevgân ana

Çeşme–sârı çeşmüme gelse olur anı nihân
Yâ melekdür yâ perîdür dimezem insân ana

Ey Muhibbî kana girmişsin dime dildâra sen
Günde bin kan eylese mu'tâddur ol kan ana

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

16) Yaralansa cân ü dil kılmaz terahhum yâr ana
Kana dönse göz yaşı itmez nazâr dil–dâr ana

Çün saçı zencirine bağlandı dil Mecnunlayın
Dôstlar şimden–giru pend eylemen zinhâr ana

Çün şeb–i zülfinde tutdun dostum dil derdini
Lâyık oldur kim ser–i zülfün kılasın dâr ana

Buralıdan dest–i gam bu gûşumu tanbûr–veş
Sürh idüp bu gözlerüm yaşını atdum târ ana

Gül yüzinün hasretinden bu Muhibbî subha–dek
İnlesün bülbül gibi kim yaraşur ol zâr ana

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

17) Can nedür aşkun yolında virmeyen canı sana
Cânuma minnet gelür ger terk idem ânı sana

Çün ezel kassâm–ı kısmet eylemiş ey gül'izâr
Bana bülbül nâlesini gül gibi handân sana

Ney gibi bağrum delindi çâresüz âh eylerem
Gönderürem her nefes âh–ile efgânı sana

Âşıkam rindem melâmet eyledüm derdi kabûl
Zâhidâ olsun mübârek cümle dermânı sana

Sanma ancak pîrehen bîl sınemi çâk eylerem
Zâhir itdüm lâle–veş bu dâğ–ı pinhânı sana

Gitdi çün râh–ı fenâya ey gönül Ferhâd u Kays
Değdi gam kuyı ile mihnet beyâbânı sana

Şöyle şîrîn yaz Muhibbî bu meânî nakşını
İşidenler okuyanlar diyeler mânî sana

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

18) Nice yıllardur olmışdur derûn–ı dilde gam peydâ
Aceb midür bu dîdemden ola her lâhzâ dem peydâ

Ser–i kûyunda dil haste yatur bir derd–mendündür
Tabıbâ la'l–i nâbundan ana gel eyle gül ile em peydâ

Giriftâr olsa dil mürği aceb mi bâğ–ı hüsnünde
Nigârun dâm–ı zülfünde kılınmış nice ham peydâ

Gamun kaddümi çeng itdi biraz nâlişlerüm dinle
Gözüm yaşını târ itdi ider gör zır ü bem peydâ

Lebini ağzuna alsan anı tiryâkdür sakla
Sakın sen zülf–i mârından ider durmaz o sem peydâ

Eğer lütf ü kerem kılsan yiridür cümle uşşâka
Ne var şimdi mi olmışdur bu âlemde kerem peydâ

Muhibbî nice medh itsün nigârun hüsn–i gülzârun
Gören dir oldı dünyâda ki san bâğ–ı İrem peydâ
Nitekim hâşâk–ı has içre degül nihân sabâ

Mefâilün/Mefâilün/Feûlün

19) Aceb bilsem nedür başumda sevdâ
Olupdur cân ü dil ânunla şeydâ

Belâ kûhı içinde seng–i gamdan
Yatur mecrûh olup dil bî–ser ü pâ

Siper kıldı belâ tîrîne sînem
Kılan kirpiklerün ok kaşlarun ya

Cehennem bir şerer âhum odından
Gözüm yaşına nisbet katre deryâ

Münevverdür dü âlem gün yüzünden
Doladursam yüzüne âlem–ârâ

Olurdı cân–ile dil kıble–gâhı
Görünse gözüme ebrû–yı garrâ

Seg–i leylî'ne yirde kılsa menzil
Hakîkat ol–durur Mecnûn'a me'vâ

İrersem menzil–i cânâne bir gün
Hemân teslîm–i cân itmekdür evlâ

Ömr–i dünyâ gibi çün bî–vefâdur
Dirîğ itdi buna Cemşîd ü Dârâ

Şehîd–i aşk olsa ger yolında
Muhibbî'ye budur matlûb–ı a'lâ

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

20) Sen güzeller şâhısın ben aşkın–ile mübtelâ
Hiç olurmı ki mukarin ola şâh–ile gedâ

Her ne söz kim lebleründen gelse bir gevherdür ol
Kim–durur ana bahâ bulan ki oldur bî–bahâ

Halka halka âşıka dâm–ı belâdur kâkülün
Yoksa hüsnün gencini bekler olupdur ejdehâ

Hûblık mülkinde kaldurdun livâ–yı Hüsrevi
Virdi tablun ser–te–ser âlemlere sıyt u sıdâ

Ni'met–i derd ü belâ her yana dökülmiş yatur
Sohbet–i hâs it Muhibbî ehl–i aşka kıl salâ

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

21) Göz kara vü kaş kara kirpik kara
Bana olmışdur belâ ender belâ

Hasret ü hicrân elinden âh ü vâh
Olmışam derva dirîgâ mübtelâ

Bend–i zülfine dolaşdı çün gönül
Anlamazam dahi ayruk kurtula

Sorma hâlüm gül yüzünsüz dôstum
Bülbülün gülzârsuz hâli n'ola

Kâ'bedür kûyı Muhibbî varıcak
Ulu devletdür eğer kurbân ola

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

22) *Gül yüzine olalı âşüfte vü hayrân sabâ*
San yürir divânedür gülşende ser–gerdân sabâ

Bûy–ı misk ile dimâğ–ı bâğ–ı dehr olmazdı pür
Olmasa anber saçından eyle müşk–efşân sabâ

Esd–i gence subh–dem virür nebâtâta hayât
Lâl–i cân–bahşından almışdur meger kim cân sabâ

Kûy–ı dilberde esen âhum yelidür her seher
San eser gülşen içinde subh–dem her an sabâ

Sîne–i sâd–pârede olmaz nihân âhum yeli
Nitekim hâşâk–ı has içre degül nihân sabâ

Mezrâ–ı dilde çün ekdüm ben mahabbet tohmını
Ebr–i âhumdan ne tan yağdursa ger bârân sabâ

Gönderürdüm yâre ben dâ'im mahabbet–nâmeler
Ey Muhibbî olsa idi ger bana fermân sabâ

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

23) Her gice göğe çıkar şu'le–i âhum sânemâ
Bilmedün niçün irişmez sana vâhum sânemâ

Kabrüm üzre gelicek naz–ıla ey serv–i sehı
İdeler sana du'a cümle giyâhum sânemâ

Tutdı eşküm sehî cümle cihânı düpedüz
Cem' ola gark ide dünyâyı sipâhum sânemâ

Gözlerüm eşk döker dil de ider âh ü figân
Aşka yetmez mi aceb iki güvâhum sânemâ

Başı eflâke irüp yimez idi zerrece gam
İşiğün olsa Muhibbî'ye penâhum sânemâ
* * *

Mefûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

24) Rûşen–ter itdün işbu cihân zulmetini hep
Rûhı fidân iy sanem ebtâhı lâkab

Yokdur nazîr hüsnüne oldun habîb–i hakkı
Âlem içinde kıldı Hüdâ seni müntehâb

Mahşer gününde ümmete kılup şefâ'ati
Ol âsîlere rahmet Hakka ola sebeb

Tutmadı çünki cân ü gönülden nasîhâtun
Nâr–ı cehenneme girdi ânun–çün Ebû–Leheb

/9/ İçsün şarâb–ı Kevser'i sen sun Muhibbî'ye
Mahşer gününde olmaya ol teşne huşk–leb
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

25) Gördi kûyunda gönül divânesini ol habîb
Takdı zülfün kemendinden heman boynuma ip

İnlesem ağyâr elinden dostlar olmaz aceb
Hâr elinden dâ'ima gülşende inler andelîb

Şâh–ı aşkum şu'le–i âhum bana zerrîn alem
Hil'atümdür eşk–i çeşmümden serâser kâh–ı şeb

Zülf–i yâre uğrayup benzer gelür bâd–ı sabâ
Ol sebedendür dimâğ–ı âlemün oldı tîb

Kûy–ı yâre çünki gönderdün Muhibbî gönlüni
Bulımazsın dahî sen anı n'idersin arayıp

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

26) Nokta âdetdür konur çün zîr–i leb
Nokta–i hâlün nedür bâlâ–yı leb

Sanma kim sensüz günüm olur siyâh
Belki rûşendür günümden tıre–şeb

Âşiyân olalı serve dûd–ı âh
Bana Mecnûn diyü virdiler lakâb

Per yakar pervâne gör âh eylemez
Âşıka lâzım degül illâ edeb

N'eylesün dermânı derdün var iken
Bu Muhibbî derdünü eyler taleb

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

27) Var mıdur ağzun didüm iy gonca–leb
Bî–nişândan gör nişân kıldum taleb

Kâkülün olalı sultân–ı Habeş
Mısr–ı hüsnün hâlidür şâh–ı Arab

Kevser ü hura murâdı zâhidün
Fikr–i âşık şâhid ü âb–ı ineb

Kûyuna koma rakîb–i kâfiri
Cennete lâyık değüldür Bû–Leheb

Gam nedîm ü göz yaşı gülgün şarâb
İy Muhibbî durma kıl ıyş u tarâb
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

28) Bûse ister leblerinden dil aceb
Bî–nişândan gör lisan kılur taleb

Olmışum hayrân zülf ü rûyına
İnler–isem tan mıdur ben rûz u şeb

İçeliden dôstum gam şerbetin
Bana teng olmış durur ıyş u tarâb

Terk–i çeşmün fitneye âğâz ide
Şûr u şer dola Irak ile Arab

Leylî zülfün olalı dîvânesi
Virdiler Mecnûn diyü bana lâkab

Çeşm–i Mecnûn Leyle hargâhdur
Eylemişdür kirpigin ana tınab

Bu Muhıbbı la'l–i nâbı şevkine
Komaz elden nûş ider mâ'–i ineb
* * *

Mefâilün/Mefâilün/Feûlün (fâilün)

29) Aceb ol leb midür yâhud mey–i nâb
Aceb ol diş mi yâ lü'lü–i nâ–yâb

Aceb gözümden akan iki çeşme
Aceb hûn–ı ciğer midür yâhud âb

Aceb haddün mi bu yâhud güneşdür
Aceb mi dir–isem alnuna mehtâb

Aceb bu gamze midür yâhud hançer
Aceb bu zülf midür yâhud kulâb

Aceb nerkis midür bu çeşm–i şehlâ
Neden bahtum gibi var anda yâ hâb

Muhibbî uy imâm–ı çeşme çün kim
Olupdır kaşları karşunda mihrâb

Bulurdı ger vefâ gelse cihândan
Sikender Hüsrev ü Cemşıd ü Dârâb

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

30) Kalmadı cismümde cân ü hicr–ârâ cânda tâb
Gözlerüm hûn–âb akıtdı oldı dil mülki harâb

Kûyuna varsam olur âzürde dil ağyârdan
Yâ neden dirler ki olmaz cennet içinde azâb

Bir perî–rû la'li şevkinden yine âşüfteyim
Sâkiyâ câm–ı lebâleb tut yürit gülgûn şarâb

Bir dem ârâm eyle iy dilber gelüp ömrüm gibi
Öldürüp bu hasteyi gel gitmeğe itme şitâb

Şâdiye şâd olmaya iy dil gelse gam hem muzdarib
Çün bilirsin kâ'inât içinde vardur inkılâb

Gam şebinde iy Muhibbî şol kadar kan ağladun
Gözlerün yaşına nisbet katre oldı nehr–i Sâb

Mefâilün/Mefâilün/Feulün

31) Dilersen kim elüne gire mahbûb
Gerekdür hüzn–i Ya'kub sabr–ı Eyyûb

Diler zâhid cinân ü hûr u Kevser
Velî âşıklara dîdâr matlûb

Silüp pâk itmek içün kûy–ı yâri
Yaşum sakâ olupdur müje cârûb

İlet kûy–ı nigâra cânı tuhfe
Ki yokdur cândan özge nesne mergûb

Ser–i zülfini çevgân itse dilber
Dilâ sen dahî eyle başunı top

Muhibbı'ye cefâlar kıldun âhır
N'iderdün bâri evvel gönlin alup
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâilü/Fâilün

32) Sâki müdâm sun beru sun râhâtü'l–kulûb
Nûş eyleyelüm itmeden ömrün güni gurûb

Gül mevsiminde tevbeyi dil târumâr ider
Meclisde sâki ola eğer bir nigâr hûb

Zülfün kaçan ki elde o çevgâna benzedi
Meydân içinde başı dilâ sen de eyle top

Didi cefâ vü cevr–i meyle yine nicesün
Didüm bana o mihr gelür gördüm anı kûb

Yaş dök Muhibbî şâm ü seher âh ü nâle kıl
Afv eyleye günâhunı tâ gafir'üz–zunûb
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

33) İy Sabâ benden varup yârun der ü divânın öp
Hâk–i pâyına yüzün sürer gibi dâmânın öp

Aşk meydânında top it oynasun dilber serün
Fursat el virdükçe mahfı zülfünün çevgânın öp

Göz karasın hall idüp yazdum nigâra nâmesin
Okudukça bûse cerr eyle leb–i handânın öp

Taht–ı âc üstinde hâli san Habeş sultanıdur
Kaşları tuğrasını gördün hemân ünvânın öp

Kâ'be–i ulyâ yüzidür örtüsi zülf–i siyâh
İy Muhibbî perde keşf it rûh–ı rahşânın öp
* * *

Mefûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

34) Didüm dehânun öpseyidüm kılma beni ayb
Didi dehânı kimsene bilmez bu ilm–i gayb

Âşık irişdi sıdk–ile eflâke seyr ider
Ancak hemân başını zâhid çeker be–ceyb

Zerrât cümle hüsnüne şâhid yeter senün
Gün şûlesine itmedi kimse gümân ü reyb

Her kim ki göre lâ'lüni ol mey–perest olur
Mîr ü gedâ vü bây ü fakîr ü cüvân ü şeyb

Çün tevbe eylemez mi vü ma'şûka muhtesîb
Gül vakti tevbe sırsa Muhibbî olur mı ayb
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

35) Kurusun ol aynı kim akıtmaya her demde âb
Oda yansun ol gönül aşk ile olmayan harâb

Başdan aşduğın gözüm yaşın ta'accüb itmenüz
Kim ânun–ile döner gönlüm olalıdan dolâb

Ehl–i aşkun ne bilür derd ü belâ vü mihnetin
Döne döne olmayan bu sîh–i mihnetle kebâb

Sûz–ı dilden gerçi niçe söyledüm ra'nâ gazel
Lîk itdüm içlerinden işbu beyti intihâb

Her denîye söyleme hâlüni âgâh olmasun
Her ne eylerse Muhibbî itsün ol âlî–cenâb

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

36) Gördiler hâk olduğum yolunda iy âlî–cenâb
Reşk idüpdür ehl–i dil yâ leytenî küntü türâb

Gerçi kim aşkun tarîki pür–hatar dirler velî
Göricek âşıklar andan eylemezler ictinâb

Himmetüm bâzına hiç bir mürg olmaz hem–cenâh
Çünki pervâz idemez şehbâz ile her bir gurâb

Zülfüni ref' eyle göster gül cemâlün Kâ'besin
Giceye dek ânı mestûr ide ol müşgin nikâb

Vasl içün dirler müyesser olur âhir sabr ile
Ger ecel itse tahammül itmese ömrüm şitâb

Hâbda gördüm Muhibbî defter olmuş hayr u şer
Her nefes kim ışk ile geçmiş anı bildüm sevâb

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

37) İy gönül pîr—i mugânun dâmenini berk tut
Çünki andan gayri virmez sana bir kimse öğüt

Deyr—ârâ bir muğbeçe gördüm ki ânun misli yok
Ânı bir yüzden dahî halk itdi Hayy—ı lâ—yemut

Âteş—i aşkun düşelden dil harâbe tutdı yüz
Nice vîrân olmasun düşdi gönül şehrine ot

Bin su'al itsem dönüp virmez bana bir kez cevâb
Yok dehânı yâ urulmış ağzına mühr—i sükut

İy Muhibbî zülfi bendenden gören dil mürgini
Dir mekes gibi dolaşmış ana dâm—ı ankebut
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

38) Kıyâm itse kaçan ol serv—kamet
Koparur başuma ol gün kıyâmet

Etibbâ el urup nabzûma didi
Cünûn—ı aşk ancak bu alâmet

Olam sâlim bana kılman du'âyı
Selâmet istemez ehl—i melâmet

Okutmak sâgarı zâhid hüner mi
Bütün kılmak—durur anı kerâmet

Ne gam yolunda ölse Muhibbî
Nigârâ tek sen ol sağ u selâmet
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

39) Bâr–ı gamdan kaddümi pîç ü ham itdün âkîbet
Eyleyüp Mecnunlayın rüsvâ hem itdün âkîbet

Kaddümi çeng eyleyüp takdun ana can riştesün
Nâle vü feryâdumı zîr ü bîm itdün âkibet

Gel beni öldür bana yeğdür bu dirlikden ölüm
Çün rakîb–i rû–siyâhı mahrem itdün âkibet

Sâkiyâ bin cânum olsa yolına olsun fedâ
Bir kadeh meyle bizi sen bî–gam itdün âkibet

Nice kez yapdun Muhibbî gönlini yıkdun yine
Sînede bünyâd–ı aşkı muhkem itdün âkîbet

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

40) Aşk–ile ben tâlib–i cânâne oldum âkibet
Şem'–i hüsne yanmağa pervâne oldum âkibet

Bağlalıdan dil saçı zencirine divâne–veş
Akl ü sabr u hûşdan bî–gâne oldum âkibet

Ola kim genc–i visâlünden bulam diyü nişân
Bu gönül ma'mur iken vîrâne oldum âkibet

Bir leb–i şîrîn gamıdur beni Ferhâd eyleyen
Şükr kıl nûş eyleyüp mestâne oldum âkibet

İy Muhibbî ister idün sen mahabbet câyını
Ah kim âlemlere efsâne oldum âkibet

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

41) La'l–i nâbun fikri kıldı bağrumı kan âkıbet
Akmağ–ile gözden ol kan oldı ummân âkıbet

Zâhir itdi kûy–ı aşk içre cünûnum âleme
Nakş olan seng–i cefâdan cism–i üryân âkıbet

Firkatün virdi halel gerçi bu dil bünyâdına
Leşker–i gam geldi itdi cümle vîrân âkıbet

Kim ki vasl isterse dilber didi itsün terk–i cân
Hamdü li'llâh kim bu düşvâr oldı âsân âkıbet

Câm–i Cem sun sâkiyâ bir dem ganîmetdür hayât
Çün içer câm–ı memâtı cümle insân âkıbet

Cür'a–i aşkı Muhibbî çün ezel nûş eyledi
Olısardur âhir ol rüsvây–ı devrân âkıbet

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

42) Heft iklîmi kamû sana musahhar buldı tut
Ömr dahî Hızr ile âlemde hem–ser buldı tut

Nicelerden kaldı dünyâ kalısar senden dahî
Bu ribâta kim kona göçmek mukarrer buldı tut

Çün sana kalmaz ne lâzım tâkunı kılmak yüce
Heşt eyvânun biri sîm ü birin zer buldı tut

Bir avuç toprağ–ile ancak olur renc hâsılun
Cümle âlem gencini sana müyesser buldı tut

Şâdi vü gam iy Muhibbî tutmadı bir dem karâr
Âkil ol her birisi gelse berâber buldı tut

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

43) Serverâ kaddün yanında serv pest
Hoş dimişler dest ber bâlâ–yı dest

Nâsihâ pend eyleme itmez eser
Âşık oldum çünki ben rûz–ı elest

Tîr–i gamzen öldürür bir âşıkı
Kimde vardur iy kemân–ebrû bu şest

Rûz–ı mahşerde dahî ayılmayam
Olmışam câm–i lebünden öyle mest

Sûreti ko bak Muhibbî sîrete
Olma zâhid gibi sen sûret–perest

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

44) Giceler gitmez dilümden tâ seher–geh âh dost
N'eyleyim derdâ dirîgâ olmadı âgâh dost

Ben gedâya vasl–ı hânın ah in'âm itmedi
Gerçi didüm kapusında nice kerre Allah dost

Âhum ile göz yaşı fâş itmiş iken sırrunı
Hiç diyebilir mıyem göz yaşına âb dost

Cân u başum ister ise yolına olsun fedâ
Bu târîk–i aşkda âşık gerek dilhâh dost

İy Muhibbî gamdan özge yâr–ı sâdık var mıdur
Çünki bulmaz bu cihânda ola hem–râh dost

* * *

Mefûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

46) Çeşmüm ideli sen güle bir kez nazar iy dost
Can bülbüli durmaz kılur âh–ı seher iy dost

Bu dûd–ı dilüm gerçi ki eflâke irişdi
Sen mâha velî itmedi âhum eser iy dost

Dün oldı günüm hecr–ile iy şâh–ı cefâkâr
Rahmeyle benüm hâlüme düşmen güler iy dost

Ya kaşlaruna cân ile kurbân olalıdan
Gamzen okına sînemi itdüm sîper iy dost

Gönlümi alup şimdi eğer kasdun ise cân
Çokdan komışam yoluna ben cân ü ser iy dost

Zâd–ı gamunı eylemişem kendüme yoldaş
İtdükçe adem mülkine bundan sefer iy dost

Bir gün dimedün hasta Muhibbî'ye nedür hal
Bildüm ki bana zerrece yokdur nazar iy dost

* * *

Mefûlü/Fâilâtün/Mefâilü (Fâilâtün)/Feûlün

47) Ne hicre var nihâyet ne hod bu cevre gâyet
Öldürse dahî gamzen itmeye dil şikâyet

Bir kıssadur mutavvel zülfünde derdüm iy dost
Tâ haşre dek dinilse dinmeye bu hikâyet

Gamzen okı gelelden sanma cerâhat oldı
Buldı murâdını dil cân oldı dahî râhat

Evvel gönül alurlar sonra cefâ kılurlar
Meh–rûlar içre iy dil olmış ezel bu âdet

Kapumda itlerümden kimdür dimiş bizi yâr
Ömri çok olsun itmiş yine bizi re'âyet

Yağmaya virdi külli dil mülkini Muhibbî
Gam leşkeri gelüp âh eyledi anı gâret
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

48) Eğer zülfünden eylersem şikâyet
Olur cânâ mutavvel bir hikâyet

Hatun tezvîrine kaşunla zülfün
Görün eyler mi bir doğru şehâdet

Başuma hâk–i pâyundur sa'âdet
Dirîğâ kānı başumda o devlet

Mahabbet senden olmayınca iy dost
Bana birdür heman mihnet mahabbet

Muhibbî kâmetün gördi nigârun
Didi bu gündurur bana kıyâmet
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

49) Eline aldı yine seng–i cefâ ol çeşmi mest
İdiserdür vâ–dirîğa şîşe–i aklum şikest

İy cefâ–hû cevr idersin Tanrıdan korkmaz mısın
Rûz–ı mahşerde bulına dâmenünda nice dest

Zâhidâ sanma beni mest–i mey–i engûr olam
İçmişem câm–ı mahabbet cür'asın rûz–ı elest

Gâh mescidde gehî deyr ü gehî meyhânede
Bulamadım aradum dildârı kıldum cümle geşt

İy Muhibbî key sakın hadden tecâvüz eyleme
Çün bilürsin bir dahî girmez ele ömr–i güzeşt
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

50) *Olmışum câm–ı lebünden ben senün ıy yâr mest*
Nitekim bûy–ı gül–ile bülbül–i gülzâr mest

Her kişi câm–ı mül–ile mest olur ammâ ki ben
İçeli aşkun şarâbın olurın her bâr mest

Sırr–ı aşkı fâş iderse göz yaşı olmaz aceb
Çün ola–gelmişdür eyler sırrını izhâr mest

La'lüni andum ferahdan yok yire kan ağladum
Gâh olur meclis içinde yok yire ağlar mest

Gözleri târâca virdi yine bu dil şehrini
Şöyle benzer kim Muhibbî olmış ol küffâr mest

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

51) Rehber ol bana sabâ gel der–i cânâna ilet
Yâ'ni can bülbülini tâze gülistâna ilet

Gül için hâk–i derin çünki getürdün gözüme
İvaz olmazsa hele cânı fakîrâne ilet

Cûy kıl kanlu yaşun tâ ki ire işigine
Pâyine yüz sürüp ol serv–i hırâmâna ilet

Ola oyuna gelüp zülfini çevgân ide yâr
Top idüp sen de dilâ başunı meydâna ilet

Ger yolun düşer ise varma tehî–dest–i Acem'e
Bu Muhibbî gazeli Kûm–ile Kâşân'a ilet

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

52) Ne kadar canla kim aldı la'l–i cânânı dürüst
Şübhesüz aradı buldı derde dermânı dürüst

Her ki âşıkdur bilür elbette derdün kısmetin
Virseler virmez kamû Irân u Turan'ı dürüst

Pertev–i hüsnünle cânâ dil münevver eyleyen
Bir nazar bakmaz göre hûrşîd–i rahşânı dürüst

Şu'le virdi metn–i hüsnünde senün nur
Geldi hattun yazdı tefsîr eyledi anı dürüst

Görmedi gülşende bir gül ârız–ı dilber gibi
Bu Muhibbî aradı cümle gülistânı dürüst
* * *

Mefûlü/Fâilâtün/Mefâilün/Feûlün

53) Ne aşka var nihâyet ne hod bu derde gâyet
Aşkdan sakındum urma ger idesin şikâyet

Dâd–ı Hudâdur dimişler kesbî degül–durur aşk
Tahsîli katı müşkil olmayıcak liyâkat

Gözler mi âlem içre nâmus u ârı âşık
Herkes selâmet ister bunlar diler melâmet

Zâhid–i nûr bu gaflet–i aşka nedür bu inkâr
Cân terkin urdı âşık yetmez mi bu alâmet

Ağla Muhibbî ağla andukça her günâhun
Ola ki ol hatâ–pûş ide sana inayet

Bu defter–i hodîsüm hûn–ı dil ile yazdum
Her kim olursa lâ–büd ider ana sirâyet
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

54) Zâhidâ mey hürmetinden eyleme her bâr bahs
Ebleh olma sakla sohbet hürmetin be–güzâr bahs

Gam şebinde ruhları yâdına efgân eylesem
Subha–dek eyler benümle bülbül–i gülzâr bahs

Şîve–i dulâb–ı çarhun nâlişin dil gösterür
Olsa ger gam meclisinde ilm–i musikâr bahs

Mey yirine kanun içer gamzesinden sorma gel
Meste uyup eylemek lâyık değül huşyârı bahs

Kimisi yokdur lebün kimisi dir kim noktadur
Eksük olmaz anunîçun aşk–ârâ iy yâr bahs

Aka aka cûy iken bahr oldı yaşum âkîbet
Mahv olur yanına varsa itmesün enhâr bahs

Haste–i aşkdur Muhibbî bildün ana çâre yok
Bâri itme iy tabîbâ gel ser–ı bî–mâr bahs

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

55) Kametüm dâl eyledi bir zülfi anber el–gıyâs
Kim aceb âl eyledi ol çeşmi abher el–giyâs

Bülbülem bağrum delindi hâr elinden inlerem
Hiç bana rahm eylemez ol verd–i ahmer el–gıyâs

Görse idi bu benüm sînemdeki aşk âteşin
Hâline şükr eyleyüp iderdi micmer el–gıyâs

Şol kadar âh eyledüm hicrün beyâbânında kim
Rahm idüp hâlüme müslim didi kâfir el–gıyâs

Seng–i mihnet yağdurup her dem Muhibbî başına
Niceye dek urasın bağrına hançer el–gıyâs
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

56) İy güzeller şâhı kılmazsın benümle çün kelec
Şimdi bildüm bende var mihr ü mahabbet sende lec

Mushaf–ı hüsnün hakı ben doğruyam kaddün gibi
Kâfirem zülfün gibi ger vâr-ise gönlümde gec

Hak katında bir gönül yapmak revâdur Kâ'be'den
Dostum dil yap tavâf–ı Kâ'be kılma itme hac

Aşkuma şâhid degül mi eşk–i sürh u rûy–ı zerd
Bundan evlâ dôstlar olmaya uşşâka hücec

Mihnete sabr it Muhibbî tâ iresin râhata
Hak dimişler bu sözi es–sabru mitâhu'l–ferec
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

57) Vasla irdüm çekmiş iken nice yıllar dürlü renc
Hamdü li'llah râyegân girdi elüme gizlü genc

Âşık idüm ben ezelden yaradılmadan henüz
Şeş cihetle çâr unsur u felekle vakt–i nec

Nice bir cellâd–ı gamzen eline hançer alup
Dâ'imâ bu cân–ı mecrûhuma eyleye şikenc

Âşıkam rindem çün itdüm ben harâbât ihtiyâr
Şeş cihetle çâr unsur vü felekle vakt–i nec

İy Muhibbî benzedi nazmun Nizâmî nazmına
N'ola dirsem işbu beytüne senün ben penç genc
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

58) Küfr–i zülfüni gider kâfirlik itme gözün aç
Kâ'bedür hüsnün revâ mıdur dura üstinde hac

Olmış–ıdum aşkun–ile ben ezelden âşinâ
Bulmamışdı dahı ervâh–ile ecsâm imtizâç

Gönlümü şeydâ kılaldan durmaz ağlar gözlerüm
Cûyibâr–ile olur çün def'–i sevdâya ilâc

Tan mı ruhsârun görüp zülf içre cân terk eylesem
Gicelerde per yakar pervâne ger görse sirâc

Mârdur zülfi dilâ kasd itse her dem cânuna
Gam degül tiryâkdür la'l–i lebinden yana kaç

Çok yire harc itme cânâ hâk–i pâyün cevherin
Nice şehler başına âhir olısardur o tâc

Bu Muhibbî olalıdan hâk–i pâyün hâdimi
Tan mıdır Keyhusrev ü Dârâ'dan alsa tâc u bâc

* * *

Mefâilün/Mefâilün/Feulün

59) Taleb kılmaz bu cân nâtüvân genç
Bana mihrün yeter ey dilsitân genç

Olur âşıklara dîdâr– matlûb
Görünmez gözine olsa cânân genç

Bana şem' ü şarâb ü nakl–ü şâhid
Sana zâhid serâser dü–cihân genç

Gözüm yaşı benüm dürdânelerdür
Bu çeşmümdir sadef eyler ayân genç

Muhibbî sakla aşkı müdeîden
Ki hoşdur dâimâ olmak nihân genç

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

60) İçmeyem mey ger bana hûrşîd ola enver kadeh
Meclis içre kim meğer ala ele dilber kadeh

Bağrı hûnıyla sürâhinin ne tan dolsa müdâm
Sayd idüb meh–rûları durmaz lebün o pür kadeh

Çün fenâdır âhiri gel b4de tut ey pıri deyr
Birdürür eski sifâl ola veya gevher kadeh

Ben harâbat ehli oldum dôstlar şimden–girü
Çünki bin nâzile sundı bir perî–peyker kadeh

Her nefes mest olmasa hicrân gamı eyler helâk
Anıniçün bu Muhibbî nûş ider ekser kadeh

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

61) Meclis–i meyde öper çün leb–i dildârı kadeh
Ölicek eyleyeler toprağımı bâri kadeh

Her dolu başına bir kerre alır bûsesini
Böyledür rûz–ı ezelden beri bâzâr–ı kadeh

Eli boş varma sakın sohbetüne muğbeçenin
Eyle cân ü dilini yolına isâr–ı kadeh

Bana nevbet gelicek eyledi sâkî ihmâl
Nice bir katline dil olubeni zâr–ı kadeh

Bir kadeh meyle cihân sırrı ayân oldu bana
Ben nice olmayayım böyle bir hevâdâr—ı kadeh

Mey mihenkdür kişinün içerisin taşra kılur
Nîk ü bed zâhir olur böyledir kâr—ı kadeh

Çâre olmadı lebün öpmeğe cân geldi lebe
Ey Muhibbî içelim yâdına gel bâri kadeh

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

62) Gün yüzin arz eylemezdür dâ—dirîg ol mâh—rûh
Ol sebebden gice gündüz derdüm oldu âh rûh

Ne bana sabr u tahammül var ne hüsninde karâr
Ha diyince hat gelür olmaz dahî âgâh rûh

Gülşen—i hüsnini gördüm seyr ider hâl—i siyâh
Hiç revâ mı vire bir Hindu'ya her dem râh rûh

Sakın aldanma cihân nat'ına âhir mât ider
Nâgehân açmaz yüzinden sana diye şâh rûh

Lâle haddi hasretünden bu Muhibbî haste—dil
Sîne levhine bezer kanlu yaş ile âh rûh

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

63) Olmuşum ben müptelâ günden güne pâ—mâl—ı çerh
Böyledür olmaz aceb çünki ezelden hâl—ı çerh

Gurre olma dehre seni âhir ol bî—dâr ider
Subh—geh bir hâba benzer devlet ü ikbâl—i çerh

Bir nice gün şâd idüb döner yine gâm–gîn ider
Bir karâr üzre değildür rûz u mâh u sâl–i çerh

İbret al İskender ü Dârâ vü Husrev'den gönül
Kimseye meyl itmemişdür zerrece bu zâl–i çerh

İy Muhibbî dir ki kimse ummasun benden vefâ
Çağırub feryâd ider her rûz u şeb dellâl–ı çerh
* * *

Mefâilün/Mefâilün/Feûlün

64) Nebîler severîdür çün Muhammed
Mübârek ismidür hem ânın Ahmed

Çü tutdun dâmenini cân ü dilden
Sakın olma bu dünyâda mukayyed

Şefâat âbı ile yu sefîd it
Günâhumdan yüzüm olmaya esved

Gözüm yaşı gibi oldum revâne
Umarum kûyun ola bana mâbed

Muhibbî cân ile ister kapunı
Kapundan idesin hâşâ anı red
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

65) Selh–i şâbân ile oldu ıyş u işret nâ–bedîd
Gurre–yi şevvâl ile yazdı felek menşûr–ı ıyd

Bunca eyyâm bend kılmışken der–i meyhâneyi
Mâh–ı nev oldu anahtârı açıldı ol kilid

Ditrerüm cânâ cemâlüni görüb âh eylesem
Lerze düşer cismüme bâd–ı hevâdan sanki bîd

Iyd ile olmaz ferâh gönlü Muhibbî bendenün
Her kaçan yüzin görem ol gün olur bana saîd
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

66) Hicr taş üstüme yağdırdı çerh–ı lâciverd
Yıkılub dilhânesi eflâke çıktı âh gerd

Vâdi–yi hicrân şebinde kalalı Mecnunleyin
Bir benüm tek kande var âlem içinde ehl–i derd

Açılur âhum yelinden dâğ–ı sînem gül gibi
Pes bunun gibi hevâda açılur bu nev'i verd

Sırr–ı aşkı saklamak kasd eyledüm ammâ çe–sud
Zâhir eyler âh ü eşk ü bir yana ruhsâr–ı zerd

Bî–vefâ dünyâya dil virme Muhibbî key sakın
Çünki bildin bîvedür dil vire mi hiç ana merd
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

67) Hâlümi kimesne yok arz ide dildâra meded
Âh kim bulımadum derdüme bir çâre meded

Tutdı rehzen diyü kûyında gönül merdümini
Anı nâ–hâk yire zülfinde asâr dâra meded

Feyz uma–geldi yine pîr–i mugân dergehine
Eyle ey muğbeçe gel bu dil–i gam–hâra meded

Gamzeler geldi ki târâc ide dil kişverini
İdiser anı harâb ol gözi mekkâre meded

Olmasa vaslun ile ger bu Muhibbî'ye cevâb
Ateş–i hicre yanar bulmaz o biçâre meded

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

68) Kılmayaldan ol saçı leylî bu ben mahzûnu yâd
Aşk ile rüsvâlığım gören ider Mecnûn'u yâd

Sâgar–ı çeşmüm dolar ol dem ferahdan kan ile
Ruhlârıyla eylesem ben ol leb–i mey–gûnı yâd

Seyr–i gülşen gönlüm almaz serv ü şimşâd istemez
Eylesem ben haste–dil o kamet–i mevzûnı yâd

Ger müyesser olsa çeksem la'l–i nâbın câmını
Kılmaz idüm bir nefes bu gerdiş–i girûnı yâd

Ser–nüvişt olan gelür ana Muhibbî çâre yok
Eyleme her giz şikâyet kılma dehr–i dûnı yâd

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

69) Çünki oldu gülşen–i hüsninde haddin verd verd
Yine bülbüller gibi feryâda gelsün ehl–i derd

Senden ayru kûh–ı gamda ey yüzi mâhum benüm
Seng–i mihnetle döğüb oldu bu cismüm lâciverd

Göz yaşı dökme diler sırrın ifşâ olmasun
Çâre yok izhâr idiser sana âhir rûy–ı zerd

Bûyına aldanma dil virme bu dünyâ hüsnine
Cidd ü cehdle dürüşen bir yâr bul kim ola ferd

Ey Muhibbî nazm ile burdın Nizâmî nicesin
Ehl–i nazmun arasında merdsin vallâh merd

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Feûlün

70) Âh eyledükçe olsa aceb mi felek kebûd
Dem var mı ana çıkmaya dil âteşiyle dûd

Kamet getürse yâr kıyâmet kopar o dem
Kimdir ki kaşlarını görüb itmeye sücûd

Pervâne görse şem' hemân bâl ü per yakar
Bülbül çemende şevk—i gül ile ider sürûd

Nâ—bûd olursa anmaya aşk ehli bu dini
Ânın yanında bir görünür çün ziyân u sûd

İtme dirîg canla başın Muhibbî gel
Tâ kim cihânda merd diye sana ehl—i cûd

* * *

Mefâilün/Mefâilün/Feûlün

71) Yolında can virdüm ey ruhları verd
Gerekdir âşık olan ola cömerd

Müzeyyen sînem itdüm dağlar ile
Görenler sanur anı tahte—yi nerd

Gözü yaşlı olur hûn—ı cigerden
Dahi hem ehli aşkın çehresi zerd

Benüm hâlümi tan mı bilmese hak
Ne bilsün derdümi kim ola bî-derd

Muhibbî cân ü başa kalmadun çün
Ko şimden girü disünler sana merd

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

72) Zühd ü zikr ü tâati ehl—i zaman görmez lezîz
Gerçi nâfi'dür velî can girân görmez lezîz

Hâb—ı gafletden uyan yârân kamû göçmektedir
Çîn—i seher uykusunu çün karbân görmez lezîz

Hûn—ı dil nûş itmeyince vasla irmez ehl—i aşk
Râyegân vaslunı çün ol mihribân görmez lezîz

Çünki mihnetsüz muhabbet yokdurur ömre ferâh
Ehl—i dil olan anınçün şâdımân görmez lezîz

Jeng—i zulmetden Muhibbî pâk kıl gel kalbini
Rûz—ı rûşen vâr iken kimse duman görmez lezîz
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

73) Hây u huydan fârig ol âlemde insanlık budur
Pendini guş eyle gel mûrın Süleymanlık budur

Her kime kılsan nazar sen anı senden yeg bilüb
Görme kendü kendüzün zîrâ ki şeytanlık budur

Her ne kim sana sanursın san anı kardaşına
Filhakika sözümü gûş it müselmanlık budur

Âkıl isen istediğin iste âhir sendedür
Gayr—i yirden ister isen bil ki nâdânlık budur

Nefs—i hazzın ey Muhibbî virme gel hayvan sıfat
Zabt—ı nefs it ârif ol âlemde insanlık budur
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün (Fa'lün)

74) Ol ki bî—misl ü cismi çün cândır
Râstî aşk ehline ol cândır

Muhibbi harç kıl söz gevherini
Tükenmez çünki bu dil kâna benzer
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feulün

76) İki çeşmün iki ayyâre benzer
İki zülfin de iki mâra benzer

İdersem n'ola bülbül gibi feryâd
Nigârâ ruhların gülzâra benzer

Ne tan pervâne–veş yakam per ü bâl
Cemâlün şem'i çünki nâra benzer

Aceb mi bir cevâb umsam lebünden
Tabibimsin bu dil bi–mâra benzer

Muhibbi aşkı sen âsân sanırsın
Bu kâr sanma gayri kâra benzer
* * *

Mef'ûlü/Mefâilü/Mefâilü/Feulün

77) Ey gül yanağın gül–i handânuma benzer
Ey serv boyın serv–i hırâmânuma benzer

Can virmeyicek yüsr ile girmez leb–i dilber
Ancak bu dâhî çeşme–yi hayvânuma benzer

Cânum dir isem n'ola ben ol rûh–ı revâna
Görünmeme de bana hemân cânuma benzer

Mürg–i seherün nâleleri nâlemi.ohşar
Çarh–ı feleğin nâlişi efgânuma benzer

Dünya kime mihr itdi sana ide Muhibbi
Cevr ile cefâ kılmada câNânuma benzer

Mef'ûlü/Fâilâtün/Mefâilün/Feûlün

78) Bezm–i gam içre cânâ sînem rebâba benzer
Çeşmüm o bezme sâgar yaşum şarâba benzer

Kûh–ı belâ serimdür çeşmüm anın pınârı
Üstinde dûd–ı âhum yer yer sehâba benzer

Gönlüm evini yıktı yağmacı gamzen ey dost
Gâretde mâhir ancak emr–i âsyâba benzer

Bahr olalı sirişküm gark oldu idi cismüm
Mevc urduğınca her dem yaşum habâba benzer

İçüb şarâb–ı aşkı bilmez özin Muhibbî
Kûy–ı melâmet içre mest ü harâba benzer
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

79) Çıkan dûd–ı siyâha âh dirler
Felek sakfına ânı râh dirler

Ayak basdın bu dünyâ nat'ına çün
Sana açmazdan bil şâh dirler

Münevver eyle dil virânesini
Yüzine ehl–i dil çün mâh dirler

Koma elden tarîk–i müstakîmi
Varamazsın sana gümrâh dirler

Muhibbî sakın aldanma cihâna
Buna kim didi işret–gâh dirler
* * *

Fâilâtün/Mefâilün/Mefâilün/Feûlün

Zülf—i zencîr ne kim dil vire divâne geçer
Şem'—i ruhsâruna kim per yaka pervâne geçer

Pâre pâre n'ola doğransa dilüm şâna misâl
Ser—i zülfine kaçan el uzadır şâna geçer

Tavk idüb aynı zencîr idinüb göz yaşunı
Dil—i divâne gör kim nice şîrâne geçer

Bu gönül zahmına merhem urayım dime tabîb
Ne bilürsin kim anın derûnı dermâna geçer

Şem'—veş dûd—ı dilüm çıksa dîmeden ne aceb
Çün Muhibbı giceler subha değin yaya geçer

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

81) Gülşen—i hüsnün gören Firdevs—i a'lâdan geçer
Cür'a—i la'lün içen câm—ı musaffâdan geçer

Sînem eşkiyle hirîdâr—ı metâ'—ı vasl olan
Virür ol cân nakdini âhir bu dünyâdan geçer

Taş işiğün bekleyüb her gün yüzin sürer güneş
Ferr—i şevketle eğerçi çarh—ı mînâdan geçer

Bilsem eşküm niçün itmez gönlüne yârin eser
Dirler elmas ey Muhibbî seng—i hârâdan geçer

Serverâ kaddün görib derdiyle ger âh eylesem
Eşk—i çeşmüm cûş idüb emvâc—ı deryâdan geçer

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

82) Her ki âşıkdır cefâ vü cevrüne sâbır geçer
Yüz çevirmez her ne kim senden gele şâkir geçer

Mâhrûlar okumamışlar vefâ destânını
Lîk bu fenn–i cefâda her biri mâhir geçer

Vasl–ı gencin hıfz ider zülfin olmuş ejdehâ
Gâfil olma ey gönül çeşmi ânın sâhir geçer

Sen tarîk–i aşkı bir gör iki görme zâhidâ
Sevdiğüne kim iki dir ise ol kâfir geçer

Iy Muhibbî söyle söz virsün hakîkatden haber
Şimdiki şâirlerün her bir sözü zâhir geçer

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

83) Serv–kadler evvel elden ihtiyârum aldılar
Akıdub âhir gözümden cûyibârum aldılar

Tîr–i bârân itdiler her bir yanadan gamzeler
Dil gibi sînemde bir muhkem hisârum aldılar

Yâri ağyâr ile gördüm san gül oynar hâr ile
Bülbül–i şûrîde–veş âh ü zârum aldılar

Mest idüm dün gice vardum subh–dem meyhâneye
Bir kadeh mey sundılar başdan humârum aldılar

Nâsihâ pend eyleme itmez Muhibbî'ye eser
Mâh–rûlar çün ezel dilden karârum aldılar

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

84) Sînede aşk âteşini hâr sanman nûrdır
Anun ile ehl–i diller hânesi mâ'mûrdur

Değme nâkıs câna kıymaz aşk—ârâ berdâr ola
Ehl—i aşkın cümlesini sanma kim Mansûrdur

Sâye—i zülfî midir haddince yârin yoksa hat
Lebleri kandinde cem' olmuş veyâhud mûrdur

Hâba varmış çeşm—i mesti nerkis—i şehlâ mıdır
Yâ şarâb—ı nâzı nûş itmiş yatur mâhmûrdur

Aşk ile cânın virüb kûyında kim medfûn ola
Yazılur ânın mezârında ki bu mağfûrdur

Geh diler zencîr—i zülfin dil umar gâhi lebün
Dôstum divânenün mestün işi ma'zûrdur

Müddeînün acı sözünden Muhibbî bu yürek
Zehre doymaz yarılur san kâse—i fağfûrdur

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

85) Gönül âh eyleme zülfin simâsı nâgehân titrer
Nice ârâm ide kuş kim hevâdan âşiyân ditrer

Cefâ vü cevrüni ansam gönülden âh ü zâr itsem
Eğilür kûhlar cümle zemîn ü âsumân ditrer

Tabîbâ teşneyim gayet lebünden dil cevâb ister
Teb—i aşka giriftârım serâser üstühân ditrer

Binây—ı sabr u kasr—ı akl key muhkemdürür ammâ
İrişe zelzele aşkın hevâsından hemân ditrer

Muhibbî kaşı yâsından irişe sîneme tîri
Basar dil bağrına ânı görüb reşk ile cân ditrer

* * *

Mefâilün/Mefâilün/Feulün

86) Diriğâ olmadı yârim bana yâr
Beni öldürüserdir ta'n–ı ağyâr

Ezel her ne yazıldı başa yazı
Gelür gönlünü sen kek tut gerek târ

Nice yıllardır dil gitdi benden
Ne ol benden ne ben andan haberdâr

Kimisi sûfı halkın kimi âşık
Birisi cennet ister biri dîdâr

Irak'a irse ger bu şi'r–i dilsuz
Diye kabrinde tahsîn Şeyh Attâr

Alub gönlün eğer cân ise maksûd
Muhibbî eylesün ânı da ihzâr

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

87) Kim elif gibi reh–i ışkunda yârün doğrudur
Yâ kaşından çeşmi ana gamze okun doğrudur

Gözle ey dil kaddüni fikr itme zülf ü geç kaşun
Kim kılursa eğrilük kılsun hemen sen doğru dur

Ruhlarına karşu almış ele çeşm ebrûsını
Âteş ile san kemândârdır kemânın doğrudur

Gonca hem yanından alsa zer aceb midir sabâ
Nerkisin çeşmünden alur sırmasın bir uğrudur

Râ bî–geçdir rahdan aşkın velîkin müstakîm
Ey Muhibbî âşıkım yolum tarîküm doğrudur

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Feûlün

88) Ol şâhbâz gamzene meylî şikâredür
Sayd eylemesi mürg–i dili âşikâredür

Yıldız sayar her gîce tâ subha dek gözüm
Göremem o mâhı bilsem aceb ne sitâredür

Ey kaşı yay eylesem sînemi siper
Gamz oklarıyla gerçi yürek pâre pâredür

Can nakdini eyle gel dost râyegân
İnkârı ko çü kul ezelden kenâredür

Didüm Muhibbî derdine bir çâre var mı hiç
Lutf ile didi kapuma gel derde çâredür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

89) Ey gözüm gel bir nazar kıl tal'at–ı zîbâyı gör
Zülfünün bendinde bend olmuş şol şeydâyı gör

Dün gice tâ sbh olunca nice bin pervânenün
Bâl ü perlerin perdede âlem dolu gavgayı gör

Bâğıbâna nisbet itme serv ü ar'ardan n'olur
Bâğ–ı hüsn içre biten ol kamet–i bâlâyı gör

Alemi mahkûm iden her dem berât–ı hüsnidir
Kim muti' olmaz çekilmiş kaşları tuğraya gör

Nakd–i çân ile dilerdün zülfünün zencirini
Takmak ister boynuma başındaki sevdâyı gör

Gâh mescidde gehi deyr ü gehi meyhânede
Yâri bulursun Muhibbî cehd kıl ârâyı–gör

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

90) Kanımı nûş eyleyen ol nerkis–i mestânedür
Ol sebepden hûn–ı dilden gözlerüm peymânedür

Ârızunda dâne–i hâline el sunma sakın
Her taraftan yüridi kasdı meğer imânedür

Zülf ile benzer eli bir eyledi kâfir hatı
Âdemi cennet içinden çıkaran çün dânedür

Zülfünü bir can ile istersen olmaz râyegân
Kim ânın her târı ey dil nice yüz bin cânedür

Eksük olmaz mahzen–i dilden meânî gevheri
Ânıniçün kim Muhibbî gencdir virânedür
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

91) Bu hasta dil ki derûnı câna devâ bilür
Her ne kadar ki cevr kılursan şifâ bilür

Timâr–ı gamda cem' kılub nakd–i eşki dil
Gam hâsılını kendüye bâd–ı hevâ bilür

Bilsem cefâ kitâbını kimden okur aceb
Şimdi cihânda sencileyin yok cefâ bilür

Hicrân şebinde haste olubdur Muhibbî âh
Bir derdi vâr ki hâlini ancak Hüdâ bilür
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

92) Zâhidâ sanma rümûz–ı aşkı hâmîler bilür
Bâdenün zevk ü sefâsını müdâmîler bilür

Gözleri Tâtâr–veş târâc ider dil mülkini
Gâret ü yağma tarîkini harâmîler bilür

Kûyına koma rakîbi düzâhîdür dostum
Ancak anın kadrini dârü's–selâmîler bilür

Zülfüne irsen tavâf olurdu hüsnün Ka'besi
Ka'be'ye varmak tarîkin çünki Şâmîler bilür

Ey Muhibbî rişte–i cân üzre düzdür nazmını
Kıymetin bu dürlerin ancak Nizâmîler bilür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

93) Sâgar–ı mey kıymetün mest ü harâbîler bilür
Lâ–cerem meyhânenün kadrin şarâbîler bilür

İy müderris bil hakın bahşâyişidür fenn–i aşk
Kesb ile girmez ele nî–hod kitâbîler bilür

Bezm–i gamda inleyüb nâlişler itsem tâ seher
Hâlüm anlar nâylar derdüm rebâbîler bilür

Meykede âdâbını sufı ne bilsün sor bana
Hürmetin ol dergehün âlî–cenâbîler bilür

Döne döne hemin bilmez nedir ahvâl–i aşk
İy Muhibbî hâlüni bağrı kebâbîler bilür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

94) Hâller meyl ider ol ârız–ı dilcûya gelür
Sanki hindû–beçeler teşne olub suya gelür

Gülşen–i hüsnü ne uğrarsa sabâ sanma gezâf
Sünbülinden sânemâ almağiçün bûya gelür

Geldi bu âleme hüsnüyle nice Yûsuf—ı Mısr
Görmedi kimse senün gibi terâziye gelür

Gönderür seng—i cefâ yâr—i belâ toprağını
Dil virânı sanur kim dahî yapıya gelür

Ey Tabîbim sonra dil haste Muhibbî hâlüni
Niçe yıl derdüni arz itmeğe kapuya gelür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

95) Gülşen—i kûyı bana bağ—ı İrem gibi gelür
Hakk nasîb eylerse ana İrem gibi gelür

Ağlama nice benüm yüzüme bakmadı nigâr
Eşk—i çeşmüm ana dînâr ü direm gibi gelür

Nice yıldır şeb—i hicr içre yatub haste gönül
Vuslata iremeyüb canı virem gibi gelür

Eyledüm ânınıçün göz yaşını âb—ı revân
Bağ—ı hüsnüne bu vechile girem gibi gelür

Ey Muhibbî yüzime bakmağa yoktur tâkat
Dağıdub aklumı kendüm yitürdüm gibi gelür

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

96) Gönül hicr ile dolmuş zâr ü mehcûr
Dil ez—men dur—û men ez dil—sitân dûr

Diledi cânım itdim ana îsâr
Eğer küstâhum el me'mûr—ı ma'zûr

İçen mey buldu ömr–i câvidânı
Meğer âb–ı hayâtest âb–ı engûr

Getür ey muğbeçe câmı mugâna
Ki enderdir nâ–tüvân bud mestûr

Virür nâsih şarâb u aşka tevbe
Muhibbî âşık in kerden çe–makdûr

* * *

Mefâîlün/Mefâilün/Feûlün

97) Yüzünü kim tutar âya berâber
Diye bilür mi ahker nûrâ benzer

Yüzümün üzre bas na'l–i semendin
Bulur segiyle artık çün şeref–zer

Yüzini hattun ile itme zîynet
Ki sun'–ı lâ–yezâl ister mi zıver

Ezelden çün yazıldı sa'd gerek nuhs
Hatadur dime bunu itdi ahter

Muhibbı'yi görün aşk âteşinde
Sanur içinde olmuşdur semender

* * *

Fâilâtün/Feilâtün/Feilâtün/Feilün

98) Mutribâ nâleyile meclise gel nâyi getür
Sâkiyâ sun berü ol câm–ı musaffâyı getür

Ey sabâ müşg ile anber kokusundan ne biter
Getürürsen bana ol zülf–i semennâyı getür

Bağla zencîr–i ser–i zülfine divâne dili
Yâni mecnûn–sıfat başuna sevdâyı getür

Bâde–i rinde virüb âşıka ma'şûk eteğin
Sufiye zerk ü riyâ zâhide fetvâyı getür

İy Muhibbî giceler meclisi zeyn itmek içün
Sâgar u bâde vü şem'i ü gül–i hamrâyı getür
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

99) Gerçi evvel aşk–ı mir'âtı selâmet gösterür
Lîk sonra âşıka bunca melâmet gösterir

Bir nazar kıl cân güziyle gör bu lu'bet–bâz–ı çarh
Bir nefeste sana bin dürlü alâmet gösterür

Gelmeyüb nutka müezzin belki kâmetden kalur
Câmi'–i hüsn içre çün ol serv ü kâmet gösterür

Kim ki bildiyse hakîki aşkı olsun ol ferâh
Kim mecâzîde kalur âhir nedâmet gösterür

Abdâr eyler Muhibbî şi'rini hem sûzinâk
Ateşiyle âbı cem' eyler kerâmet gösterür
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

100) Zülf–i çevgânın kaçan uşşâka dilber gösterür
Top idüb meydân–ı aşk içre bularser gösterür

Bilmezin sahhâr–ı çeşmi sihri kimden öğrenür
Zülfünün her bir kılın bin başlu ejder gösterür

Gâh olur zülfünde bend eyler bu gönlüm şeb–reven
Katlime cellâd–ı çeşmi gâh hançer gösterür

Halka halka sünbüli bâd esse ditrer her taraf
Sanki bir tâvusdur cevlân idüb per gösterür

Şâh—ı gam geldikçe gönlüm pâyüne îsâr içün
Gözleri yaşını sîm idüb yüzün zer gösterür

Aferîn itmez misin ol âşıka kim her seher
Âteş—i aşka girüb kendin semender gösterür

Kim ki âşıkdır Muhibbî âstân—ı yârda
Pâdişâh—ı dehr ise kendüyi çâker gösterür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

101) Gâh olur dilber şeb—i zülfün muanber gösterür
Geh döner gün yüzüni açub münevver gösterür

Dil çeker hicrân yükün itmez tahammül kâf ana
Mest—i eşterdür anınçün kendüzün ner gösterür

Almağa sabrı metâın bülbül—i bî—çârenün
Gonca hem—yânın açub gül tâciri zer gösterür

Levh—i sînem üzre dökmüş nokta eşküm kâtibi
Cümle kılmış gam metâın yine defter gösterür

Gel Muhibbî sözlerini dürr gibi tâk guşına
Rişte—i cân üzre nazmı dürr ü gevher gösterür

* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Fa'lün

102) Bir sencileyin yâr—i cefâkâr kimin vâr
Bî-rahm ü dil—fikâr ü sitemkâr kimin vâr

Bir bencileyin bezm—i belâ vü gam içinde
Zârilig ider derd ile bîmâr kimin var

Bir sencileyin hüsn–i gülistânına karşu
Bülbüllerini eyleyici zâr kimin vâr

Bir bencileyin zülfi hevâsına dolaşmış
Âşüfte vü serkeşteler fettâr kimin vâr

Bir sencileyin gâh çelipâ ide zülfi
Geh göstere uşşâkına zünnâr kimin vâr

Bir bencileyin zülfi hevâsıyla Muhibbî
Dildâde vü âvâre siyehkâr kimin vâr

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

103) Her kimin kim gül gibi hür cânı bir dildârı vâr
Giceler bülbül–sıfat tâ subh olunca zârı vâr

Dûd–ı dil çıksa depemden dostlar olmaz aceb
Sînemin çün rûz u şeb aşk ile yânar nârı vâr

Nice bir çâre zanehdâ hapsin ola derd–i dil
Ya ne saklarsın as anı zülfünün çün dârı vâr

Bağ–ı hüsni dilberün dâyim anınçün sebz olur
Akar anda gözlerüm yaşı gibi enhârı vâr

Ey Muhibbî k'ey sakın aldanma dehrün âlına
Anı bekler sad hezârân zülfi gibi mârı vâr

* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

104) Her kim ki dutar kendüzini hâka berâber
Kadri ne tan irse ânın eflâke berâber

Cem' olsa eğer bir yire Ceyhun u Aras Nil
Olmaya kamû dide–i nem–nâke berâber

Zikr eyle leb–i la'lün ü fikr eyle miyân
Âlemde güher olmaya idrâke berâber

Men' eyliye mi kûyına varmağa rakîbin
Kim karşu durur âşık–ı bî–bâka berâber

Bir gamze ile sîneni çâk itdi Muhibbî
Kim tîğ urar ol merdüm–i çâlâke berâber
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

105) Dil ruhlarını yâd idicek işi zâr olur
Sankim çemende şevk–i gül ile hezâr olur

Giren dilüne leşker–i gamdan halâs olur
Anınçün ki ol ana âhen–i hisâr olur

Cânân lebi katında la'l–i seng–pâredür
Gül ruhlarını gördüğü dem şerm–sâr olur

Düşüb önüne gâşiyesin getürür sabâ
Şebdîz–i zülfe yâr kaçankim süvâr olur

Çünkim Muhibbî başladı evvel cefâya yâr
Âhir sanur mısın ki gelür sana yâr olur
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

106) Gülşen içre her varak geh zerd ü gâhî âl olur
Ehl–i hâl olan bilür ânı hazana dal olur

Hâl–i âlem bir değüldür gâh şâdi gâh gam
Bülbül anınçün gehi gûyâ vü gâhî lâl olur

Noktalar kim âl–i evrâk üzre yir yir görinür
Sanasın gülrûhların haddinde müşgîn hâl olur

Bâğ u râğı serteser geşt itdi çün bâd–ı hazân
Her yana kılsan nazar berk–i şecer pâmâl olur

Ey Muhibbî can göziyle bak bu âlem bir kafes
Her varak güyâ içinde mürg–i zerrîn bâl olur
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

107) Rehgüzâr–ı kûy–ı dilberde şu kim pâmâl olur
Tâli'i devlet bulup bahtı ânın hoş–hâl olur

Kûy–ı dilberde bu ben âşüfteyi ider gören
Hay bu serkeşte ya dîvâne ya abdâl olur

Derd–i dil ahvâlini derdim ki takrîr eyleyem
Yüzüni gördükce cânâ bu zebânım lâl olur

Kimse bilmez kim vire mûy–ı miyânından haber
Nice yıllardır bu müşkil üzre kīl ü kāl olur

Gıll u gışdan kurtulub olur Muhibbî sâf kalb
Bûte–i hicrân içinde zer gibi çün kāl olur
* * *

Müstef'ilün/Müstef'ilün/Müstef'ilün/Müstef'ilün

108) Ah itse âşık derd ile ağlar gözü giryân olur
Ol goncayı gör açılır san bâd ile bârân olur

Ey şeh lebün helvâsını eyler demâdem ârzû
Nerkis çemende her nefes gör bengi kan hayrân olur

Âlemde her bir şâdinin ardınca gam lâ–bûd gelür
Her kim ki bunu fikr ide öyledir ol handân olur

Ser çeşme–i hayvâna ben meyl itmezem la'lün yeter
Ol çeşmeye meyl eyleyen ancak hemân hayvân olur

Düşdi Muhibbî aşkına sevdâ–yı zülf–i yâr ile
Şimden girü dillerde ol Mecnunleyin dastân olur

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

109) Nigârâ ârızun her kim göre âşüfte hâl olur
Yüzün bedrine ger baksa kamer ol dem hilâl olur

Sabâdan öndil almışdur gönül meydân–ı dehr içre
Meğer bu sarsar–ı âhum benim bâd–şimâl olmuşdur

Meserret kısmet olunsa cihân halkına âlemde
Virilür herkese şâdi bana ancak melâl olur

Okuyan şi'r–i dilsûzın Muhibbî eylesün tahsîn
Diye kim bir içim sudur veya seher hilâl olur

Cihânda isteyen devlet kemâle sa'yi ider lâ–bud
İderler hürmet ü izzet şu kim ehl–i kemâl olur

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

110) Gül mevsiminde mürg–i çemenzâr zâr olur
Kalmaz karârı şevk ile bî–ihtiyâr olur

Esrâr–ı aşk eğerçi ki gizli hazînedür
Korkum budur ki âhum ile âşikâr olur

Mümkin midir ki görine genc–i cemâl–i yâr
Zülf–i siyâhı her yana bin başlı mâr olur

Âhum sehâbı ger döke bârân–i eşkümi
Bu sîne bağı gül bitürür lâle–zâr olur

Dürdür Muhibbî nazmuna gel tak kulağına
Her kim görürse diye bu ne şehvâr olur
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

111) Her kişiye kim uğraya gönlüm haber ister
Cânâ cûsunı cân ü gönülden sever ister

Ay alnuna gün yüzine her kim nazar itse
Sanma ki cihân içre o şems ü kamer ister

Durmaz kafes tende şehâ mürg–i dil ü cân
Kûyuna senün uçmak içün bâl ü per ister

Emdir lebüni şimdi bu dil–hasteye didüm
Geldi didi gör hâtırı gül yâ şeker ister

Sîret gözedüb sûrete bakmadı Muhibbî
Sâhib nazar olan kişi lâ–büd hüner ister
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

112) Her kaçan zencîr–i zülfe el ura cânâneler
Baş açub boyun uzadur âşık–ı divâneler

Geldi aşkın sîneme gitmek gerektir sabr u hûş
Aşinâ cem'inde çün lâyık değül bîgâneler

Sîneden hâli bir dem hayâl–i zülf–i dost
Çün perînün meskenidür ekseri virâneler

Şem'–i ruhsârın görüb yansam yakılsam tan mıdır
Şem' gördükçe yakar bâl ü perin pervâneler

Olmayan aşka haberdâr okumasun şi'rümi
Şi'r–i pür–sùzum okurken korkarım kim yâneler

Şâne gibi pârelense tan mıdır bu cân ü dil
Her seher bâd–ı sabâ zülfini yârin şâneler

Merd–i meydân ol Muhibbî virme dünyâya gönül
Hiç dil virmez zene meyl eylemez merdâneler
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

113) Vâdi–i hicre düşelden oldu bu dil bî–karâr
İnleyüb tâ subh olunca ağlarım ben zâr zâr

Sînesi bağında kim dikdi muhabbetden nihâl
Görmedi derd ü belâ vü gamdan özge berk ü bâr

Âteş–i aşka yananlar gıll u gışdan pâk olur
Pùtede kâl olmayınca sîm ü zer bulmaz ayâr

Her kaçan fikr eylesem la'l–i leb–i meygûnını
Şâdılıkdan katre katre gözlerümden kan tamar

Bu Muhibbî gibi var mı didüm ey cân bülbülün
İşve vü nâz ile geldi gonca–veş didi hezâr
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

114) Ekseri âşıkları tâ subha dek bîdâr olur
Kim ki aşkdan bî–hâberdür ol yatur her an uyur

Derd ü mihnet hâne–i dilde vârubdur rahâta
Sessilik itme dilâ kim hücrede yârân uyur

Ey gubâr–ı hatt şu denlü yidüm esrâr–ı gamın
Kim beni geçkin gören sanur ki bir hayrân uyur

Genc–i hüsne sunma el gel eyle çeşmünden hazer
Pîç pîç olmuş yatur sanma ki ol su'bân uyur

Tan mı cûş itse Muhibbî âhla dürr–i yâr–ı aşk
Rûzgâr esdikçe kim dürr–i bahr bî–pâyân uyur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâiltün

115) Şâh–ı aşkım bir kadeh mey başuma efser yeter
Ahumın dûdı livâ–yı ejdehâ–peyker yeter

Pister–i gülden yaraşur sana cânâ tekye–gâh
Seng–i hârâdan bana bâlin ile pister yeter

Sen mey iç gülşende cânâ al ele zerrîn kadeh
İçmeğe hûn–i dili çeşmüm bana sâgar yeter

Ger semend–i tâz ile ey dost cevelân eylesen
Zülfünün çevgânına top almağa bu ser yeter

Pâyimâl itdürme gel mülk–i dili ceyş–i gama
Ger murâdın cân ise gamzen ana gönder yeter

Kûyına varmaz gönül eyler visâlin arzû
Âşık–ı dîdâre sanmam cennet ü kevser yeter

Ey Muhibbî ayağı toprağına îsâr içün
Eşk–i çeşmüm rûy–ı zerdüm bana sîm ü zer yeter

* * *

Feilâtün/Feilâtün/Feilâtün/Feilün

116) Mey ü mahbûb ola ger cân ü cihân bana yeter
Kime rûşen değül gün ü mekân bana yeter

Olmuşum dâğ–ı melâmetle bu gün çâker–i aşk
Bu kadar bes olıcak nâm ü nişân bana yeter

Bakmazam mahzen–i eflâk olurise dolu zer
Kasr–ı zer gayrilerle deyri mugan bana yeter

Râm olup şi'rüme nazm ehli eğeler n'ola baş
Tutmağa âlemi bu tîğ–i zebân bana yeter

Dest–i gam bu gülü kaddüni Muhibbî ider âh
Râh–ı aşk içre hemîn tîr ü kemân bana yeter

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

117) Ey dil–i divâne kûh–ı gam sana tenhâ yeter
Başına mecnûna bir şeş dâmen–i sahrâ yeter

Çün Süleymân minneti mürgâna hergiz itmeyem
Başım üzre sâyebânım âh–ı dûd–efzâ yeter

Bezm–i gamda ehl–i hâle câm–ı zer hâcet değül
İçmeğe hûn–ı dili bu dîde–i bînâ yeter

Aşka düşdüm aklı küllî külli ben terk eyledüm
Berhevâ oldu dimağum bana bu sevdâ yeter

Hak olursa mihrüme nakş–ı felekden gam değül
Nakş–ı eş'ârun Muhibbî künbed–i mînâ yeter

Ey ecel ten şehrini ısmarla seyl–i eşküme
Anı virân itmeğe gözümden akan mâ yeter

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

118) Sevdi zülfi top başumda hevâdurur
Deşt–i gam içre düşdü gönül bî–nevâdurur

Bezm–i belâda nâlemi gûş eyleyen benüm
İder belâ–yı aşk ile bir müptelâ durur

Var ey tabîb haste–i aşka ilâcı ko
İtmez kabûl derdi anın bî –devâ durur

Can nakdi ile geldi kapuna yine gönül
Virdi metâ'–ı vuslatını iştirâ durur

Kimdir Muhibbî dir isen ey pâdişâh–ı hüsn
Bir derdmend–i bende vü bir hâk–i pâ durur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

119) Her kaçan gül yüzine zülfini dildâr çeker
Ah idüb nâle kılub bülbül–i dil zâr çeker

Derd–i dil hâlini arz eyleme bî–derd olana
Sağlar anlayamaz ânı ki bî–mâr çeker

Şâh–ı gam gelse gönül şehrine can karşu çıkar
Gözlerüm pîşkeş içün dirhem ü dînâr çeker

Nâvek–i gamzesine doymaya sînem siperi
Kaşı yâsını kaçan işve ile yâr çeker

Ey Muhibbî nice tâkat getüre kişver–i dil
Şâh–ı gam leşkerini üstüne her bâr çeker

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

120) Lebleründen kim bugün sâğar çeker
Sanma ferdâ minnet–i kevser çeker

Serv–i kaddün ile dâvâ eylemiş
Bîd işidüb yüzüne hançer çeker

Terk–i çeşmün mülk–i dil târâcına
Zülf–i kâfir kîş ile leşker çeker

Çün nikâb açdın gözinden âfitâb
Utanıb şeb çadrına siper çeker

Bu Muhibbî girse aşk meydânına
Dûd–ı âhun başuma miğfer çeker

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

121) Gâh olur zencîr idüb zülfün dil–i şeydâ çeker
Gâh tîr atub müjen ebrûların geh yâ çeker

Sen güzellik kişverinün pâdişâhısın diyü
Kaşlarun almış berât hüsnine tuğra çeker

Bencileyin la'l–i nâbın yâdına ey gonca–leb
Gülşen içre lâleyi gördüm mey–i hamrâ çeker

Dilde hattun hayâli gelse yâşum mevc urur
Nitekim kılca gubâr olsa ânı deryâ çeker

Ey Muhibbî bâde–i hamrâ dururken gül gibi
Kangı hayvandır ki hayvan gibi her dem mâ çeker

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

122) Neyledüm nettim bu ben miskîne dilber kîn ider
Gamzesin hançer idüb ebrûlarını çîn ider

Tâb–ı gam yıkdı beni sun bana vaslun şerbetin
Ancak iş–bu âteşi âlemde ol teskîn ider

Her ki âşıkdır bu gün elbette ol serden geçer
Bir marazdur aşk kim serkeşleri miskîn ider

Katlime fetvâ virür benzer Muhibbî gamzeler
İlüne almış yine başdan Tatar Hanı okur
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

125) Ehl–i diller gördüler sen cânı cânlar çektiler
Ayağuna cân ü dilden armağanlar çekdiler

Hasretinden sen gülün âşıkları bülbül gibi
Giceler tâ subha dek âh ü figânlar çekdiler

Deyre vardum yâdına ben bir kadeh nûş itmeğe
Her tarafdan dolular pîri–i mugânlar çekdiler

Bir nazarda cân ü dil nakdin yitirdüm dostlar
Müflis oldum vârım elden dil–sitanlar çekdiler

Bu Muhibbî yolına nîce senün can virmesün
Ehl–i diller gördüler sen cânı canlar çekdiler
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

126) Aşk vâdisinde gönlüm gâh sergerdân olur
Geh görüb zencir–i zülfün bendine fermân olur

Çarh–ı tennûrına âhum bir harâret virdi kim
Mâh–ı nev ânı bişüb mâhi gibi püryân olur

İrişür cânân visâline bulur matlubunu
Ten libâsından şu can kim soyunub üryân olur

Aşk câmından Muhibbı kime olmuşdur nasıb
Bulmaz ol huşyârlık tâ haşredek sekrân olur
* * *

Mefâilün/Mefâilün/Feulün

127) Güzeller nâz ile reftâr iderler
Dönerler gonca–veş güftâr iderler

Koyub âşıkların ol mâh–rû
Rakîb ile varıb bâzâr iderler

Dün ikrâr eylemişken bûse–i yâr
Aceb n'oldu bugün inkâr iderler

Güzellerden vefâ ummak acebdir
Cefâ dirsen iğen bisyâr iderler

Muhibbî sırr–ı aşkı itme izhâr
Sakın Mansûr–veş bir dâr iderler

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

128) Düşelden derd–i aşka ağlarım ben zâr zâr
Zârılığım eylemez bir lâhza ol mekkâre kâr

Kâr ü bârum kalmadı dağıldı cümle ser–be–ser
İdeli sihr ile ol zülf–i siyâhun târumâr

Mâr–veş dolaşdı boynuma senün kâküllerin
Kurtulımaz cân ü dil bağlandı zülfün târ târ

Târumâr itdi beni zülf–i perîşânun gibi
Eyledün cevr ü cefâdan yârim üzre yâr yâr

Yâr istersen Muhibbî kodun elden dâmenin
Nâzenin dilberlerün işiğüne yüz sürü–vâr

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

129) Benüm gibi meğer cânâ yüzine lâle âşıkdur
Anınçün dâğ—ı mihnetle demâdem bağrı yanıkdur

Bahâr—ı hüsnine karşu benim serv—i hırâmânum
Akar cûlar gibi her dem gözüm yaşı bulanıkdur

Ne gam cânâ eğer zâhir göz ile görmesen vechin
Bu can gözü uyur sanma seni gözler uyanıkdur

Gider boynundan ey meh nidersin zülf—i zencîrin
Çü men divâne—yi aşkum benüm boynuma lâyıkdur

Nigarâ sanma aşk içre Muhibbî terk—i ser kılmaz
Yolunda öldüğü kim vallâh râh—ı aşkında sâdıkdur
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

130) Şeng—i cefâyı her yana dilberler atdılar
Âşıkların züccâce—i kalbin uşatdılar

Serkeşler idi hüsn ile mehpâreler velî
Zâhir olalı hatları bir pâre yatdılar

Meydân—ı hüsnı içinde ânı pehlevân gibi
Ebrûları ki başını bir yere çatdılar

Sultân—ı aşka cân ile kul olmak isteyüb
Dellâle virüb özlerün aşk ehli saydılar

Dirler Muhibbî ka'rîna ânın irişmedün
Deryâ—yı aşka girüben anlar ki batdılar
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

133) Çeşm—i kıtâbun senün her lâhza âl üstindedür
Zülf—i şeb—rengin de her dem kīl ü kāl üstündedür

Yüzüne nice senün teşbîh idem kim âfitâb
Her gün ahşamlar anı gördüm zevâl üstündedir

Leblerün üzre görinen dostum hâl—i siyâh
Bir mekesdür gûyıyâ şükr ile bâl üstündedür

Dil tabîbisün didüm bilmeyesün ahvâlüni
Didi bildüm şimdi ol miskin ne hâl üstündedür

Ger sorarsam dostum hâli Muhibbî hastenün
Bir nefes kaldı yetiş kim intikāl üstündedür
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâ'lün

134) Dâmen—i aşkı elünden koma ey dil tutdur
Yan yakın pervâne—veş şem'i cemâli utdur

Guş kılma *nâsih pır—i murâyı sözlerün*
Her ne söz kim söyleye bilmez sözün fertutdur

Mâhrûlar sihir ilmün cümlesinden öğrenür
İki çeşmün sihrârâ Hârutla Mârutdur

Geh girer cân âteş—i aşka semenderler gibi
Bahr—i eşkümde yüzer gâhı gönül san Hutdur

Ey Muhibbi gözlerüm bârân—ı eşki yağdırur
Anıniçün dûd—ı âhum üstüne bulutdur
* * *

Mefâilün/Mefâilün/Feulün

135) Olur bu dîde didârunla pür–nur
Olur bu sine esrârunla pür–nur

Öper sâğar lebüni bî–tekellüf
Neden olam sürâhî gibi ben dûr

Bulınmaz arasalar bana mânend
Şehâ şehründe sevdân ile meşhur

Eğerçi şöhretin oldı harâbe
Velî vîrâne dil derdünle ma'mur

Bulınmaz arasan dehr içre her giz
Muhibbî gibi geh mest gâh mahmur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

136) Şâh–ı aşkım eyledüm âhum livâsın âşikâr
Şûle–i dil başum üzre dir gören zer tâcı vâr

İstesem la'l–i lebi tiryâkını ayb eylemen
Gün mü var zehrin bana içürmiye ol zülf–i mâr

Dostum bâd–ı sabâ sünbül saçın dağıtma
Olmaz idi böyle gülşen dimâğı müşg–bâr

Her ne denlü eylesen cevr ü cefâ incinmezem
Çünki tâkat mihnete cevre tehammül bendedir

Gördüm ol servün Muhibbî meylî dâyim âbâdur
Gözlerüm yaşunı itdüm ânın içün cûyibâr

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

137) Boynuma zencîr–i zülfün dâyimâ takmakdadur
Şem'–i hüsnîne gönül pervânesin yakmaktadur

Bağ–ı hüsn içre eğer seyr itse ol serv ü hırâm
Cû yirine gözlerüm yaşı benüm akmaktadur

Ten göziyle görmez isem n'ola ey dilber seni
Can gözü dâyim cemâlüne senün bakmakdadur

Neyledüm n'itdüm rakîbe seng ile âhen gibi
Kûyuna vardı diyü halka beni çakmakdadur

Dûd–ı âhından Muhibbî'nin n'ola dolsa cihân
Sînesinde âteş–i aşkı çü ol yakmaktadur

* * *

Figân ol turra–i hindû elünden
Dil ü cândan beni ol kıldı ol dûr

Visâline irişmek mümkün olmaz
Ne zer derman ider âna ne hod zûr

Lebi dârü'ş–şifâ bimâr–ı aşka
Dâhi mânendi yok cennetde bir hûr

Muhibbî leylî zülfün hasretinden
Olur mecnûn-sıfat ey çeşmi mahmûr
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

141) Nigârâ hâk–i pâyün tâcımızdur
Ser–i zülfün bizüm mi'râcımızdur

Ebed ma'mur olmaz mülk–i dil âh
Gözü tâtâr–veş yağmâcımızdur

Muhabbet gencine çün mâlik olduk
Kamû bây ü gedâ muhtâcımızdur

Geçirdük tîr–i âhı nüh felekden
Ezelden çerh bizim ûmâcımızdur

Muhibbî pâdişâh–ı aşk olaldan
Ayağı toprağı ser–tâcımızdur
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

142) Görenler kûyuna dir beyt–i ma'mur
Görinürsün ânın içinde sen hur

Beni pâ–mâl itme işiğünde
Kerim olan basar mı kasd ile mûr

Yaşım giydirse eğnüme ser—â—ser
Olur âhum başuma tâc—ı semmûr

Aceb mi inlesem bu dehr elünden
Burubdur kulağımı hem—çü tanbûr

Muhibbî sahtadür aşkın kemânı
Özünü bilmeyenler itmesin zûr
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

143) Âh kılsam derd—i dilden dostlarım âdem yanar
Hey ne âdem yalınız sanman bile âlem yanar

Şöyle yandım tâb—ı aşkunla senün ey mâh—rû
Yanmadık nem kaldı şimdengirü bilsem nem yanar

Rûşen olduğun şeb—i hicrânı her giz görmedim
Sînem içre gerçi kim fânûs—ı gam her dem yanar

Rûhlar tab'ına karşu koma gider zülfünü
Korkum oldur âteşe doymaz o zülf—i ham yanar

Umar idüm göz yaşı teskîn ide dil âteşin
Bu aceb ana su dökdükçe dahi muhkem yanar

Gel tabîbâ çünki gördün tîğ—i aşkın yâresin
Yâreme merhem urayum dîme ol merhem yanar

Nâme ile derd—i dil hâlün nice arz eyleyem
Dâhı tahrîr itmeden dilden gelen tîğüm yanar

Ey Muhibbî sûzınâk itdün yine eş'ârını
Okuyanlar şevk ile ânı hemân ol dem yanar
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

146) Ol saçı sünbül yüzi gülzârı gördüm bir nazar
Yanarım tâ ol yüzi envârı gördüm bir nazar

Bülbülüm tâ subh olınca âh ü figân eylerüm
Çünkü ol serv ü semen–gülzârı gördüm bir nazar

Hak bilür kim göz yaşın ben bir yumub bin dökmüşüm
Tâ ki ol mehrû–melek ruhsârı gördüm bir nazar

Râzıyım devr–i felekden sa'd olupdur yıldızum
Ol melek–manzar şeker–güftârı gördüm bir nazar

Cân ü dil zülfü gamından bir dem ârâm eylemez
Rûhları üstünde şeb–veş târı gördüm bir nazar

Olmuş idi bu Muhibbî hicr elünden şükür kim
Ol lebi Îsâ–nefes dildârı gördüm bir nazar

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

147) Eylesün Mecnûn–ı aşkım zülfünü zencîrler
Dâyimâ âdetdür olur bend içinde şîrler

Virdi dil mülkin harâbe şimdi kasdı cânadur
Çeşm–i kâfir eylemiş müjgânların şemşîrler

Ey kaşı yâ ata–gör iç kabzadan gamz oklarun
Sînemi delsün varub bağrumda itsün yîrler

Durma ağla ey gözüm ola ki dilber rahm ide
Senge çün bârân ider geçse zaman te'sîrler

Baş çatar çeşmünle kaşun bu Muhibbî katlüne
Anı hicrün öldürür hâcet değül tedbîrler

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

148) Ger fedâ cânân yolunda cân ölürse çok mudur
Başa devletdür katı imkân olursa çok mudur

Ben sürâhı gibi pâyünde senün baş eğdürem
Sâkiyâ senden kadeh ihsân olursa çok mudur

Âşık–ı bî–dil yolunda terk iderse akl ü dil
Zülfünün kasdı eğer îmân olursa çok mudur

Kim severse öldürürsün zulm idersin cevr ile
Günde kapunda eğer bin kan olursa çok mudur

Kim severse öldürürsün zulm idersin cevr ile
Günde kapunda eğer bin kan olursa çok mudur

Sen güzeller pâdişâhın dem–be–dem çün medh ider
Bu Muhibbî şi'r–ârâ Selmân olursa çok mudur

* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Fâilün

149) Gerdûn gibi meyli o mâhın çü dûnedür
Cevr ü cefâ vü şîveleri gûne gûnedür

Çeşmi eline kor velî yâ kaşlarun dutub
İtse haddinun gamzesi sâfî derûnedür

Hüsnün bahârına göre ey lâle–rûh senün
Neşv ü nemâyı bağ–ı İrem bir nümûnedür

Uğrama sakın eşküme ey dil sanub geçid
Âdemler alıcı bulanık kanlı tûnedür

Bezm–i gam içre nâlelerim nâyi pest idüb
Kasdı Muhibbî şimdi hemân erganûnedür
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

150) Yakmadan gam bu gönül kişverini yâda getür
Sâkiyâ cânın içün ehl–i dile bâde getür

Nideyin dost diyü inleyüben kumrı gibi
Nâle kıl gülşene var bülbülü feryâde getür

Zâhidâ ister isen pîr–i mugândan kadehi
Rehn içün hırka vü tesbih ile seccâde getür

Dîmezüz cevr ü cefâ eyleme yâ eyle vefâ
Râzıyuz her ne kılursan bizi tek yâde getür

Kâme dönmüş tenüme âh ile gam deştinde
Ey Muhibbî götürüb yirden anı bâde getür
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

151) Ser–i zülfünle yaşum pür hevâdur
Gönül derdinle çokdan mübtelâdur

Olaldan ârızun gül kametün serv
Akar kûyında yaşum ayn–ı mâdur

Yüzin kıble kaşın mihrâb olaldan
Gözüm gözler ânı kıble–nümâdur

Didüm zülfün neden gitmez yüzinden
Didi bekler o gence ejdehâdur

Dirîg eyler dimişler canı senden
Muhibbî'ye habîbüm iftirâdur

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

152) Görmeğe gelmedi ben hasteyi bir kaç gicedür
Dîmedi derd ü belâm ile o miskîn nicedür

Ortada aşka esîr sanman olam ben yalınuz
Mihnet ü derd ü muhabbet kamû ucdan ucadur

Bu güni hoş görelüm erte günün sâhibi vâr
Kalmadı kalmayise kimesneye gün gicedür

Kanlı yaş döktüğümü sorma gözümden ne bilür
Anı sor hûnı gözü göz göre kanum içedür

Kasdı budur ki Muhibbî ire tûba boyına
Himmeti aşk erinün gör ki felekden yücedür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

153) Ol kemân-ebrû kaçan kim naz ile çeşmün süzer
Sînede durmaz hadeng–i gamzesi eyler güzer

Mâyil olur gözlerüm yaşına ol serv–i revân
Şöyle benzer kim sanur ol sîmten ânı güher

Her yana yaşın acır divâneler boyın sunar
El uzadub her kaçan zencîr–i zülfüni çözer

Safha–i ruhsârum üzre eşk–i çeşmüm kâtibi
Hûn–ı dilden bu derûnum hâlüni durmaz yazar

Bu Muhibbî dişleri vasfın kaçan nazm eylese
İşiden can riştesi üzre sanur dürler derer

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

154) Sînemi ben gülşen itdüm kılsun ol dildâr seyr
Çün eşküm eylesün ol serv–i hoş reftâr seyr

Kûyuna kâni' değül görmek diler cânâ seni
Âşık olan cenneti neyler diler dîdâr seyr

Komadı haddüni görmek girdi hattun araya
Olmadı gülşen müyesser kıldum ancak hâr seyr

Bulur sıhhat kaçan hüsnün temâşa eylesem
Açılur gönlü gözü kılsa kaçan bîmâr seyr

Nahl–i gülden tâze terdür bu Muhibbî'nün sözi
Anınıçün ehl–i aşk olan ider her kâr seyr
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

155) Safâ vü Merve hakkıçün şu kim kûyun tavâf eyler
Eğer can itmeye kurbân değül âşık hilâf eyler

Kanâaat ihtiyâr iden ana lâ–büd gelür uzlet
Görinmez kimseye anka gibi ol azm–i kâf eyler

Gönül mir'atını gördün serâser cümle jeng oldu
Dilersen idesin saykıl şarâb iç ânı sâf eyler

Cihân halkı mutîindür senün ey Husrev–i hûbân
Kimünle saf tutub gamzen çeküb leşker musâf eyler

Muhibbî sıdk ile âşık irişdi râh–ı maksûda
Riyâ vü rızk ile zâhid hemân bir kuru lâf eyler
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

156) Yüzi gül saçları sünbül şu dilber kim efendimdür
Külâhın başına geçirü–gîr bir şeh–levendimdür

Gözüm yaşı aceb midür benüm her su revân olsa
Hayâl–i kaddi bâğ–ı dilde bir serv–i bülendimdür

Muâvin olmasa âhum kadd ü bâlâna irmezdüm
Felek tâkına çıkmağla benüm müşgîn kemendimdür

Gözi sayyâdı sayd itdi yine bu gönlümün bâzın
Dü–zülfeyni esîriyim iki yanumda bendimdür

Muhibbî râh–ı kûyında yatur pâmâl–ı aşk oldu
Yıkılub dimedün bir gün bu miskîn derd–mendimdür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

157) Her kaçan bâd–ı seherden zülf–i cânân sarmaşur
Dehşet alur aklı dil olur perişân sarmaşur

Ten libâsun çâk idersem dostlar olmaz aceb
Pîrehen dildârile her gice üryân sarmaşur

Serv–i kaddüne eğer âşık değülse kâkülün
Gerdenüne yanadan yüz buldu her an sarmaşur

Ey tabîb–i dil n'ola senden ümid itsem ilâc
Derdimün dermânı sensin sana bu can sarmaşur

Ey Muhibbî hiç ferâh var mı sonu gam gelmeye
Nitekim vuslat gele ardınca hicran sarmaşur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

158) Şem'–i hüsni arz kıldı dün gice cânâneler
Lâzım oldu âşıka pervâne gibi yâneler

Tan mı yüzünü görüb aşk ehli düşe pâyuna
Yanıcak şem'i ayağına dökülür pervâneler

Bir musâhib yâr bul gülşende var bir gùşeye
Mevsim–i gülde dolu elde gerek peymâneler

Mest olub çeşmi diler kim ide bu bağrum kebâb
Kanumı nûş eylesün ola ki kane kaneler

Merd–i meydân ol Muhibbî eyleme dünyâya meyl
Değmede meyl eylemezler avrete merdâneler

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

159) Dimen divâne Mecnûn'a muhabbet mülki şâhıdur
Yanınca tayr ile vahşî yürir cümle seyyâhîdür

Dilâ bu rûy–ı zerdümle nice inkâr idem aşkı
Gözümün kanlu yaşıyla iki hâzır güvâhîdür

Sorarsan sînem üstinde elifler çektiğim yir yir
Muhabbet şehrine ondan varılur doğru râhîdür

Bu çeşmüm kanlu yaşundan cihân deryâya dönmüşdür
Yürür dil çıkmaz içinden sanasın anda mâhîdür

Bele kuhsârı olmuşdur Muhibbî kelle–i uşşâk
Görünen yir yir üstinde gumâm–ı dûd–ı âhîdur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

160) Hatt–ı la'lün müşg–i zülfin anber–i sârâ satar
Dişlerün dürr–i Aden şîrin lebün helvâ satar

Gerçi bir âz odur ammâ salınsın nâz ile
Sana kul olmağa kendün serv—i hoş—bâlâ satar

Câm—ı la'lüne irem diyü ider hûş u hurûş
Dâyimâ meyhânede kendün mey—i sahbâ satar

Yâre sundum ıyd—gehde gönlimi alma diyü
Ol gül—i ter yüzime bakdı didi ayvâ satar

Gerçi dilber gösterir uşşâka yüz bin dürlü nâz
Gâh olur bir dem düşer âşıkda istiğnâ satar

Şi'r—i pür—sûzım eğer varsa Acem iklîmine
Virmeğe bir harfe kıymet efserün Dârâ satar

Bezm—i gamda ey Muhibbî nâleme âheng içün
Nâyi gör bâzâra virmiş kendüye güyâ satar
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

161) Görelden zülf—i leylâsın gönül *sevdâya düşmüşdür*
Olub Mecnûn gibi şeydâ yürür sahrâya düşmüşdür

Gönülden bir nefes gitmez leb—i hamrâsı dildârun
Hemân ol rinde benzer kim mey—i hamrâya düşmüştür

Gel ey serv—i hırâmânum gözüm yaşuna rahm eyle
Ki merdûm—zâdedür âhir görürsün pâye düşmüşdür

Aceb bilsem gül—i ra'nâya yüzden benzemiş yâre
Hayâsız arı terk itmiş hemân ortaya düşmüşdür

Huzûr—ı kalb ile ârif yatur meyhâne gencinde
Safâsuz sûfî mescidde kuru kavgaya düşmüşdür

Anın—çün pâdişâH oldum serâser cümle uşşâka
Hümâ—yı zülf—i dilberden başuma sâye düşmüşdür

Ser—i zülfünde kim görse Muhibbî gönlüni ider
Tükenmez bir olur olmaz uzun sevdâya düşmüşdür
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

162) Her kaçan gamze okın sîneme cânân getürür
Hak budur kim bu benüm derdüme dermân getürür

Görse âbid saçınun küfrünü zünnâr idine
Gebr eğer baksa yüzi nûruna imân getürür

Bezm—i hüsnünde kaçan zülfi gelür ârızuna
Meclise zìnet içün sünbül ü reyhân getürür

Hızr eğer arayarak buldu ise âb—ı hayât
Pîr—i meyhâne keremden ânı her ân getürür

Ey Muhibbî bu gözüm merdümi gavvâs gibi
Taluben bahr—i gâma dürr ile mey—a cân getürür

Ey Muhibbı bu gözüm merdümi gavvâs gibi
Taluben bahr—i gâma dürr ile mey cân getürür
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

163) Ey saçı sünbül lebi gonca yanağı verd—i ter
Bâğ—ı hüsninde olubdur gözlerüm yaşı matar

Ateş—i ruhsârun üzre ol muanber hâller
Micmer—i yâkut içinde müşg ile anber yakar

Câm—ı la'li nûş ider bâğ içre her dem lâleler
Nerkis—i şehlâ elinde sâgar—ı zerrìn tutar

Mevsim–i güldür mey ile tâze kıl dil mürdesin
Çün bilürsün gülşen içinde biten lâ–büd yeter

Ey Muhibbî kim alur gül defteründen bir sebâk
Bülbül–i gûyâ olur bu ilm ana hikmet yeter
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

164) Akl–ı sergerdân ü dil–âvâre efkâr özgedür
Kâr–ı aşka benzemez bir kâr bu kâr özgedür

Bûsen alsam can virüb gelmez peşimânlık bana
Terk idem bin cân bulunmaz çün bu bâzâr özgedür

Tan değül bülbülleyin kûyında efgân eylesem
Sen gül–i pür·hârdan cânumda âzâr özgedür

Gül–i mükerrer ile ey dil kand–i la'l vasfını
Çünki ol şekker lebün vasfında güftâr özgedür

İstemez zâhid gibi cennet temâşâsın gönül
Tâlib–i dîdâr olan bilür ki dîdâr özgedür

Leblerün dârü'ş–şifâ ben olmuşumdur müptelâ
Kıl habîbüm hasteler hakkında tımâr özgedür

Kim ki nazm ister Muhibbî şi'rini guş eylesün
Bulunur gerçi gazel ammâ bu eş'âr özgedür
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

165) Serverâ kaddüni ansam gözlerime nem düşer
Ya hattun fikr eylesem gönlüme ol dem gam düşer

Sînemi mecrûh ider zâhirde gerçi gamzeler
Lîk mânîde gönül zahmına ol merhem düşer

Tîğ–i hicr ile şu denlü yârelenmişdür yürek
Her kaçan âh eylesem her yana bir pârem düşer

Tâb–ı haddünden eğer kurulsa tan mı zülf–i yâr
Âteşe karşu olıcak lâ–būd ana ham düşer

Gözlerüm yaşını bana rahm itmez misin
Ağladım şol hadde şimdi yaş yirüne dem düşer

Kayguludur gerçi kim zülf–i şebinde bu gönül
Ansa ammâ ârızun saçın hemân hurrem düşer

Serteser geşt eyledi gezdi Muhibbî âlemi
Bulmadı bir kimse kim sırrına mahrem düşer

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

166) Sâkiyâ gör dehri bî–bünyâddur
Bâde sun kim ömr hem berbâddur

Cem' kıldum mihnet ü derd ü elem
Râh–ı aşk içre bana ol zâddur

Dün gice kûyunda nâlem işidüb
Dirsen kûyı bu ne feryâddur

Kalbine âhum eser kılmaz benüm
Seng–i harâdur yâhud pûlâtdur

La'l–i şîrîn dehânı yâdına
Bu Muhibbî cân virür Ferhâddur

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Mefâîlü/Fâilün

167) Hadd–i nigâr bana gül–i ahmer değül midir
Yâ zülf–i dost müşg–i muanber değül midir

Çeşmi âline hışm idüben ok u yâ alub
Her kim dutarsa sîne dilâver değül midir

Gider rakîbi cennet kûyunda durmasun
Lâyık değüldir ana o kâfir değül midür

Tartılsa nola Yusuf eğer sım ü zer ile
Sen cânâ tartılırsun o kemter değül müdür

Girmez zamâne gûşına âh ü figânum âh
Ayb eylemen sözümü ol gerd değül müdür

Geh sîne sîne şerha vü geh dâğ—ı gam yakar
İnsâf idün Muhibbî kalender değül müdür

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

168) Senün hüsnün cihâna güft u gûdur
Bu ne hüsn ü bu ne vech ü ne rûdur

Aceb olmuş görüb anber saçın müşg
Bu ne kâkül bu ne zülf ü ne bûdur

Dimağım bûy—ı zülfünden doludur
Bu ne tayyib ü ne ıtr u ne bûdur

Taşub emvâc—ı eşküm başdan aşdı
Bu ne bahr ü bu ne nehr ü ne cûdur

Muhibbî nâgehân divâne oldı
Bu ne aşk u bu ne der ü ne hûdur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

169) Âşık oldum bir perî-rûya cihân fettânıdur
Dem–be–dem nûş itdüği çeşmi ciğerler kanıdur

Bilmedüm hûr u melek midür perî yahud beşer
Bu letâfetle anı bilsem kimin cânânıdur

Mihnet ü derd ü belâ gam gelse dil karşı çıkar
Nice tâ'zim itmesün anlar anın mihmânıdur

Teşnedür cânum göricek âb–ı tiğün yalmanur
Gel içür ben istediğüm tîğlik yalmanıdur

Eksilür sanma Muhibbî harç kıl söz–i cevherin
Şâirün gönli içün dirler ki gevher kânıdur
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

170) Zülfine dil bağladı gönlüm benüm dîvânedür
Şem'i hüsne yanmak ister can dahı pervânedür

Yoluna harç eyledüm câna gözim gevherlerün
Tutma bî–kıymet anı her biri bir dürdânedür

Bûsesine nice bin yüz can ile olam harîd
Kim anın bir bûsesi âlemde yüz bir cânedür

Eksük olmaz âşıka gerçi belâ ile elem
Gam değül gönlü ezelden çünki mihnet–hânedür

Âlem–i ervâhda biz olmuş iken âşinâ
Şimdi n'oldu kim katında cümleden bigânedür

Bu Muhibbî sözleri virür hakîkatden haber
Sanmanuz andan gelen efsûn ile efsânedür
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

171) Mihrün eğerçi şevki sûy–ı âsumânedür
Lîkin sücûd itdüği ol âsitânedür

Pertev bırakdı gönlüme çün nûr–ı aşk dost
Ol şu'le ile cân ü dilüm küllî yânedür

Zerd oldu hasretiyle yüzüm hem çü nilüfer
Çeşmümden akan göz yaşı da dâne dânedür

Yaşum girdi eğnüme hil'at–i serâseri
Ahum şuâ'ı başuma tâc–ı şâhânedür

Çünki Muhibbi itdi felek kaddümi kemân
Âhum okına mihrüme iki nişânedür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

172) Çeşm–i mestün gösterüb dilber eğerçi âl ider
Kasdı öldürmekdür ammâ bilemez hoş–hâl ider

Çeşminün vâr rağbeti uşşâkını katl itmeğe
Bu acebdür bana geldükçe neden ihmâl ider

Dâl–i zülfüni diler açdıkça hüsnin mushafun
Ya ne kılsun bu dil–i gam–dîde anı kâl ider

Eyledi cevr ü cefâ ile bu gün kaddüm dütâ
Anınçün şâh–ı gam ayağına halhâl ider

Râh–ı aşk içre Muhibbî hâlüni sormaz mısın
Âhir ol kûh–ı belâda kendüzin abdâl ider

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feulün

173) Ne hoş demdür visâl ola müyesser
Cemâlünle dahi gönlüm münevver

Benüm olsa bu âlem genci düpdüz
Komayam hâk–i pâyüne berâber

İşitdim mâlâ mâyil mâh–rûlar
Yaşumı sîm itdüm yüzümi zer

Şeh–i aşkım alemdür elde âhum
Gözüm yaşı olubdur bana leşker

Figân ü nâlemi gûş eylemez âh
Cihâna anınçün didiler ger

Sabâ el urdı benzer zülf–i yâre
Dimâğ–ı âlemün oldu muattâr

Muhibbî âşık isen terk–i cân it
Sana uşşâk içinde diyeler er

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feulün

174) Yüzin nûrıyladur çeşmüm münevver
Meşâmum bûy–ı zülfinden muattâr

Ne bilsün hâlet–i hicrân–ı kadrün
Ana kim vuslat olmuşdur müyesser

Bana derd ü belâ hem–zâd olubdur
Cefâ vü cevrün olalı birâder

Kaddün topı özgedür hûr–ı ravza
Yüzin cennet lebündür âb–ı kevser

Lebün üstünde ol hâl–i siyehler
Sanasın noktadır bâlâ–yı şekker

Bana vaslun harâm itdün aceb bu
İçersin kanımı san şîr—i mâder

Muhibbî'ye terahhum eyle ey dost
Be—gâyet hâli hicr ile mükeder
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fa'lün

175) Mushaf—ı hüsnüni açdım dâl—i zülfin fâldır
Kim benüm âşüfte rüsvâ olmama ol dâldur

Sünbülün şurıde rüsvâyı olubdur ben gibi
Yüzüni sürer ayağuna velı pâ—mâldur

Nice arzuhal idem gördükçe ey meh—rû seni
Hûş u aklum zâyil olur bu zebânum lâldur

Sakın aldanma bu dehr—i bî—vefâ güftâruna
Her ne söz kim söyleye ser cümle ol izlâldur

Kefe—i gerdûn Muhibbî hicr—bârun çekse ger
Çekmeye ânı eğerçi cürmi bir miskaldur
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

176) Dâyimâ cevr ü cefân ile gönül râhatdedür
Çün bana senden gelür sanma anı zahmetdedür

Hâtırundan yu keder tarh ile eylē dünyâ kesretün
İresin maksûdına zevk ü safâ vahdetdedür

Ehl—i aşkız zâhidâ dîdâr ister gönlümüz
Anladık fikrile zikrüni hemân cennetdedür

Sînemiz beytü'l–hazen yaşum şarâb u dil kebâb
Mihnet ü derd ü belâ cem' oldu dil sohbetdedür

Nûş idelden bu Muhibbî cür'a–i câm–ı elest
Kimse hâlün anlamaz ol özge bir hâletdedür

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Fâilâtün/Feûlün

177) Bir serv–i nâzı sevdim gün yüzi alnı mehdür
Meh–pâreler içinde hüsniyle pâdişehdür

Gam harmanunda derdâ bir cüce hâsılım yok
Aşk âteşine yanmış dil anda bir giyehdür

Şol denlü itdi cevri uşşâka ol cefâ–cû
Boynunda görünenler kâkül değül günehdür

Sensiz eğer sorarsam nice geçer şeb ü rûz
Gice işim gücüm âh gündüz erişevedür

Zülfin düninde varsa kuyına bu Muhibbî
Giydüğü dûd–ı dilden başuna şeb–külehdür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

178) Can gözin aç her yana bakdukça ey dil yâri gör
Gözlerün yaşın akıt su gibi var dîdârı gör

Kubbe kılmış gökleri itmiş zemîni ana ferş
Dest–i kudretle ne yüzden yapmış ol mîmârı gör

Ola kim lûtfu keremden cürmüni afv eyliye
Giceler tâ subh olunca zârı kıl yalvârı gör

Umar idüm göz yaşı teskîn ide dil âteşin
Su dokunsa şûlesi artar söyünmez nârı gör

Bilür iken bu cihândan kimseye gelmez vefâ
Nice meyl eyler demâdem bu dil–i bî–ârı gör

Nakd–i câna gam metâın kim alur dellâl–ı aşk
Çağır sen de Muhibbî cân vir ol bâzârı gör
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

179) Bağda eşcâr açılmış lıyk gül–i sultândur
Arturur bir bir reyâhinler ki san erkândur

Bülbül olmuşdur öter her dem sürâhi kulkulı
Arada güyâ kadehler san gül–i handândur

Gülşen içre her kişi gerçi safâlar kesb ider
Bana sensiz sahn–ı gülşen guyiyâ zindândur

Bî–hâberdür aşkdan san müfti–i âlem dahı
Kimse gûrına irişmez bahr–i bî–pâyândur

Gördiler sen mührini âraya almış ehl–i aşk
Zerreler içre görinür mihr–i nûr efşândur

Can gözin aç kıl nazar sun'–ı hudâdur her çiçek
Akl u fikr irmez bunun kârında hayrândur

Andı zülfün bu Muhibbî tutdı zulmet gönlini
Dökülür âhı sehâbından yaşı bârândur
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

180) Genc–i hüsnün mesken itmiş çeşmi câdular mıdur
Görinen sihr ile ejder yohsa gîsûlar mıdur

Hasretiyle atdıran âh okların yâ kaddüme
Geh hayâl–i gamzeler geh dilde ebrûlar mıdur

Senden ayru gîceler tâ subh ey Yûsuf Cemâl
Çekdiğüm Yâkûb–veş hüzn içre kaygular mıdur

Uğrasam yüz döndürür tanrı selâmından kaçar
Hûblar mahbûblar hep böyle hod–rûlar mıdur

Her ne denlü söylesem virmez dönüb bir kez cevâb
Bilsem istiğna mıdur yâhud bu tünd–hûlar mıdur

Gülşen–i hüsnini hıfz içün mi bu hatt–ı siyâh
Kimse basmasun diyü yâ yohsa bârûlar mıdur

Meyl idüb her servere yüz hâke sür cûlar gibi
Çıkaran başdan Muhibbî seni bu hûlar mıdur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

181) Sünbül otlar gülşen içre çeşm–i âhûlar mıdur
Pister–i gülde yatur yâ iki sayrûlur mıdur

Çarha başun eğmez iken iş–bu gönlüm tevseni
Râm idüb zencîr iden mûlar mı gîsûlar mıdur

Katı yâyı mıdur iden sınem içre dil nişân
Bir yanadan gamzeler bir yana ebrular mıdur

Ey boyu serv–i Hıtâ mahbûbı bu yaşum revân
Eyledüm kim göre ider âb–ı âmûlar mıdur

Bilmezem ancak senin yârinde yok bûy–ı vefâ
Yoksa gül–ruhlar Muhibbî böyle hod–rûlar mıdur

* * *

182) Ârızunda zâhir oldu zülf ü hat ey gülizâr
Gülşen içinde bulunsa tan mı didem mûr u mâr

Aşk şâhı çekdi leşker bu dil ü cân mülkine
Pâdişâh-ı akla tâkat kalmayu kıldı firâr

Kûyına vardum nice yıl görmedüm didârını
Hak dimişler bunu ölmekden eşeddür intizâr

Gurre olub fülk-i dünyâya girüb dil bağlama
Gâfil olma dâima olmaz muvâfık rûzigâr

Ey Muhibbî âşıka yâ sabr dirler yâ sefer
Çünki sabre çâre yok lâzım gelür terk-i diyâr
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

183) Salınsa nâz ile yârim gören dir servi kāmetdür
Ne serv-i kāmet olsun ol ki durdukça kıyâmetdür

Dolaşur ehl-i irfâna şarâb u hûb içün zâhid
Şarâb içmek güzel sevmek velî bilmez zerâfetdür

Bana sor zülfü çeşmünden neler gördüm neler gördüm
Biri ser-fitne-i âlem birisi ayn-ı âfetdür

Gerekmez efseri dârâ yiter çün hâk-ı dergâhun
Yaradan hakkı ol bâna hemân tâc-ı saâdetdür

Anarsa aşk ehlini ne gam zâhid melâmetle
Selâmet görülmez âşık işi ânın melâmetdür

Muhibbi'den dirig itme nigâra tir-i müjgânun
Anunla eğlenür cânum anunla sine râhatdür

Dilâ mağrur olub virme gönül bu dâr—ı fenâya
Hakikatle nazar kılsan hemân bir iki saâtdür

* * *

Mefûlü/Mefâûlü/Mefâîlü/Feîlün

184) Öpsem lebüni disem o dem la'lüni dişler
Nâz ile bana gösterür inci gibi dişler

Tâvus—sıfat cilve kılub seyr-i çemen kıl
Tâ serv—i sehi öğrene senden salınışlar

Dil virme didüm zülfüne gel pendimi güş it
Divâne gönül sözümü tutar bildüğün işler

Kaddümi dütâ eyleyüb âh okların atdım
Rengin yaşumı eyledüm ol yâya kirişler

Dil şişesi bir dahi Muhibbî bütün olmaz
Meh—rûlar anı seng—i cefâ ile sımışlar

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

185) Giryesi ebr—i bahârun dicle—i pür—hûna sor
Nâlesin râ'dun sorarsan bu dil—i mahzûna sor

Bilmek istersen eğer zençîr—i zülfi kıymetün
Zülfi sevdâsında olan Âşıkı Mecnûn'a sor

Bezm—i gamda kâse—i çeşmüm benüm devr etdiğün
Hîç kes vâkıf değül ancak mey—i gülgûna sor

Ey gönül olma sakın dünya metâına harîs
Neyledi nakdine ıssı eyledi Kârûn'a sor

Seng–i mihnetle Muhibbî dökülüb evân olduğun
Anı kendümden tefahkus eyleme gerdûne sor
* * *

Mefûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

186) Ben müptelâya neyledi ol bî–vefâyı gör
Gönlüm dolaştı zülfüne nâgeh belâyı gör

Geh işve gâh şive gehî cevr ü gâh nâz
Didüklerince yok mudur ol pür cefâyı gör

Aşkın yolunda cân ile ser terkin eyledüm
Varmı cihânda bencileyin bir fedâyi gör

Gördü ölmelü haste atub bana gamze okın
Ol dil tabîbi öldürüb atdı devâyı gör

Nazmun Muhibbî nazmuna benzer Nizâmî'nün
Anca hayâl–i nâzın ü rengin–edâyı gör
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

187) Rûy–ı gülzârı görem dirsen gaddâr–ı yârı gör
Sorma bülbül nâlişin dilhaste bu ben zârı gör

Gamzelerle öldürür kûyına varan âşıkı
Bir nefesle dir görür İsâ gibi güftârı gör

Zülfünü elde gehî zencîr ider gâhi kemend
Ey dil–i dîvâne daksun boynuna yalvarı gör

Tâlib olma ey gönül zâhid gibi sen cennete
Dûn–ı himmet olma cidd ü cehd idüb dîdârı gör

Rûşen olsun gün gibi dirsen Muhibbî aşkını
Tekke–i dilde çerâğ–ı mihrüni uyarı gör

* * *

Mefûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

188) Gam meclisinde zârılığım inleyen bilür
Ney gibi nice inlediğüm dinleyen bilür

Cân ü dil ile şem–i rûh–yâra neydiğüm
Pervâne gibi yanmağa dil bağlayan bilür

Aşkın rümûzu neydüğini zâhid anlamaz
Kuş dilidür bu yine bunu söyleyen bilür

Vaslı metâ–ı girmez ele çün hayât ile
İrür murâda cânını terk eyleyen bilür

Bilmez Muhibbî sînede dâğ–ı siyâhımı
Ancak sor anı lâleye dil bağlayan bilür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

189) Beni öldüre mi cevr ile cefâ kim ne bilür
Yâr aceb eyleye mi mihr ü vefâ kim ne bilür

Vâdi–i gamda vü mihnetde olan hastelere
Leb–i la'lünden ire mi ki devâ kim ne bilür

Bunca gün hicri ile cân ü ciğer yanmış iken
Umaram vaslı ola cânâ şifâ kim ne bilür

Ne günâh itdüm ola elim alub çarh–ı felek
Ol melekden ne içün itdi cüdâ kim ne bilür

Bu Muhibbî dil ü cân yakduğını hasret ile
Sen bilürsün anı ey bâr—ı hüdâ kim ne bilür
* * *

Fâilatün/Fâilatün/Fâilatün/Fâilün

190) Kân—ı dilden yine dürler eyledi izhâr şi'r
Kıldı mehrûlar ayağuna anı îsâr şi'r

Düşe nâdân ağzuna kordum budur la'l—i lebün
Leblerün vasfında anınçün dimem ey yâr şi'r

Bir güzel mahbûbdur yüzden nikābın almazam
Kıymetün bilmezlere göstermiye dîdâr şi'r

Ehl—i derd olan ana pervâne gibi per yaka
Ger disem şem'—i rûhın vasfında âteşbâr şi'r

Kapuşırlar her tarafdan sanasın kand—ı nebât
Her kaçan şekker lebünçün eylesem güftâr şi'r

Her sözün mevzûn Muhibbî serv—i kâmetler gibi
Salınub her yana kılsun serv—veş reftâr şi'r
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

191) Cihânun kande bir ra'nâ güli var
Ana karşu hezârân bülbüli vâr

Gül oldu meclis içre yine sâgar
Sürâhi bülbül olmuş kulkulı var

Saçı şebdîzîne gülgûn—ı eşki
Koşalum çünki vaslı öndili var

Eğer olmasa câm–ı erguvâni
Bu meclis cânsız bir kuru tendür

Bahar irdi Muhibbî geşt–i bâğ it
Bu demler gussa gönülden gidendür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

194) Her kaçan çeşmün elünde tîr–i peykân oynadur
Âşık–ı şûride diller karşuna cân oynadur

Şöyle hâk itdi râh–ı aşkun yolunda rûzigâr
Bâd–ı âhumla beni her yâna her an oynadur

Gelse sultân–ı gamı dil şehrüne îsâr içün
Tâcir–i çeşmüm elünden dürr ü mercân oynadur

Cân viren bir bûsem alur gerçi dilber dirüli
Lîk durmaz vâdesine yok yire cân oynadur

Eşk–i çeşmün âh kıldukça telâtumlar urur
Ey Muhibbî gam değül bâd esse ummân oynadur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

195) Gerci kim âşıka aşk evveli âsân görinür
Âhiri müşkil olur terk–i dil ü cân görinür

Leblerün ger taleb itsem beni ayb eyleme kim
Haste dilün o benüm derdüme dermân görinür

Yâdıma gelse kaçan hâl ü hât ü zülf–i nigâr
Gönül âşüfte vü cân vâlih u hayrân görinür

Genc–i hüsnine senün nice varub mâlik olam
Zülfünün her kılı ejder bana su'bân görinür

Gözlerüm yaşı Muhibbî yine cû oldu akar
Benzer ol ârızı gül serv–i hırâmân görinür

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

196) Nigârun gün yüzi şevkin dilâ şems ü kamerden sor
Sorarsan lebleri zevkin varub şehd ü şekkerden sor

Dilersen ey kemân–ebrû neden döndü yaşum kana
Müjen tîrüni gel gönder anı hûn–ı ciğerden sor

Beni bu bûte–i hicrün nice kâl eyledi sensiz
Eğer ey sîm–ten bilmek dilersen sîm ü zerden sor

Muhabbet ehli devrândan neler çektiğüni bir bir
Murâdun var ise bilmek bu dehr–i pîrezenden sor

Hevâya uyanın başı hebâ olmak mukarerdür
Dahi rûşen ola yanında şem'–i encümenden sor

Görüb ol la'l–i şîrîni ne kan yutar Muhibbî'nün
Belâ kûhında girivlik düşerse kûhkenden sor

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

197) Esb–i nâz üzre sunub el zülfüne çevgân alur
Top ider âşıklarun yaşun hemân meydân alur

Ol tabîb–i dil neden sormaz bu ben dil–hastesin
Nice yıllar kapusında cân virüben cân alur

Derdüni terk eylemez her kim bulursa kıymetün
Kangı ahmakdur o kim derdi koyup dermân alur

Rüzigârun virdüğine şimdi mağrûr olma kim
Defter itmişdür sakın birbirine dermân alur

Ey Muhibbî gevher-i eşküm görüb dellâl-ı gam
Çâğırır gelsün berü kim dür ile mercân alur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

198) Her kaçan kadd-i dil-rübâ görinür
Sidre'den bil ki müntehâ görinür

Göre Valleyl diye kâküline
Baksa yüzine Vadduha görinür

Vaslun andım cevâb virmedi yâr
Tınmadı çün hemân rızâ görinür

Bu Muhibbî'ye cevr kılsa ne gam
Ne ki andan gele vefâ görinür

Şeh dirilen cihân içinde bu gün
Kapusında anın gedâ görinür

* * *

Mefûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

199) Mecnûn ki aşk kişverüne pâdişâh geçer
Hükmi ânın cemi'i vuhuşa revâ geçer

Bend-i belâda kalsa bu gönlüm aceb değül
Sevdâ-yı zülf-i dilbere çün müptelâ geçer

El urayın dime sakın genc-i hüsnüne
İki tarafta zülfi anın ejdehâ geçer

Can hastesine itmeye her giz tabîb ilâc
La'lünden özge derdüme sanman devâ geçer

Varma nesîm mülk–i Sıfahân'a kühl içün
Çün hâkipây–i yâr göze tûtiyâ geçer

Oldı cihânda çünki Muhibbî gedâ–yı yâr
Yeğdir ana geh âleme ol pâdişâh geçer
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

200) Sâkî piyâle al elüne sun ki gün geçer
Bari safâ vü zevk idelüm ömür çün geçer

Koma tarf–ı meygedeyi elden ey gönül
Bir sâgar ile sana çün ol rehnümûn geçer

Bülbül sadâyı güş idüben gülşene vârır
Her kim ki bile kuş dilüni zû-fünûn geçer

Mekr–i cihâna bak ki füsûn u fesânedür
Aldanma bu fesâneye hep füsûn geçer

Mutrib nevâda perde–i üveydir Muhibbî'ye
Deyr–i cihânda anılsa dil erganun geçer
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

201) Zülfünü keşf eyledün çün zâhir oldu nûrlar
Yüzüne can virse tan mı cennet içre hürlar

Bend–i eflâkın elünden tan mıdur kan ağlasam
La'l–i şekker bârına çünki üşürdi mûrlar

Gül yüzünün hasretünden ey bahâr–ı hüsn ü nâz
Yağdırur tâ subh olınca gözlerüm yağmûrlar

La'l–i nâbun kasdın itse bu Muhibbî derdmend
Kanını içmek diler ol nerkîs–i mahmûrlar
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

202) Bana dildârun cefâsı hoş gelür
Nitekim gayre vefâsı hoş gelir

Derdi ile hoş geçer dil dilberün
Derdüme sanma devâsı hoş gelür

Ger varasın ey sabâ devr eyleme
Gözlerüme tûtiyâsı hoş gelür

Zahm–ı peykânı kızıl güldür bana
Bülbülüm hâr–i belâsı hoş gelür

Yâreme merhemdürür çün zahm–ı dost
Cânûma tîr–i belâsı hoş gelür

Ey Muhibbî âleme şâh olmadan
Dilberün olmak gedâsı hoş gelür
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

203) Zülfünün fikrini ko tûl–ı emelden ne gelür
İtmeyen cevr ü cefâ şîve güzelden ne gelür

Gerçi nokta lebüne kıl didi uşşâk belüne
Ben didüm nesne yok arada cedelden ne gelür

Göreli hattı jeng aldı gönül âyinesi
Ezeli yazuk imiş başa pes elden ne gelür

Zâhidâ sanma ki a'mal'ul–lah cennet bulasın
Ol hak'ın fazlıdurur yohsa amelden ne gelür

Anma efsâne–i Mecnûn'ı ko uyhu getürür
Beni an yazım ile kuru meselden ne gelür

Şi'rile çünki Muhibbî nice dilber koculur
Bunu kim diyebilür şi'r ü gazelden ne gelür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

204) Ol cefâkârun cefâsı gönlüme her dem gelür
Ol sebepten gözlerümden yaş yirüne dem gelür

Sîne–i mecrûha ursan ey sanem gamz oklarun
Tîr ü peykânun bu ben dilhasteye merhem gelür

Vâr elünden zehr eğer nûş eylesem tiryâk olur
Yâd elünden ger içem tiryâkı bana sem gelür

Sensizim ger seyr–i gülzâr eylesem ey şâh–ı gül
Gönlüme sürûr illâ meğer kim gam gelür

Ey güzeller şâhı kapunda Muhibbî bendeni
Redd idüb ânı sana bîgâneler mahrem gelür

* * *

Mefâilün/Mefâilün/Feûlün

205) Ser–i zülfüni gördüm cîme benzer
Leb–i la'lüni sordum mîme benzer

Didüm ki yârimin yokdur nazîri
Eğer vâr ise idün kîme benzer

Nisâr itmeğe dilber ayağuna
Gözüm yaşı ânınçün sîme benzer

Aşk şâhı urdı bu kasr—ı ezel bünyâdını
Ger vara mîr ü gedâ budur kamû ferrâş olur

Deşt—i gamda kalmışım gelmedi Mecnûn yanuma
Sanma ol dîvâne aşk içre bana yoldaş olur

Ağlayub sürse Muhibbî rûy—ı zerdin taşlara
Yollarun etrâfı cânâ la'—l ü altun taş olur
* * *

Faulatün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

208) Her kimin kim sevdiği gül yüzlü bir cânân olur
İşi gücü bülbül—âsâ nâle vü efgân olur

Top olub dolar ser—i uşşâkdan meydân—ı aşk
Her kaçan elde ser—i zülfün senün çevgân olur

Lem'a—i hüsnine baksam ben aceb mi cân ü dil
Şem'a yakar bâl ü per pervâneler biryân olur

Ka'bedür kûyın vârır âşıklarun süren süren
Cân ü dilden her birisi yoluna kurbân olur

Ey Muhibbî çünkü yakdın sûz—i Hüsrev'den çerag
Şi'rüni her kim okursa korkarım sûzân olur
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

209) Ol serv—i nâz bağa kaçankim revân olur
Pâyune gözümün yaşı ol dem revân olur

Gencîne—i cemâle tılısm oldu saçları
Ey dil sakın ki her biri ejder îlan olur

Bir bûsesine virse eğer nakd—ı cânı dil
Sanman bu yolda âşıka her giz ziyân olur

Pîr—i mugân cür'ası nâmerdi merd ider
Rubâh eğer içe de şir—i ziyân olur

Çevgâna göre zülfünü top itmeye serin
Da'vâ—yı ışk itdüği cümle yalan olur

Dil yakdı çıkdı göklere âhı Muhibbî'nün
Her kim yakarsa âteşi lâ—büd duhân olur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

210) Deyr—i âlemde kaçan kim bir sanem peydâ olur
Aşka düşüb nîceler Mecnûnleyin şeydâ olur

İntizarıyla lebünden bulmadım bir zerre kâm
Bir söz imiş sabr ile dirler koruk helvâ olur

Çeşm—i cellâdun elüne tîğ alub korkutmasun
Fikrine gelmez ölüm aşk ehli bî—pervâ olur

Şem'—i hüsne kim ki âşıkdır mîr—i pervâne—veş
Mahv olur ol âteş—i ışk içre nâ—peydâ olur

Çün Muhibbî çür'a—i câm—ı lebünden oldu mest
Faş idüb esrâr—ı aşkı âleme rüsvâ olur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

211) Bilmezem cevr ü cefâ mı yâhud izz ü nâz olur
Gel benüm çok sevdiğüm didükçe meylün âz olur

Gel bu gün ıyş idelüm sahn—ı çemen eyyâmıdur
Çarh geçer ü kimler ile arta işret—sâz olur

Gönlümün murgın niçün kıydın didüm güldü didi
Hûb—rular âlem içre cümle hep mümtâz olur

Zülfün ile benlerün el bir ider dil almağa
Vay nice ayyâr ü mekkâr ü kemend-endâz olur

Ruhlarıyla lebleri zikrün ider dil dilberün
Ânın içün bu Muhibbî şi'rde mümtâz olur

* * *

Mefâîlün/ Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

212) Cemâlün şem'ine karşu *bu* cân pervâne *olmuşdur*
Görüb zencîr–i zülfini bu dil divâne olmuşdur

Eğer *ben* nisbet eylersem yüzünü mihr ile mâha
Beni ayb eyle billâh gönül dîvâne olmuşdur

Râh–ı ışk içre her kim ki sırr–ı ihlâsla pâ kor
Kaçırmaz tîğ ü hançerden başın *merdâne olmuşdur*

Şehâ gülzâr–ı hüsnünde ser–i zülfin tuzâğ itdür
Ne gam sayd olsa mürg–i dil ki benler dâne olmuşdur

Dimâğı âlemün pürdür Muhibbî yine bûyıyla
Meğer benzer ki zülfeyne sabâdan şâne olmuşdur
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün/(Fa'lün)

213) Âriz–ı arz ider elün gönlümü bimâr eyler
Sonradan döne gelür lebleri timâr eyler

Ki çeker tîğ–i cefâ gâhı atar gamz okunu
Bana bu işleri *ol gamze–i mekkâr eyler*

Gül gibi dâmenini yâr virür ağyâr elüne
Giceler âşıkı bülbül gibi ol zâr eyler

Âh ile sanma gözün yâşını te'sîr kıla
Kalbi âhendur anın sanma ki sen kâr eyler

Şâh—ı gam gelse Muhibbî bu gönül kişverüne
Pâyüne didelerüm sîm ü zer îsâr eyler
* * *

Mefûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

214) Göster dişini tâ diyeler dürr—i Adendür
Anber saçunı tara ki ol müsg—i Hotendür

Sensiz melek ey hûr—ı lika yâdıma gelmez
Ger cennet ü Firdevs ola ol beyt—i hazendür

Dirler ki ider dilber olan bûseye ikrâr
Didüm ki bu ne olmayacak bu ne suhandur

Giysun sâlunup serv gibi câme—i sebzi
Gülden yaraşur pîrehen ol sîm bedendür

Gel îyş idelüm bir sen ü ben bâde üç olsun
Gül mevsimi irişdi vü hem vakt—i çemendür

Didi ki nedür kimdür iden nâle vü feryâd
Didim ki Muhibbî seni cân ile sevendür
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

215) Cânuma hâtif seher—gehden bunu ilhâm ider
Ey humâr—âlud ancak sana dermân câm ider

Gam yimem hâl—i hayâl çün derûn—ı dildedür
Ankebûtun gönlü şâd olur mekes çün dâm ider

Zülfî zencirini takdım gönlümün gerdânına
Bilmedüm âhir bu dil—divâneyi bed—nâm ider

Dostlar ağaz u encâm—ı cihân bir nüktedür
Şol ki virmez dil cihâna fikri ol encâm ider

Mısr—ı hüsnün hıkkıçün cânâ Muhibbî hastedür
Her kaçan kim zülfini ansa ol azm—i Şâm ider

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

216) Zülfi ile yüzini örtdükçe gönlüm teng ider
Ah kılsam zülfini keşf itse aklum den ider

Sâkiyâ cam—ı safâ sun tâ vire kalbe cilâ
Gam necârı yohsa dil âyinesini jeng ider

Var iken gül gibi âlemde şarâb—ı ergevân
Kangı ahmakdur varır hayranlık ister beng ider

Bezm—i gamda ey gönül inle yaşını eyle târ
Dehr anı âhır büker bu kametüni çeng ider

Sîne bağına Muhibbî yaş döker gel hûn—i dil
Bitirür güller temâşa ile rengâ—reng ider

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

217) Depredürse zülfünün her bir kılın cânlar kopar
Her tarafdan niçe yirden âh ü efgânlar kopar

Âlemi gark idiserdür ser—be—ser eşküm benüm
Hasretiyle iş—bu çeşmümden ki bârânlar kopar

Nâz ile güftâra gelse gonca—veş ol şâh—ı gül
Cân ü diller inleşürler niçe giryânlar kopar

Ger gülerse hokka—i yâkûtı cânlar gösterür
Söze gelse lutf ile la'l—i Bedehşânlar kopar

Âsitânunda Muhibbî n'ola efgân eylese
Kande kim gülşen ola bülbülden efgânlar kopar

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

218) Kande kim şîrîn-zebân bir dilber—i fettân kopar
Karşusında ehl—i diller zâr ü ser—gerdân kopar

Tan mıdur sevdâ—yı zülfünden gönül olsa harab
Çünki bu gam leşkeri sînemde bî—pâyân kopar

El urup depretdükçe zülf—i anber—bârını
Haşre—dek san âlem içre ebr—i müşg—efşân kopar

Âşık—ı dil—hasteler âh ü figânın arturur
Her kaçan kim tâzece bir mâh—rû cânân kopar

Mushaf—ı hüsnün görüb her kim çevürse yüzini
Ey Muhibbî bil anı âhirde bı—ımân kopar

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

219) Alub kaşı kemânını ol gamzeler çeker
Durmaz hadengi sînede hokka ki ter çeker

Gülgûn—ı eşk hocası seyyâh olub yürür
Sen şâha pişkeş diyü dürr ü güher çeker

Dikdi livâ—yı âhunı dil sîne tabl idüb
Şâh—ı muhabbet oldı meğer başka ser çeker

Geh bâr ü cevr ü mihnet ü gam geh kemend—i âh
Dünyâda gör ki âşık—ı miskîn neler çeker

Her şeb Muhibbî zülf ü hatın hasreti ile
Yummaz gözünü nâ–geh ü âh–ı seher çeker
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

220) Her kaçan kim âh ider dil şu'le bayrağın çeker
Derd ü gam leşker olup kim sol ü kim sağın çeker

Rûşen itmeğe çerâğın tekye–i aşkın müdâm
Tuhfe ilter bu gönül bağrındaki yağın çeker

Eyledi dehrûn dimâğını muattar bûy ile
Kim meğer bâd–ı sabâ zülfündeki bâğın çeker

Bir boyu servün firâkından düşüp sahrâlara
Sîne sîne lâle gibi haste dil dâğın çeker

Pîr–i aşk oldu bana ışk ehli oldular mürîd
Her biri diyüb belî karşumda kulağın çeker

Şâh–ı gam gelse Muhibbî konmağa dil mülkine
Önce bu eşküm katarı yürür otağın çeker
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

221) Hançer almağa kaçan destine çeşmün başlar
Cû olur kanlar akar anda kesilür bâşlar

Fitne tohmın mezrâ–ı câna ekelden benlerün
Kara kara lâle–veş bağrumda çıktı bâşlar

Görinen deryâ değüldür belki gözüm yaşıdur
Garka virdi âlemi gözümden akan yâşlar

Şöyle yazmış ruhları nakşını nakkâş–ı ezel
Yazmaya bir harfini âciz kala nakkâşlar

Bu Muhibbî bâşını açub yüzin döndürmeye
Kûy–ı dilberden eğer başına yağsa tâşlar
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

222) Âceb sünbül midür zülfün yâ anber
Dimâğ–ı dehr olur andan muattar

Gözin nerkis yanağın gül olaldan
Boyuna bendedür serv ü sanevber

Kaşın mihrâbına kamet getürdüm
Görüb yüzin didüm Allahu ekber

Aceb bu gamze midür yâhud cellâd
Dutar hâzır elünde tîğ ü hançer

El urmak mümkin idi genc–i hüsne
Eğer zülfün olmasaydı ejder

Ola kim rahm idüb meyl ide dildâr
Gözin yaşını sîm it yüzini zer

Görinen hat mıdur yâ leşker–i mûr
Ki tutdu kişver–i hüsni serâser

Muhibbî zikr ider şekker lebün çün
Olur her bir sözi kand–i mükerrer
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

223) Hasret–i rûyınla akar gözlerümden yâşlar
Bile inler inlesem yânımca dağlar tâşlar

Tan değüldür ceng iderse cân ü dil hûb içün
Ola–gelmişdür ezel mahbub içün savaşlar

Gamzene di âşıkın katline zahmet çekmesün
Anı hicran öldürübdür sana uzun başlar

Baş açub âşıkların kûyuna bî–pervâ varır
Gerçi kim seng–i cefâdan yağdırırsın tâşlar

Kirpiğin cârub idüb eşküni saka eylemiş
Yollarını süpürür çeşmüm olup ferrâşlar

Kande bir gül açılırsa anda bin olur hezâr
Giceler ta subha dek âh ü figâna bâşlar

Âteş–i aşk ile yandı dil yanınca cân dahı
Kuru yanınca bile yâne gelübdür yâşlar

Ey Muhibbî tuhfe gönder şi'rüni yârân içün
Her birisi diyeler tahsîn idüb sâbâşlar
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

224) Bülbüli gülşende gördüm nâle vü efgân okur
Tîz geçer dir gül zamânı defter–i hicrân okur

Cem' ider her yâne dil kendi gibi bî–dilleri
Gam bucağında bişürüb bağrını mihmân okur

Kûyına varsam gülâbı çağrışub dirler bana
Kande idün şimdiye dek gül seni yârân okur

Her ne emr itsen revâdur cânıma baş üstine
Şahlar hükmi geçer kullar ana fermân okur

Zikr ider hicrân şebinde bu Muhibbî leblerün
Neylesün bir haste dildür derdüne dermân okur
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

225) Çîn–i zülfünde didüm niçün dil ü cân bağlanur
Didi kâfir destine girse müselmân bağlanur

Şu'le–i âhum görinür her seher sanman şafak
Her gice dûd–ı dilümden râh–ı keyvân bağlanur

Kirpiğim göz yaşına sedd eyledüm sedd olmadı
Hâr ü hesle kim görübdür râh–ı ummân bağlanur

Hüsninün mecmuasından bir varak şerh eyleyem
Nice nice defter ü evrâk ü divân bağlanur

Her kaçan kim zülfi çevgânına el ursa nigâr
Kelle–i uşşâkdan ser cümle meydân bağlanur

Nice medh itsün Muhibbî ol güzeller şâhını
Ehl–i dilden her seher kûyunda divân bağlanur

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

226) Kulakdan âşıkım âşık muhabbet düşvâr hâlüm–var
Değül mümkin yüzin görmek ne sabr ü ne karârum var

Miyânına kimi kıl dir lebüne kimi bir nokta
Arada nesne yok gördüm benüm kîl ü kâlım var

Senün fikrinde ey zâhid behişt ü hûr u kevserse
Şarâb u hûbdan gayri benüm sanma hayâlim vâr

N'ola sevdimse mahbûbı ne vâr gönlümde ey zâhid
Ana çün vâkıf olmadın neden dirsin vebâlım vâr

Açub çün mushaf—ı hüsnün tefe'ül eyledün yârün
Elifdür kameti geldi yine ferhunde-fâlım var

Muhibbî gülşen—i dilde müdâm aksun gözüm yaşı
Kim anda cilveler eyler hayâl—ı serv—i dâlüm vâr
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

227) Nigârın la'l—i can—perver lebi vâr
Anı her kim eme hoş meşrebi vâr

Nice teşbîh idem kaddîne servi
Ki servün kimse dimez gabgabı var

Eğerçi kim yapar dil hânesin yâr
Döner ol dem yine yıkar sabı vâr

Visâlün çünki bâkidür firâkı
Mukarrerdür ki her rûzın şebi var

Tarîk—i aşka gel ta'n itme zâhid
Anın dahî senün tek mezhebi vâr

Dilâ olsan ne gam ger gamzesinden
Dirildür çün lebî Îsî Nebî vâr

Leb—i tiryâkına irdi Muhibbî
Ne gam dirlerse zülfün akrebi vâr
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

228) Gözüm yaşın revân itdüm benüm bir serv—i dâlüm var
Bihamdillah ki aşkıyla yine bir özge hâlüm vâr

Felek germ olmasun görüb iğende mihr ile mâhı
Benüm de yüzi gün alnı kamer kaşı hilâlüm vâr

Dilâ mülki gama şâhum nice şâd olmasun gönlüm
Başumda dûd—ı âhumdan otağım kara şâlum vâr

Düşüb meyhâne gencinde içüb mest ü harâb oldum
Anınçün gamdan âzâdım ne gussa ne melâlüm vâr

Muhibbî halvet—i dilde hemân eğlencedür ancak
Öğünüb şi'r ile kimse dimesün kim kemâlüm vâr

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

229) Yârün elünde gül gibi her dem ayâğı vâr
Âşık dilünde lâle—sıfat aşk dâğı var

Ölsen yolında hâk sana eylemez nazar
Ey dil ne çâre senden ânın çün ferâğı vâr

Yağmaya virdi şehr—i dili bir nazarla âh
İtdi harâbe gönlümü gam sanki yâğı vâr

İtdüm hatâyı gün yüzine gül didüm ânın
Korkum budur ki işide yerin kulağı vâr

Deryâ—yı aşka düşdi Muhibbî yüzüb yürür
İki tarafda çeşmümden iki kabağı vâr

* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Fâilün

230) Çoklar yaşasun rahm kılub yaşuma her bâr
Ağlar bile yanımca benüm dîde—i hûnbâr

Her kande isem derd ü gamıdır bana hemdem
Âhum yeli olur bana her yerde hevâdâr

Hışm ile nazar kılma idüb kaşlarını çîn
Kim didi sana kim gözin üstinde kaşın vâr

Ser–keşte kılub nat'–ı zemîn üstine âhir
Nerrâd–ı felek ayna duben kıldı beni zâr

Şâyet ki terahhum ide bir dahî Muhibbî
Araya düşür gözlerinün yaşını yalvâr
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

231) Nigârâ umduğum gerçi vefâdur
Velî senden gelen herdem cefâdur

Ser–i zülfünden ey dil gel hazer kıl
Anun her bir kılı dâm–ı belâdur

İlâc itme yüri vâr derd–i aşka
Tabîbâ çünki derdüm bî–devâdur

Eğer cevr ü eğer mihnet eğer gam
Anı kim yâr ider ayn–ı safâdur

Bahâr eyyâmı gül devri irişdi
Geçürme ömri meysiz kim hebâdur

Seher gûş it nedir mürg–i seher hîz
Ömür gibi bu dünya bî–vefâdur

Muhibbî gam yime çoğise cürmin
Şefâatçi kulına Mustafadur
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

232) Bana dermân idersen demidür
Beni rüsvâ iden âşkın gamıdur

Hatâyile yüzine gül didümse
Hatâ itse n'ola kul âdemidür

Gözüm yaşı içinde zevrâk–ı dil
Yürür avâre yelkensiz gemidür

İlâc itme tabîba derdüme gel
Bana dermân yine derdüm gamıdur

Muhibbî sînede peykân–ı yârin
Müdâm olsun dil ü cân merhemidir

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

233) Her kaçan kim ruhları üstinde zülfün târ ider
Her kılında nice yüz bin âşıkı birdâr ider

Nâz ile bu müptelâsın günde bin kez öldürür
Anı düşman eylemez bana anı kim yâr ider

Terk–i cân itmek revâdur terk–i yâr itmek değül
Yolına cân virmeği çokdan gönül ikrâr ider

Bûseme cân alurım dün dimiş idi ol nigâr
Aldı cânum şimdi durmuş bu siyeh inkâr ider

Hasretiyle bu Muhibbî giceler tâ subha dek
Gözlerin seyyâre–veş yummâz figân ü zâr ider

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

234) Görmüşüm zîbâ cemâlün olmuşum candân esîr
Göreli düşdüm ayakdan al elüm ol dest–gîr

Gül yüzünden sünbül—efşân olduğunca bâd—ı subh
Böyle âlem dolar san dökülür müşg—i âbîr

Ey kemân ebrû ferahdan ben muallaklar uram
Bu kebûter gönlüme gamzenden irüşürse tîr

Cân ü dil diler metâ'—ı vasluna ola harîd
Bunu bilmez ki ser—i sultâna irişmez fakîr

Yandı kül oldu Muhibbî şem'üne pervâne—veş
Olmadın ânun şehâ göynüklü hâlünden habîr

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

235) Dil haste olsa âşıkı dirler gam öldürür
Ben ölmüş âşıkım acaba gam nem öldürür

Hûn—ı ciğer kûyundan başımda aşdı âh
Olur kemerde âdemi dirler dem öldürür

Bir yana cevr—i yâr ü bir yana ta'n—ı halk
Bu ârâ yirde kalmışı zülf—i ham öldürür

Zahm—ı nigârâ yâreme merhemdürür benüm
Urma tabîb yâreme gel merhem öldürür

Ölür Muhibbî yâri eğer görmese velî
Budur aceb ki yâri eğer görsem öldürür

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

236) Derûn—ı sînede bağrum serâser pârelenmişdür
Anınçün gözlerüm yaşı kızıl kâne boyanmışdur

Görenler seyl—i eşkümi diye sahrâ—yı sînemde
Bahâr eyyâmıdur benzer ki ırmaklar bulanmışdur

Bu çarh—ı bî—vefâ hâlün görüb kim buna dil bağlar
Gelenler dâr—ı dünyâya meğer gitmez mi sanmışdur

Gerekmez seyr—i sahrâsı ne hod güller temâşâsı
Cihânın güli zevkinden dil ü cânum usanmışdur

İşiden şi'r—i pûr—sûzım okuyanlar diye lâ—büd
Muhibbî derdmend içün tutuşub oda yanmışdur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

237) Dâğ—ı hasretden bitübdür sînem üzre lâleler
Yağdırur çeşm—i seher geh ânın üzre jâleler

Hâr elünde gördi gülşende gülün dâmânını
Bülbül itse tan mıdur feryâd ü âh ü nâleler

Oynadum bu vechile şatranc—ı aşkın bâzını
Vâmık u Ferhâd ü Mecnûn görürse kat kaleler

Yüzünü görse gele imâna küfr ehli kamû
Kuşana zünnâr—ı zülfün zâhid sad sâleler

Ey Muhibbî kimse irmez bahr—i aşkın umkına
Gerçi mâhîler gibi aşk ehli ânâ dâleler

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

238) Yine dil bir dilberün aşkı gamından hastedür
Cân ü dil bend ü belâ—yı zülf ile peyvestedür

Sâgar— çeşmümde cânâ lâle ruhsârın senün
Cûy—ı âb içre komışlar zeyn içün güldestedür

Gün geçer gün yüzini görmem nigâra ay olur
Ânınıçün dâd–ı âhum göklere peyvestedür

Cân ü dil almaz mısun bir bûsene didüm didi
Cân virem dir sana zâhir sanasın bir nesnedür

Öldürür merd–i Muhibbî ânıniçün ol habîb
Bildi yazılmaz günâhı kim dahî nevrestedür
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

239) Leşker–i gam âh kim dil kişverün yağma ider
Ancak ânın def'ini câm mey–i hamrâ ider

Ağlayub zârilik ile eylesem yüz bin niyâz
Yâr nâzın arturur bin türlü istiğnâ ider

Bahr–i gamdan hiç halâs olur mı bu dil zevrâkı
Bir–tarafdan eşkümi bu gözlerüm deryâ ider

Cür'a–i câmı sen içdün diyü bezm–i aşkda
Mest olubdur çeşm–i mahmûrı gelüb gavga ider

İdeli sükker lebi şîrîn zebânun vasfını
Bu Muhibbî tab'ını tûtî gibi gûyâ ider
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

240) Ruhları şem'ün yine arz eyledi cânâneler
Ko tutuşsun cân ü dil şem'a nite pervâneler

Çeşm–i pür hûnı ele hançer alaldan dostlar
Kasdı budur bağrum içre kanum içüb kânaler

Mürg–i dil saydına almışdır ser–i zülfün duzağ
Yir yirün hâli anın içinde dökmüş dâneler

Gün yüzine alnuna dirsem kamer ma'zur tut
Gâh olur eyler tekellüm ebleh ü divâneler

İster isen derdîşin dök acı yaşlar ey gönül
Ka'r—ı deryâda Muhibbî bulunur dürdâneler
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

241) Bileğiyle ağzınun vasfında âciz hâmeler
Sırr—ı gaybı bilmede kasırdurur âllâmeler

Tağıdaldan zülfini dağıldı akl ü sabr u dil
Şeb irişe dağılur âdet budur hengâmeler

Âteş—i aşkın rümûzın nice tahrîr eylesem
Söylesem âlem yanar sanmam ki ancak nâmeler .

Zâhid—i efsürde dil inkâr—ı aşk itse ne tan
Gün yüzün mihr i ile çünkim germdür hengâmeler

Gark—ı hûn olsa Muhibbî tan mı çeşmün merdümi
Görürüm her dem koca dildârı gülgûn câmeler
* * *

Mef'ûli/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

242) Câna cefâlar eyleme cevr ü cefâ yeter
Her ne gelürse cânuma sendan safâ yeter

Hiç bir tabîb itmeye dilhastesine em
Bîmâr—ı aşk olana derdi devâ yeter

Sevdâ—yı zülfi gitmeye dilden ölem dahî
İki cihânda çünki bana hevâ yeter

Anma gözine kühl—i Sıfahânı zerrece
Hâkdir nigâr sana tûtiyâ yeter

Çarhdan eğer ki doğmasa mihr ile meh ne gam
Âlem yüzine gün yüzi yârin ziyâ yeter

Zülfi şebinde her gice şeb–rûlık itmeğe
Dûd–ı siyâh başuma bir şeb–külâh yeter

Tecrîd–i aşk ol yüri terk eyle cânını
Sana Muhibbî penbe–i dağın kabâ yeter

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

243) Sorma aşkun hâletün Mecnûn'a bir divânedûr
Açma aşkın sırrını Ferhâd'a kim efsânedür

Sor bana aşkun rümûzın sana takrîr eyleyem
Cân ü baş terkin urur âşık hemân pervânedür

Gel temâşâ eyle bu sırça sarayın gönlümün
Eşk–i sürhiyle münakkaş zeyn olunmış hânedür

Gamzesi kanum içerse dostlar olmaz aceb
Kâfi–i bed–mest olanın meyli dâyim kanedür

Yâre varub dün gice dil derûnı arz eyledüm
Hâbâ vardı gözleri yanında san efsânedür

N'ola yaksam şem'–i hüsnine gönül pervânesin
Dostum sen şem' olıcak âşıkın pervânedür

Gülşen–i hüsninde dil mürgin yine sayd itmeğe
Zülfi ağında Muhibbî hâli ânın dânedür

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

244) İhtiyâr–ı fakr iden dergâh ü eyvân istemez
Zâd–ı gamdan özge her giz kendüye nân istemez

Şol ki istiğna serîrine oturdı şâh—vâr
Serteser olmağa heft iklîme sultân istemez

Şu'le—i âhı kimin kim âleme pertev salar
Zerreye almaz güni ol mâh—ı tâbân istemez

Ol ki aşk ehlidür olur kûy—ı dilberde mukîm
Eyleyüb divânelik dâğ u beyâbân istemez

Pâdişâh—ı aşkdır gâhı açık gelsün gelen
Men' olunmaz hiç kes aşk ehli derbân istemez

Ol ki dildârun cefâsını vefâdan pek bilür
Minnet itmez kimseye derdüne dermân istemez

Sînesine her ki kesdi na'l ü yakdı tâze dâğ
Eylemez bâğa nazar seyr—i gülistân istemez

Yâr elinden ey Muhibbî bir kadeh nûş eyleyen
Hızr elinden ger olursa âb—ı hayvân istemez

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

245) Sâkin—i kûyın olan bâğ u gülistân istemez
Ârızun gören o her gez hûr u gılman istemez

Âşık—ı dilhaste kim işiğüni bâlin ide
Bâşını kaldırmayub derdüne dermân istemez

Bu ser—i serkeşte sevâkiyle âşüfte olan
Hâtırın çem' eyleyüb zülf—i perişân istemez

Nâz ile el ursa dilber zülfinin çevgânına
Kangı bî—dil top idüb başını galtân istemez

Kûy—ı dilberde Muhibbî'ye gedâ olmak yeter
Bu cihâna ser—te—ser olmağa sultân istemez
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

246) Âfitâb—ı hüsne kim mihr—i cihân—ârâ dimez
Yâ mukavves kaşlarun görüb ana kim yâ dimez

Kande bir meh—rû görürse cân virür divâne dil
Bend—i zülfüne dolaşır hiç uzun sevdâ dimez

Bezm—i gamda âferin ol âşık—ı ser—bâza kim
Şem'—veş baş kesersin sırrını aslâ dimez

Gözlerüm yaşına saldım yine bu dil zevrâkın
Rûzigâr—ı âh ile kimdir ana deryâ dimez

Bu Muhibbî bâğ—ı hüsnün her kaçan medh eylese
Ey gül—i ra'nâ ana kim bülbül—i gûyâ dimez
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

247) Yanmazidi âteş—i hicr ile herdem cânımuz
Gûşe—i çeşmiyle ger kılsa nazâr cânânımuz

Korkarım kim sırr—ı aşkın genci bir gün açıla
Key katı virân olubdur bu dil—i virânımuz

Ey tabîbâ çek elün kanun—ile olmaz şifâ
La'l—i nâb—ı dilber olmuşdur hemân dermânımuz

Ay olur hafta geçer göstermez oldı gün yüzin
Göklere irse aceb mi nâle vü efgânımuz

Kim ki öğrenmek diler aşkın rümûzın ser—te—ser
Okusın görsün Muhibbî defter—i divânımuz

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

248) Vâde–i vasl eyledi çünki bize cânânımuz
Ey ecel bir dem tevakkuf eyle almâ cânımuz

Şol kadar âh okların atdım bu şeb gökden yana
Kıldı eflâkı müşebbek geçüben peykanımuz

Sen tennûr–ı aşk ile yanub kül olalı gönül
Bezm–i gamda kalmadı ekl itmeğe biryânımuz

Zerrece gûş itmedi ol mehri yok feryâdımı
Lîk âlem dopdoludur nâle vü efgânımuz

Bezm–i gamda hûn–ı dil nûş itmeğe yârân ile
Mihnet ü derd ü elem oldı bizim mihmânımuz

Ey Muhibbî olmasak biz Hüsrev–i mülk–i suhân
Böyle rağbet bulmaz idi defter ü divânımuz
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

249) Kudret–i sun'–ı hüdâdır sende olan kaş göz
Kim görür hayret basar dolar anınçün yaş göz

Akl u sabrum bir uğurdan aldı yağma eyledi
Kimseye virmez aman bir lâhza ol hümaş göz

Dîdeler yaş döktüğünce gerçi kim cârub olur
İşiğün pâk itmeğe eyler özin ferrâş göz

Sırrını ketm eyle didüm gönlüme âh eyleyüb
Didi çün yaşum yenilmez ider âhir kaş–göz

Ey Muhibbî âşıkun gör ne gelübdür başına
Nice bin yerden anın bağrında çıkdı baş göz
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

250) Dostlar lutf eyleyüb ahvâlümi yâre diyinüz
Derd ile dilhasteyim kalmadı bende bet benüz

Eksük itmez çıkarır her dem meânı cevherün
Dostlar şimden girü gönlüme siz deryâ dinüz

Dil tabîbidür meded derdüme dermân eylesün
Kaldı cândan bir ramak ahvâlümi yâre dinüz

Kullarımdur kapuma gelsün didi ol pâdişâh
Her murâdı virürem cân ile tek siz istenüz

Aşkınun ne evveli vardır vü ne hod âhiri
İntihâsı yok yine siz evvelinden başlanuz

Bu Muhibbî şi'rimün herkes ne bilsün kıymetün
Ehl—i derd olan bilür kadrini ana söylenüz

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

251) Ânın içün gonca gibi yarı güftâr eylemez
Kim dehânı olduğun uşşâka izhâr eylemez

Cennete hûra eğer bin nâz ile kılsa hırâm
Bir kadem ol serv—i nâzum gibi reftâr eylemez

Nâle kılsam mürdeler kalkar kıyâmetdür sanur
Tanlarum nâz uykusundan yâri bîdâr eylemez

Âhını nerm eyledi yer itdi seng—i hâreye
Ahum ammâ katı gönline anın kâr eylemez

İhtiyâr itdi harâbâtı Muhibbî âşk—ârâ
Zâhidâ itme melâmet andan ol âr eylemez
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

252) Dem mi vâr cevr ü cefâ zülf—i sitemkâr eylemez
Lâhza mı vardır beni ol çeşm—i bîmâr eylemez

Tan değüldür nâle kılsa kûyına vardıkça dil
Varmıdur gülşende bir gül bülbülün zâr eylemez

Nakd—i cân ile metâ'—ı bûseye oldum harîd
Korkum oldur ki benümle dost bâzâr eylemez

Şâh—ı gam dil hânesine dâyimâ mihmân olur
Pâdişehdür bu aceb dervişiden âr eylemez

Kâse—i çeşmi Muhibbî'nün cevâhirle dolu
Dem mi vardır kim şehâ pâyine îsâr eylemez
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

253) Gülşen—i hüsnün yeter biz gül'izârı neylerüz
Zâri kılsun cân ü dil anda hezârı neylerüz

Anmazuz hâl ü hatun dâyim lebün zikr iderüz
İçerüz câm—ı şarâbı biz gubârı neylerüz

Yüzine Ve'ş—şems denmiş alnuna Va'l—leyl çün
Hadd ü zülfün vâr iken leyl ü nehârı neylerüz

Biz harâbat ehliyüz mesken bize meyhânedür
Lâubâli meşrebüz âlemde ârı neylerüz

Ey Muhibbî olmuşuz âlemde dîdâr âşıkı
Vuslata meyl eyleyüb bûse kenârı neylerüz
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

254) Âşıkız derdün kabûl itdük devâya bakmazuz
Her ne denlü eylesen cevr ü cefâya bakmazuz

Sen mehı bürc—i şerefde göreliden nâgehân
Dahi ol demden bu dem mihr ile aya bakmazuz

Şâne rağbet eylesek tan mı harâbet ehliyüz
Mâyil—i dünyâ olub tâc ü kabâya bakmazuz

Her neye kılsan nazar biz rûy—ı hakka nâzıruz
Sümme Vechullâhı gördük mâsivâya bakmazuz

Bezm—i gamda ey Muhibbî nâydir gönlüm benüm
Ol sebepden söz ü sâz ü çeng ü nâya bakmazuz
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

255) Gün yüzün devrinde cânâ âfitâba bakmazuz
Çün kamer alnun yeter biz mâhtâba bakmazuz

Sâgar—ı *çeşm dolu* nûş eylerüm *hûn—ı ciğer*
Kani'üz âna anınçün biz şarâba bakmazuz

Şerbet—i la'lünden özge âşıka yokdur devâ
Gel tabîba ko ilâcı biz cevâba bakmazuz

Üstühânım nâya döndü dem—be—dem eyler figân
Ânıniçün ûd u kanûn u rebâba bakmazuz

Eylesen cevr ü cefâ gelür Muhibbî'ye vefâ
Kayıluz senden (gelen) her giz azâba bakmazuz
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

256) Bu ne hüsn ü ne sûretdür bunun gibi cemâl olmaz
Boyun mânendi bir dilkeş gülistânda nihâl olmaz

Gözin altında ol hâl–i siyâhın nâfe–i müşgin
Galatdır bunu kim dirse ki Rûm içre gazel olmaz

Ne kılsun âşıkın baht–ı siyâhı şâm–ı mihnetde
Şeb–i hicre nihâyet yok ki hiç subh–ı visâl olmaz

Harâbâta varub pîr–i mugandan istedüm himmet
Virür kalbe safâ her dem anın tek ehl–i hâl olmaz

Muhibbî leblerün zikrün miyânın vasfını itse
Diyeler böyle bir şîrîn-kelâm anca hayâl olmaz

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

257) Dilber benümle bir dem olduğu yokdur olmaz
Mûnis periye âdem olduğu yokdur olmaz

Didüm yüzini görsem andan ayağın öpsem
Didi ki bundan akdem olduğu yokdur olmaz

Cevr ü cefâya mâyil çokdur güzeller ammâ
Ahd ü vefâsı muhkem olduğu yokdur olmaz

Mihr ummâ dehr–i dûndan andan gelen cefâdur
Kimse cihânda hurrem olduğu yokdur olmaz

Âh it Muhibbî her dem olmadı yâr mahrem
Âşık olur mu bî–gam olduğu yokdur olmaz

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

258) Biz ezel bezmünde aşkınla senün hemdemlerüz
Nâmî–veş bağrı delük bir nice sâhip demlerüz

Eylesen cevr ü cefâyı sanma ki yüz döndürem
Derdünile gussanı şâdî bilüb hurremlerüz

Âlemi bir habbeye satduk irüb bir âleme
Şükr idüb Hakka anınçün dâyimâ bî–gamlaruz

Dil çerâğın şu'lelendirsen aceb mi sînede
Gice gündüz nâr–ı aşkıyla yanar Edhemlerüz

Geh Muhibbî dağile kûh–ı belâ kaplanıyuz
Rûy–ı zerd ile gehi deşt–i gama sığamlaruz

* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

259) Ağyârsız âlemde dilâ yâr ele girmez
Gülşende nitekim gül–i bî–hâr ele girmez

Karz eyle yine didelerüm hûn-ı ciğerden
Sanma dökine dirhem ü dinâr ele girmez

Gönder ilerü gamzeni ey yâr–ı cefâ–cû
Çeşmün gibi bir dökücü hunhâr ele girmez

Tutsan çü gönül düzdini habs ile zannehde
Zülfün gibi asmağa anı dâr ele girmez

Can nakdine bir bûseyi bâzâr idelüm gel
Bir dahî benüm gibi hırîdâr ele girmez

Sensiz niderüm cennet eyâ hûr–ı behişti
Bir bencileyin âşık–ı dîdâr ele girmez

Cân ile seni sevmek eğer ola günâhım
Âlemde Muhibbî gibi günehkâr ele girmez

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

260) Bir sencileyin ruhlârı gül yâr ele girmez
Bir bencileyin bülbül–i gülzâr ele girmez

Bir bencileyin yolına terk eyliye cânı
Bir sencileyin dilber–i ayyâr ele girmez

Bir sencileyin var mı tabîb–i dil ü cân âh
Bir bencileyin derd ile bîmâr ele girmez

Bir bencileyin var mı içer câm–ı muhabbet
Bir sencileyin gözleri hûmâr ele girmez

Bir sencileyin var mı satar vasl metâ'ın
Bir bencileyin ana hırîdar ele girmez

Bir bencileyin derd–i dile bîçâre Muhibbî
Bir sencileyin yâr–ı cefâkâr ele girmez

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

261) Tîredür zülfin gamından bu dil–i virânemuz
Gün yüzin arz ile tâ rûşen ola kâşânemüz

Bir kılıyla bend idüb zülfi tutar bu gönlümü
Bend ü zencîr tutmaz iken bu dil–i vîrânemüz

Şem'–i hüsnine yanaldan bu gönül pervâne–veş
Şem'a yanmak öğredür gör bu dil–i pervânemüz

Her gazelde ânınıçün eyledüm sihr ü füsûn
Mâhrûlar hûblar gûş ideler efsânemüz

Tacdârıyuz Muhibbî gûşe–i meyhânenün
Oldı serde sâgar–ı mey efser–i şâhenemüz

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâ'lün

262) *Cevri çok pür–cefâyı kim sevmez*
Mihri yok bî–vefâyı kim sevmez

Tutiyâdır gözime hâk–ı deri
Gül içün tutiyâyı kim sevmez

Görinür zülf içünde ârız–ı yâr
Şeb–i târ içre ayı kim sevmez

Meyl ider göz yaşına serv gibi
Bu cihân içre mâyi kim sevmez

Sâye salsa gedâyı şâh eyler
Pes o zülf–i hümâyı kim sevmez

Giceler bu Muhibbî bülbül–vâr
İniler âh ü vâyı kim sevmez

Hamdülillâh Muhammed ümmetiyüz
Cân ile Mustafa'yı kim sevmez

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

263) Aşıkız âlemde bir gül yüzli gülzâr isterüz
Karşusunda şevk ile dil bülbülün zâr isterüz

Ey tabîb–i cân buyur la'l–i lebünden bir cevâb
Hasteyüz hicrân şebinde derde tîmâr isterüz

Zâhidâ sanma senün uçmağına biz tâlibüz
Cûya sığmaz ravza–i aşk ile dîdâr isterüz

Sırr–ı aşkı çünki fâş itdi gönül Mansûr–veş
Zülfi dârında anın olmağa bir dâr isterüz

Çârşûy–ı aşkda gördük metâ'–ı bûseni
Nakd–i cân ü dil ile geldik ki bâzâr isterüz

Didüm ey dilber nedir bûşîde vü cevr ü cefâ
Güldi didi nâz ile âşıkları zâr isterüz

Bu Muhibbî hatt u hâl ü zülfine kılmaz nazar
Bakmazuz nakşına biz bir sâde ruhsâr isterüz

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

264) Zâhidâ sanma bizi cennet yâ gülzâr isterüz
Sâf kalbiz görmeğe su gibi dîdâr isterüz

Pûte–i aşk içre yanub hâlis olduk zer gibi
Olmazuz dünyâya tâlib sanma dînâr isterüz

Baş açık gam tekyesinde olmuşuz abdâl âşık
Sanmanuz şimden girü nâmus ile âr isterüz

Her visâlin çünki bildik âhiri hicrân imiş
Vaslı terk idüb ânınçün hicri nâçâr isterüz

Âşıkız gerçi Muhibbî tutduk istiğna yüzün
Ne vefâ–yı yâr ü ne hod kahr–ı ağyâr isterüz

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

265) Cânuma geçdi okı dil kaşı yâdan geçemez
Zülfine bend olalı dahı belâdan geçemez

Bu cihândan geçüben belki bile cânândan
Bu acebdir ki gönül zülf–i dütâdan geçemez

Seyr kılmağa yaşum mâni' olur ruhlarına
Neylesün yolun alur dîde o mâdan geçemez

Ahum eflâke irüb oldı melâyik gözi nem
Sanmanuz kanlı yaşum taht—ı serâdan geçemez

Cevr okı câna irüb itdi Muhibbî (yi) helâk
Dahi bu haste gönül ol kaşı yâdan geçemez

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

266) Sanma şöhret gözlerüz biz yâhud dârât ehliyüz
Âlemi bir cür'aya satdık harâbât ehliyüz

Kûy—ı dildâre varub itdük temennâ—yı visâl
Baş açub el kaldırub anda münâcaat ehliyüz

Nây—veş gâhi Hicâzı seyr idüb gâhi Irak
Biz gamda inlesek tan mı makâmât ehliyüz

Güm güm ötse na'ramuzdan tas—ı çarh olmaz aceb
Hâlimüzce ehl—i irfân içre hâlât ehliyüz

Âteş—i aşka ezel yakdı Muhibbî cân ü dil
Ânınçün rûz— şeb dâyim harâbât ehliyüz

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

267) Zâhidâ sanma bizi biz nefs iğvâsındayuz
Yâ cihâna meyl idüb dünyâ temennâsındayuz

Yanaruz nâr—ı muhabbetle demâdem şem'—veş
Derdimüz serden çıkar bir aşk sevdâsındayuz

Olmadık dünyâ—yı dûna cân ile biz müşteri
Zîrâ bir kaç gün hemân ancak temâşâsındayuz

Âriyetdür ten libâsından dahî âr eylemez
Ne pelâsın isterüz dehrün ne dîbâsındayuz

Âşıkız ancak hemân dîdârdur maksûdımız
Sanma cennet isterüz zâhid ya hûrâsındayuz

Nakş–ı dünyâya Muhibbî dil virüb aldanmazuz
Sûrete meyl itmezüz zîrâ ki ma'nâsındayuz
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

268) Rûy–ı yâre mihr–i âlem–tâb benzer benzemez
Lâ'l–i nâba sükker ü cüllâb benzer benzemez

Câmi'–i hüsn içre yanar ruhları kandîldir
Kaşlarınun tâkına mihrâb benzer benzemez

Dostlar çıkarmağa câh–ı zanehden dilleri
Zülfinin kullâbına kullâb benzer benzemez

Gözlerüm gözleründen dökerüm göz yaşlarun
İnlemekde gözüme dolâb benzer benzemez

Lezzet–i vaslı tadanlar didiler kand ü nebât
Lîk hicre zehr ile tîzâb benzer benzemez

Zülfini gördükçe cânâ ben şeb–i yeldâ didüm
Ol şeb–içre alnuna mehtâb benzer benzemez

Ey Muhibbî mushaf–ı hüsnünden yârin dir gören
Hatt u hâle nokta vü îrâb benzer benzemez
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

269) Göreli dîde hatt–ı sebzini yâşın yenemez
Âh ider derd ile bağrındaki başın yenemez

Didiler gözlerinün âlini terk itdi nigâr
Dil didi gözlerine hey dise kaşın yenemez

Tîr–i müjgânı ile durmaz akar hûn–ı ciğer
Bu iki hûnilerün kimse savaşın yenemez

Tutuşub şem'–i ruhı şevkine pervâne gibi
Deki şûrîde olub içi vü taşın yenemez

Dem–be–dem ağlarsa tan mı Muhibbî haste
Göreli dîde hatt–ı sebzini yaşın yenemez

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

270) Serv–i kaddün göreli göz yaşı kendün yenemez
Dûd–ı âhiyle bu dil nâle kemendün yenemez

Salınur her yana bin nâz ile âh eyler isem
Nitekim serv–i sehî kadd–i bülendin yenemez

Nat'–ı hüsnünde yine çekendür üftâdeleri
At salub her tarafa ya'ni semendün yenemez

Yeter ağlatma beni dost yaşımdan hazer it
Alemi garka virir kimesne bendün yenemez

Câm–ı aşkı bu Muhibbî içeli rûz–ı ezel
Çâk ider sîne giribânını kendün yenemez

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

271) Bir perî-peyker melek ruhsâra düşdi gönlimüz
Âh kim günden güne âvâre düşdi gönlümüz

Gözleri hançer çeküb kanlar dökerse gam değül
Lebleri canlar bağışlar yâre düşdi gönlümüz

Dostlar mevc–i belâ eksük değil şimden–girü
Bahr–i aşka lücce–i efkâre düşdi gönlümüz

Bezm–i hüsnünde görüb şem'–i cemâl–i dilberi
Yanmağa pervâne–veş ol nâra düşdi gönlümüz

Çâre yok şimden–girü dil derdüne olmaz devâ
Ey Muhibbî ol gözi mekkâre düşdi gönlümüz
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

272) Âhum ejder görinür bu sîne gârıdur dinüz
Her yana kim saçılur azdır şerâridür dinüz

Görinen başum değül belki belâ kuhsârıdur
İki aynum kaynayub akar pınarıdur dinüz

Bir nazarla sînesin bağrın delen âşıkların
Şol kemân ebrû güzelin gamze–kârıdur dinüz

Dikse kabrüm üzre devrânlar melâmet tâşını
Görüben bir âşıkı şeydâ mezârıdur dinüz

İnlesün bülbül gibi kılsun Muhibbî nâleler
Hüsn–i yârin gülşen–i tâze bahârıdur dinüz
* * *

Mefâîlün/Mefâilün/Mefâîlün/Mefâilün

273) Yanımdan bir dem eksülmez gam ü derd ü belâ hergiz
Bulunmaz derd–i aşkıyla benüm tek müptelâ hergiz

Hezârân cevr ider zülfî kılınun her biri cânâ
Velî bir mû kadar itmez bana mihr ü vefâ hergiz

Vefâmı aşk yolında İlâhı bişter eyle
Bilirüm itmedi itmez o meh terk–i cefâ hergiz

Ser–i kûyuna vardıkça yüzini dönderir benden
Dirîg ol seng–dil itmez benümle merhâba hergiz

Muhibbî âh–ı aşk içre eğerçi pâyimâl oldu
Gam–ı aşkından olmasun dil ü cânım cüdâ hergiz
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

274) Her kaçan olsa heves başda dil ü cân uyumaz
Gîce seyyâre sayar dîde–i giryân uyumaz

Uyumuzsa ne aceb sînesi pür âteş olan
Nitekim subha değin şem'–i şebistân uyumaz

Şâneler görsem eğer zülfini uyhum öperir
Bu meseldür olıcak kişi perîşan uyumaz

Fitne ta'limün ider gözler nüh gamzeleri
Çok zamandır görürüm ol gözi fettân uyumaz

Artırur nâlesini görse Muhibbî rûhunı
Fasl–ı gülde nitekim mürg–i hoş elhân uyumaz
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

275) Hûn—ı dilden bezm—i gamda elde pürdür câmımuz
Gün yüzün göster nigârâ ruşen olsun şâmımuz

Olıcak iş çün değül dolaşdı zülf—i yâre dil
Ol sebepden yil gibi yokdur bizim ârâmımuz

Vasl ile şâdân olub hicr ile gamgîn olmazuz
Âşık u rind—i harâbâtuz bizim yok kâmımuz

Çünki âhir yıkılur hâk ile ol yeksân olur
Fâyide yok ger felekden yüksek olmaz bâmımuz

Âşıkuz âlemde ammâ virmedük bir hûbâ dil
Okusun bilsün Muhibbî bilmeyen divânımuz

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

276) Bu cihânda çün bulunmaz ey gönül feryâd—res
Rahm umma kimseden feryâdı ko feryâdı kes

Aşka düşme âhiri müşkil olur dirdüm sana
Uğramazdın bu belâya tutmuş olsan ger nefes

Cân virüb ger râh—ı kûyında ânın hâk olmasam
Bulmaz idüm ol şehün pâ—bûsına ben desti res

Tan değüldür ger rakîb olmazsa yanından cüdâ
Kande kim gül açıla lâ—büd bulunur hâr ü hes

Kaddüni çevgân idüb top it Muhibbî başına
Çünki meh—rular iderler kuy u çevgâna heves

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

277) Kan ider ol yâr benzer giydi gülgûn libâs
Kasr—ı hüsne karşu baş açub dururlar cümle nâs

Sahn—ı dilde anmak içün dâyimâ gam hâsılın
Şâh—ı aşkın emri ile itdiler benzer nidâs

Hâne—i aşkın sorarsan ger ezel bünyâdını
Âna gül derd ü elemdür seng—i mihnetdür esâs

Lâ'l—i nâbın hasretinden dâyim ey nâ—mihribân
Bezm—i gamda hûn—ı dildir içdiğüm ben tas tas

Gevher—i nazmun Muhibbî ehl—i nazm olan bilür
Kıymetini cevherin bilmez meğer cevher—şinâs

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

278) Olmamış idi cihân zîver ü ziynetle arûs
İtmemiş idi serîr—i feleğe şems cülûs

Ben senün aşkın ile eyler idüm ıyş u neşât
Olmadan çarh dahî hil'at—i zerile melbûs

Aşkın ahvâline vâkıf olamazlar her giz
Ger sihâh ile okurlarsa hezârân kâmûs

İstemem ziynet—i dünyâya gerekmez câhi
Budur lîk muradum ki ideyim ben pâ—bûs

Âteş—i aşka Muhibbî yana hâkister ola
Nâr—ı aşkiyle yanub nite gül oldu kaktûs

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

279) Nîce demler inleyüb nâ gibi kıldım ben nefes
Hamdülillâh kim visâl—i yâre buldum destires

Ne kadar feryâd iderse benzemez feryâduma
Olamaz bu nâleme bir perdede ney hem nefes

Mısr—ı hüsnün hakkıçün şol denlü dökdüm göz yaşı
Gözlerüm oldu biri Nil ü biri cûy—ı Aras

Zâhidâ su üzre salsan ger bu gün seccâdeni
Rind olanlar diyeler sana nihâyet hâr ü hes

Nâle kılma gönlüne gelse hayâl—i çeşm—i yâr
Hande bîmâr ola itme Muhibbî anda ses

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

280) Dem—be—dem inler gönül sînemde mânend—i ceres
Teng ü târ olursa câ lâ—bûd anın olur nefes

Dil derûn—ı sîne—i sad—çâkda kılmaz karâr
Mürg—i pervâze gelür durmaz uş ancak kafes

Bülbülün feryâdını gûş eylemez gülşende gül
Meclisinde dâimâ eksük değüldür hâr ü hes

Kûy—ı yâre uğradın benzer yine ey bâd—ı subh
Eyledün âlem dimâğını muattar durma es

Şâm—ı hicründe Muhibbî arzû—yı vasl ider
Var mıdur bîmâr kim ol itmeye sıhhat heves

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

281) Dil okur aşkın kitâbını revân ezberlemiş
Gûyiyâ *gülşende bülbül gülsitân ezberlemiş*

Kıssa–i Ferhâd olaldan kıssa–i gussam benüm
Ol lebî şîrîn idüb bir dâsitân ezberlemiş

Okuyub görmüş değül benzer muhabbet ilmüni
Katı cevri lîk ol nâ-mihribân ezberlemiş

Bahr–i dilden çıkarub gavvâs olub söz dürlerün
Arz idünce kapuşub yârân hemân ezberlemiş

Hatt u ruhsârın Muhibbî su gibi ezber okur
İşiden dir sûre–i nûr u duhân ezberlemiş

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

282) Meşveret itmeğe gelse bir yere ol iki kaş
Mâhrûlar her tarafdan indirürler ana baş

Dağlar giydirdi bana dostlar bir şâh–benek
Eşk–i çeşmüm doluşda giymişim rengîn kumaş

Kuyına dârüşşifâ dirler yâ niçün dostum
Nice yıllardır ki anda kalmışım sâhib–ferâş

Gün yüzün görmek dilersem sâyem ardımca gelür
Bana lâzım oldu dönüb idem anunla savaş

Gitdi sabr ü akl u fikrim bir dahi girmez ele
Ey Muhibbî görmeseydim ol bî–mihri kâş

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

283) Kûh–ı gamda hûşu yok gönlüm aceb şeydâ imiş
Kûhken ânın katında akl ile dânâ imiş

İstedüm divâne gönlüm hâlüni bilmek yine
Bulamadım ol cünûn deştinde nâ-peydâ imiş

Didüm ister bûseni al cânımı ana ivaz
Hâsılı yok didi başında bu bir sevdâ imiş

Arsa—i aşk içre diksem tan mı eflâke nişân
Atmağa âh oklarına iş—bu kaddüm yâ imiş

Gün yüzüne zâhidî göz göre inkâr ider
Ey Muhibbî gam yime ol çünki nâ—binâ imiş

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

284) Zeyn kılmış özün ol şûh—ı cihân hûb olmuş
Gösterüb yüzini âşıklara mergûb olmuş

Oku yâ almış ele gamzesi dil almağıçün
Birbirine urub âfâkı per—âşûb olmuş

İyü mi germ—i belâ yirse de âh eylemeyem
Diyeler tâ ki benimçün bu da Eyyûb olmuş

Zülf—i çevgân ile bâziciye geldi o nigâr
Ser—i uşşâk ana her yir yâneden top olmuş

Nakd—i cân ile Muhibbî taleb eylerse ne tan
Çünki la'l—i leb—i dilber ânâ matlûb olmuş

* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Fâilün

285) Gamz oklarına çünki bu sînem siper olmuş
Devlet irişür başuna ey dil nazar olmuş

Zülf—i siyehin fikrini dün gice iderken
Andıkça hemân yüzini gördüm seher olmuş

Bir kerre nazar eyledi gün yüzine bu dil
Hayret basuben kendiden ol bî—haber olmuş

Hâk–i rehüne döküli bu dîdeler eşki
Gören didiler yolları hep sîm ü zer olmuş

Şîrîn lebünle vasfın iderken bu Muhibbî
Lezzetin ânın dopdolu ağzı şeker olmuş
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

286) Sînem içre berk–i âhum şu'le–i cân–sûz imiş
Tekye–i gamda hemân bir şem'–i şeb–efrûz imiş

Müptelâ–yı aşkım ü sor bana aşkın âlemün
Anda şeb derd ü elem endûh ü mihnet–rûz imiş

Gam değül tîğ semmeden çak olursa bu gönül
Gamzesin yârin işitdüm didiler dil–dûz imiş

Görmedüm mihr ü vefâ çekdim velî cevr ü cefâ
Var diyen mihr ü vefâsı dilberün bir söz imiş

Bu Muhibbî zülfini haddi ile görüb didi
Hamdülillah kim gicem kadîr ü günüm nevrûz imiş
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

287) Kûyın gedâsı olalı dil pâdişâh imiş
Eşki sipâh ü şu'le âhı livâ imiş

Var ey tabîb eyleme aşk ehline ilâç
Levh üzre yazdı anı kalem bî–devâ imiş

Âh eyledükçe şu'le virür aşkın ateşi
Odlara yakan âşıkı bildim hevâ imiş

Dâyim cefâ vü cevr çeker ağniyâ olan
Her dem safâ vü zevk sürenler gedâ imiş

Eyle Muhibbî hasteye ey dil tabîbi em
Yıllarla derdün ile yatur müptelâ imiş

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

288) Eyledüm aşkın şarâbından ezel bir cür'a nûş
Ânıniçün kalmamışdır cânda sabr ü dilde hûş

Hâne–i halvetde yidüm çün gamın esrârını
Vâdî–i hayretde oldu gözlerüm maksûda dûş

Bahr–i eşküm başdan aşdı gark ider âhir beni
Bâd–ı âhumla ider deryâleyin her dem hurûş

Mürşîd–i kâmil dilersen sen yüri meyhâneye
Müşkilin hal ide sana tâ ki pîr–i mey–furûş

İster isen jengden sâf ola dil âyînesi
Âyîne gibi gerek olmak Muhibbî hırkâ–puş

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

289) Yüzine kim gün dimiş râ eylemiş
Hoş nazar kılmış ne hoş râ eylemiş

Hattuna yazmış berât–ı hüsnini
Kaşlarun üstine tuğra eylemiş

Bâş çekmiş serv–i kaddün Hüsrevâ
Sidre'den kaddüni bâlâ eylemiş

Rûy–ı zerdüm tâ şeref bulsun diyü
Atları pâ ile damga eylemiş

Delmek içün sinemi yir yir benüm
Gamzesin ok kaşların yâ eylemiş

Bağda zülfün benefşe göreli
Boynun eğmiş baş aşağı eylemiş

Farzdır gel vir zükût–ı hüsnini
Âşıkın görmek temennâ eylemiş

Bu Muhibbî zülf–i zencîrin görüb
Kendüzin divâne şeydâ eylemiş
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

290) Hûn–ı dilden gelmeseydi gözlerimden kanlı yaş
Sırr–ı aşkım olmaz idi bu cihân halkına fâş

Kim ki âşıkdır gerekdir âsiyâ–veş çarh urub
Gice gündüz döğüne eline alıp iki taş

Nâr–ı âhumdan nigârâ sebze–i hattun sakın
Bu meseldür kim yanar kuru yanınca bile yaş

Râh–ı aşk içre dilâ ger urasın cân terkini
Olasın kûy–ı ademde ser–te–ser uşşâka baş

Ey Muhibbî derd ü mihnet başuma yazu imiş
Görmeyeydim bir nazar ben ol meh–i bî–mihri kaş
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

291) Cânâ sehâb–ı zülfi rûh–ı âfitâba bas
Yakdın bizi bu mihr ile mâhum nikâba bas

Dîdâr–ı yâre tâlib isen âhir ey gönül
Eyle niyâzı su gibi ruyın türâbâ bas

Bezm–i belâda nâlemi âhenk içün benüm
Mutrib terâne bağla elin gel rebâba bas

Devrân gamıyla dopdolu kan oldu bu gönül
Pîr–i mugan dergehine vâ şarâbâ bas

Bulmak eğer kim ister isen vasl gencini
Dil hânesini eyle Muhibbî türâba bas

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

292) Ey meh–i nâ–mihribân senden vefâdur çün garaz
Mihr ü mehden âlem için ziyâdır çün garaz

Gâh gâhi mihr idersin yiridür âşıklara
Zîrâ senden geh cefâ gâhi vefâdır çün garaz

Gâh nâz ü gâh işve gâh hışm ü geh itâb
Cümleden bildim ki cânâ katlimedür çün garaz

Şen selâmet ol yüri âlemde zâhid zühd ile
Âşık–ı bî–dil olanlara belâdır çün garaz

Ey Muhibbî kim ki aşk yolunda can terk itmedi
Hâsıl–ı ömrine virilen hevâdır çün garaz

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

293) La'lüne olmaya bir gevher ivâz
Mülk–i dünyâ belki ser–tâ–ser ivâz

Bûsene ger can virem ayb eyleme
Az olur ihsâna çün ekser ivâz

Aklum aldı sâkiyâ câm–ı lebün
Kıl kerem vir bana bir sâgar ivâz

Gözlerüm yaşı serâser hil'atüm
Dûd–ı âhum başıma efser ivâz

Atdı pâyine Muhibbî cân nisâr
İtmeye kâdir değül bihter ivâz

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

294) Mushaf–ı hüsnine yârin virdi ziynet hâl ü hat
Hatt dahi rûşen görinür olsa ırâb–ı nukat

Dimezem mihr ile yâri cevr kıl oran ile
Fahr–i âlem çün dimiş hayrü'l–umur olur vasat

Eşk–i çeşmüm garka virmişken serâser âlemi
Bu gönül pervânemiz olmuş o bahr içinde bat

Kûy–ı dilberde gözüm yaşı revân olur revân
Nitekim Bağdad şehri içre akar nehr–i Şat

Nâme içre nâmını anmış Mhibbî dilberün
Sehv ile yazmış meğer yâhut yazılmışdur galat

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

295) Nefs–i kıtâ'–ı tarîk ü menzil olmuşdur ribât
Key sakın başdan çıkarsın itmez isen ihtiyat

Nice bir kasrın yaparsın haşt sîm ü zer ile
Yâ nice bir ıyş u işret düşünürsün çün bisât

Kimseye râzın dime sînende sakla râzını
Ehl–i dünyâ ile hergiz eyleme sen ihtilât

Bu ribât–ı köhnede kılma ikamet fikrüni
Gün bugün her karbâna mesken olur bu ribât

Ey Muhibbî tevbe kıl tâ kalmaya bâr–ı günâh
Tâ sebùkbâr olmayınca anda geçilmez sırât

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün (Fa'lün)

296) Çünki almışdurur cefâdan haz
Gönlümüz eylemez vefâdan haz

Gam gelürse dil ana karşu çıkar
Olur elbette âşinâdan haz

Hâk–i pâyüne kühl iden gözine
İtmese tan mı tùtìyâdan haz

Göricek gün yüzini şâd olurum
Zîrâ eyler gönül safâdan haz

Sünbülinden getürdi bùy–ı nesìm
Anın içün olur sabâdan haz

Hoş durur bu Muhibbì derdün ile
Olsa da eylemez devâdan haz

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

297) Olmasa meygûn lebün ey dost sükkerden ne haz
Ruhların olmasa gülşende gül–i terden ne haz

Kim ki la'lünden senün ider bu gün bir cür'a nùş
Ana bağ–ı cennet içre âb–ı kevserden ne haz

Başını terk itmeyince âşık irmez vuslata
Boynuna bâr–ı girândur ana bu serden ne haz

Cânâ alur kıymetin bilen bu gün söz cevherin
Şol ki gafildür ne bilsün ana cevherden ne haz

Ey Muhibbî bil zâhirde rûy–ı zerdünle ye'sin
Var vebâlı hayrı yok bu sîm ile zerden ne haz
* * *

Fâilâtün/FâilâTün/Fâilâtün/Fâilün

298) Aşıkum derdâ değül ahvâle kimse muttali'
Ah ü feryâd eylesem yokdur ana hem müstemi'

Yanarım aşk âteşinde nâsihâ terk itmezem
Pend ile pervâne yanmakdan olur mu mümeşşi'

Başa yazıldı ezel aşkın belâsı dostlar
Çâre vü tedbirle hiç kimse kılmaz mündefi'

Mâhrûlar okumamışlar vefâ destânını
Her biri cevr ü cefâ fenninde lâkin muhteri'

Ey Muhibbî âh kim zülf–i perişânın görüb
Dil perişân oldu vü olmadı her giz müctemi'
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

299) Mihr–i ruhsârını görmüşdür meğer ey yâr şem'
Odlara yanub firâkından olubdur zâr şem'

Görmek ister hüsnünü olmuş meğer divânesi
Her gice deyr ile mescidde seni arar şem'

Derd–i dilden geldi kapuna şikâyet itmeğe
Anıniçündür yakar başına her şeb nâr–ı şem'

İstese zülfün şebinde ârızun bu haste dil
Tan değül zulmetde ister kalıcak bîmâr şem'

Eksük itmez giceler tâ subha dek göz yaşların
Su gibi akıtmak ister tâ göre dîdâr şem'

Ey Muhibbî yan yakıl derdüni amma söyleme
Nice yanar oda gör hiç eylemez güftâr şem'
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

300) Aşkıma rûz–ı ezelden olmasa ger yâr şem'
Olmaz idi sararup dilhaste vü bîmâr şem'

Hicr ile yanmakdan ise didi yeğ baş oynamak
Baş koyup ortaya itdi aşkını izhâr şem'

Zulme uğradı meğer gelmişdürür dâd isteyü
Ânıniçün karşuna başına yakar nâr şem'

Gam şebinde kalmış idüm anmasam ruhsârını
Gitdi zulmet hamdülillâh eyledüm bîdâr şem'

Bu Muhibbî gîceler hüsnün anub âh eylese
Dola âb–ı şu'lesinden künbed–i devvâr şem
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

301) Mecliste gördi çünki yüzin nâ–gehânı şem'
Yandı oda çıkardı başından duhânı şem'

Durur öninde şevk ile yanub yakılmağa
Budur ümidi eyleye teslîm–i cânı şem'

İster yüzini görmeğe meclise vârır ol
Başda bulam diyü çok arar her mekânı şem'

Ger kimyâ–yı aşk ile dopdolu sînesi
Olmasa nice zâhir ider zer miyânı şem'

Şem'–i rûhına karşu senün el uzatmasa
Kesdirmez idi meclis içinde zebânı şem'

Aşkın yolunda dökdi benüm gibi göz yaşın
Hakka Muhibbî itmedi her giz ziyânı şem'

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

302) Kılsa ger vuslat şebinde ârız–i cânâne şem'
Pertev–i hûrşîd olan yirde ne hâcet yana şem'

Ayağında bendî var başında aşkın âteşi
Meclis içre ey peri olsa ne tan divâne şem'

Her gice tâ subh olınca göz yaşın dökmekteyüz
Gam şebinde ânıniçündür bana hem–hâne şem'

Rûşen itsen n'ola cânâ külbe–i ahzânımı
Dâyimâ meh pertevinden çün yakar virâne şem'

Kasdı bu dâma düşüre dem–be–dem pervâneyi
Ol sebepdendür döker etrâfa her dem dâne şem'

Şem'a yanarken acebdür dâyimâ pervâneler
Ârızuna karşı olmuşdur bu şeb pervâne şem'

Tan mıdur pervâne kılsa bu Muhibbî cân u dil
Oldı çün vuslat şebinde ârız–ı cânâne şem'

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

303) Katlüme kasd eyleyüb yâr alsa tîğ–i inkitâ'
Başuma ele alub tâ haşredek idem simâ'

Tiredür gerçi şeb–i hicrân ammâ yazarım
Derd–i dil hâlüni àhum bana olmuşdur şu'â

Cânâ dahî dime vâkıf olmasun o râzına
Hakk dimişler küllî sırrın câviz'ül isneya şâ

Aşk ya Mecnûn'ın olsun ya benüm olsun diyü
İstemem bir kimse kim ola benüm ile meşâ'

Zâhidâ bârid–i nefes ben sözidir çün riyâ
Kalbe te'sir eylemez ancak virür başa sadâ'

Şol kadar ben hasteye cevr ü cefâlar eyledün
Sabre tâkat kalmadı şehrinden itdüm elvedâ'

Virmedi kimse miyân ile duhânından haber
Değmede olmaz Muhibbî ilm–i gaybe ittilâ'
* * *
Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

304) Varak–ı hüsnine hattun yazalı hatt–ı bedi'
Kaşlarun oldu cemâl üstine tuğrâ–yı refi'

Haddüni gördü gönül meyl ider oldı lebüne
Kim ola içmeye mey irse kaçan fasl–ı rebi'

La'l–i nâbın ânıcak hûn–ı ciğer eyledi nûş
Serv–i haddüni görüb oldı gözüm yaşı seri'

Kanumı gamzelerün dökdi didüm yâr didi
Kim ki cellâdd ola elbette olur fi'l–i şeni'

Câniye dahı murâdun n'ola cevr it kulunum
Pâdişâhâne buyursan olurum ona muti'

Hüsrevâ gördü muhakkak kulun oldu bu Muhibb
Varak–ı hüsnine hattun yazalı hoş tevki'
* * *

DÎVÂN-I MUHİBBÎ

(KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN'ın ŞİİRLERİ)

2

TERCÜMAN GAZETESİ'nin
bir kültür hizmeti olarak
yayınladığı

"1001 TEMEL ESER"
Serisinin
155. kitabı
DİVAN-I MUHİBBI II.
(Kanunı Sultan Süleyman'ın Şiirleri)

KERVAN KİTAPÇILIK
BASIN SANAYİ ve TİCARET A.Ş.
Ofset Tesisleri'nde
dizilmiş ve basılmıştır.
(1980)

Tercüman 1001 TEMEL ESER

155

DÎVÂN-I MUHİBBÎ

(KANUNÎ SULTAN SÜLEYMAN'ın ŞİİRLERİ)

II

Hazırlayan:
Vahit ÇABUK

İSTANBUL
1980

1001 Temel Eser'i iftiharla sunuyoruz

Tarihimize mânâ, millî benliğimize güç katan kütüphaneler dolusu birbirinden seçme eserlere sahip bulunuyoruz. Edebiyat, tarih, sosyoloji, felsefe, folklor gibi millî ruhu geliştiren, ona yön veren konularda **"Gerçek eserler"** elimizin altındadır. Ne var ki, elimizin altındaki bu eserlerden çoğunlukla istifade edemeyiz. Çünkü devirler değişmelere yol açmış, dil değişmiş, yazı değişmiştir.

Gözden ve gönülden uzak kalmış unutulmaya yüz tutmuş **-Ama değerinden hiçbir şey kaybetmemiş, çoğunluğu daha da önem kazanmış-** binlerce cilt eser, bir süre daha el atılmazsa, tarihin derinliklerinde kaybolup gideceklerdir. Çünkü onları derleyip-toparlayacak ve günümüzün Türkçesi ile baskıya hazırlayacak değerdeki kalemler, gün geçtikçe azalmaktadır.

Bin yıllık tarihimizin içinden süzülüp gelen ve bizi biz yapan, kültürümüzde **"Köşetaşı"** vazifesi gören bu eserleri, tozlu raflardan kurtarıp, nesillere ulaştırmayı plânladık.

Sevinçle karşılayıp, ümitle alkışladığımız **"1000 Temel Eser"** serisi, Millî Etiğim Bakanlığınca durdurulunca, bugüne kadar yayınlanan 66 esere yüzlerce ek yapmayı düşündük ve **"Tercüman 1001 Temel Eser"** dizisini yayınlamaya karar verdik. **"1000 Temel Eser"** serisini hazırlayan çok değerli bilginler heyetini, yeni üyelerle genişlettik. Ayrıca 200 ilim adamımızdan yardım vaadi aldık. Tercüman'ın yayın hayatındaki geniş imkânlarını 1001 Temel Eser için daha da güçlendirdik. Artık karşınıza gururla, cesaretle çıkmamız, eserlerimizi gözlere ve gönüllere sergilememiz zamanı gelmiş bulunuyor. Millî değer ve mânâca her kitap ve her yazar bu serimizde yerini bulacak, hiç bir art düşünce ile değerli değersiz, değersiz de değerli gibi ortaya konmayacaktır. Çünkü esas gaye bin yıllık tarihimizin temelini, mayasını gözler önüne sermek, onları lâyık oldukları yere oturtmaktır.

Bu bakımdan 1001 Temel Eser'den maddî hiç bir kâr beklemiyoruz. Kârımız sadece gurur, iftihar, hizmet zevki olacaktır.

KEMAL ILICAK

Tercüman
Gazetesi Sahibi

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

305) Giceler aşkınla cânâ yanar oldum hem–çü şem'
Dâne dâne ânıniçün gözlerüm akıtdı dem

Gerçi kadirsin yüzin göstermeyesin âşıka
Lîk kadir olamazsın aşk–ı dilden ola kam'

İster isen olmaya aybun cihânda âşikâr
Sen dahi tutma dilâ bir kimsenin aybına şem'

Bu ne hikmet bu ne ibret bu ne kudretdür hüdâ
Âb u âteş bâd u hâki eylemiş insanda cem'

Sürme kapundan Muhibbî gelse arzuhal içün
Şâh–ı âdil dergehinden olımaz hiç kimse men'

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

306) Güller şükûfte halk ferâh her biri ferâğ
Lâle-sıfat lîk benüm sînem üzre dağ

Ger bâğ içinde irmiye bûyın dimâğıma
Bir âhum ile oda yaka gülistân u bâğ

Pûşîde tut pirehenün virme bâda gel
Her ne sezâyı itme ıtr ile pür dimâg

Hâcet değül bu hâne–i hicrâna ey refik
Uyarma şem'i sinem olubdur ona çerâğ

Her kim Muhibbî şi'rüni bilmez naziredür
Kebk-i hirâma benzemeye hiç kâr-ı zâğ
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

307) Dilberâ sensiz bana düzâh görinür geşt-i bağ
Arızunsız ruşen itmez gönlümi değme çerâğ

Görürüm yoktur vefâsı hem bekâsı âlemin
Mâl ü câhından ânınçün eyledüm ânın ferâğ

Kuh-ı gamda dir gören beni peleng-i pışedür
Derd ü hasretle yakaldan sınem üzre nice dâğ

Halka halka kâkülin boynuma olmuşdur kemend
Zülf-i müşginin hevâsı ile pür sevdâ dimâğ

Hiç revâ mı ola gülşende Muhibbî bülbülün
Nâlesin guş itmeyüb sen olasın ndan ırağ
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

308) Olmasa Pervânenün başında sevdâ-yı çerâğ
İtmez idi kendüzini yakmağa rây-ı çerâğ

Niceye dek çekelüm ey dost bu hicrân şebin
Arızunla rûşen it itdün temennâ-yı çerağ

Görmeyesin ayağın altındaki âşıkları
Bu meseldür karanu dirler olur pâ-yı çerâğ

Kâkül-i müşgin midür başındaki câna didüm
Didi eyle görinür derdüne bâlâ-yı çerâğ

Şem'i ruhsârına kılmış zülfini ol meh nikâb
Ey Muhibbı yok siyâh olduğu vâlâ-yı çerağ
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

309) Dostum zülfin kemendidür takan boynuma bâğ
Lâle haddündir yakan bu sıneme her lâhza dâğ

Her kaçan kim çeşmün ala ele kaşun yayını
Ben değül gamzen okından kalmaya bir kimse sağ

Tekye-i dilde yine yakmağa dil kandilini
Bağrum ile göz biri su iletür birisi yağ

Kalur idim Hızr gibi câvidân ben haşre-dek
Ey Mesihâ içebilsem lebleründen bir ayağ

Bir değüldir bu Muhibbî'yle râkâb-i ru-siyâh
Gülşen içre bülbüle nisbet olunur mu gülâğ
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

310) Ahdine durmaz diriğa va'deye eyler hilâf
Yâ Giyâse-'l-müstağisîne neecina mimmâ nehâf

Merve hakkıçun Safâ'dan cânumı kurban kılam
Ger Müyesser ola kılmak Ka'be-i kûyın tavâf

Jeng-i gamdan kurtaramazsın gönül âyinesin
Sâkiyâ gül-ruh elünden içmeyince câm-ı sâf

Bir kadeh meyden irişür aşk eri bir menzile
Zâhidâ säd sâle irmez çekse yüz bin itikâf

Dil nice itsün tahammül can nice doysun gama
Ursalar bâr-ı gamı kılmaz tahammül kuh-ı kâf

Bu Muhibbî sanmanuz kim dostlar yüz döndüre
Leşker-i a'dâ eğer olsa hezârân sâf sâf

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

311) Gevher-i aşka olaldan dil sadef
Nâvek-i derde olubdur can hedef

Bezm-i gamda nay olalı bu gönül
Döğerem bu sînemı mânend-i def

Âşıka göz yaşı mâdır gam gıdâ
Ârif olan istemez âb-ı ulâf

Sınesinde sabr olmaz âşıkın
Bâdı kim gördi ki tuta ana kef

Cürm ise seni Muhibbî sevdiği
Afv kılma oldur anı kıl telef

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

312) Kûyını âşık isen ka'be gibi eyle tavâf
Terk-i cân itmeyesin eyleme aşkdan yüri lâf

Sırr-ı aşkı bu gönül zâhir iderse ne acib
Gösterir her ne ki içinde ola şîşe-i sâf

Cân ü dil aldı bana virmedi bir bûsesini
Mâh-rûlarda meğer zerre kadar yok insâf

Çekerüm eşk-isipâhını idüb âhum alem
Yirde gökde iderem baht-ı siyâhumdan musâf

Ey Muhibbî getürürsin dün ü gün bâr—ı gamı
Âferin sana tahammül idemezdi ana kâf

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

313) Sînemi dağ eyleyüb çekdim ana yir yir elif
Sanki bir dağ içre bitmiş serv ü lâle muhtelif

Eyledi kaddün hevâsı müstâkîm tab'um benüm
Lîk ebrûnın hayâli kıldı aklum münharif

Virmedi kimse miyânunla dehânundan haber
Sırr—ı gayb olmaz mukarrer değme kimse münkeşif

Zâhidâ aceb ile ger sen çekdin ise îtikâf
Ben dahî genc—i harâbât içre oldum mu'tekif

Tekye—i dilde Muhibbî yazmak içün şekl—i âh
Dâğdan sefer eyleyüb üstine çekmişdir elif

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Failâtün/Failün

314) Dürler ile gözlerüm dolu idi hem—çün sadef
Bî—vefâ dilberlerün yolında hep oldı telef

Ey kaşı ya durmadan atsan bana gamzen okın
Key ulu devletdürür ana ola bu dil hedef

Bezm—i gamda dôstlar nuş idel hun—ı ciğer
Nâya döndi bu gönül sinem döğülü hem hedef

Eyledi Mecnûn vasiyyet bana aşkın tekyesin
Tan mıdur geçsem yirine olmuşum ana halef

Tevbe eylerdüm Muhibbî bâdeden irişmese
Gûşına pîr—i mugan bezminde bânun lâ—tahef

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

315) Eylesem dil mülkini ben tan mıdur cânâne vakf
Ola gelmişdür ezelden genc içün virâne vakf

Kûyına vardıkça uşşâkın sana kurbân olur
Hayrun olsun dôstum gel eyle bir ser–hâne vakf

Konmağiçün her gice mihnet belâ vü derd ü gam
Eyledüm dil mülkini anlara dervişâne vakf

Olıserdür nakd–i ömrin âkıbet dünyâ senün
Eyle farz it kim bu nakdi eyledin ol hâne vakf

Meslis–i gamda Muhibbî içmeğe hûn–i ciğer
Şîşe–i çeşmünden itmişdir iki peymâne vakf

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

316) Gönül eğlencesi âlemde bir ârâm cânım yok
Muhabbet mülkine şâhım veli bir mihribânum yok

Ne dünyâ gussâsı bende ne ukba fikrin eyler dil
Hemân didâra âşık ne hevây–ı in ü ânum yok

Harîd–i aşkum ey hâce cihân bâzâruna vardum
Nukûd–ı ömrü sarf itdüm benüm sûd u zebânum yok

Muhabbet câmını içdim dü âlemden kamu geçdim
Cefâ–keş âşıkım âşık benüm cân ü cihânum yok

Muhabbet nârına yandım vücûdum külli mahv oldu
Muhibbî'den nişân ummâk benüm nâm ü nişânum yok

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilü

317) Geldi benefşe hattın bâğ u bahâra yer yok
Kaddün yeter çemende serv ü çınâra yer yok

Şâm oldu çünki zülfün rûz olalı cuma
Yeter cihâna bunlar leyl ü nehâra yer yok

Hicrân şebinde cânâ hâlüm katı diğer–gün
Ben hasretiyle öldüm gel intizâre yer yok

La'l–i lebün şifâdur Dârüş–şifâ işiğün
Yâ niçün anda bu ben bimâr–ı zâra yer yok

Çün içdi câm–ı aşkı oldu Muhibbî sermest
Tan mı melâmet olsa nâmus u âra yer yok

* * *

Mefâîlün/Mefaîlün/Mefaîlün/Mefâîlün

318) Nigâra hüsnine bildim senün her giz nihâyet yok
Velî ol hüsne bakmağa dirigâ bende tâkat yok

Yüzime baksan ey meh–rû ayân olur sana hâlün
Bana bu derdi söyletme beyâna çünki hâcet yok
İderdüm âsitanunda giceler âh ü feryâdı
Komazsın itlerün denlü meğer bende liyâkat yok

Tulu' itmez neden bilsem saâdet necmi başuma
Ya hodi tâliim benzer ya dilberde inâyet yok

Muhibbî küyına geldi didüm bir bûse ihsân it
Didi resm olmadı hûblar tarîkinde bu âdet yok

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

319) Ol şeb–i hûbânı gör hiç kullarına dâdı yok
Hoş bilür cevr ü cefâ fennin velî üstâdı yok

Şöyle mecnûn olmuşum göreli leylî zülfünü
Deşt—i gamda ser—te—ser seyr itmeyem bir vâdi yok

Hasretiyle dün gice şol denlü dökdüm göz yaşın
Kevkebi saymak olur lâkin anın a'dâdı yok

Gülşen—i hüsnine karşu ey dil artur nâleni
Dimesünler bülbül—i şûrîdenin feryâdı yok

Dilber—i mihrün görüb itme Muhibbî i'timâd
Hatır—ı âşık gibi bir kasr'dır bünyâdı yok

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

320) Servi kimdir benzeden kaddüne kim reftârı yok
Goncayı ağzuna kim teşbih ider güftârı yok

Dest—i kudret urdı aşkın çün ezel bünyâdını
Oldı muhkem tâ ebed kimdir diyen mi'mârı yok

Bâd—ı âhum saldı bahr—i eşke bu dil zevrâkın
Zâhir oldu mevcler dinür mi hiç âsârı yok

Dûd—ı âhumdur başumdan göklere idenuruç
Gice gündüz yir sinemde sanman nârı yok

Ehl—i aşk ister melâmet bil selâmetden kaçar
Ey Muhibbî âşıkın adıyla her giz ârı yok

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

321) Her kimin kim bu cihân bağında bir cânânı yok
Filhakika mürdedür cisminde [illegible] cânı yok

Ka'be—i vasla irerdün ey gönül kat' eylesen
Deşt—i hicrânın vebâlin haddi yok pâyânı yok

Derd–i aşkı sor bana bilmez anı bî–derd olan
Bir devâsız derddir her giz ânın dermânı yok

Göz göre hattı gelüb kasd eyledi imânuma
Hey ne kâfirdür meded ol dini yok imânı yok

Ey Muhibbî hûblarda vâr iken zülf ü zebân
Anlara kimdür diyen kim bendi yok zindânı yok

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

322) Şâhid ü şem'ü şarâba vü nakl ü her giz bâde yok
Kıl taleb virmek hüdânın dime hey üftâde yok

Vâdi–yi mihnetde göz yaşı su olmuş gam gıda
Böyle ni'met var iken âşık dimez bu zâde yok

Sen lebi şiriniçün düşdüm belâ kuhsârına
Hüsrevâ bilsem neden meylün bu ben Ferhad'e yok

Gülşen–i hüsnün gibi dehr içre gülşen görmedüm
Serv ü kaddün gibi bir serv bu dünyâda yok

Ey Muhibbî mâni' olsa pirehen vuslat demi
Ânı bir âh ile yak da olsun ol ârada yok

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

323) Gonca dirdüm ağzına lâkin anın güftarı yok
Serv dirdüm kaddüne amma anın reftârı yok

Nice teşbih ideyin zülfine ben sünbülleri
Rişte–i câna müşabih her giz ânın târı yok

Mâhtâbı kimdürür kim diye benzer alnuna
Çünki ânın lâle haddür gibi gül ruhsârı yok

Düşeli hicran şebinde gün yüzinden ayru mah
Sanma kim cân bülbülinün subh olunca zârı yok

Bu Muhibbî'ye rakîbünden idersin kim nazar
Kim ki âşık oldu itdün kim disen de ârı yok

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

324) Kıyâm it kaddüne benzer cihân bağında ar'ar yok
Yücelsin mühtehâ kaddün ana âlemde hem–ser yok

Bu gün gülzâr–ı hüsn içre yüzi gül gonca lebler çok
Letâfetde velî cânâ sana benzer gül–i ter yok

Melâhat Mısrıdur la'lün sorarsam tan mıdur tekrar
Lebün şebine ey meh–rû bedel kand–i mükerrer yok

Yüzin envârına benzer güzellik âsumânânında
Şarkdan bir tulu' itmiş meh ü mihr–i münevver yok

Eğerçi âşık olmuşlar bulunur deyr–i âlemde
Muhibbî gibi aşk içre velî hâl–i mükedder yok

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

325) Sana benzer bir melek–rû cennetü'l–me'vâda yok
Bir benüm tek âşık–ı dil haste de dünyâda yok

Sen güzeller şâhını sevmek değül haddim velî
İhtiyârı neylesün çünki dil–i şeydâda yok

Gül yüzünden dur olalı giceler tâ subha dek
Gûş iden efgânumı dir bülbül–i gûyâ da yok

Âşikâra bûseni ihsân idersin ey sanem
Bu aceb sırdır ki idersin bana şehâda yok

Bu Muhibbî tâc idelden hâkipâyün cevherün
Kim göre ider bu gevher efser–i dârâda yok

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Fâilün

326) Eğerçi dilde varlıkdan eser yok
Hele cevr ü belâ vü derd–i ser yok

Bu güne harç içün ey sîm–endâm
Gözüm yaşından özge sîm ü zer yok

Gönül mir'at–ı safâdur velî âh
Temâşâ kılmağa sâhib–nazar yok

Cemâlün görüb itdüm cânı teslim
Bahar irişdi çünkim der sefer yok

Firâk–ı yâre sabr itmek hünerdür
Nidem kim bende her giz bu hüner yok

Eger bulsam seni tenhâda cânâ
Kolumdan gayri belüne kemer yok

Muhibbî gördi ki hûbu sever âh
Anı âlemde her giz bir sever yok

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

327) Kanımı içdikçe tan mı gelse çeşm–i yâre şevk
Hèr kaçan nûş itse mey lâ–büd gelür küffâre şevk

Yüzden alub bir ka'n–ı dâmânın itmiş der–miyân
Nâz ider gelmiş meğer ol serv–i kadd reftâre şevk

Be'ra–i bülbülden alur her seher gülşen dolu
Bûy–ı gülden mest olupdurur gelür güftâre şevk

Hastedür kûyunda gönlüm ey tabib–i cân meded
Bir cevab ile lebünden gelsün ol bimâra şevk

Her kaçan âh eylesem artar bu sinem âteşi
Tan değül çünki gelür bâd esdüğince nâra şevk

Ey Muhibbî mert isen gel vir bu dünyâya talâk
Bilmeyüb gösterdi çoklar bu zeni mekkâre şevk

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

328) Nice inler dostum gönlümdeki dolaba bak
Anı gerdân eyleyen gözümden akan âba bak

Çünki döndü kametüm târ oldı inler her kılım
Gam eli durmaz çalar destindeki mızrâba bak

Mest ile geçmiş gözleri halka imâmet itmeğe
Câmi'–i hüsn içre gel kaşındaki mihrâba bak

Kimseye kılmaz vefâ itmez terahhüm bu cihân
Bilmek istersen dilâ İskender ü Dârâ 'ya bak

Bahr–i eşkümden ne mümkin kurtula dil zevrâkı
Ey Muhibbî aşk–ı çeşm içre olan girdâba bak

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

329) Ger murâdun serv ise ol kamet–i bâlâyâ bak
Seyr–i nerkisden n'olur ol lûrları şehlâya bak

Hiç halâsa yir mi kalur ânı men' itmez siper
Şol hadeng–i gamzesin çeşmiyle atan yâya bak

Çeşm–i âşık gibi olmuş her taraf sular revân
Ey gönül şùrîdelik eyyâmıdur sahrâya bak

Dâmen–i gül hâs elünde bülbülün hâli harâb
Nice inler derd ile ol âşık–ı şeydâya bak

Çeşm–i hûn ile suvardum yine sînem dâğını
Bir nazar eyle temâşâ ol gül–i hamrâya bak

Bâd–ı âhumla yürir dil fülki bahr–i eşk–ârâ
Hadd ü pâyânına el irmez gel ol deryâya bak

Ey Muhibbî dehr elünden her biri eyler figân
Aç hakikat çeşmüne kanùn u çeng ü nâye bak

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

330) Ne belâ-engizdür şol nerkis–i şehlâya bak
Fitne tâlimin ider ol zülf–i anber–sâya bak

İrmedüm payân–ı zülfe irdi ömrüm âhire
Nice yıllardur bûseden geçmeyen sevdâya bak

Bilmek istersen eğer câna derünum hâlüni
Gör nice nâlişler eyler bir nazar gel nâya bak

Zâhidâ alma ele tek sen şarâb ü şâhidi
Var sana olsun mübârek kevser iç hùraya bak

Ey saçı Leylî Muhibbî oldu Mecnùn'dan beter
Boynuma zencîr–i zülfün tak dil–i şeydâya bak

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

331) Dimezem sana dilâ mehveşde gözü kaşa bak
Dest–i kudretle anı nakş eyleyen nakkaşa bak

Göz yaşı sâkâ olaldan gerçi kim cârubdur
Asitan–ı dilberi pâk eyleyen ferrâşa bak

Bilmek istersen derunum hâlini gör nâlemi
Aşkıma şâhid gerekse gözden akan yaşa bak

Nice yıldır hüsnün içün çeng iderler cân ü dil
Dostum gel bir nazar lütf ile ol savaşa bak

Bu Muhibbı bâde–i aşkını nuş idüb müdâm
Mest–i lâ'ya'kul gezer ol âşık–ı ayyâşa bak

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

332) Her kaçan reftâra gelse ol kadd–i balâya bak
Serve nisbet eyleme insâf kıl a'lâya bak

Şu'le virür âteş–i dil olsa bu eşküm revân
Bu acebdür âteş ile cem' olan deryâya bak

Sakf–ı çarh–ı bı–sütuna dud–ı âhumdur sütun
Zâhir olsun bir nazar bu kubbe–i mınâya bak

Sad hezâran hubı ey dil ger temâşa istesen
Ruşen eyle cân gözini yâri gör her câya bak

Ey Muhibbı bana bir hil'at giyürdi şâh–ı aşk
Dâğımı gör ol kumaş üstindeki damgaya bak

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

333) Hâlini bilmek dilersen bülbülün gülzâra bak
Su gibi sâfi–derün ol dem–be–dem dıdâra bak

Ger kuduretden dilersen sâf ola mir'at–ı dil
Bir dem ayırma can gözin dâyim cemâl–i yâre bak

Her biri bir ehl–i aşkın dide–i hunbârıdur
Sanma yer yer lâleler açıldı gel kuhsâra bak

Kimisi hândân ü şâdân kimisi gamgın hazın
İbret al sen bir nazar bu çarh–ı nâ–hemvâra bak

Yiridür seng–i melâmet itse sınende nişân
Kim didi sana varub ol şâhid–i bâzâra bak

Dilesen tab'un Muhibbı tutı–veş guyâ ola
Ol lebi sükkerdeki âyıne–i ruhsâra bak

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

334) Zülfünü kat'it hatın hak it ruh–ı rengine bak
Kasd–ı imân eylemişler ol iki bı–dıne bak

Dostum itdün cefâ sengiyle bu sınem harâb
Bir nazar kıl nice sanmışdır gör ol âyine bak

Ola kim pâyâne ire ruze–i hicrün dilâ
Iyd u vaslun gözleyüb ebruları âyine bak

Zülfini ârâyiş itmiş hâller zeyn eylemiş
Kim gören dir ey gönül bu vechile tezyine bak

Mâr–ı zülfünün hayâli nice girmişdir dile
Bilmek istersen Muhibbı sınem içre ayna bak

* * *

Mefâilün/Mefâilün/Mefâilün/Mefâilün

335) Yüzin göstermeyüb cânâ idersün dürlü fenâlık
Be kâfir iş–bu zulm ile olur mu hiç müselmanlık

Gönül aşkın harâbıdir hazer kıl pâyimâl itme
Hayâl–i zülf ile ejder yatağıdur o virânelik

Başumdan belki gafildir bana kim kabâ giysün
O kim deryâya düşmüşdür ana lâzımdır üryânlık

Gözüm yaşı revân olsun nigârâ bâğ–ı hüsnünde
Salın her yna ey servüm düşer sana hırâmânlık

Lık zikründen ey dilber be gayet mest iken gönlüm
Gubâr–ı hattunı andum irişdi bana hayrânlık

Şarâb–ı la'l–i nâbından Muhibbı cür'a istersin
Ser–i kuyunda dildârun var it hâk ile yeksânlık

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

336) Hâm ebruların gördüm felekde kalmadı hiç tâk
Yüzin nurı ile ruşen görinür cümle âfâk

Gözine tevseng–i na'li görünir şekl–i mihrâbı
İdinse tan mıdur peyveste ânı kıble–gâh uşşâk

Girü kıl hırka–i zerkin bu gün gel bâdeye sufi
Görenler bu libâs ile sana dirler hemen zerrâk

Semend–i pây–i pâkünle getür gel hâkini yirden
İder kuhl–ı basar ânı melekler çeşmidür müştâk

Muhibbâ târ–ı zülfünden irerse zehr bı–bâk ol
Lebi çün dil tabıbidür bulunur ânide tiryâk

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

337) Bağlana çün belüne nâzile cânâne sıdak
Kalb–i uşşâkı serâser kıla virâne sıdak

Alemi kırmağa yeter müjesi hançeri çün
Ne içün pes dokunur ol gözi mestâne sıdak

Tirinün la'le dönübdür lebi kan içmek ile
Dostum olmaz aceb itse heves kana sıdak

Yanıla Rum'a gelüb şehrini artdıkça giyer
Gâh zer–beft ü gehi hil'at–i şahâne sıdak

Niceler terk ide rezm içre yine cân ile baş
Kana ger teşne olub kasd ide meydâne sıdak

Gelse meydâne ser–i sınesi gırbâle döne
Her kaçan kim ura el tırler peykâne sıdak

* * *

Kalb—i a'dâyı Muhibbî sıya ger âhın ise
Fazl—ı hakkıyla kaçan kuşana merdâne sıdak

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

338) Şem'—veş gel âteş—i aşkı dilâ başında yak
Dâne dâne dürr—i eşki rişte—i cân üzre tak

Gamzesinden kim ola ânın bu gün can kurtara
Katlüne âşıkların bağlandı çün çeşmi sadak

Bahr—i eşk içre düşüp bu dil şinâverlik ider
Korkma zirâ dü çeşmi ana olmuşdur kabak

Leyli zülfin gösterüb âh eyledin Mecnûn beni
Dôstum zencîr—i zülfe yokdurur benden ahakk

Leblerün öpsem olur bu gözlerimden yaş revân
Dilberâ ayb eyleme olur ferahdan ağlamak

Kûh—ı gamda kondu başum üstine mürg—i belâ
Didi bundan özge yir yok ola bana oturmak

Bu Muhibbî görmedi her giz dehânından haber
Müşkili hal it habîbüm söyle dirensün dudak

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

339) Cânıma kâr eyledi âlâm—ı eyyâm—ı firâk
Olmasaydı kâşkı âlemde hiç nâm—i firâk

Hâme vü nâme yazar ger eylesem tahrîr—i hâl
Hazretâ nice idem takrîr ü îlâm—ı firâk

Bu gönül bâl ü perümdür yandı bir per kalmadı
Mürg—i zîrün gibi kim tutdu anı dâm—ı firâk

Senden ister bu Muhibbî derdinün dermânını
Müptelâ–yı derd olmuş işidenlerden ırak
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

342) Dest–i kudretle ezelden yazılıdur her varak
Her ki ârifdir nazar kılub alur andan sebak

Nice bir yoldan saparsın ey gönül insâfa gel
Gir sırât–ı müstakîme çün sana emr itdi Hakk

Ağla ey çeşm ağla tâ–kim yuyasın isyânını
İnle ey dil inle her dem başını taşlara kak

Gör ne mu'ciz gösteribdür ol Resûl–ı kâinât
Kim mübârek barmağıyla eyledi bedr ayı şak

Çün şefeât kânısın yevm-i cezâda ümmete
Bu Muhibbî derd–mendün hâlüne lutf eyle bak
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

343) Sînesini her kimin yakdı ezelden nâr–ı aşk
Dûd–ı âhundan kılursa tan mıdur izhâr–ı aşk

Bir gül endâmın gamından giceler bülbülleyin
İnlerüm tâ subh olunca olmuşum bîmâr–ı aşk

Bâl ü per yak şem'–i hüsnin göricek pervâne–vâr
Gülşen–içre ola bülbül gibi ancak râz–ı aşk

Yazıcak uşşâkı yazsunlar beni ser defterî
Okuyanlar diyeler kim var imiş serdâr–ı aşk

Bülbül–i bahar dersini ezber okur güle
Fasl–ı hazânı görmedi benzer varak varak

Yine Muhibbî vâdi–yi aşka basıp kadem
Kat'–ı menâzil eyledi yürir konak konak

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

346) Âşık oldum bir melek-rûhsâra gâyet nâzı çok
Yüksek uçar bir hümâdır dâyimâ pervâzı çok

Göz ucuyla bir nazar kılmaz geçer âşıklara
Görmedüm işitmedüm ânın gibi ağmâzı çok

Çeng ider geh kametün geh ney gibi inler gönül
Var mıdur bilsem cihânda buncalayın sâzı çok

Ey gönül aldanma sakın bu felek bir hokkabaz
Her nefes bin dürlü lu'bun gösterür ol bâzı çok

Dimezem bana kalîl eyle cefânı yakışur
Bu Muhibbî'ye çoğu az olur ânın âzı çok

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

347) Sana mı kaldı âlemde dile cevr ü cefâ kılmak
Beni yâd eyleyüb her dem rakîbi âşinâ kılmak

Bu dil derdüne sen dermân çün âhir itmeyecekdün
Ne idi gösterüb ol yüzini müptelâ kılmak

Nigâra eyledün zulm ü cefâyı kendüne âdet
Yanında yoğ imiş uşşâkına cevr ü cefâ kılmak

Didümse zülfîne anber kılub ya nâfeye teşbîh
Hatâ kıldum bu ben miskin aceb midir hatâ kılmak

Muhibbî derd ü hasretle vedâ eyler mi can tenden
Olur mu ölmeden yâhud anınla merhâba kılmak

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

348) Kapuna gelür seher–gün ala hüsnünden sebak
Bedr iken itdün işâret aya oldu iki şak

Âşık oldum işidüb nâm–ı şerifün cân ile
Bu meseldür gözden evvel âşık olurmuş kulak

Saçılı dirler sana kim işide elfâzını
Tâze bitüre ger ârızun döke arak

Kimdürür senün yolunda baş u cân terk itmeye
Yaradılmadan bu âlem sen idün mahbûb–ı Hak

Fikr kılsam hayret olur bilmezem hâlüm n'ola
Yok revâda leng merkeb âh kim menzil uzak

Yüz karasını Muhibbî göz yaşıyla bunda yu
İster isen yârın ola rûz–ı mahşer yüzin ak

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

349) Başdan ayağa âşık yürir melâmet ancak
Bu tavır aşk içinde bir özge halet ancak

Dellâl–ı aşka virdüm dil nakdini bile cân
Aldım metâ'–ı derdi bu da ticâret ancak

Kes şem' gibi başum aşk odı şu'le virsün
Aşk âteşine yanmak uşşâka âdet ancak

Cemmâş–ı çeşmün ey dost ser–fitnesi zamanın
Gamzende yok terahhum göz göre âfet ancak

Sakın Muhibbî gönlün dünyâ–yı dûna virme
Anda vefâ bulunmaz sonu nedâmet ancak
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Mefâilün/Fâilün

350) Aşk âteşine düşmek bir özge hâlet ancak
Ol âteşe göyinmek ol da saâdet ancak

Aşkın vücûdı sûfi gün gibi zâhir iken
Münkir dirilmek ana gâyet cehâlet ancak

Gelse kıyâma dilber benzetme serve ânı
Ne ser kamet olsun ol kadd–i kıyâmet ancak

Seccâde saldı zülfi âb–ı gûdârı üzre
Çeşmi imâmet eyler ulu kerâmet ancak

Kûyında ben garîbe itmem dimiş çü dildâr
Olsun ziyâde lutfi bize riâyet ancak

Görüb Muhibbî zülfün gamzenle didi cânâ
Biri cihâna âşub birisi âfet ancak
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

351) Gülşen içre kaddüne benzer gül görmedük
Bağda kaddün gibi serv ü sanevber görmedük

Sana dirsem ben melek yâhud perî olur hatâ
Bir musavver cânsın âlemde gözler görmedük

Gerçi rûlar cefâ fenninde kâmildir velî
Cümlenin üstâdı sensin sana benzer görmedük

Dem–be–dem artar çekersin mihnet–i bâr–ı gâmı
Hiç senün gibi dilâ bir eşter–i ner görmedük

Arızun nûrını zâhid görmese olmaz aceb
Çok da sor âlemdedir hurşîd–i hâver görmedük

Gerçi kim Ferhâd ü Mecnûn anılur serdâr–ı aşk
Lîk anlardan Muhibbî seni kemter görmedük

Dal meânî bahrine yârâna gönder cevheri
Diyeler nazm ehli hakka böyle kemter görmedük
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

352) Görenler dâne–i eşküm didi mâ'–i inebden yeğ
İşiden nâle vü âhum didi sâz ü tarâbdan yeğ

Lebünden kim söz işitse bulur ol ömr–i câvidi
Bulunur mı bu vechiyle cihân içinde lebden yeğ

Kaçan ki tîre şeb olsa irer matlûbına âşık
Gözine âşıkın nesne görinmez hiç şeyden yeğ

Yanında müddei neyler gel ol uşşâka hem sohbet
Dimez bir kimse ânınçün ki ola Bû–leheb'den yeğ

Olub çün tâc–ı devletdür Muhibbî götürür başa
Bulunmaz nesne âlemde ola her giz edebden yeğ
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

353) Kapusında kul oldum çün yine cân ile cânânun
Aceb mi terkini ursam bu yolda ben dil ü cânun

Dilâ gel ihtirâz eyle sakın bu nefs–i zâlimden
Sakınmak çün sana lâzımdurur şeytândan imânun

Bu gün fazl ile irfân ol ko cehli eyleme pîşe
Ki yârün dest–i hasretden bulunmaya giribânun

Gönül virme bu dünyâya vefâsı bir iki gündür
Ki andan merhamet gelmez yire döker âhir kanun

Muhibbî çirk–i dünyâya bulaşma cüst ü çâpuk ol
Sakınmazsan mukarrer bir mülevves ola dâmânun
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

354) Gönlümün şi'rîne zülfünden kemend itsem gerek
İki yirden yâni zencîr ile bend itsem gerek

İsterem ol tıflı ezber kıla hüsnin mushafın
Nice bir kendüm gibi ânı levend itsem gerek

Ben mârîz–i aşka ger hâcet oldu gül şeker
Gül–ruhın sükker lebünle behremend itsem gerek

Öldürüb kurtar beni hicrün belâsından didüm
Didi âhir gam yime ey derdmend itsem gerek

Ey Muhibbî kaldırub yine livâ–yı âhumı
Âleme râyât–ı aşkı ser–bülend itsem gerek
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

355) Sen olmayınca dimezem ey dil cihân gerek
Neyler cihânı şol ki dimez bana cân gerek

Ahum görinür âteş–i aşkın çü dildedür
Bir hâneye ki od düşe lâbüd duhân gerek

Ağzınla sırrını belinün kimdir anlayan
Bu nükteleri bil ki k'ey nüktedân gerek

Çeşmün ki kanumı içe vir la'lün ağzuma
Sultân–ı aşk emri budur kana kan gerek

Gözüm yaşıyla bana yeter çünki rûy–ı zerd
Dime Muhibbî âşıka gayri nişân gerek

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

356) Dâğ–ı gamla her ki âşıkdır derûnı fân gerek
Bülbül–i şûrîde–veş ol dâyimâ nâlân gerek

Çâresi cân virmek ise ehl–i aşkın âkibet
Ana da ey dil ne Câlinus u ne Lokman gerek

Ka'be–i kûyı müyesser oldı çün itdün tavâf
Lâzimidür sana ey dil cânını kurbân gerek

İster isem bûse la'l–i nâbdan ayb eyleme
Her kimin kim derdi vâr lâ–büd ana dermân gerek

Hâne–i dilde Muhibbî geh gelür gam geh belâ
Eksük olmaz budur âdet tekyede mihmân gerek

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

357) Cânumı pervâne iden şem'–i rûyundur senün
Gönlümü virâne kılan zülf ü mûyundur senün

Gülşenin ıtrına bâis gül değül sünbül değül
Ana olmuşdur sebeb bu zülf ile rûyın senün

İtmesen ger bir nazar kûyındaki âşıklara
Kimse aybitmez seni çün eski hûyundur senün

Esb–i nâz üzre el ursa zülf–i çevgâna nigâr
Ehl–i aşk serden geçüben diye kûyındur senün

Ey Muhibbî şi'rüne tahsin idüb ehl–i hıred
Söyleme dillerde şimdî güft u gûyındur senün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

358) Evveli devletdür sadâ–yı âşıkı güş eylemek
Sabr u aklı küllî bir yirden ferâmuş eylemek

Âh kim hicrân şebînde bana hâb olsa nasîb
Düşde bâri ol bûy–ı servi derâguş eylemek

Mest–i aşkım sor bana çarhın dokuz peymânesin
Bir nefes almakcadur ânı içüb nûş eylemek

Rûz–ı mahşerde dahi bulına başumda humâr
Çün ezel oldu muhabbet cür'asın nûş eylemek

Bî–devâdır bu Muhibbî derdi ey İsî–nefes
Bir söz ile ânı âsândır sana hoş eylemek
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

359) Revnakı kalmadı bir zerrece sahn–ı çemenün
Hatt–ı sebzün biteli ârızun üstinde senün

Goncanın ağzını açmağa mecâlün komadı
Gülşen–i hüsnün ile zâhir olaldan dehenün

Şâh–ı âlemde dahi anı gönülden kul ider
Her kaçan söze gele ol leb–i şîrîn suhanun

Zülfüne ne yüzle öğünür ey Zühre–cebîn
Dürrüdür yüzi eğer vâr ise müşg–gi Hotenün

Açıla kabrüne cennetden ânun revzeneler
Ruhların fikri lebün zikrün iderken olanun

Sîne ger gamzesinün tirüne havf itme gönül
Ne hatâsı var ise uğraya cânuma ânun

Hazer itme müjeden bas bu Muhibbî gözine
Zarar itmez yatacak suda kişiye dikenün
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

360) Sîne zülfün gelür cânâ bana müşg—i Hoten'den yeğ
Değüldür şekker—i Mısrı şehâ şol şehd lebünden yeğ

Nice yıllar taleb kıldum irişdüm şükür matlûba
Bilen hoş bilmeyen bilsün yoğimiş hiç talebden yeğ

Güzeller sîme mâyildür neden aynuna almazsın
Değül midür yaşum sîm ü yüzüm cânâ zehebden yeğ

Gelüb gam leşkeri ister ide dil kişverün gâret
Bulunmaz def'ine çâre anın mâ—i inebden yeğ

Şarâb içer diyü zâhid ider ta'nı bu uşşâka
Velî âlemde ger sorsan ana yok nesne habdan yeğ

Ne haddündür gelüb hâl—i siyâhın müşge benzetmek
Anı bilmez misin ey dil değül bir şey edebden yeğ

Muhibbî hâb—ı gafletden sakın her gice bîdâr ol
Dilersen iresin vasla bulunmaz sana şebden yeğ
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

361) Kim gördi şehâ la'l–i lebün üzre k'ey hâlün
Didi ki sakın kondı mekes üstine bâlün

Rahm eylemedi hâlüme sengîn dil imiş âh
Bir kez yanılub dimedi miskîn nice hâlün

Öldürdü meded eylemez ise beni çeşmüm
Mîm dehânunla göriben şol iki hâlün

İşitdi meğer zülfi hevâsında yelerken
Sahrâ–yı Hoten'de kûyını düşdü gazelün

Mahşerde Muhibbî umaram ide şefâat
Cân ü dil ile bendesiyem çünki ben âlün
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

362) Demine reşk ider rengîn gedânun
Ki zirâ yok huzûru ağniyânun

Figânı çarhâ âhı âsûmâna
İrer cevrin çeken devr–i zamânun

Cihân bâki değül dâr–ı fenâdır
Ne ıssı var olan zevk ü sefânun

Tabîbâ çâre yokdur derd–i aşka
Ne Kānûn'a uyar ne hoş Şifâ'nun

Şefâatden Muhibbî olma nevmîd
Koyulsun cân ü dilden Mustafa'nun
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

363) Zülfi sevdâsını al başa belâ ister isen
Sîneni çâk ide gör derde devâ ister isen

Ey Halîlüm dürüşüb Ka'be'yi yapmakdan ise
Yap gönül hânesini Beyt—i Hüdâ ister isen

Borcun olsun yolına cânı virem dimiş idin
Kıl edâ borcu dilâ va'de vefâ ister isen

Nakd—i cânâ alayın bûse didüm didi yâr
Râyegân girmez ele ânı behâ ister isen

Ey Muhibbî yolına cânı revân it su gibi
Bir boyı serv—i sehî mâh—likâ ister isen
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

364) İnleden çarhı dilâ feryâd u zârındur senün
Görinen encüm değül her şeb şerârındur senün

Bezm—i gamda sâgar—ı çeşmünle nûş it hûn—ı dil
Meclisi germ it belâ vü derd—i yârindür senün

Sîne âteş gözde nem bâşumda sevdâ—yı hevâ
Nice yıllardur yatur dil hâkisârındur senün

Cân nisâr itdüm didi yolında ey ârâm—cân
Didi ne minnet gerek bu eski kârındur senün

İşiğünde itleriyle yâr bir görmiş seni
Devlet el virdi Muhibbî îtibârındur senün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

365) Göreyim girye ile yaşı çok olsun gözümün
Zerd levhini görüb itdi münakkaş yüzümün

Seng—i cevriyle döküp beni eğer hâk ide yâr
Kühl içün kapışur ehl—i muhabbet tözümün

Derd–i dil hâlini takrîre şuru' eyledüm âh
Korkaram oda yaka sûzı cihânı sözümün

Bir gice olmadım ol mâha mukārin nideyim
Nuhs imiş katı sitâresi meğer ki özümün

Şeb–i hicründe nedir hâli Muhibbî dir isen
Âh ü vâh ile geçer her gicesi gündüzümün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

366) Aşkına bin dağ yakdı sînene bir mehveşin
Çekmeğe derd ü belâ ey dil bulunmaz beğdeşin

Yanmış iken aşka oldum eşk bî–pâyâna gark
Kim görübdür âb ile cem' olduğunu âteşin

Rahm i dersen hâlüme andıkça ağlarsın müdâm
Müstedâm ol müstedâm ol ey gözüm aksın yaşın

Görmedim âlemde her giz kalmadı ehl–i vefâ
Bir zamandur kanun içer şimdi dilkeş dilkeşin

Şol kadar çekdi Muhibbî mihnet ü derd ü gamı
Kalmadı zerre mecâli âh ol mihnet–keşin

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

367) Eksük itme sânemâ cevr ü cefâ vü elemin
Bana sor lezzetini ben bilürim derd ü gamın

Tâk–ı ebrûsına baş açdı gönül secde kılur
Bakmayıser dahi mihrâbına Beytü'l–harem'in

İncinür sanma beni cevr ile râhat olurum
Çekmişüm cevrüni çok arta kemâl–i keremin

Bezm–i gamda pür idersün gözümün sâgarını
Dileğim bu ki ziyâd ola eyâ dîde demin

Dü cihânı virüb aldı bu Muhibbî gamını
Görmesün şâdilik ol kim vire dünyâya gamın

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

368) Alemi enver kılan cânâ cemâlindür senün
Nokta–ı dâğ–ı muhabbet yüzde hâlindür senün

Çeşmesâr–ı aynuma geldikçe itmezsin karâr
Ey perî zülfün vü giysu per–ü bâlindür senün

Hâb u bîdârımda görinen cemâlün nûrıdur
Gicede gündüzde eğlencem hayâlindür senün

Aradık ey dil miyân ile dehânundan eser
Bulmadık ancak hemân bir kil ü kâlındur senün

Bu Muhibbî derdmendi hâke yeksân eyledün
Ânıniçün yollarında payimâlindür senün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

369) Ruhlarundan tâ âyân oldu gülsitânun senün
Olmışam bülbül gibi ben zâr-ü giryânun senün

Hüsn meydânına geldün çünki çâpük–süvâr
Başumı top eyle oldı zülf–i çevgânun senün

Kurtaram sanma elümden kim alur dâmânını
Rûz–ı mahşer buluna destümde dâmânun senün

Âfitâb–ı hüsn andan her seher tâli' olur
Matla'–i hûrşîddür guyâ girîbânun senün

Yüz çevürmez Muhibbî her kim hükm eylesen
Tîğine teslîm ider boynunu fermânun senün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

370) Öldürür uşşâkı gerçi çeşm–i fettânun senün
Gam değül ihyâ ider lâ'l–i Bedehşânun senün

Nice pâmâl olmasun gönlüm perişân hâl olub
Görürüm örter yüzün zülf–i perişânun senün

Gerçi tîrûn merhem urmuşdur dil–i mecrûhıma
Bir onulmaz yâredür bu zahm–ı hicrânun senün

Ey kaşı yâ çekmek olurdı olanca cevrinü
Dil uzatmasa gelüb her yana peykânun senün

Bunca gündür ol meh–i nâ–mihribânı görmedin
Göklere çıktı Muhibbî âh ü efgânun senün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

371) Şem'–veş her meclise varmasa cânânun senün
Giceler yanmazdı ey dil subha dek cânun senün

Buldı gönlüm düzdini kûyında zülfün bend idüb
Celse saldı âhiri câh–ı zanehdânun senün

Bugün öldürem seni dirdün komayam yârına
Âh kim bildüm yoğimiş ahd ü peymânun senün

Yârdan hercâyilik resmini öğrendi meğer
Her gice meclis gezer eş'âr u divânun senün

Gâh cevrine cefâ kılsan eyâ sultân–ı hüsn
Bu Muhibbî cândan oldı abd-i fermânun senün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

372) Ey kaşı yâ çün elif gibi tîrün senün
Çağırub dil vir ana cân içre gel yirün senün

Dôstum ger döndürem seng–i cefâdan başumı
Uğrasun boynuma meh âhir darb–ı şemşîrün senün

Tekye–i aşk içre ta'n ider bu gün Mecnûn'a dil
Boynuma bend olalıdan zülf–i zencîrün senün

Bir nefes sanma gide nakşın hayâli sîneden
Levh–i dilde çün ezel nakş oldu tasvîrün senün

Ser–te–ser mûyun Muhibbî'ye sevdâ imiş
Kılmış âvâre anı zülf–i kürre gırün senün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

373) Ger sorarsan cân ü dil çokdan helâkındur senün
Râh–ı kûyına düşelden belki hâkindür senün

Gice kim vardur şehâ zülf–i siyâhundan eser
Gün tulû' eyler seher–geh rûy–ı pâkindür senün

Anıniçün sîneme yazıldı şekl–i Zülfikar
Tâ görenler diyeler kim sîne–çâkindür senün

Aşk yâ Mecnûn'ın olsun yâ benüm olsun diyü
Dimesünler aşk içinde iştirâkindür senün

Ey Muhibbî bu dokuz çarhun göründügi kebûd
Şöyle benzer dûd—ı âh—ı derdhâkindür senün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

374) Dolu sevdânile başumda hevâdur kâkülün
Halka halka boynuma bend—i belâdur kâkülün

Sebz—i hattun zâhir olmuş bâğ—ı hüsnünde velî
Bilmedim anber mi yâ müşg—i Hâtâdur kâkülün

Diller alub her taraf asker yanınca gamzeler
Başun üzre meh—likâ tuğ u livâdur kâkülün

Gâfil olma salınur nâgâh bir gün boynuna
Zirâ çokdan aşkın ile mübtelâdur kâkülün

Oldı Mecnûn'un Muhibbî ey saçı Leylî yine
Çek anı zencîre derdüne devâdur kâkülün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

375) Bezm—i gamda göz yaşı dâyim şarâb olmak gerek
Cân ü dil ol meclise yanub kebâb olmak gerek

Tâb—ı mülden gül gül olsa ârızını dir gören
Âbdan âteş ayân âteşden âb olmak gerek

Tîğ—i hûn—rîzi kaçan mevc eyliye deryâ gibi
Gülle—i uşşâkdan bî—hadd habâb olmak gerek

İster isen esb—i dilber pâ koya ruhsârına
Yolları üzre düşüb ânun türâb olmak gerek

Aşka düşdüm çünki yok bu vartadan bana küşâd
Bahr—i eşk içre Muhibbî gark—ı âb olmak gerek
* * *

Feilâtün/Feilâtün/Feilâtün/Feilün

376) Ser–i kûyında gözüm yaşı dolu âb gerek
Anı akıtmağa dil gibi de dolab gerek

Bezm–i gamda giceler subha dek ıyş eylemeğe
Dil kebâb oldu yaşum dahî mey–i nâb gerek

Arızun şevkine vârur hattunı görmeğe dil
Şeb–i zulmetde çemen seyrine mehtâb gerek

Dil okurken hattını zülf ile hâlün göricek
Didi lâ–büd o hatâ nokta vü îrâb gerek

Sakla sohbet edebin bakma nigârun yüzine
Çünki âlemde hemân kişiye âdâb gerek

Düşde görse yüzüni ola Muhibbî kâni'
Kanı tâli' seni görmeğe göze hâb gerek

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

377) Ey dil hadenk–i mihnete sînen siper gerek
Meydân–ı aşka girene candan güzer gerek

Her kimde kim hevâ–yı ser–i zülf–i yâr ola
Evvel kademde lâ–büd ana terk–i ser gerek

Didüm belâ–yı zülfine ey dil dolaşılma gel
Gûş itmedün çü pendümi sana teber gerek

Aşkı yolunda çünki dilâ sabre çâre yok
Sabr olmaz ise âşıka dirler sefer gerek

İrmez visâl–i yâre kişi zor u zâr ile
Dirler visâle irmeğiçün sîm ü zer gerek

Öpmez lebüni meclis içinde meğer kadeh
Ancak belüni koçmağa anım kemer gerek

Didüm ki tîr–i gamzene sînem siper ola
Didi Muhibbî ana demürden çenber gerek

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

378) Gönlümü elden yitürdüm azm–i yâr itsem gerek
Mihnet ü derd ü belâ gam ihtiyâr itsem gerek

Çün perişân itdi zülfin ruhları üstinde yâr
Dil perişân akl ü sabrum târumâr itsem gerek

Ola kim ilte sabâ gerdüm reh–ı cânâniye
Seng–i mihnetle döküp cismüm gubâr itsem gerek

Kimdürür âşk âteşini sînede pinhân ide
Aşkımı gün gibi rûşen âşikâr itsem gerek

Pây–ı dildâre Muhibbî gevher–i eşki saçup
Cân ü dil nakdin dahi âhir nisâr itsem gerek

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

379) Bağrımı hûn itdi hasret azm–i yâr itmek gerek
Varub ol gül yüzlü yâri der–kenâr itmek gerek

Ol tabîb–i dil gele sormağa ger bu hastesin
Cân ü bâşı pâyine ol dem nisâr itmek gerek

Canda tâkat kalmadı dilde tahammül zerrece
Kuru gayretden n'olur azm–i nigâr itmek gerek

Düşmesin bir kişi aşka çün düşe bî–ihtiyâr
Ölmeği aşkından evvel ihtiyâr itmek gerek

Ger beni cândan severse terk–i ser kılsun dimiş
Boynumuz bir kıldan ince pes ne vâr itmek gerek

Gül yüzine karşu her dem giceler bülbül gibi
Subh olunca ey Muhibbî âh ü zâr itmek gerek

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

380) Yârdan gâhi cefâ geh cevri hoş görmek gerek
Nûş idüb her ne gelürse zehri hoş görmek gerek

Vâ'izâ cennet şarâbı Kevser ü hûrâ sana
Şimdilik mahbûb u meyle dehri hoş görmek gerek

Bulunur sanma cihânda bir vefâlu mihribân
Ey gönül ol bî–vefâyı mihri hoş görmek gerek

Her dem ey servüm yiter itdün gözüm yaşın revân
Gül gibi güldü didi bu nehri hoş görmek gerek

Şâd olub vasla Muhibbî olma hicrâna melûl
Her ne gelse lûtfdur yâ kahrı hoş görmek gerek

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün

381) Bir gün ol serv–i revâna cân nisâr itsem gerek
Tuhfe bir cân iletüben cânân şikâr itsem gerek

Leylî zülfinün hevâsına ânun Mecnûn–vâr
Akl u sabr u ârı cümle târumâr itsem gerek

Fâş oldı âlem içre çün bugün esrâr–ı aşk

Ol perinün zülfine kendümi dâr itsem gerek

Gül yüzinün yâdına her giceler bülbül gibi
Subh olınca dôstlar ben âh ü zâr itsem gerek

Müddeîler rağmınadır şâd ü handân oldığum
Yohsa ben efgânum ile mürgi zâr itsem gerek

Ey Muhibbî isteriken lebleründen bûseler
Şimdi vârub işiğin bûse–kenâr itsem gerek
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

382) Dil diler aşk âteşin sînemde ketmân eylemek
Hiç olur mı karanuda berki pinhân eylemek

Gonce gibi açılub gül gibi kılsun hande yâr
Borcum olsun gözlerüm yaşını bârân eylemek

Geh cefâ sengîn atar geh gönderür gam leşkerün
Ana mı kaldı gönül şehrini virân eylemek

Başuna Mecnûnleyin gelse sezâ yüz bin belâ
Leylî zülfine neden kendün perişân eylemek

Gam sehâbından yağar çün başa mihnet yağmuru
Yaraşur sana Muhibbî âh ü efgân eylemek
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

383) Bana düşer âh idüb yaşumı bârân eylemek
Sana lâyıkdur gelüb gül gibi handân eylemek

Çeşm–i cellâdun eline tîğ alub kanlar döker
Zülfinün kim pîşesi diller perîşan eylemek

Dil tabîbisin lebünden n'ola umsam bir cevab
Sana âsandur benüm derdüme dermân eylemek

Hil'at—i vaslûnı giydür tek bana âsân gelür
Ten libâsun terk idüb bu cânı üryân eylemek

Ka'bedür kûyı Muhibbî eyledün çünki tavâf
Hâcı oldun farzdır cânını kurban eylemek
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Mefâîlün/Fâilün

384) Yârun görince kaddüni serv—i revân tutun
Serv ayağında başumı âb—ı revân tutun

Zülfi benefşe ârızı gül goncadur lebi
Eylen nazara yâri gül ü gülsitân tutun

Fikr—i miyânı ile tenüm döndi bir kıla
Dermeğe dürr—i eşküm ânı rismân tutun

Kûyına varsa gönlüm ânun tuhfe cân ider
Mâlik değül çü gayri ânı armağan tutun

Ol kaşı yây almış ele gamz okların
Dôstlar Muhibbî sînesin âna nişân tutun

Çünki ribât—ı köhne dimişler cihân içün
Halk—ı cihânı kondu göçer kârbân tutun
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

385) Görmek istersen eğer dâyim cemâlin dôstun
Levh—i dilde nakş kıl her dem hayâl—ı dôstun

Genc—i halvetde gözün yaşın dök istiğfâra gel
Cedd ü cehd eyle bulasın ittisâlin dôstun

Tutmayanlar aşk câmını ne bilsün lezzetin
İçmeyenlerden haber sorma zülâlin dôstun

Sırr—ı aşkı açma her âmâ ana fehm eylemez
Anlamaz huffâş olan nûr—ı cemâlün dôstun

Kendimi guş it Muhibbî kesreti terk eyle kim
Âlem—i vahdetde bulursun visâlin dôstun

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

386) Dil virelden bende oldum bulmadım âzâdelik
Müşkil işdür dôstlar âşıklıg ü üftâdelik

Dime saçına dolaşdım olmadım bir dem küşâd
Yâ perîşân zülfine âsân mıdur dildâdelik

Ger cemâl—i yâri görmek ister isen ey gönül
Sâf kıl âyine kalbini bulsun sâdelik

Âdem olmaz ad ile ger âdemiyyet olmasa
Issı itmez âdeme dünyâda her dem zâdelik

Ey Muhibbî yeğ görinür çünki atlastan palas
İstemezsem tan mıdur şimden girü âmâdelik

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

387) Hüsn—i zülfünden meşâm—ı cân alurken bûy—ı müşg
Çin ü Mâçin ü Hoten'de yoğ idi âhu—yı müşg

K'ey hatâdur ey gönül bu hâl—i anber vâriken
Kim varub eyler Hıta mülkinde cüst u cûyı müşg

Dost vaslın isteyen âşık gerekdür post—i puş
Nâfe tâ sarılmayınca olmadı Pehlevî müşg

Zülfini çok başlu cânâ çeşmini ayyâr ider
Hüsn—i Bağdad'ına hattun eyledi bârû—yı müşg

Mârifet bûyın Muhibbî âşikâr itsen ne tan
Sihr ider çün akıdur her dem devâtun bûy—ı müşg
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

388) Cevr idüb âşıklara dâd itmeyen mâhi görün
Kapusında rûz u şeb feryâd ile âhı görün

Korkaram gün yüzini def'i tutup âlur sehâb
Dûd gibi sîneden her dem çıkan âhı görün

İrmek ister zülfinün pâyânına şeydâ gönül
Ne uzun sevdâsı var bu ömr—i kütâhı görün

Kâkülünden cem' idüb bî—dilleri habs itmeğe
Her yana dağıtdı bâd—ı aşk ol gâhı görün

Cem' kıldı bu Muhibbî gerçi aklı harmanun
Nâzikâne gabgabından kazdığı câhı görün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

389) Ârızun arz eyleyüb bana aceb âl eyledün
Dağıdub sabr ile aklum beni bed—hâl eyledün

Çeşm—i mestün rağbet eyler ehl—i aşkun katline
Bilmedüm n'oldun bana geldikde ihmâl eyledün

Âteş—i hicrâna yakdın âkibet ben âşıkı
Hâlis itdün gıll u gışdan zer gibi kâl eyledün

Göz karasın hal idüb benzer ki yazdun nâmeyi
Görmeğe dildârı bu nev'ile irsâl eyledün

Râh—ı aşkunda bilür misün Muhibbî mehâ
Derd—mend itdün ser—i kûyunda abdâl eyledün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

390) Zulm elün uzatmasun âlemde yâri kimsenün
Cevri âdet itmesün yâ Rab nigârı kimsenün

Şöyle hâk itdi beni yirden getürdi rûzigâr
Göklere peyveste olmasun gubârı kimsenün

Zevrâk—ı dil âh ile düşdüyisem girdâbına
Olmasun böyle muhâlif rûzigârı kimsenün

Giceler kan ağlasam tâ subha dek olmaz aceb
Şem' gibi yanmasun başunda nârı kimsenün

Âh kim bîçâreyim çâre bulunmaz derdüme
Böyle düşvâr olmasun âlemde kârı kimsenün

Esb—i nâz üzre göricek seni ey çâpuk—süvâr
Kalamaz elde inân—ı ihtiyârı kimsenün

Müptelâdur derd—i aşka bu Muhibbî rûz u şeb
Geçmesün bu nev'ile leyl ü nehârı kimsenün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

391) Dâyim olmasa eğer bu dile ey yâr—ı gamun
Dir idüm şekvâ kılub lutf ile yokdur keremün

Geldi âbâd—ı dile çünki sipâh—ı gam—ı aşk
Virdi cân nakdini dil aldı belâ vü elemün

Var idi levh–i dil üzre yazılı gam rakamı
Yoğ idi nâm ü nişânın dâhl levh ü kalemün

Der–i meyhânede ger olsa kadeh bana sifâl
Neme yarar ki çekem minneti câm–ı Cem'in

Çeşm–i cellâdı Muhibbî seni ger küşte kıla
Bu saâdet sana bes buluna tiğünde demün

* * *

392) Ey şuh bil ben yârinüm sen dostdârısın kimün
Her vakit ben gamhâr kim sen gamgüsârısın kimün

Âraşte bezm–i visâl âferuhte çün meh–i cemâl
Sende bu hüsn ü bu kemâl di nevbahârısın kimün

Çekdün dilâ derd û elem gördün cefâ vü derd ü gam
Ol meh didi sabr it gelem sen intizârısın kimün

Ey çeng nedir bezm–i safâ bu nâle bu âh ile vâ
Bir kerre gel gözlemeğe göresin nigârısın kimün

Seninçün ey râm–ı câm hemçün Muhibbî nâtüvân
Terk eyledüm bu yolda cânsın di ki yârisin kimün

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

393) Dilâ aşkiyle çün meydâna girdün
Başun top itmez isen yâ ne girdün

Dilâ zülf–i zanehdânı ucından
Nice kez bend ile zindâna girdün

Ne virdün gönlüme ey çeşm–i bed–mest
Alub cânumı nâ hak kana girdün

Yaşım mevc urdı esdi bâd–ı âhum
Sakın ey fülk dil–i ummâna girdün

Gözün gevherlerini tuhfe eyle
Muhibbî dergeh–i sultâna girdün

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

394) Boyun server yüzün gülden tenün berk–i semenden yeg
Bu vechile cihân içre bulunmaz kimse senden yeğ

Gönül düzdini kûyında tutup zülfine bend itdüm
Olur mı âşıka mahbes aceb câh–ı zakandan yeğ

Rümûz–ı aşkı gel sorma ne bilsün Kays ile Ferhâd
Bana sor ideyin bir bir bilür yok kimse benden yeğ

Ko bülbül eylesün zârı anı terk itdi dildârı
Gülün hod yokdurur yâri bu âlemde dikenden yeg

Muhibbî lutf–ı tab'ından kemâle ireli nazmun
İşiden gören eş'ârun didi şi'r–i hasenden yeğ

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

395) Kaşı yaşı geldi sînem itdi müjgânın hadenk
Her tarafdan revzen açdı olmaya tâ sîne teng

Tan değüldür zülf–i müşgînin eğer târ eylese
Ham olub bezm–i belâda kâmetum oldukda çeng

Ârızundandur şehâ eşküm benüm surh olduğu
La'l alur kân içre mihrün tâbişinden çünki reng

Her ki ârifdür cihânda ism ü resmi terk ider
Şartdur âşıklarun terk ola evvel nâmü neng

Dağlar yıkdı Muhibbî sınede şol denlü kim
Her gören kûh—ı belâ içre anı sanur pelenk
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

396) Gözlerime dûş oldı cemâli kâşınun
Gönlümün levhinde nakş oldı hayâli kâşınun

İdemez tasvîb anın sûretün nakkaş—ı Çîn
Dest—i kudret hattıdur çün mîm ü dâli kâşınun

Cânını kurbân ider remz ile ehl—i dillerün
Ey güzeller serveri hoşdur kemâli kâşınun

Tutdı bu âhir zamanı dürlü dürlü fîtneler
Şol gözünle bir olalı mekr ü âli kâşınun

Bu Muhibbî'nün şebi kadr ü güni bayram olur
Ger gözine şâm—ı hicrinde hilâli kâşınun
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

397) Yine saflar eylemişdür leşkerini kirpigün
Veh ki târâc idiser dil kişverini kirpiğün

Yüreğime kanlu kanlu yâreler urmağiçün
Nice sertîz eylemişdür hançerini kirpiğün

Tîr—i müjgânıyla nâhak yirde döker kânını
Pâreler uş ben garibun ciğerini kirpiğün

Gamzen oklarına çünkim cânumı kıldum siper
Bu Muhibbî'ye ko atsun oklarını kirpiğün

Cevr ile delmek dilermiş sînesin ehl—i dilin
Hışm idüb tutar elinde gönderini kirpiğün

Feilâtün/Feilâtün/Feilâtün/Feilün

398) Direm–i eşki düketdüm dime harç ile hunun
Gam yime dâğ–ı ciğerdür başı çün ol sunun

Âh–ı topını hevâya kaçan atsam pür–tâb
Feth idem gibi gelür kal'asını gerdûnün

Dağ u sahrâda bitüb lâle değildür görinen
Gözleri yaşı dökülmüşdür ola Mecnûn'un

Süd mayasını nâ–hak yire kânum dökesin
Bu mıdur sizde töre böyle midür kanûnun

Bu Muhibbî'ye cefâ gayre vefâlar idesin
Vâr imiş kadri yanunda bendeyim her dûnun

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâ'lün

399) Kim ki bilmek dilese hâlüni ben mahzûnun
Dinlesün kıssa–i Ferhâd ile ol Mecnûn'un

Âteş–i hicre yanub yakılan öldur âşık
Kıymeti artuk oldur kâl olıcak altunun

Gözlerüm yaşı ile âlemi gülgûn itdüm
Vâr ise dâğ–ı ciğerde başıdur ol suyun

Pâdişâh–ı dü cihândur âna virsem lâyık
Aşk kitâbını oku hâlini gör Mecnûn'un

Zerre–veş âhum ile âlemi bin kez dolanub
Görmedüm gün yüzini âh ben ol meh–rûyun

Bu Muhibbî kulunu sürme kapundan kerem it
Nice bir çekdiresin ta'nını her bir dûnun

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

400) Tîr–i müjgânıyla olsa tan mı sînem çâk çâk
Merd olan lâ–büd olur meydân–ı aşk içre helâk

Bunca istiğnayıla gör âfitâb–ı âlemi
Aşk ile üftâde olmış yollar üzre sûzinâk

Basasın bir gün gelüb yüzüme ey meh–rû diyü
Bu ümide nice yıldur olmuşum yolunda hâk

Deyre vardum kalbimi sâf it didüm bir muğbeçe
Bir kadeh meyle gönül âyinesini itdi pâk

Bir devâsız derde düşmüşdür Muhibbî haste–dil
Sînesinden eksük olmaz sûz–ı âh–ı derdnâk
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

401) Yakdı odlara seni hasreti ol mâh–veşün
Kalmadı dîdeden akmağile bu kanlu yaşun

İhtiyâr eylemişem aşkını ben rûz–ı ezel
Bâş u cân terkin urur içine giren savaşun

Neyleyim bir yana âh–ı gamzelerün oka değer
Öldürür bir yanadan yine girişm ile kaşun

Dâğlar ile tenümi kim göre sahrâda sanur
Zâğlardur sanasın konula üstine leşün

Zülfi çevgânına el urdu Muhibbî yine yâr
Ne saâdetdür eğer kim ana top ola başun
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

402) Ey dil çü ser–i zülf ile sevdâyı büyütdün
Kuyında figân eyleyü gavgayı büyütdün

Sebze hattun ağlayu ağlayu bitürdün
Derd o dirîg ol kadd–i bâlâyı büyütdün

Gördüm çü gönül mülkini gam virdi harâba
Nuş itmeğiçün câm–ı musâffayı büyütdün

Her–câyi dinse kamer çehre nigâra
Her yana salar pertev o bedr-ayı büyütdün

Bahr oldu yaşum fülk–i dil irmedi kenâra
Benzer ki Muhibbî yine deryâyı büyütdün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

403) Nâb–ı dilden ser–te–ser yazdı arz u nüh felek
Dökmese seylâb–ı eşki çeşmi içre merdümek

Çekdiğüm cânâ firâkiyle belâ vü mihneti
Şerh olınmaz bin zebânum olsa hâlüm haşredek

Kimdürür bir kez yüzün görüb yolında ölmeye
Hüsnine hayrân iken şems ü kamer hûr u melek

Yüz virürsin ânıniçün öğünür ruhsârına
Olmaya âyine gibi âlem içre yüzi bek

Vuslat el virmez Muhibbî olmayınca terk–i ser
Çün budur aşkın tarîki dostlar ölmek gerek

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâilü/Fâilün

404) Bezm–i gam içre ney gibi nâlân olan gönül
Tennûr–ı aşka cân ile püryân olan gönül

Şîrîn lebinün aşkına cân terkin eyleyen
Ferhâd gibi âleme destân olan gönül

Bir dem visâl–i subha dirîğâ irişmedi
Her şeb mukîm kûşe–i hicrân olan gönül

Gâhî şarâb–ı la'lile mestâne görinür
Gâhî gubâr–ı hattile hayrân olan gönül

Yakarsa lâ dime seni pervâneler gibi
Şem'–i cemâli şevkine sûzân olan gönül

Şimdi Muhibbî bir saneme bağlu bendedür
Baş eğmeyen kimseye sultân olan gönül

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

405) Derd–i hicrini şehâ gerçi nihân eyler gönül
İlle vaslun anıcak vay ki figân eyler gönül

Ben belâ–keş bülbüle aydun ki tîmâr eylesün
Gül yüzine karşu yoksa kasd–ı cân eyler gönül

Sırr–ı aşkı saklaridüm sînede cânum gibi
Neyleyim bu âh ü zârile ayân eyler gönül

Göreliden gözlerüm ol bî–vefâ ruhsârını
Hûn–ı bağrımla gözüm yaşını kan eyler gönül

Ey Muhibbî âlem içre oldu mihnet hâsılun
Ol sebepdendür ki cismi nâ–tüvân eyler gönül

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

406) Tutdı ülfet câna benzer gussa vü gam ey gönül
Ânıniçün görmezem ben seni hurrem ey gönül

Sırr–ı aşkı ben denlü saklarum âhir beni
Eyledün bir âh ile rusvâ–yı âlem ey gönül

Ben senünle aşk sahrâsında sergerdân idüm
Yaradılmamışdı âlemile âdem ey gönül

Dem–be–dem artar cerâhat sine–i bîmârda
Bulmaya yâ sen gibi âlemde merhem ey gönül

Aşka düşdü bu Muhibbi'nün belâlar başuna
Sen getürdün âhir öldürsen gerek hem ey gönül

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Mefâîlü/Fâilün

407) Zülfini görüb oldı yine müptelâ gönül
Başına aldı kendü eliyle belâ gönül

Dermân kabûl itmediler derd vâr iken
Âşıklar içre şimdi budur müddeâ gönül

Ekl eyleme zevâde–i aşkı yenür sanub
Korkum budur ki ide seni imtilâ gönl

Bigâne sanub âşıkı gözden bırakma kim
Olmuşdur evvel aşkun ile âşinâ gönül

Kıydun Muhibbi cânuna başdan çıkardun âh
Bilmezliğiyle sen sana itdün sana gönül

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

408) Gâh şâdi gâh gam—ı mihnet mekânıdur gönül
Anıniçündür ki aşkun hânedânıdur gönül

Her nefes eyler tulû' andan hakîkat ahteri
Şöyle benzer kim hakâyık âşiyânıdur gönül

Gûş dehri gevher—i nazmiyle memlû eyledi
Dürr ü cevherle dolu bahr—i meânîdür gönül

Bî—nihâyet nice serler olur andan âşikâr
Vârise ger dostlar esrâr—kânîdur gönül

Hûn—ı dilden sînede güller bitürür tâze—ter
Kayırur gözler o bâğun bâğıbânıdur gönül

Çarh yayından kaçan atılsa mihnet okları
Sîne meydânında dikilmiş nişânıdur gönül

Ger muhabbet kâfını gezse Muhibbî tan değül
Çün ezel sîmurg—ı aşkun âşiyânıdur gönül

* * *

Feilâtün/Feilâtün/Feilâtün/Feilün

409) Görüb ebrûnı didüm mâh—ı nev iyd—i visâl
Teşneyüm leblerine sun içeyüm âb—ı zülâl

Kalmadı mâl ü menâl kaldı didi nakd—i gamun
Didi yetmez mi sana iş—bu kadar mâl ü menâl

Sanma âsân dilâ ma'reke—i derd ü gamı
Aşk ile cenk idemezsin olasın Rüstem Zâl

Câm—ı la'lüni neden bana harâm eyliyesin
Ben sana itmiş iken kanumı ey devlet helâl

Câm—ı Cem olmaz ise haste Muhibbî'ye ne gam
Yeter ol muğbeçe destindeki bir pâre sifâl

* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

410) Reftâre gelüb serv gibi dost revân ol
Güftâre gelüb nâz ile bir gonca dehân ol

Top eyle başum al elüne zülfüni çevgân
Ki gamze okın sîneme at kaşı kemân ol

Ben zerre gibi eyliyeyim âlemi seyrân
Tek gün yüzüni gösterüben bana ayân ol

Biz eyliyelüm her ne gelür Hakka tevekkül
Ey zâhid—i hodbîn yüri sen tâlib—i nân ol

Pîr oldukise sanma Muhibbî ola dil pîr
Pîr tâze cevânı sevüben tâze cevân ol

* * *

Feilâtün/Feilâtün/Feilâtün/Feilün

411) Mehveşâ gel bu gönül bağına handân ol
Cân ü dilden kul olalum bize gel cânân ol

Dökeyim âh ü figânıyle yaşım yağmurını
Gonca—veş tek sen açıl gül gibi vâr handân ol

Leblerün dârü'ş—şifâsında yatur haste gönül
Bir cevâb eyle benüm derdüme gel dermân ol

Geh gönül zikri ile gönül rindân—ı mest
Geh gubâr hattunı fikr idinüb hayrân ol

Ka'bedür kûyını farz oldı tavâf eyliyelim
Ey dil enfa' budur anda vârub kurbân ol

Nazar itmez sana merdümlik idüb âh habîb
Ey gözüm yaşı gerek dürr ü gerek mercân ol

Mey ü mahbûba Muhibbî didiler tevbelidür
İşidüb ehl–i safâ her biri deyrândan ol
* * *

Mef'ulü/Fâilâtü/Mefâılü/Fâilün

412) Yârun kemend–i zülfine dil vir belâda ol
Ya'ni bununla zevkini artur safâda ol

Sevdâ–yı bûy–ı zülfile doldur dimâğını
Her şeb figân ü nâle kılub âh ü vâda ol

Derd ü belâ vü mihnet ü gam gelse tan mıdur
Kim didi sana ey gönül ol bî–vefâda ol

Deryâ–yı aşka düşeli aşk ehli gark olur
Zâhid selâmet ister isen var karada ol

Eyle Muhibbî nazmunı Husrev gibi hasen
İrsün kemâle san'atı şîrîn–edâda ol
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

413) Fenn–i aşkı çünki hıfz itdün anunla âmil ol
Ya'ni vârub şâh–ı aşka sen kemîne mukbil ol

Ratb ü yâbis her ne söylerse ko zâhid söylesün
Gûşa alma ey dil–i şûrîde sen deryâ–dil ol

Ya saçı zencîrini tak boynuna yâ göz yaşın
Garka–i bahr-i cünûn ol sana kim dir âkil ol

Kudsîlerle ger tavâf itmek dilersen kûyını
Lâ–mekân sahrâsına azm eyleyüb ser–mahmil ol

Hutbe–i aşkı oku yârân kamû gûş eylesün
Ey Muhibbî câmi'–i hüsnünde var ise mahfil ol
* * *

Feilâtün/Feilâtün/Feilün

414) Sana benzer cihân içinde yok gül
Benüm tek dahı bir biçâre bülbül

Gelürsin gayr ile ey yâr cânı
Beni gördükçe eylersin taallül

Beni mest eyledi aşkın şarâbı
Beni sanur gören kim içmişüm mül

Giceler gül yüzünün hasretinden
Kalur bülbülleyin dil mürgi gulgul

Gice tâ subha–dek bîdâr olurum
Muti'im emrine itme teemmül

Dil–i divâneyi zabt idemezler
Meğer zencir ola boynuma kâkül

Ümîd–i vasl ider dâyim Muhibbî
Anıniçün ider hicre tahammül
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

415) Rind ü kallâşum benüm fikrüm gam–ı ferdâ değül
Bâde–i sâf eldedür sanman dem–i sahbâ değül

Aşkıma müstağrakum kılmam nazar hiç bir yana
Bilmezem var mı cihânda sana benzer yâd gül

Ey Muhibbı çekmeyen çevr ü cefâ görmez vefâ
Ânıniçün dimezem cevr ü cefâyı az kıl
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâ'lün

420) Hamdülillah tâze bitürdi yine gülzâr gül
Andelıb–i hasteye tâ göstere dîdâr gül

El salar dir durmadan irfâna gülşende çınar
Fırsatı fevt itmenüz virmez şecer her bâr gül

Gonca gibi bağrı pür-hûn hâr elünden bülbülün
Salınur bâd–ı sabâ ile güler oynar gül

Çeng ile uda amel virdi mey–i engür ile
Eyledi zühd ü salâhı cümle târümâr gül

Bî–vefâdır dehrden ummâ Muhibbî sen vefâ
Hiç işitdin mi bunu gülşen vire her bâr gül
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

421) Câme–i sebzile giydi tâc–ı gevher bâr gül
Gülşen içre oldu ezhâra bu gün serdâr gül

Nakş–ı çîn itdi yine bağı serâser mâni–vâr
Yazdı yapraklar Hıtâ Rûmı olub zer–kâr gül

Nerkis–i zerrin leğende şebnem ile yur yüzin
Her kaçan kim hâbdan olsa seher bıdâr gül

Bülbülün tâ olmayınca göz yaşı âb–ı ru-âb
Burka'ın keşf eyleyüp göstermeyüb dîdâr gül

Gonca etfâline güyâ gülsitân ta'lîm ider
Bostân gâh öğredür geh mahzenü'l–esrâr gül

İtmedi dehrün dimâğını hevâ anber şemîm
Açılub tâ olmayınca nâfe–i Tâtâr gül

Ey Muhibbî göz açub herkes temâşa eylesün
Oldı bir veçhile manzûr üli'l–ebsâr gül
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

422) Cennet–âsâ zeyn ider her-câyi gül
Hûb idi ger olmasa her–câyi gül

Derdile inle didüği budur hezâr
Hâr elünden pâredür a'zâ–yı gül

Bülbülün âhı yilünden her seher
Serv gibi salınur ra'nâ–yı gül

Sararup haddüm gibi nesrîn ola
Ger göre ol ârız–ı hamrâyı gül

Hoş gör eyyâmı Muhibbî yâr ile
Tîz geçer çün mevsîm–i sahbâyı gül
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

423) Ey nâle şeb–i gamda bana hem–nefes ol gül
Ey dîde benüm hâlüme rahm it Aras ol gül

Basdın çü kadem kâfile–i aşka sen âhir
Feryâd ile ol mahmile ey dil ceres ol gül

Zencîr olasın gâh kemende gâh selâsil
Ey zülf benüm gerdenüme dest–res ol gül

Kim dir ki gönül kocala her giz o kocalmaz
Bir tâze cevân aşkına tâze heves ol gül

Tenhâ–est dilüm hemçu Muhibbî zağam yâr
Ey nâle bana mahrem olub hem–nefes ol gül

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

424) Var mı aceb benüm gibi bir müptelâ–yı dil
Başından eksük olmaya bir dem belâ–yı dil

Bilmem ne çâre derdüme kim râhat olmadım
Gâhî cefâ–yı dîde vü gâhî cefâ–yı dil

Yetmez mi kara başuma zülfî belâları
Niçün getüre her yâneden vâh belâ–yı dil

Zer gibi hicr âteşine yansam eğer
Her giz cihânda bulmaz idüm ben safâ–yı dil

Benden Muhibbî isteme her giz salâh ü zühd
Rüsvâ–yı halk itdi beni mâcerâ–yı dil

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

425) Boynuna tak zülf–i zencîrin dil divâne gel
Şem'–i hüsne cânını pervâne eyle yâne gel

Genc–i vaslun bulmak istersen eğer cânânenün
Bulamazsın gayri yirde bu dil–i virâne gel

Sen bana göster cemâlün şem'ini cân yakayım
Âteşi görse yanar dimeksizin pervâne gel

Zülfinin çevgânına top eyledüm didi seri
Didi merd isen bu da'vâda hemân meydana gel

Virmeyiz zülfine cânâ kesmez ol zünnârını
Nice kerre dimiş iken ana sen îmâna gel

Tekye–i dilde gelüb çün şâh–ı gam itdi karâr
Cânı pişkeş eyleyüb sen dahî dervişâne gel

Bu Muhibbî gibi eyler isen nice diller helâk
Kıl terahhum dostum zülfine urma şâna gel

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/FâilâTün/Fâilün

426) Sâki–i gül–rûh elünden bâde al nuş eyle gel
Gussa vü gam kârını cümle ferâmuş eyle gel

Müddeîler kavlini gûş eyle ey sultân–ı hüsn
Katli uşşâk eyleyüb hemçü siyâvuş eyle gel

Gülşen–i hüsnine karşu nâle vü feryâd idüb
Bülbül–i gülzârı ey dil cümle hâmûş eyle gel

Serv–i kaddler hasretinden bir elif çek sîneye
Giceler tâ subha–dek ânı derâgûş eyle gel

Dostum câm–ı lebünden cür'a sun ben hasteye
Çün dem–i rıhletdürür ânınla dil hoş eyle gel

Bahr–i eşküme dokunsun ko bu âhum sarsarı
Her yanadan kaynayub deryâleyin cûş eyle gel

Ey Muhibbî şu'le–i âhundan eyle tâc–ı zer
Çün muhabbet şâhısın gel ânı serpûş eyle gel

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

427) Gidüb rıza irişdi iyd özin bâd ile handân kıl
Hilâl ebrûnı gel göster kamû uşşâkı kurban kıl

Bu gün meydân–ı aşk içre bu sînem tablasın dikdim
At oklar ey kemân aşk içre bu sînem tablasın dikdim

Nigârâ bürkâ'in keşf it cihâna gün yüzin göster
Gele mihr ü mehe dehşet felek çeşmüni hayrân kıl

Başum top eyleyüb tuhfe getürdim ey şeh–i hübân
Süvâr ol esb–i nâz üzre ser–i zülfüni çevgân kıl

Eğer fermân iden sensin dil ü cân dermeyân olsun
Muhibbî kemterin kuldur hemân tek âna fermân kıl

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

428) Dilâ cevr ü cefayı sen vefâ bil
Gelürse derd ü mihnet de devâ bil

Yüri tak boynuna zencîr–i aşkı
Özüni âlem içre müptelâ bil

Sipâh–ı eşk ile geşt it cihânı
Dilünde dûd–ı âhını livâ bil

Yüzün sür ehl–i diller ayağına
Gözine hâkipâyün tûtiyâ bil

Gönülden gitmeyince çirk–i dünya
Mukarrerdür dilün olmaz safâ bil

Gelür her sâdinün ardınca bin gam
Muhibbî dâr–ı dünyâyı fenâ bil

* * *

Mefûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

429) Meydân—ı aşk içinde başını dü pâre kıl
Sûr—ı belâ da çalınsa ânı nakkâre kıl

Gelse hayâl—i ejder zülfü o dem hemân
Ana makam—ı sîneni ey dil mağara kıl

Âhum bülbüle itdi temevvüc gözüm yaşı
Gark oldı dil sefînesi kim dirler çâre kıl

Tutsun sadâ—yı na'râ—yı aşkın felekleri
Kandil—i arşı yakmağa âhum şerâre kıl

Avâredür çü aşk ile çarh eylemez karâr
Kendün Muhibbî âşık isen ol karâre kıl

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

430) Bulamazsın hakkı evvel varub kendüni bil
An günâhın ağlayub tâ subha—dek yaşını sil

Sen hüdâdan iste gayri kimseye uzatma el
Gülşen oldu kudret—i hakla gör ol nâr—ı Halîl

Mısr—ı hüsnünde senin çün itdüm ey Yûsuf cemâl
Bir temâşa eyle çeşmümden akar san cûy—ı Nil

Deşt—i gamda bulmaz iken hîç kes bir katre su
Bu ne hikmetdür ben itdüm gözlerüm yaşın sebil

Ey Muhibbî eşk—i çeşmüm rûy—ı zerdüm vâr iken
İstemek hâcet değüldür aşkıma gayri delil

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

431) Virme dil sevdâ—yı zülfe bu hevâdan vâz gel
Ey gönül âlemde gel bu mâcerâdan vâz gel

Âkibet eyler cefâ tîrine can ü dil nişân
Hiç terahhum eylemez ol kaşı yâdan vâz gel

Âşık olma key sakın olmaz şifâ kânûn ile
Çünki aşka müptelâ oldun devâdan vâz gel

Yüzine bakup Muhibbî zülfüne dil bağlama
Derd—i serdür hâsılın ak ü karadan vâz gel

Çünki bu dünyâ metâîdür hemin bir âriyet
Âdeme bir hırka besdir sen kabâdan vâz gel
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

432) Revân olursa cân tenden komaz mihrümi elden dil
Ki can virmek gelür âsan muhabbet terkidür müşkil

Eğerçi mezrâ'—ı dilde sirişküm tohmını saçdum
Belâ vü mihnet ü hicrândan özge virmedi hâsıl

Gel ey serv—i hırâmânum gözüm yaşın revân itdüm
Ola kim hâki pâyine bu veçhile olam vâsıl

Benüm bu tîr—i âhumdan felek sakfı müşebbekdür
İrişür göklere mâhum gel olma âhdan gâfil

Ezel bezminde bir cür'a muhabbet câmını içdi
Muhibbî ânıniçündür görinür mest—i lâ—ya'kul
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

433) Çöz muanber zülfünü ey dost çevgân eyle gel
Başımı top eyledüm ben azm–i meydân eyle gel

Sîne sahrâsını eşküm lâlezâr itdi yine
Dostum bir görmeğe değmez mi seyrân eyle gel

Gün yüzünden dür olalı key perişân olmuşum
Kâkül–i miskinini yeter perişân eyle gel

Ağlasam dildâra karşu gül gibi handân olur
Ey gözüm merdümleri yaşumı bârân eyle gel

Ger günâh ise Muhibbî seni cândan sevdiği
Zülfüne bend it ânı habs–i zanehdân eyle gel

Şi'r–i dilsûzın iderse tanmı durur hıssane ta'n
Şi'rüni şimdengirü üslûb–ı Selmân eyle gel

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

434) Serv–i kaddün vâr iken serv–i revân hâcet değül
Gül yüzin yiter nigârâ gülsitân hâcet değül

Âstânın gerçi kim çarh–ı felekden yücedür
Çıkmağa âhum yiter hîç rismân hâcet değül

Dostlar umar mısız şimdengirü nâm ü nişân
Bî–nevâ bir âşıkım benden nişân hâcet değül

Eşk–i surh u rûy–ı zerdümden bilürler aşkımı
Olsa bir nesne ayân âna beyân hâcet değül

Öldürem bir gün Muhibbîyi dimişsin dostum
Kıl vefâ ikrâr ki virmek amân hâcet değül

* * *

Mefûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

435) Her dem cefâlar eyleme ey meh vefâda ol
Dâyim vefâda kalma vü gâhi cefâda ol

Zâhid şarâb—ı kevseri içsün mübâreği
Ey dil şarâb—ı aşkı içüb sen safâda ol

Hicrân şebinde kaldum eyâ mehlika meded
Eyle tulû' yüzüni göster safâda ol

Kaşı kemânı katıdır elde çekilmez âh
Kavs—i kuzâh elinde gerekse kübâde ol

Başdan çıkarsa zülfü Muhibbî gam değül
Kim didi bunu âna ki dâyim hevâda ol

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

436) Hâşiye düşmüş hatun yazdıkda hattât—ı ezel
Metn—i hüsnini velî kim görse dir gâyet güzel

Kâfiri bünyâdıdır dilde esâs—ı aşkımın
Anıniçün seyl—i eşkümden âna gelmez halel

Müşkilât—ı fenn—i aşkı âşıka sor âşıka
Eylemez allâme—i asr olsa ânı dâhi hal

Bahr—i aşkın nitekim yokdur nihâyet tûluna
Arz kılmak kıssa—i zülfün dahi tûl—ı emel

Bu Muhibbî olmasa ger mâlik—i mülk—i suhân
Anı—gelmezdi dilünden böyle bir rengîn gazel

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

437) Gel şarâb—ı aşkı nûş eyle safâ vü lezzet al
Derdi dermâna değiş yâni belâ vü mihnet al

Gam metâ'ına gel ey dil nakd–i cânı harç kıl
Çünki âlemde alursın tuhfe–i bî–kıymet al

Her varakda yazılıbdur çün ezel âyât–ı aşk
Can gözin aç her birinden okuyub bir hikmet al

Sakın aldanma cihândan kimseye gelmez vefâ
Hüsrve ü İskender ü Dârâ'dan ey dil ibret al

Dağlar ile ey Muhibbî cismüni zeyn eyleyüb
Şâh–ı aşkın devletinde eğnüne bir hil'at al

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

438) Geldi çün sahn–ı çemende oldu işret sâz gül
Her ne denlü eyler ise eylesün kon nâz gül

Giceler inlerse tan mı subha denlü andelib
Karşusında hâr ile her lâhza eyler bâz gül

Bülbüli Mahmûd idinmişler olub güller Ayaz
Bülbül artursa niyâzı nâz ider durmaz gül

Gülşen içre ger izâr–ı yârdan renk almasa
Âlem içre bulmaz idi bu kadar izâz gül

Ey Muhibbî iyş u nûş eyyâmıdur vakt–i bahâr
Hayme kıldı gör çemende oldu işret–sâz gül

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

439) Teşneyüm hicrân şebinde kalmamışdur bende hâl
Dil tabibi sen meded gönder lebündür çün zülâl

Hiç halâsa yer kalur mı dôstum dil murgine
Ârızun üzre kaçan dâm olsa zülfün dâne hâl

Ben fedâ kıldum yolında çün senün cân ü seri
Dostum göndermedin bir bûsesin bana bu âl

Gözlerüm yaşı yenilmez çehrem üzre âl olur
Her kaçan başa başa görsem giyersin seni al

Ey Muhibbî bağlama dünyâ denîdir dil ana
Çün bilirsün kimseye itmez muhabbet iş–bu zâl
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

440) Lütf–i elfâzına olmuş teşne dil mâ'i sebil
Hüsnine cennet demişler belki cennetden cemil

Zulmet içinde kalurdı cümle hâlk–ı kâinat
Anlara olmasa idi şer'in envârı delil

Mısr–ı hüsnini anub hicr içre ger kan ağlasam
Eşküme nisbet benüm katre olurdu cûy–ı Nil

Zâhidâ gel bahli ko dime benümdür cenneti
Hiç bunu işitmedün mi çennete girmez bahil

Bu Muhibbî ansa cürmin giceler âh eylese
Uyumaz tâ subha dek feryâd ü efgânından il
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

441) Gözlerümden ger nihân oldunsa ey zibâ cemâl
Sîneden nakşın hayâli gitmek olmuşdur muhâl

Ger yakarsın âteş—i hicrâna ey dilben beni
Aşkın ile cân virem dönmeğe yokdur ihtimâl

Dûr olalı gül yüzünden bülbülüm kan ağlarım
Ağlamakdan kalmamışdır bende zerrece mecâl

Niceye dek ağladırsın hicr ile ben hasteyi
Cevr ise pâyâne irdi bâri lütf it cânım al

La'l ruhsârını hayâl itse Muhibbî derd—mend
Göz yaşından sîne vü dâmânı olur cümle âl

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

442) Kaçan olsam seni görmeğe mayil
Sehâb—ı zülf olur gün yüze hâyil

Gözüm yaş sîne âteş düd âhum
Bular yetmez mi aşkıma delâyil

Bana cevr ü cefâ gayre vefâlar
Cihânda varmı kimse buna kayil

Güneş gördüm gelür her gün kapuna
Zekât—ı hüsnin umar oldu sâil

Halâs olmak ne mümkündür bu bendden
Tâk da kûyına çün zülf—i selâsil

İnen başuna cânâ and içersem
Sözüm sıdkına olmuşdur hamâyil

Ölümün an Muhibbî günde bin kez
Sakın bu pendümi tut olma gafil

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

443) Sana kim didi dilâ kim bu harâb—âbâda gel
Çünki geldün gice gündüz durmayıb feryâde gel

Serv gibi ser çeküb merdüm hevâyı gözleme
Menzilün hâk olıser bilmez misün üftâde gel

Zulm elünden kapusına ol güzeller şâhınun
Ola kim rahm eyliye bir kez dahi vâr dâde gel

Aşinâsından kaçar bigânelerle hem–nişin
Aşıkı yâd eylemez dimekdir işi yâde gel

Ey Muhibbî gülşen–i hüsnine karşı nâleler
İnleyüb tâ subha dek bülbül gibi feryâde gel

* * *

Fàilàtün/Fàilàtün/Fàilün

444) Leblerün ey hùr–ı peyker selsebil
Cennet–i rûyın ana rûşen delil

Mısr–ı hüsnin hakkı ey Yùsuf cemâl
Kùyın içre akdı yaşım hemçü Nil

Leblerüne dineli nûş–ı revân
Oldu zülfin ana zencîr–i âdil

Gördi lütfini bana yandı rakîb
Görse mürüvvet âteşe yana bahil

Vâdi–yi aşka Muhibbî düşeli
Eylemişdür gözleri yaşın sebil

* * *

Fàilàtün/Fàilàtün/Fàilàtün/Fàilün

445) Yàdlerle câm–ı mey nûş eyler ol bîmar kesil
Gayretinden sâğâr–ı çeşmüm pür olur hûn–ı dil

Dönmüşüm ebr–i bahâra serverâ senden cüdâ
Eşk–i çeşmüm yağdırır bârân durmaz muttasil

Serv gibi serverâ itsen gülsitân seyrini
Goncalar dem–beste güller ser–te–ser olur hacil

Katlüme olmuş peşimân bilmezem yârâb neden
Çok zaman idi ki kanım itmişdim ana halel

Ey Muhibbî her ne denlü eylesen âh ü figân
Sanma kim sana terahhum eyliye ol seng–dil

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

446) Mısr–ı hüsn içre seni görsem eyâ Yûsuf cemâl
Tan değüldür gözlerüm yaşına değse ayn–i Nil

Çok görür küyına varsam müddeî ben âşıkı
Dileğim budur Hüdâ'dan çekile gözine mil

Cevrün ile gel beni öldürme hadden geçdi âh
İsteyen lütfin ile rahm idüb yaşımı sil

Kapuna tuhfe getürdim cânı ey hûri–lika
Bî–bahâdur gel kabûl it gerçi görinür kabil

Tekye–i aşkın çerâğı yağı bağrum yağıdur
Ol çerâğa eylemişdür bu Muhibbî dil fitil

* * *

Fâilâtün Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

447) Nev–bahâr–ı hüsnin anub gül yüzin yâd eyledüm
Bülbül–i şûrîde gibi âh ü feryâd eyledüm

Sen lebi şîrîni sevdim hizmete bel bağlayub
Kesmeğe kûh–ı gamı kendümi Ferhâd eyledüm

Hânkâh–ı aşk içinde bana oldular mürîd
Tür–ı aşkı Vâmık u Mecnûn'a irşâd eyledüm

Seyl–i eşkümden zarar geldikçe bu dil şehrüne
Sengi–i mihnetle der ü divârı âbâd eyledüm

Çünki hâk oldu Muhibbî hicr–ârâ gördüm gönül
Bile virdüm âhum ile ânı berbâd eyledüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

448) Hâk–i kûyın eşk–i çeşmümle vârub nem eyledün
Yâresine gönlümün ol hâki merhem eyledüm

Şol kadar çekdüm cefâ vü cevrüni meh–rûların
Âkibet dil hânesin menziline gam eyledüm

Aşk ile can riştesin boynuma zencîr eyleyüb
Mihrün ol nâ-mihribânın dilde muhkem eyledüm

Oldılar âgâh haddümden cihân merdümleri
Âh kim kendümi ben rüsvâ–yı âlem eyledüm

Ey Muhibbî ol kemân ebrû gamından âkîbet
Mâh–ı nev gibi büküb bu kaddümi ham eyledüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

449) Rehne virdüm hırkamı bâde temennâ eyledüm
Bir kadeh meyle cihân mülkin temâşâ eyledüm

Görmeğe ol ârızı gül kameti servi yine
Dağlar ile sînede bin dîde peydâ eyledüm

Bir saçı leylî firâkından bu gün mecnûn–vâr
Düşüben vâdilere kendümi rüsvâ eyledüm

Dôstlar gavvâs olub daldım meânî bahrine
Nice geherler yolub bu nazmı inşâ eyledüm
Ey Muhibbî tan mı ger aklı ferâmuş eyleyem
Zülfi zencîrin görüp gönlümü şeydâ eyledüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

450) Âhumı bâd eyleyüb yaşumı deryâ eyledüm
Gark idüb dil zevrâkın içinde ifnâ eyledüm

Nice yıllar sırr–ı aşkı sînem içre saklayıp
Gözlerüm yaşını dökdüm âhir ifşâ eyledüm

Âhumı kıldum alem çekdüm sipâh–i eşkümi
Aşk tahtına geçüp kendümi dâr eyledüm

Cîfe–i dünyâya mâyil olmadım hemçü mekes
Kaf–ı istiğnâda bu gönlümü anka eyledüm

Gülşen–i hüsnünde cânâ ruhların medh itmeğe
Giceler cân bülbülün tâ subh gûyâ eyledüm

Yazdılar aşkın sicilin ezel Ferhâd ü Kays
Bana irişdi çü nevbet ben de imzâ eyledüm

Ey Muhibbî aşkının çün derd ü mihnet hâsılı
Ânın içün ölmeği bu yolda ben rây eyledüm

* * *

Fâilâtün/Failâtün/Failâtün/Fâilün

451) Zülfine virdüm gönül dâm–ı belâsın bilmedüm
Her kılında var imiş bin müptelâsın bilmedüm

Cân ü dil derdüni arz itdüm tabibâ dir bana
Ölmeden artık bu derdün ben devâsın bilmedüm

Gâh hasret gâh hayret gâh mihnet gâh âh
Aşkının ben haste dil bunca belâsın bilmedüm

Ömrümi âşıkların kesmek değülse kasdı ger
Yâ niçün her dem keser zülfi dütâsın bilmedüm

Cür'a–i câm–ı muhabbetden Muhibbî mest olub
Âlemin nice geçer ak u karasın bilmedüm
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

452) Bâğ–ı hüsn içre kûyın serv ü çenârumdur benüm
Ana karşu göz yaşı akar pınarumdur benüm

Noktalardır mushaf–ı rûyında yer yer hâller
Târ–ı zülfin her biri müşg–i Tatarımdur benüm

Katre–i eşkümle gel gül biter anda lâleler
Gülsitân–ı sîne bir hurrem bahârımdur benüm

Ana şâdım sordılar ben bülbülün ol gül didi
Gülşen–i hüsnime karşu zâr ü zârımdur benüm

Olıcak sevdâ–yı zülfünle melekler çeşmüne
Tûtiyâ didükleri hak–i gubârımdur benüm

Gitdi elden cân ü dil didüm gülüb gamzen didi
Varamaz bir yire sayd–ı zahm–dârımdur benüm

Ey Muhibbî gülşen içre görinen nerkis değül
Muntazır dildâre çeşm–i intizârımdur benüm
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

453) Zâhidâ zühd ü salâhı sanma kârımdur benüm
Aşk ile olmak melâmet iftihârımdur benüm

Geşt–gîr aşkım ü kimdür gelen meydânıma
Vâmık u Ferhâd u Mecnûn destiyârımdur benüm

Öldürürsen gel beni öldür günâhın anma hiç
Dostum yolında ölmek ihtiyârımdur benüm

Tan mıdur efgân idüb bî—hâb olursam subha dek
Bülbül—i şûrîdeyim ol gülizârımdur benüm

Hâsıl olurdu Muhibbî'nün murâdı ser—be—ser
Sehv ile bir kez disen ümmîd—vârımdur benüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

454) Sanmanuz surh oldu sînem kanlu yaşumdan benüm
Şu'le—i dildir görinen şimdi tâşumdan benüm

Su içine gark olursam tan mı nilüfer gibi
Mevc urup bahr oldu yaşum aşdı başumdan benüm

Kirpiğüm saflar dizüb oldı arada kan süvâr
Heybet aldı ehl—i aşk olan savaşumdan benüm

Âh kılsam bahr—i eşküm mevci başumdan aşar
Görenler geçdi Muhibbî bu âlem içre başumdan benüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

455) Ârzû idüb ser—i zülf—i dûtâyı isterüm
Dòstlar Mecnun gibi bend—i belâyı isterüm

Yüzimi döndürmezem ben kıble—i maksûddan
Rû—siyeh zâhid gibi sanman riyâyı isterüm

Aşk meydânında dikdüm sînemi kıldum nişân
Gamze okın atmağa ol kaşı yâyı isterüm

Rûyım oldur cân virem bu yolda ey ârâm—ı cân
Âlem—i fânîde sanma gayri râ'yı isterüm

Gül yüzünsüz bu Muhibbî istemez bâğ–ı behişt
Nâle kılur bülbülüm zâr ü nevâyı isterüm
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

456) Ruhlarunı dostum gül gibi handân isterüm
Ânıniçün gözlerüm yaşunı bârân isterüm

Gamzen oklarına her dem sînemi tirkeş kılub
Kaşların yâsına cânâ cânı kurbân isterüm

Hâkipâyın vâr iken bu çeşm–i hûn–âlûdeme
Sanma İrân'a varub kuhl–ı Sıfâhân isterüm

Şi'r–i çevgân ile çalmağa meânî topunu
Arsa–i asr içre geldim yâni meydân isterüm

Sînede çünki Muhibbî bulunur genc ü visâl
Cân ü dil mülkini şimdengirü vîrân isterüm
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

457) Oldum aşka çü hem–nefes nidelüm
Gitmez olunca bu heves nidelüm

Bulmadı kimse leblerüne anın
Câmdan gayri dest–res nidelüm

Zâhide Kevser ü bana leb–i yâr
Vâr herkesde bir heves nidelüm

Mâni oldı rûhına irmeğe âh
Zülfi imiş ânın ases nidelüm

Hele bûsen biz iltimas idelüm
Olmaz ise de mültemes nidelüm

Çün figâna Muhibbî bağladı dil
Ney gibi inlemeyüb bes nidelüm
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

458) Bir leb–i mül çeşmi âfet cân–fezâmuz var bizüm
Kim bu şeb bir serv ü kamet meh–likamız var bizüm

Çeşm–i hûn–rîzi ider her dem benüm bağrumı hûn
Ol siyeh zülf ile bî–had mâcerâmız var bizüm

Zâhidâ âşıklaruz cennet hevâsı bizde yok
Tâlibüz dîdâra bir özge hevâmız var bizüm

Ârzû ider gönül vaslun aceb dîvânedür
Kim cefâ resmin bilür bir pür-cefâmız var bizüm

Ey Muhibbî câm–ı mey nûş eyle la'li yâdına
Kim hayâl–i dilber ile hoş sefâmız var bizüm
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

459) Dirîgâ olmadı dilber bana râm
Beni kıldı cihân halkına bed–nâm

Yüzin gerçi bu gönlüm rûşen eyler
Velî zülfin ider bu bahtımı şâm

Takaldan boynuma zencîr–i zülfi
Dil–i divâneme hiç yokdur ârâm

Nice bir rûze–i hicrün tutalım
Bilâl ebrûnı göster ola bayram

Ne emr itsem benüm oldur murâdum
Dimişlerdür gerekmez âşıka kâm

Muhibbî âkil isen sana örnek
Bu yetmez mi ne oldu Gûr u Behrâm
* * *

Mefûlü/Mefâîlü/Feûlün

460) Ey âlem–i cân ü cân–ı âlem
Görmedi nazîrin ayn–ı âdem

Gözüm yaşı içre aks–i hâlin
Hindû–beçedür garîk–i zemzem

Olmadı bu âlem içre hergiz
Hiç gamdan özge bana hemdem

Gözüm olub ebr–i nevbahârı
Döker yaşı gül yüzüni görsem

Bu şi'ri gören Muhibbî lâ–büd
Dir mülk–i suhan sana müsellem
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

461) Ruhlarınsuz ey güneş yüzlü bu çeşm–i rûşenüm
Kıldı mânend–i şafak pürhûn kenâr–ı dâmenüm

Ey gözüm merdümleri yaşlar dökersin vaktidür
Tâb–ı dilden sîne tutuşdu nîr–i pîrâhenüm

Görmeyelden gün yüzünü dilberün bir haftadur
Ol meh–i bedrin firâkından hilâl oldu tenüm

Neyleyüm bir çâre bu bî—çâre bulmaz vasluna
Dem—be—dem ana takarrüpde rakîb—i düşmenüm

Hüsrev ü Hâfız ider şi'r—i Muhibbî'yi pesend
Câmi tahsin ide ger görse bu nazm—ı hasenüm

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

462) Gidüb hicrân bihamdillâh cemâl—i dostan gördüm
Olub bülbülleyin sermest bahâr ü gülsitan gördüm

Felek gerçi ki bir kaç gün cüdâ kıldı diyârımdan
Ferâmuş oldı mihnetler çü yâr—i mihribân gördüm

Ben ol mürg—i hoş elhânum kafesden eyleyüb pervâz
Bahâr—ı devlete irdüm eğerçü çok hazân gördüm

Gice sermest—i aşk iken göründü hâb—ı nigûyı
Seher—geh ol perî—rûyı hemîn gördüm hemân gördüm

Muhibbî her yana çeşmüm yine cûlar revân itsün
Salınur bir lebi gonca boyı serv—i revân gördüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

463) Ol güzeller şâhının çün bende—i dergâhıyım
Tan mıdır dirsem cihânın ser—te—ser ben şâhıyım

İdinürler tutîyâ her—dem melâki çeşmüne
Ol melâik kişverinün çünki hâk—i râhıyım

Eşk—i çeşmüm vara vara oldı deryâ—yı Muhit
Gâh gavvâsım o bahr içinde gâhi mâhiyim

Görmedüm bir ana benzer yüzi gün alnı kamer
Anıniçün ol şehün ben bende—i dergâhıyım

Mest–i aşk olub ferâmuş eyledimse âlemi
Ey Muhibbî şükür hakka sırr–ı aşk âgâhıyım

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

464) Fesâhat bahrine gavvâs olub daldum güzâr itdüm
O deryâdan nîce dürler çıkardum âşikâr itdüm

Bu dünya cîfedür gördüm mekes–veş kani' olmadum
Varub sîmurg olub Kaf'a kanâat ihtiyâr itdüm

Felek evcinde uçardı eğerçi ol hümâ pervâz
Ben ana himmetüm bâzun salup anı şikâr itdüm

Muhabbet kasrına bâni olup Mecnûn ile Ferhâd
Tamam idemeyüb anlar gelüb ben üstüvâr itdüm

Muhibbî eyledüm bâğ–ı dilümden bir şecer peydâ
Kelâmım mîvesin andan bitirdüm âbdâr itdüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

465) Allah Allah diyelüm sancak–i şâhı çekelüm
Yürüyüp her yâneden şarka sipâhı çekelüm

İki yirden kuşanalum yine gayret kuşağın
Bulaşıp toz ile toprağa bu râhı çekelüm

Pâyimâl eyliyelüm kişverini surh–ı serin
Gözine sürme diyü dûd–ı siyâhı çekelüm

Bize farz olmuşiken olmaz islâma zahîr
Nice bir oturalım bunca günâhı çekelüm

Umaram rehber ola bize Ebûbekr ü Ömer
Ey Muhibbî yürüyüp şarka sipâhı çekelüm

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

466) Bezm–i gamda âh idüb cânânı gördüm ağladum
Yâr ile evvel geçen devrânı andım ağladum

Gözlerüm yaşı başumdan aşdı oldum gark–ı hûn
Ol dişi dür lebleri mercânı andım ağladum

Günde bir kez görmesem hâlüm n'olur dirken benüm
Bir yıl oldu görmez oldum ânı andım ağladum

Mushaf–ı hüsni hakkı içün Nil'e döndü gözlerüm
Gönlümün Mısr'ındaki sultânı andım ağladum

Görmedüm mihr ü vefâ çekem velî cevr ü cefâ
Hasret ü derd ü gam ü hicrânı andım ağladum

Geçdi ömrüm âh kim bülbül gibi efgân ile
Ol saçı sünbül gül–i hundânı andım ağladum

Mest olub câm–ı muhabbetden Muhibbî dostlar
Ol lebi mül gözleri mestânı andım ağladum
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

467) Sâye salsa ben gedâya ol hümâ–yı devletüm
Kāf'dan Kāf'a cihânı tutmak olur himmetüm

Sen leb–i şîrînden ayrı düşeli kûh–ı gam
Tan mıdır Ferhâd–veş tutsa cihânı şöhretüm

Nakd–i cân virüb metâ'–ı bûse almakdayım
Aşk–ı bâzâra yokdur andan özge san'atum

Ben nice mahbûb ile meyden geçem kim zâhidâ
Âb—ı aşk ile yoğurdular ezelden tıynetüm

Ger şehîd—i aşk olam yolunda ol meh—pârenün
Haşredek ola ziyâret—gâh—ı uşşâk türbetüm

Sen güneş ruhsârı görmekdür cihân içre müdâm
Zerre denlü yokdurur dünyâ—yı dûna rağbetüm

Penbe—i dâğım yeter mülk—i gamın sultânıyım
Vâdi—yi mihnet şebinde ey Muhibbî hil'atüm

Bir zaman idi ki Mecnûn aşk ile meşhûr idi
Geçdi devri dôstlar şimdi benümdür bu bitüm
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

468) Sînem üzre dâğ ile bin dîde peydâ eylesem
Gülşen—i hüsnini doyunca temâşa eylesem

Âteş—i aşka yakıp cân ü dili pervâne—veş
İnlesem bezm—i gam içre gönlümü nây eylesem

Başuma gelse ser—i zülfiyle sevdâlar yine
Âleme mecnûnleyin kendümi rüsvâ eylesem

Ey felek durmaz geçer sakın dokuz kalkanını
Âhum oklarına bu kaddüm büküp yâ eylesem

Gül ruhı şevkine yârin giceler tâ subha—dek
Bülbülüm cânı Muhibbî anda gûyâ eylesem
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

469) Bağ–ı hüsnin dostum el virse seyrân eylesem
Karşuna can bülbülün ser–mest ü hayrân eylesem

Kana döndürsem gözümün yaşını kılsam şefî'
Kamı afv ile kerem ben tutalum kanı eylesem

Kirpiğüm elmas idüb delsem yaşum cevherlerün
Dâne dâne her birin tesbîh–i mercân eylesem

Bir semend–i nâz ile basmaz gelüb ruhsâruma
Ben ne denlü yüzümi hâk ile yeksân eylesem

Gül yüzin vasfın Muhibbî yazmağa gül berkine
Devr–i gülde yaraşur bir tâze divân eylesem
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

470) Cân giriftâr gâm yâr oldı dil efkâr hem
Dil firâkıyla dolu hûn çeşm–i gevher–bâr hem

Sırr–ı aşkı nice pinhân eyleyem şimdengirü
Olmuşum rüsvâ–yı şehr ü kûçe vü bâzâr hem

Âb u âteş cem' mümkün olmaz iken dôstlar
Bu ne hikmet ağlarum sinemde vardır nâr hem

Ey saçı Leylî ser–i kûyında her şeb tâ seher
Kılırum Mecnûnleyin feryâd ü âh ü zâr hem

Her ne yirde bakarisem görürüm şâhum seni
Âh ü şâhım yâzılıdur her der ü divâr hem

Ey Muhibbî ol nihâl serv–i kadd gül–ruhsızın
Hâr görinür göze cümle gül–i gülizâr hem
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

471) Cân ile bir sanemin aşkına çün pâ–bendüm
Bana düş–nâm–ı duâ gelse gamı hursendüm

Âşık olman olanın derd ü belâsı çok olur
Dôstlar hâlüme kim baksa ben ana pendüm

Tekye–i aşk çerâğını uyarsam ne aceb
Çünki Mecnûn'a çıkar silsilemiz ferzendüm

Kapuna geldi gönül sâilini eyleme red
Vir bana hüsn–i zekâtını ki hâcet–mendüm

Âşık–ı pâk nazar olsa Muhibbî ne aceb
Bir hüner bes ki ne sûfi vü ne dânişmendüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

472) Ben helâk oldum gamundan sen esen ol ey sanem
Şâh sağ olsun hezâran bende kim ölse ne gam

Eksük olmaz dem-be–dem derd ü cefâ vü mihnetün
Müstedâm ol dôstum senden gelür her dem kerem

Şâh–ı aşk olsam aceb mi sîne tabl oldu bana
Leşker oldu eşk–i çeşmüm şu'le–i âhum âlem

İstedüm arz eyleyem dildâra yazam hâlümi
Sözlerümden safhaya ad düşdü tutuşdu kalem

Ol elif kadd lâm zülf ü ağzı miminden arak
Ey Muhibbî hicr–ârâ ekşük değül sana elem

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

473) Âlemi geşt eyledüm bir mihribânı bulmadum
Cânımı kıldum fedâ ârâm—ı cânı bulmadum

Geçdi ömrüm âh ile bir gam—gusârı görmedüm
Hicr ile yandım kül oldum gülsitânı bulmadum

Hüsn içinde sana benzer şâh—ı zâlim görmedüm
Aşk içinde bana benzer nâ—tüvânı bulmadum

Dâyimâ olsun aman içinde ol cok sevdiğim
Gerçi kim aşkında ben her gîz amanı bulmadum

Hâkipâyüne Muhibbî genc—i tab'ın kıl nisâr
Ana benzer âlem içre hurde—zâtı bulmadum
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

474) Gönlüm ister sünbülün gibi perîşân hâl olam
Başıma sevdâ gelüb şûrîde vü pâmâl olam

Leylî zülfin bend idüb boynuma ben Mecnûn vâr
Kûy—ı dilberde yürir divâne bir abdâl olam

Serv—i kaddler pâyine yaşım revân itsem ne tan
Yüzimi su gibi sürüp yirlere pâmâl olam

Düşeli kûh—ı belâyâ tan mı dirlerse peleng
Dâğlar ile başdan ayağa yanup çün hâl olam

Sâf kalp olmak dilersen nâr—ı aşka yan gönül
Gıll u gışdan kurtulup gam pûtesinde kâl olam

Ey Muhibbî şem'—i hüsn—i yâre virüb cân ü dil
Yanuben pervâne—veş bî—per ü hem bî—bâl olam
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

475) Güle başladı hattun ana ne çâre güzelüm
Giceyi güne katup sanki irişür ecelüm

Ne kadar cehd iderüm Ka'be–i kûyına irem
Sa'yile olmazimiş vasla müyesser nidelüm

Heves–i fikr–i rûh u la'lün ucundan sânemâ
Kıssa–i Vâmık u Ferhâd'a dönüpdür meselüm

Nitekim olmadı hemtâ sana hüsn içre bu kim
Yokdurur derd ü belâ içre benüm de bedelüm

Mümkin olmaz ki şehâ koyam elümden eteğün
Ger elim kat' ideler kalup eteğinde elüm

Mâh u sâl ile irem zülfine ânın dir idüm
Fâyide itmedi vâh ki bana bu tûl elemüm

Şi'rimün sûzı ile yansa aceb mi dil ü cân
Yana odlara Muhibbî kim okursa gazelüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

476) Derd–i dil bî–haddür ammâ âh ile zâr eylemem
Aşkı ketm iderem nâ ehle izhar eylemem

Ölür isem de tabîbâ nabzımı göstermezem
Bilmesün aşkım diyü ânı haberdâr eylemem

Bilmedüm kand–i mükerrer mi ya hod kand–i nebât
Sanma la'lün zikrini ey dost tekrâr eylemem

Her ne yâneden gelürse gam açık virâne dil
Ana tâzim eyleyüb kapuyı divâr eylemem

Ey Muhibbî çün ezel bezminde içdim câm–ı aşk
Tâ kıyâmet mest olub kendümi hoş–yâr eylemem
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

477) Hâkipâyün olalı başımda tâc–ı devletüm
Zerre denlü kimseye âlemde yokdur minnetüm

Ey tabîbâ hasteyüm kanûn ile kılma ilâç
Şerbet–i la'lünden özge def' kılmaz illetüm

Ey sabâ merdümlik it dildâre arz it hâlümi
Çün bilürsin ben de yok her giz beyâna kudretüm

Nuhs–ı tâli'dür kılan her dem beni andan cüdâ
Görmezem gün yüzini her dem gidüpdür devletüm

Sanma cevründen Muhibbî bendeni yüz döndüre
Çekerem cevr ü cefânı tâk olunca tâkatüm
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

478) Görmezem cânâ yüzin budur benüm mahzunluğum
Zülfinin şeydâsıyım olmaz aceb Mecnûnluğum

Eşk–i çeşmüm kalmadı karz itdüm ez hûn–ı ciğer
Ayb kılman dostlar bu nev'ile medyûnluğum

Zülfi âfet fitne–i âhir zamandır gözleri
İhtiyâr ile değüldür zülfine meftunluğum

Ben derûn–ı halvetinde sohbet–i has itmişim
Dostlar bakman benüm bu şimdilik bîrânlığum

Nakd–i câna vasl umarken oldu hicrân hâsılum
Aşk bâzârına düşdim birdir mağbunluğum

Pâ–bürehnedür Muhibbî düşeli derd ü gama
Zülfinin şeydâsıyım ayb eyleme mecnûnluğum
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

479) Celîs–i halvetüm varam habîbüm mâh–ı tâbânum
Enîsüm mahremüm varam güzeller şâhı sultanum

Hayâtım hâsılım ömrüm şarâb–ı kevserüm adnüm
Bahârum behcetüm rûzum nigârum vird–i handânum

Neşâtum işretüm bezmüm çerâğum nîrüm şem'un
Turunc–ı nâr ü nârencüm benüm şem'–i şebistânum

Nebâtum sükkerüm gencüm cihân içinde bî–rencüm
Azîzüm Yûsuf'um varam gönül Mısr'ındaki hânum

Sitanbul'um Karâmânum diyâr–ı milket–i Rûmum
Bedehşân'um vü Kıpçak'um ü Bağdad'um Horasan'um

Saçı vârım kaşı yayım gözü pür fitne–bîmârum
Ölürsem boynuna kanum meded hey nâ–müselmânum

Kapunda çünki meddâhum seni medh iderem dâyim
Yürek pür gam gözüm pür nem Muhibbî'yüm hoş–hâlüm
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

480) Muhabbet bâdesin içdüm yine sermest ü hoş–hâlüm
Dutuştum âteş–i aşka eridüm zer gibi kâlüm

Uyardum tekye–i aşkın söyünmüşken çerâğını
Gice gündüz ciğer yağın yakar anda bir abdâlum

Yine bezm–i gama kıldum gözümün kâsesin sâğar
Dilâ gel sohbet–i has it ki zirâ nây–veş nâlüm

Meğer cevr ü cefâ destin dirâz itdi yine zülfin
Ayakdan düşdüm anınçün reh–i kûyunda pâmâlum

Muhibbî pâyüne düşmek diler kaddün dütâ kıldı
Görenler yâr ayağuna sanurlar beni halhâlüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

481) Dehr elünden nice bir zehr ile gam nûş idelüm
Der–i meyhânede akl ü dili sarhoş idelüm

Mey içüb şâd idelüm rûh–ı revânum Cem'ün
Geşt–i gülşen kılalum bülbül ünin gûş idelüm

Hasretiyle çekelüm sînemize yir yir elif
Serv–i kadler yirüne ânı derâgûş idelüm

Küfr–i zülfiyle eğer kasd ide imâna hattı
Tîğler alub ele azm–i Ferenduş idelüm

Ey Muhibbî yine eşk oldu çü deryâya şebîh
Bâd–ı âhıyla taşub kaynayalım cûş idelüm

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

482) Ser–i zülfini Leylâ kılan kim
Beni Mecnunleyin şeydâ kılan kim

Lebün gonca olalı gül yanağın
Mukavves kaşlarını yâ kılan kim

Siper kıldı müjen tîrüne sînem
Ana dil bülbülün gûyâ kılan kim

Yakarken âteş—i aşkum cihânı
Aceb budur yaşum deryâ kılan kim

Demâdem gönderüb gam leşkerini
Gelüb dil kişverin yağma kılan kim

Yaradılmamış idi dahi âdem
Gönülde aşkını peydâ kılan kim

Muhibbı terk iderse n'ola ârı
Anı bu vechile rüsvâ kılan kim

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

483) Şem'—i hüsne yanmağa pervâneyüm
Yanmayup aşk âteşine yânayum

Boynuma tak zülfinin zencirini
Baş açık yalın ayak divâneyüm

Vaktidür Hızr ol bu ben dil hasteye
Âb—ı hayvândır lebün sun kanayum

Nitekim hüsn ile sen yektâ isen
Aşkın içre ben dahı pervâneyüm

Zahidâ ister cennet ü hurâ müdâm
Ben Muhibbi tâlib—i cânâneyim

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

484) Gönlümü elden yitirdüm âh bir divâneyim
Çek anı zencir—i zülfe ola kim uslanayım

Şem'i gördüm dün gice durmaz yakar pervânesin
Yanayım ey şem'—i ruşen ben de bir pervâneyim

Genc–i vaslun ister isen ânı dilde iste kim
Nice yıllardır harâb olmuş yatur virâneyim

İşidelden can virenler irişür matlûbuna
Cân ü baş terkini urdum tâlib–i cânâneyim

Ey Muhibbı bezm–i gamda olalı bağrım kebâb
Hûn–ı dilden döndü yaşım bir dolu peymâneyim
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

485) Her kaçan câm–ı lebünden bir kadeh nûş eyleyem
Tâ kıyâmet kaynayıp deryâleyin cûş eyleyem

Gülşen–i hüsnünde cânâ giceler tâ subha–dek
Sanma kim can bülbülün medhinde hâmuş eyleyem

Şâkirüm ben gamzelerden gerçi bağrım pâredür
Hâşâ Allah hakkını ânın ferâmuş eyleyem

Lebleründen ölmeden bir bûse vir didüm didi
Gam yime âhir nefesde gönlünü hoş eyleyem

Ey Muhibbî her sözin bir gevher–i yekdânedür
Ehl–i nazmun tâkıben gûşuna menkûş eyleyem
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

486) Zâhire baksan eğerçi berr ü bahrin şâhıyum
Bir ulu dergâhın ammâ ben gubâr–ı râhıyum

Dest–i aşka şîr olub kûh–ı belâ içre peleng
Hiyle–ger sanman ki dehrün zâhid–i rubâhıyum

Sîne eflâkında eşküm olalı encüm misâl
Penbe–i dâğım görenler dirse tan mı mâhıyum

Ger muhabbet sırrını sorsam bana şerh eyleyem
Hamdülillâh kim tarîk–i aşkının âgâhıyum

Ey Muhibbî âhın ile yile virdün âlemi
Bilmedin mi harman–ı gam içre mihnet–gâhıyum
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

487) Devlet–i aşkında cânâ dem–be–dem artar gamım
Yokdurur derd ü belâdan gayri artık hemdemim

Gözlerüm yaşından özge bana acır kimse yok
Müstedâm olsun göreyim arta dursun bu tenim

Açma subhun ey sabâ lutf eyle gel dervâzesin
Vardurur zülfi hayâliyle bu şeb hoş âlemim

Derdümi arz eyledüm Lokman'a derdüm bilmedi
Bilirüm derdüme ancak la'l–i dilber dırâmım

Pâdişâh–ı aşk dinse bu Muhibbî'ye ne tan
Çün vezir olmuşdurur iki taraf derd ü gamım
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

488) Tende canım yoğiken ben tâbib–i cânân idim
Aşk sahrâsına düşmüş zâr ü ser gerdân idim

Ârız–ı dildârda yazılmadan hatt–ı gubâr
Ben yiyip esrâr–ı aşkı vâle vü hayrân idim

İtmemişdi Ka'be'nün bünyâdını dahi Halîl
Ka'be–i hüsnine karşı ben senin kurbân idim

Virmeden bir kimse dahı zülf–i Leylâ'dan haber
Gelmeden Mecnun cihâna ben gama sultân idim

Ey Muhibbî hatt–ı gam yazılmadan can levhine
Ben belâ perver gehi nâlân ü geh giryân idim

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

489) Leylî zülfin mührüni dilde kaçan peydâ kılam
Ser–bürehne kendümi Mecnûnleyin rüsvâ kılam

Görmek istersen muhabbet görinür mihnet sana
Yazsam mihnet muhabbet farkı yok imlâ kalem

Atmağa âh oklarını her seher eflâke çün
Mihnet ile bükülen bu kaddümi ben yâ kılam

Gözlerüm yaşına nisbet katredür deryâ benüm
Korkaram cûş u hurûş ile ânı deryâ kılam

Bu Muhibbî göresiz hûn içer yârân ile
Yaraşır ol meclise bu gönlümü ben yâ kılam

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

490) Çün hırâmân kadd ile ol serv ü bâlâyı görem
Nice serlerle müzeyyen olmuş ol câyı görem

Saf saf olmuş âşıkın keşf eyle gel yüzden nikâbın
Ben kimüm ki isteyen yüzini tenhâyi görem

Gitdi didi sabr kıl gelem yine ferdâya dek
Bilmezem ki irişeyün ben o ferdâyı görem

Ruhların şevkine yanmak isterem pervâne–veş
Kandesin ey şem'–i rûşen kande ârâyı görem

Ey Muhibbî hiç dil–i şeydâna benzer görmeyem
Âlemi geşt eyleyüben nice şeydâyı görem
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

491) Hâk–i pâye devlet el virse eğer sürsem yüzüm
Sen şefaat kânısın ancak budur virdüm sözüm

Eyülerden eylük öğren sen de gayre eylük it
Bu meseldür kararur üzüme göre çün üzüm

Eyler idüm cânımı ol dem nisâr ayağuna
Bana göstersen cemâlün nûrunu görse gözüm

Gerçi kim kahrun kavìdür rahmetin gâlib ana
Bir bölük üftâdeyüz budur ümidimüz yüzüm

Çün muhibb aldı Muhibbî âline evlâdına
Şâdımânum doğdu çün bürc–i şerefden yıldızum
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

492) Dimem cevr ü cefâ itme sitem hem
Gel insâfa katı lütf ü kerem hem

Vefânı istemez bir zerre gönlüm
Hoşum derdünle yeter bana gam hem

Çekelden şâh–ı gam eşküm sipâhın
Getürür dûd–ı âhumdan alem hem

Nice tahrir idem ben sûz–ı aşkı
Yanar destimde kâğıdla kalem hem

Muhibbı sana yetmez mi bu örnek
Ciğer–hûn gitdi Âferîdûn ü Cem hem
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

493) Serv ü kadd dildârı gördüm bâğ içinde ağladum
Gözlerüm yaşını dökdüm ayağına çağladum

Yoğiken dahî gülistân u çemen bâğ ü bahâr
Sen boyu serv ayağına yüz sürüp dil bağladum

Hâlüni gül ruhlarında câ–be–câ câna görüp
Dağlar ile sînemi ben lâle gibi dağladum

Doğmadan sîmurg ile evc–i sema üzre hümâ
Bâz–ı himmetle muhabbet mürgini ben avladum

Ey Muhibbî itmedüm bir kimseye ifşâ–yı râz
Sırr–ı aşkı sînem içre cândan özge sakladum
* * *

Mefâilün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

494) Alub bu sîneden tîr–i nigârı cânâ tapşırdum
Emânet idi cân anda yine cânâne tapşırdum

Firâk–ı yâr ile yanıp yakılıp nâleler kıldum
Birin ummâna gönderdüm birin keyvâna tapşırdum

Muhebbet câmını içdim elünden sâkî–yi aşkın
Belâ vü mihnet ü derdi ânınçün câna tapşırdum

Ezelden âşıkım zâhid bana dîdârdan maksûd
Ben ana olmuşum kani' seni rıdvâna tapşırdum

Meânı kânına irdüm çıkardum nice gevherler
Kimisin eyledüm mahzün kimin ummâna tapşırdum

Bihamdillâh ki can virdüm visâl oldu bana hâsıl
Libâs–ı âriyetdür ten ânı devrâna tapşırdum

Muhibbî yanmağa geldün cemâli şem'ine karşu
Değilsin ana pervâne velî ben yâna tapşırdum

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

495) Mahrûlar fikr idüpler gönlümü mâyil kılam
Nakd–i can harc eyleyüp bu yolda âm hâsıl kılam

Vasl–ı cânân çün bulınmaz itmeyince terk–i cân
Ben neden cân virmeyüb âsân işim müşkil kılam

Çün bulınmaz gam şebinde sâkiyâ subh–ı visâl
Bâde sun nüş eyleyüb kendümi lâ–ya'kul kılam

Hasretiyle Mısr–ı hüsnin yâdına ey seng–dil
Göz yaşıyla Nil–veş sahrâyı âb ü gül kılam

Uyma dünya çün denidür gel Muhibbi fârig ol
Hayf değül mi ömrü sarf dehr–i bi–hâsıl kılam

* * *

Mefâilün/Mefâilün/Feulün

496) Olup gavvâs–ı bahr–i aşka daldım
İrem ka'rına dirdüm yolda kaldım

Binâ–yı aşka Ferhâd ile Kays'ı
Birin senge birini suya saldım

Satarlar derd ile dermânı gördüm
Kodum dermânı ol dem derdi aldım

Melâmet ehli neyler âr ü nâmus
Çü ârın şîşesini senge çaldım

Muhibbî hasteye ey dil tabîbi
Meded eyle ki gâyetde bunaldım
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

497) Dil serîrin yine feth itdi gelüb mihmân–ı gam
Mihnet ü derdi vekîl itdi kılub divân–ı gam

Âlemi ide ihâta gözlerüm yaşı gibi
Bâd–ı âhumdan temevvüc eylese ummân–ı gam

Mezrâ'–ı dilde dirîga mihnet oldu hâsılım
Bundan özge virmedi hâsıl bana bârân–ı gam

Gözlerüm yaşı şarâb u mâ–hâsıl bağrım kebâb
Eyledüm dil tekyesine geldi çün mihmân–ı gam

Ey Muhibbî gözlerün yaşı müsâbih kevkebe
Olsa tan mı oldı ol çarhın meh–i tâbân–ı gam
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

Kim tutar emrini lütfin gösterüb sensin hakîm
Tutmayan fermânını ol da görür kahr–ı azîm

Oluben cürme makar senden umarız rahmeti
Yüzi suyuna ki var nâm–ı şerîfinde dü mim

İtmese didârın ümmidin eğer âşıkların
Gözüne cennet cehennem görüne kevser hamîm

Bu ne hikmetdür ki deryâda sadef halk eyledün
Bu ne hikmet mâdân itdün bî–behâ dürr–i yetîm

Ey Muhibbî şükr kıl bir pâdişâhın kulusun
Hem semî'ü hem basîr ü hem alîm ü hem kerîm
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

499) Gönlüm ister zülfi dilber—veş perîşân hâl olam
Yollar üzre hâkipâ olub düşüp pâmâl olam

Bağlayıp dil zülfine geh hattına hayrân olup
Gâh divâne vü geh şûrîde bir abdâl olam

Sînemi ser tâ kadem kesb ânınçün na'ller
Derd—i aşkınla seni başdan ayağa hâl olam

Âteş—i aşkı ezelden eyledüm ben ihtiyâr
Gıll u gışdan sâf olub gam pûsında kàl olam

Derdün ile bu Muhibbî halka kıldı kametin
Bu ümîde kim varup ayağına halhâl olam
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

500) La'lüne el sunmağa zülf— i dütâdan korkaram
Genc—i hüsnin mâliki ol ejdehâdan korkaram

Sırr—ı aşkı saklamak kasd eyledüm cânım gibi
Âşikâr ide diyüben âh ü vâdan korkaram

Âh kılsam bahr—i eşküm mevc urur deryâleyin
Âlemi gark ide diyü ol hevâdan korkaram

Göreli zencîr—i zülfin bir aceb divâneyim
Dôstlar sanman ki ben dâm—ı belâdan korkaram

Zâhidâ eyler Muhibbî hizmetün meyhânenin
Nezdine varmaz anınçün kim riyâdan korkaram
* * *

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

501) Şevk–i rûyunla senün divâneyüm
Âşinâdan hîşden bigâneyüm

Tâ ki gördüm ben cemâlin şem'ini
Cân ü dilden yanmağa pervâneyüm

İçeliden la'l–i nâbın cür'asın
Ol sebepden tabîb–i meyhâneyüm

Görmez oldum gün yüzin ne alnunı
Gice gündüz sâkin–i kâşâneyüm

Bu Muhibbî yana gelmişdir ezel
Yanayım hey mihribânım yanayum

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

502) Gül–ruhun şevkine ister ki gönül zârın olam
Tâ olunca râh–ı aşk içre hevâdârın olam

Yanılıp sırr–ı gam–ı aşkı gönül fâş itdi
Müstahak oldı ser–i zülfine ber–dârun olam

İsteyüb cenneti zâhid gibi hurâ dilemem
Bana bu bes ki senün âşık–ı dîdârun olam

Seni çok sevdiceğim olur imiş ulu günâh
Sürme öldür suçumı çünkü günahkârın olam

Bilmeyesin ne aceb iş bu Muhibbî kulunı
Nice yıllar ser–i zülfünde giriftârın olam

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü /Mefâîlü/Fâilün

503) Cânân cemâli vasfına çün bir gazel didüm
Şîrîn lebüni sor ne gayet güzel didüm

Dânışmadan bana dolaşdın çü zülfine
Ey dil belâ vü mihneti sana muhal didüm

Gördüm bilüri hattını kaddünde nâgehân
Vâ hasretâ ki geldi irişdi ecel didüm

İnkâr iderse gün yüzine tan mı müddeî
Vardır gözinde çünki ezelden seyl didüm

Girmez Muhibbî sa'yile vasl–ı nigâr ele
Bes anınçün ben ana tûl–ı emel didüm

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

504) Suçum budur ki ey dilber yüzini gördüm âh itdüm
Mukırrüm ben günâhıma bilirüm çok günah itdüm

Semendin bu yüzin üzre gelüb bir gün basa diyü
Anınçün yolların üzre bu yüzi hâk–i râh itdüm

Gezerken mescid–i hüsnin kaşın mihrâbına irdüm
Kıyâma kalmadı kudret hemân–dem secde gâh itdüm

Gam–ı aşkında göz yaşı giyürdi çün bana hil'at
Münâsib bende âhumdan başıma bir külâh itdüm

Dayanırsa n'ola zâhid bu gün ger zühd ü takvâya
Muhibbî bana yok mesned tevekkül ber İlah itdüm

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

505) Muhabbet câmın içelden dilâ ben derd–i ser çekdüm
Yanaldan âteş–i aşka neler çekdüm neler çekdüm

Cülûs itmeğe şâh–ı gam gönül tahtına geldikçe
Ayağuna nisâr içün gözümden sîm ü zer çekdüm

Semend–i nâz ile dilber el ursa zülf–i çevgâna
Girüb meydân–ı aşk içre ana bir top–ı ser çekdüm

Koluna dağlar yakdım anı zeyn eyledüm yir yir
Kuşan belüne ey meh–ru sana bir zer-kemer çekdüm

Muhibbî gülşene varma temâşâ eyle bu sînem
Kızıl güller kılub dağım elifden servler çekdüm

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

506) İdelüm vaslunı heves nidelüm
Cân virelüm bu yolda bes nidelüm

Var mıdır hiç visâl âlemde
Bulmadık ana dest–res nidelüm

Mürdeye can virdi her nefes
Bize irmedi ol nefes nidelüm

Çekendir bir bölük fütâdeleri
Sürer üstümüze feres nidelüm

Gam gelürse Muhibbî gam yime kim
Gamsız olmaz cihânda kes nidelüm

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

507) Nigârâ mest–i çeşmünden harâbum
Beni sanma ki ben mest–i şarâbum

Yanalıdan berü aşk âteşine
Döner sîh üzre inler bir kebâbum

Gehi nâlân olup san çarh–ı gerdân
Gehi serkeşte hem–çün âsiyâbum

Ola kim basasın diyü yüzüme
Reh–i kûyuna düşmüş bir türâbum

Düşeliden berü deryâ–yı aşka
Başum dolu hevâ san bir habâbum

Gözüm yaşına gark iken Muhibbî
Acebdür teşne dil cûyâ–yı âbum
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

508) Yüzini görmege ger hâzır olsam
Olunca gitmez idüm nâzır olsam

İderdüm bir mekes kendümi dâyim
Lebüni öper idüm sâhir olsam

Şikâyet itmez idüm gam yükinden
Eğer çekmeğe ânı kâdir olsam

Alurdum nakd–i cânâ gam metâın
Muhabbet kişverüne tâcir olsam

Muhibbî bir nazar görüb nigârı
Yitürmesem özümü sâbir olsam

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Mef'ûlü/Fâilâtün

509) Cânâ derûni hâlüm bir bir hikâyet itsem
Hicrân şebinde derdüm sana şikâyet itsem

Leylî saçın nigâra boynuma olsa zencîr
Mecnûn gibi cihâne kendüm melâmet itsem

Çeksem sipâh—ı eşki tutsam cihânı düpdüz
Diksem livâ—yı âhı yâni alâmet itsem

Açılsa bağ—ı maksûd görsem cemâl—i yâri
Olsa hemîşe hurrem cây—ı ikâmet itsem

Gönlüm gibi harâba eyvân—ı aşkı gördüm
Mi'mâr olub Muhibbî ânı imâret itsem

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

510) Gülşen—i hüsn içre sen serv ü hırâmansın beğüm
Ağlayub âh eylesem gül gibi handânsın beğüm

Çün tabîb—i dilsin umsam n'ola senden bir cevâb
Haste gönlüme şifâ derdüme dermânsın beğüm

Pâyimâl itsen beni zülfin gibi olmaz aceb
Görürüm her dem seni zülf—i perişânsın beğüm

Kullarındur hûblar kapunda durur bende—vâr
Bu cihâna hüsn ile sen şâh—ı hûbânsın beğüm

Bu Muhibbî şeb—i hicr içre zulmetde koma
Rûşen it göster yüzin çün mâh—ı tâbânsın beğüm

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feulün

511) *Cihânı yoğiken mevcud iden kim*
Hatâ kullarına hod iden kim

Virür bu âlemi âhir harâba
Serâser bu cihânı düd iden kim

Olup bu cin insân pâdişâhı
Kamûsına özin ma'bud iden kim

Kime lâyık görüb bağ–ı behişti
Kiminün küllî yirün od iden kim

Kimini hâs ider virür takarrüp
Kimin sever beni merdud iden kim

Cinânı ârife zühhâde dîdâr
Muhibbı bildi bunda süd iden kim

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

512) Leblerün yâd eyleyüb her yerde kim menzîl kılam
Hâke saçub göz yaşın dürr ü güher hâsıl kılam

Ger gamıyla can virem ey ömr–i küll terk it beni
Niceye dek iş–bu âsân işüni müşkil kılam

Nakd–i dil virüb metâ'–ı büseye oldum harîd
Üstine can virmek ile ola kim kayil kılam

Sabr ü akl ü huş bir yerden ferâmuş eyleyüb
Aşk câmın nüş idüb kendümi lâ–ya'kul kılam

Gönderirse gamzesi tîrün Muhibbî sîneme
Geçirüb sadre ânın yirüni cân ü dil kılam

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

513) Âteş ile dil yanar sînemde vardur nâr hem
İnlerim tâ subh olunca olmuşum bî–mâr hem

Sen güzeller şâhının pâyüne îsâr itmeğe
Dökerim bu gözlerümden dirhem ü dînâr hem

Gülşen–i hüsnine karşu giceler tâ subha dek
Nâle kılur mürg–i cânım bülbül–i gülzâr hem

Seng–i hâre nerm olur ger derd ile âh eylesem
Kalbüne ey seng–dil itmedi her giz hâr hem

Kûyuna vardı Muhibbî ana yüz göstermedin
Veh ki mîdârı dirîg ez bî–dilân dîdâr hem

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

514) Boynuma zencîr olaldan zülf–i leylâlar benüm
Yirüm olsa tan mı Mecnûn gibi sahrâlar benüm

Âh kim yeter cefâdan key ölmeli hasteyim
Kaddümi yâ eyleyelden ol kaşı yâlar benüm

İnlerüm bülbül gibi her dem nevâ vü râstî
Gözime düş olalı gül yüzlü ra'nâlar benüm

Ra'y idersin zâhidâ mahbûb– u meyden geç diyü
Doğrusu hoş gelmemişdür bana buralar benüm

Gözlerüm yaşı serâser âlemi gark eyledi
Katredür yaşıma nisbet şimdi deryâlar benüm

Jeng olursa gam değül gamdan gönül âyînesi
Çün virür kalbe safâ câm–ı musaffâlar benüm

Meclis–i gamda Muhibbî nâle kılsam inlesem
Hemdemimdür nây ü çeng ü işret–efzâlar benüm
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

515) Didüm aşkına düşdim pür niyâzum
Didi başdan başa ben dâhî nâzum

Didüm gönlümü gel yıkma habîbüm
Didi sandın beni ben dil–nüvâzum

Didüm dil mürgini benden ayırdın
Didi bilmez misin kim şahbâzum

Didüm bâlâ mıdur kaddün ya tûbâ
Didi andan yüce ben ser–firâzum

Didüm Mahmûd'un olmuşdur Muhibbî
Didi hüsn ile ben dahî Ayaz'um
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

515 b)Gözlerimden aka dursun durmasun yaşum benüm
Ya ne içün saklarım şimdengirü başum benüm

İçdiğüm hûn–ı ciğerdür yidiğüm derd ü elem
Dürlü dürlü matbah–ı gamda pişer aşım benüm

Çekdiğim bâr–ı gamı çarhın katarı çekmiye
Gelmedi bu vâdi–yi mihnetde pâdşâhum benüm

Ey Muhibbî tâ ölünce iş–bu derde çâre yok
Bahr olsa yiridür şimdengirü yaşum benüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

516) Gülşen–i kûyından ayru bülbül–i zâr olmuşum
İnlerüm tâ subha–dek derd ile bî–mâr olmuşum

Görelü cânâ cemâlün şem'ini pervâne–veş
Bâl–ü perden geçmişim küllî yanub nâr olmuşum

Leylî zülfini takaldan boynuma mecnûn–vâr
Şîşe–i nâmusı çaldım yere bî–âr olmuşum

Göreli bâzâr–ı aşk içre metâ'–ı vaslunı
Cân ü dil nakdin virüb ana hirîdâr olmuşum

İçeli rûz–ı ezel câm–ı muhabbet cür'asın
Mest–i aşkım tâ ebed sanman ki huşyâr olmuşum

Çâre eyle çâre isterse Muhibbî çâresiz
Dil tabibisin meded derd ile nâ–çâr olmuşum
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

517) Gam hazânın zâhir itdi çehre–i zerdüm benüm
Hattun izhâr ideli ol ruhları verdüm benüm

Bu dil–i divânem ile iderem dâyim kelâm
Bulmadum aradım yok böyle hem derdüm benüm

Toprag oldum râh–ı kûyından sakın ey seyl–i aşk
İledüb bir yana mahrûm eyleme gerdüm benüm

Rızk çün maksûm ola elbette sana erişür
Pes dimek lâzım mıdır yok sîm ile zerdüm benüm

Ey Muhibbî oynar oynunu bu nerrâd–ı çarh
Yok yire çekme elem gelmez dime nerdüm benüm
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

518) Bir dem ayrılmaz yanımdan nem beğendi nem benüm
Tâ doğaldan gitmedi bir dem yanumdan gam benüm

Âlem–i Firdevs'e de girsem gönül eğlencesi
Bulmaz ey serv ü hırâmum sensin eğlencem benüm

Bir boyu servisinin hasretinden âh kim
Gözlerüm yaşı yenilmez oldum çeşmüm ne benüm

Zerre gibi gün yüzünin olalı âvâresi
Gözüme görünmez oldu bu iki âlem benüm

Bu Muhibbî dâğile kûh–ı belâ kaplanıdur
Duymasa ger hamleme olmaz aceb zağam benüm

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

519) Ele mızrâb–ı gam alub gönül tanbûrunu çaldım
Muhabbet bezm–gâhına vârub âvâzeler saldım

Salub dil–şâhının yine bu gün aşkın hümâsına
Değül iken kimsenün saydı aceb a'lâ şikâr aldım

Yine ummân–ı eşkümden çıkardum nice gevherler
Olaldan aşk ile gavvâs belâ deryâsına daldım

Be–küllî tâkat u sabrum gidibdür akl ü dil benden
Dirigâ n'olıser hâlüm garîbüm yalınız kaldım

Melâmet ihtiyâr itdüm selâmet istemez gönlüm
Uşadub şişe–i nâmı Muhibbî taşlara çaldım

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

520) Sûz—ı aşkı gûş idüb deryâleyin cuş eyledüm
Bunun ile bu fenâ dârında dil hoş eyledüm

Her ki âşıktır didiler ana terk—i ser gerek
Can kulağına takub bu sözü menkûş eyledüm

Bezm—i gamda giceler efgân idüb neyler gibi
Sâgar—ı çeşmümle derdüm hûn—ı dil nûş eyledüm

Hasretiyle gam şebinde sineme çektim elif
Serv ü kadler yirine ânı dergâgûş eyledüm

Didüm anmazsın neden cânâ Muhibbi bendeni
Didi bilmezsin bil ânı ben ferâmuş eyledüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

521) Âteş—i aşk ile cânâ dem mi vardır yanmayam
Dûd—u âhumdan felek gibi göğe boyanmayam

Giceler bülbül gibi gülzâr—ı hüsnin yâdına
Subh olunca âh ü efgân itmeden usanmayam

Dün gice düşümde gördüm yâr ile haşr olmuşum
Tâ kıyâmet râzıyım ol uykudan uyanmayam

Bûsesin meclis almış yine sâgar dilberün
İçmeyince sâgarın kânını her gizi kanmayam

Âteş—i şevki yakarsa bu Muhibbi ne tan
Dem mi vârdır âteş—i aşk ile ânın yanmayam

* * *

Mefûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

522) Ne semt–i yâr ü dildâr ü dil–perver isterüm
Bir pâdişâha bende olam ekser isterüm

Şem'–i cemâl–i yâri görüb giceler müdâm
Pervâne gibi yakmağa bâl ü per isterüm

Mecnùn gibi bu deşt–i gamı eyleyüb tavâf
Ferhâd–vâr kùh–ı belâda yer isterüm

Çeşmi elüne katlüm içün tìğ–i tîz alub
Ben de bu yolda virmeğe çokdan ser isterüm

Dünyà Muhibbî istedi ben itmedüm kâbùl
Arz–ı cemâl eyledi didi er isterüm

* * *

Mef'ùlü/Fâilâtü/Mefûlü/Fâilün

523) Şìrìn lebüne dil vireli derd–nâkim
Ferhâd–veş bu kùh–ı belânın belâ kim

Mecnùn evirdi gerçi ki aşkın çerâğını
Gam tekyesinde ânınla iştirâkim

Kaplana dönse dağla cism aceb değül
Àbdâl–ı aşk olalıdan sìne çâkım

Bir cür'a ile eyledi gamdan beni halâs
Ànınçün ki muğbeçenin bende–hâkim

Derdi devâ vü mihneti râhat Muhibbî'ye
Andan berü ki ol sanemin derd–nâkim

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

524) Yüzüm ger gönderem dönsün cefâdan bir yana kalbüm
Yolunda doğruyum vallâh benüm âka'bim â kalbüm

Yüzin beytü'l–harâmında imâm olmuş meğer çeşmün
Ki müjgânlar durup saf saf iderler iktidâ kalbüm

Didüm yolumda ger ölsen dirildem la'l–i nâbımla
Ölürüm günde yüz bin kez kanı ahd ü vefâ kalbüm

Görme zülfini cânâ ko kaddin üzre salınsın
Giydirmek Ka'be örtüsün olur mu hiç revâ kalbüm

İderdüm Merve hakkıçün Safa ile özüm kurban
Tavâf–ı Ka'be–i kûyun nasıb itse Hüdâ kalbüm

Ölürsem derd ile gamdan yüzüm döndürmeyem senden
Cemâlün mushafı hakkı işiğindir bana kalbüm

Muhibbî derd–i hicr ile düşelden berr–i hicrâna
Gamından özge hiç yoktur anınla âşinâ kalbüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

525) Kûh–ı gamda ben ezel çün aşkı bünyâd eyledüm
Anda tutdum ücrete Ferhâd'ı ırgad eyledüm

Gitdi aklum yirüne geldi anın divânelik
Ol perîyi bilmezem n'oldum yine yâd eyledüm

Gülşen–i hüsnünde her şeb bülbül–i gûyâ gibi
Tâ seher zârilig itdüm âh ü feryâd eyledüm

Leylî zülfinin sevâdını görüp Mecnûnleyin
Suya saldım nâm ü nengi ârı berbâd eyledüm

Görmedimse mihrüni gördüm besi cevr ü sitem
Ol sebepden ey cefâ-cû gönlümü şâd eyledüm

Ol cefâkârun yolunda terk–i cân itdüm yine
Gussa vü derd ü belâdan cânı âzâd eyledüm

Görinür şimden girü gülşen gözüme hâr ü hâs
Sunsalar âb—ı hayât ile gerekmez câm—ı Cem

Ey Muhibbı şükr kıl artur Hüdâyâ hamdini
Çâre ne çünki gelür başına yazdıysa kalem

Şi'rümi görüp müşevveş itmesünler beni ayb
Çünkü değül hâtır küşâde dopdoludur derd ü elem

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

528) Güzeller içre ey servüm seni çün ihtiyâr itdüm
Akıtdım gözlerüm yaşın yolunda cûyibâr itdüm

Yanaldan âteş—i aşka kurudu nâfe—veş bağrum
Çü gördüm sabra tâkat yok hemân terk—i diyâr itdüm

Didüm mecliste dildâra yanar gördün mü hiç şem'i
Zebân—ı hal ile derd—i derûnum âşikâr itdüm

Dilâ gavvâs olub çünki fesâhât bahrüne daldum
Bulub dürler gibi ma'nâ—yı şi'rüm âbdâr itdüm

Nigârı seyr ider gördüm yine gülzâr—ı hüsn içre
Olub bülbül gibi gûyâ Muhibbî âh ü zâr itdüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

529) İki aynümden revân olub akar yaşum benüm
Anın—çün kim belâ kûhudurur başum benüm

Aşk râhına girüb düşdüm belâ sahrâsına
Vâdi—i mihnetde Mecnûndur ayakdaşum benüm

Dâğ—ı hasret sînede gönlümde vardır nâr—ı aşk
Âteşe yanmakta birdir bu içim taşum benüm

Okudum Ferhâd ü Mecnûn ile mihnet dersini
Mekteb–i aşk içre oldılar sebakdaşum benüm

Ey Muhibbî nâlemi kûyında dildâr işidüb
Didi gûyâ bülbülüm sen rind ü kallâşum benüm

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

530) Nice bir gam sunuben âb içelüm
Devr–i güldür gelin şarâb içelüm

Varalum gûş idelüm bülbül ünin
Kılalum işrete şitâb içelüm

Baş koyup ayağına muğbeçenin
Tek elünden şarâb–ı nâb içelüm

Sînesin def döğer ü nây inler
Çağırub çengdür rebâbâ içelüm

Ey Muhibbî giceyle subha değin
Olalum mest ü hem harâb içelüm

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

531) Eğerçi zâhire baksan bu gün sâhib külâhum ben
Velîkin kûy–ı aşk içre bir avuç hâk–i râhum ben

Günâh itse gice gündüz şehâ aşk ile âh itmek
Beni katl eyle gel sorma ki baştan günâhum ben

Düşelden aşka dağıtdım serâser harmân–ı ömrü
Hevâ–yı âh ile eyler semâ' bir berg–gâhum ben

Boyuna serv ü haddüne yanılub gül didüm cânâ
Bu şurda nice yıllardur yanında gadr–i hâbum ben

Livâ–yı âh–ı kaldırdum Muhibbî şâh–ı aşk oldum
Vezîrim gam olub eşkümle yürir bir sipâhum ben
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

532) Cefâ tîrüne tut sîne belâ tîgüne sun gerdan
Cihânda geçmedik mihnet dilâ hiç kalmadı serden

Elümde tutuşub kâğıt yanar derd–i dilüm yazsam
Meğer şimden–girü nâme yazdım ber–semenderden

Yüzüne şöyle âşıktır senün şems ü kamer cânâ
Gice gündüz yüzün sürüp gider mi hiç biri derden

Dilâ sa'yile dildârın ne mümkin kalbine girmek
Bulursun gönlü katıdur anın pûlâd u mermerden

Muhibbî sözlerin taksan n'ola gûşuna ey dilber
Yeğ alurlar anın kadrin bilenler dürr–i gevherden
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

533) Zâhir olduğun didük bir dem semâ ile zemîn
Hamd–i bî–had şükr–i bî'ad sana rabbülâlemin

İntihâb itdün kamû mürseller içre Ahmed'i
Adına kâfir müselmanlar anın dirler emîn

Mâl ü câh ü mülke bakmaz oldu dîdâr âşıkı
Zîra bir lokmaya kani'dür yemez dünya gamın

Giceler tevhîdi elden koma herdem zâhir ol
Rûz–ı mahşer derdüne oldur devâ iden hemîn

Senden umar şefkati mücrim Muhibbî haste dil
Eyleyen sensin şefâat evvelîn ü âhirîn
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

534) Yeter bu rûze—i hicrân yüzin göster ki ıyd olsun
Şeb—i tîrüm olub rûşen şehâ bahtım saîd olsun

Eğerçi zülfini kesdin kesildi ömri uşşâkın
Dileğim budurur hakdan senün ömrün mezîd olsun

Benüm çok sevdiğim câm—ı lebünden bûse ihsân it
Olub cân şâd u dil handân gönül gamdan baîd olsun

Yakalım dağlar yir yir bu cism—i nâ—tüvân üzre
Temâşâ itmeğe hüsnin nice dîde bedîd olsun

Cihân mülkine şâh olmak gerekmez bana âlemde
Muhibbî kapuna hizmet ider kemter abîd olsun
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

535) Ey dil biçâre itme cevr—i dilberden enîn
Mâ takaddümden meseldür nâz ider her nâzenîn

Hayderîler gibi takdım güşa kulluk halkasın
Boynuma halka olalıdan o zülf—i anberîn

Ne kadar cevr ü cefâ itse gönül eyler kabûl
Dostlar gökden ne yağarsa götürür çü zemîn

Küfr—i zülfini getür göster rûhun îmânını
Bir yire cem' olmamışdır dostum küfr ile dîn

Gül yüzünsiz gîceler feryâd ü efgân eylesem
Nâleme âhenk idüb bülbül bana dir âferîn

Gönlümün peymânesin zülfin gibi itdün şikest
Sabr ise senden hemân ü sabâ ise benden hemîn

Ol lebi şirin elünden ger olam Ferhâd–veş
Meşhedüme yazalar Hâza Şehıdü'l–âşıkin

Dolaşaldan zülfinin sevdâsına dil hastedür
Leblerün dârü'ş–şifâsından buyur ser–gencebîn

Nice şirin olmasun cânâ Muhibbî'nün sözü
Çünki medhün okuram olur kelâmım sükkerîn
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

536) La'l–i nâbın vâr iken âşık zülâli neylesün
Mûmiyânın vâr iken özge hayâli neylesün

Şöyle mûnis oldu hicrünle senün bu haste–dil
İstemez bir dem cüdâ olmak visâli neylesün

Cân ü dilden geçerem cânâ cemâlün vâr iken
Yanıcak pervâne şem'a perr ü bâli neylesün

Öğünürmüş yüzüne gün alnuna cânâ kamer
Bilmediler haddini gelür zevâli neylesün

Gam şebinde zülfin efkârı bizim eğlencemiz
Böyle geçer ehl–i aşkın mâh ü sâli neylesün

İş–bu dehrün nev–arûs–ı hüsnine alınmaya
Bakıcak âlî–nazar bir köhne zâli neylesün

Aşkdan özge âşıka yoktur Muhibbî çün kemâl
Âşık olan aşkdan özge kemâli neylesün
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

537) Eğerçi zâhire baksan cihân mülkine şâhum ben
Nazar ma'na yüzinden ger kılarsın hâk–i râhum ben

Şehâ gülzâr–ı hüsn içre açılmış bir gül–i tersîn
Yanaldan âteş–i aşka kararmış bir giyâhum ben

Beni mahveyledi aşkın vücûdumdan eser hergiz
Görünmez kim nazar kılsa hemân bir dûd–ı âhum ben

Muhabbet mülkine şâhum alemdir dûd–ı dil elde
Görenler leşker–i eşküm dimezler bı sipâhum ben

Gedâ–yı kûyun olmakdır hemân âlemde maksûd
Bunu sanma ki âlemde Muhibbî izz ü câhum ben

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

538) Vasl–ı cânân isteyenler gam yimezler cân içün
Yoluna bir cân nedir bîn cân fedâ cânân içün

Sen melek ruhsâr içün hercâyı dirlerse n'ola
Olmadık sözler dinür hûrşîd–i nûr–efşân içün

Leblerün etrâfına cânâ n'ola tutsa hatır
Yir olur zahmet içinde çeşme–i hayvân içün

Fitne–i âhir zamandır fitneler andan kopar
Dôstlar ben neyleyem ol gözleri fettân içün

Ger buyursan cân fedâ ide Muhibbî yoluna
Âdem olan âd u sânın terk kılmaz cân içün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

539) Pend güş itme dilâ alma ele âr eteğin
Ko ne dirlerse disünler tuta-gör yâr eteğin

Bana her demde gelür derd ü belâ mihnet ü gam
Müşkil işdir kişi kim tuta sitemkâr eteğin

Müddei dâmen—i dildâra irişse ne aceb
Kande kim açıla gül tutar ânın hâr eteğin

Hâbda yâri bulup fursat ile büsesin al
Uyanub hışma gelürse koma inkâr eteğin

Yüz sürüb pir—i mugân hizmetine tutma sakın
Hânıkâh içre vârub zâhid—i mekkâr eteğin

Ey Muhibbî benî âdemde vefâ kalmadı hîç
Sen de Mecnûn—sıfat tut yâri dağlar eteğin

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

540) Yoğ idi âlemde hiç mihr—ü muhabbetden nişân
Olmuş idim bu cihânda aşk ile ben dâsitân

Bî-sütûn âdın dahi işitmemişdi kûhken
Ben belâ kûhında Ferhâd idüm ey şirin zaman

Konmamışken dahı Kays'un başına sevdâ—yı aşk
Yapmış idi mürg—i gam başumda benüm âşiyân

Yücedür kasr—ı muhabbet çıkmağa imkân yok
Olmayıcak mihnetü derd ü belâdan nerdübân

Ey Muhibbî aşk—ârâ terk olmayıcak cân ü ser
Vuslat—ı cânân mukarrer ele girmez râyegân

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

541) Dilâ deryâ–yı aşk içre kaçan sen dâla–bilmezsin
Muhabbet gevherin her giz elüne ala–bilmezsin

Didüm zülfin midir câna nedir ol dâneler didi
Esîr misin nice yıllar o zülf ü hâle bilmezsin

Başum top eyledüm cânâ bu gün meydân–ı aşk içre
Elünde zülf–i çevgânı neden sen çâla-bilmezsin

Yanımdan bir dem eksilmez cüdâ olmaz gam–ı dilber
Didüm bilsem aceb bana ne virdün ala–bilmezsin

Değil mi gün gibi rûşen Muhibbî aşk saklanmaz
Akar bu gözlerüm yaşı kılursın nâle bilmezsin

* * *

Mefûlü/Fâilâtün/Mefâîlü/Fâilün

542) Göster boyunu cânâ bir serv ü kamet olsun
Ne serv ü kamet olsun ol kadd–i kamet olsun

Uşşâkı evvel öldürür dönüb lebünle dir gör
Mahşer gönünde ey dost bir âlâmet olsun

Buldı ömür nihâyet yok mu cefâna gayet
Dimez misin hey âfet cevre nihâyet olsun

Tek almasun elüne zâhid melâmet ehlün
Dârü's–selâm içinde varsun selâmet olsun

Hâk–i derün Muhibbî başından eksük itme
Başında ol hemîşe tâc–ı saâdet olsun

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

543) Bu gün gülzâr—ı hüsn içre biten berk—i semen sensin
Yâhud nâz ile reftâra gelen serv—i çemen sensin

Yüzüni gösterüb evvel giriftâr eyledün aşka
Koyub tenha beni derd ü belâ ile giden sensin

Ben oldum gülşen—i kûyın içinde bülbül—i nâlân
Olan gül gibi her—câyı bu âlem içre sensin

Dilâ aşkıyla ger olsan aceb mi haşre—dek sermest
Muhabbet câmını rûz—ı ezelden nûş iden sensin

Yüzinde berk urur nûr—ı Muhammed ey Mesîhâ—dem
Bu hüsn ile bu hulk ile Hüseyn ü yâ Hasan sensin

Muhibbî cümle eş'ârın ko dem dem sûzinâk olsun
Çerâğı sûz—ı Husrev'den yakar mîr—i suhân sensin

* * *

Mefûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

544) Gönlüm nûna ger kılsa gele iki gözümden
Derdâ ki usandırdı beni bunlar özümden

Cân eyliyeyim yoluna teslîm didüm evvel
Serden geçeyim geçmeyim âhir bu sözümden

Ger hâk idesin seng—i cefâsiyle ben ey dost
Mihrüyle vefâ bûyı gele iş—bu tözümden

Kalmadı yüzüm vâra gele yâr işiğüne
Rahm eylemedi şerm ide derdim bu yüzümden

Ne buldu ise buldu Muhibbî göz ucundan
Gönlüm n'ola ger kılsa gele iki gözümden

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

545) Cânâ aparır şem' gördün her gice pervâneden
Şem'–i hüsne yanmak öğren ey gönül pervâneden

Kaşların çin eyleme baksam izâr ü hâlüne
Dostum can mürgin men' itme âb ü dâneden

Ol melâhatle letâfet sende vardır kimde var
Sükker emmişsin meğer süd yerine sen anadan

Gurre olma hüsn–i bünyâdına ol âb üzredür
Bir haberdür âkilâne dinle ben divâneden

Gevher–i nazmuna eyle gel Muhibbî'nin nazar
Gûşuna tak her sözü yeğdir anın dürdâneden

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

546) Gitdi aşkın bilmedi Mecnûn–ı şeydâ meşrebün
Anladı ancak hemân dünyâda rüsvâ meşrebün

Acı yaşlar dök derûnın gıll u gışdan pâk kıl
Kullanasın tâ ki sen âlemde deryâ meşrebün

Kim cihâna bakmaya olsun hezâran âferin
Göstere kûh–ı kanâat içre anka meşrebün

Zülfi sevdâsı ezelden başuna yazı imiş
Anıniçün tutaram âlemde sevdâ meşrebün

Ey Muhibbî sor bana aşkın rümûzun ser–be–ser
Sana takrîr eyleyem bir bir serâpâ meşrebün

* * *

Fâiâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

547) Aradım varlıkla her giz görmedüm ol yâri ben
Varlığı terk itmeyince bulmadım dildârı ben

İrmedi maksûda dil arturmayınca nâlesin
Şem' gibi yanmayınca görmedüm evnârı ben

Serteser sermâye–i sûd–ı ziyândan geçmişim
Çarşû–yı aşk içinde ideli bâzârı ben

Çün bana herdem devâdır çek elün benden tabîb
Ölür isem itmeyem bu derdüme tîmârı ben

Zâhidâ olsun mübârek sana bu hûr–ı behişt
Âşıkım matlub idündüm cân ile dîdârı ben

Bende imiş yâr bilmezdim Muhibbî hayf kim
Her yana bilmezliğimden arar idim yâri ben

Olma ey dil anuben isyânını sen nâ–ümid
Umarım afv ide cürmüm anarım gaffârı ben
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

548) Yâre dil gönder nihânı ânı cânan duymasın
Hâlüni takrîr eyle kim zebânın duymasın

Taş işiğün subh olunca nice yıl bâlin iden
Ney gibi inle velî kimse figânın duymasın

Şöyle yan kim nâr–ı aşk ile vücûdundan eser
Kalmasun bir ses senün nâm ü nişânın duymasın

Ol kemân ebrû güzel gönderse tîr–i gamzesin
Sîneden geçsin velî bağrında kanın duymasın

Hâk–i pâyinde yüzün sürsün yire âşıkların
Yürüsün sâyen gibi serv–i revânın duymasın

Ey Muhibbî sırrını ketm eyle izhâr eyleme
Şöyle sakla ânı can nâ–tüvânın duymasın
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fa'lün (Fâilün)

549) Bildiler âşıklığım sînemde olan ôddan
Zîrâ âteş zâhir olur kande ise dûddan

Nakd–i cân ile buluna bil muhabbet cevheri
Aşk bâzârında geç sen de ziyân ü sûddan

Bu günün ferdâya salma zâyi' itme ömrünü
Dir bu sözü çok işitdim çeng ü nây ü ûddan

Ey büt–i çînim bu gün hüsn ile sen Ayaz'sın
Eksiğüm yoktur benüm de aşk ile Mahmûd'dan

Zâhidâ kendün görüb her bir kese ta'n eyleme
Örnek al kendüni görüb sûret–i merdûddan

Bilirüm çokdur günâhım hadden aşmışdır velî
Kesmezem lakin ümîdüm rahmet–i ma'bûd'dan

Bu Muhibbî cân ü dilden irmedi maksûdına
Çekmeyince destini her bûd u her nâbûddan
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün (Fa'lün)

550) Sâkiyâ câmı dirîg itme bu ben mahmûrdan
Çünkü kesb eyler safâ kalbim mey–i engürden

Cennet–i kûyında gördüm seyr ider ol dilberi
Gözlerüme didi dil râcih görünür hûrdan

Gel tulu' it gün gibi görsün seni âşıkların
Zerrelerdür ehl–i dil dûr olmasunlar nûrdan

Varmaz isem kûyına lâkin buna kani' değül
Sen güzeller şâhını tâ göre bir kez dûrdan

Gamzesi cellâddır elünde tîğ ü deşnesi
Teşnedür kanına rahm ummasun ol hûn–hârdan

Genc–i vaslun bulmak içün eyledüm gönlüm harâb
Dostum geçdim anın–çün bu dil–i ma'mûrdan

Ger Süleymansın n'ola gûş eyle bir dem pendümi
Bu Muhibbî kemterin de gerçi kemdir mûrdan
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

551) *Gülşen içre ruhların devrinde gül açılmasun*
Eşk–i çeşmüm vâr iken bârân döküp saçılmasun

Sâgâr–ı çeşmün düşürme elden ey dil nâle kıl
Bezm–i gamda hûn–ı dilden gayri mey içilmesün

Zülfi şebdızi ile koşdum yaşım gülgununu
Ey gözüm gayret senindür cehd kıl geçilmesün

Ehl–i aşka ey felek hayâtı biçersün kabâ
Gamdan özge hil'at ü pişmın kabâ biçilmesün

Bu Muhibbî sûz–ı Husrev'den yakar çünki çerâğ
Ehl–i nazmun arasında pes neden seçilmesün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

552) Görünen hattı mıdır yâ fitne–i âhir zaman
Yâhud kâfir leşkeridür zâhir olur nâgehân

Sâyesidir zülfinin yâhud zümürrüd rizesi
Yâ sevâd–ı müşkdür dökülmüş anda râyegân

Getirür peyk–i ecel san bana rıhlet nâmesin
Her kaçan zâhir olur haddinde o lâhza nihân

Yâ yazaldan hüsn–i evrâka gubâr–ı hatt ile
Vakf ider esmâ–ı hüsneyi olur taviz–i cân

Metn–i hüsne ey Muhibbi yazılmış hâşiye
Kim bunun hallinde âciz fehm akl–ı hurdedân

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

553) Nice bir zencir–i zülfine gönül divânesün
Nice bir şem'–i cemâle per yakar pervânesin

Nice bir bezm–i gam içre giceler tâ subha dek
Nice bir yaşlar döküb şem'a müşâbih yanasın

Nice bir idüb havâle üstüme gam leşkerün
Nice bir virân idesün iş–bu gönlüm hânesin

Nice bir bülbül gibi feryâd idüb gül şevkine
Nice bir şûrîdelik vakt oldu kim uslanasun

Nice bir gaflet Muhibbî aç göz uykudan uyan
Çün bilirsün kim içer herkes ecel peymânesün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

Gözlerüm gözenleründen bir dem âb eğlenmesün
İnlesün derd ile dil olsun dolâb eğlenmesün

Mey yirine içdi çün mestâne çeşmi kânımı
Mâ hazar kalsun bu dil bağrın kebâb eğlenmesün

Ka'bedür kûyu gelür uşşâkı kurbân olmağa
Hayrı te'hîr itmesün kılsun şitâb eğlenmesün

Minber—i aşk üzre okurken muhabbet hutbesin
Dinlesün gelsün sılâdır şeyh ü şâb eğlenmesün

Cür'a—i câmı Muhibbî çün nâsîb—i hâk imiş
Cân ü serden geç ko cism olsun turâb eğlenmesün

Her sözünde nice ma'nâ vâr nihân ü âşikâr
Ehl—i diller yazub itsünler kitâb eğlenmesün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

555) Gönlümi divâne kıldı âh ol giysû diyen
Aklımı târâca virdi ârız—ı gül—bû diyen

Dolu gördüm çün ezel bezminde gam peymanesin
Nûş idüb evvel ben idüm aşkına yâhu diyen

Öldürürsün nice yüz bin âşıkı bir gamz ile
Hoş dimişler dostum sana kemân ebrû diyen

Uyku gelmez gözüme gördüm seni tâ hâbda
Kande gitmişdür aceb bilsem katı uyku diyen

Ey Muhibbî bu şeb—i hicre nihâyet yoğimiş
Hânesinden hiç tulu' itmez mi ol meh—rû diyen
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

556) Sırr—ı aşkı nice bir saklayayım sînede âh
İdeyim cümle cihân halkına ko fâş olsun

Câmi–i hüsnine mihrâb–ı şehâ kaş olsun
Dil ü cân ile ana secde kılan baş olsun

La'l benzer dürlerimiş leb–i can perverüne
Kan içinde dileğim budur anın taş olsun

Sâgar–ı çeşmümle sun hûn–ı ciğer nûş idelüm
Meclis–i gamda dilâ derd ü belâ âş olsun

İş–bu şi'r–i hüsni ger işide ehl–i hıred
Diye tahsîn Muhibbî sana sâbâş olsun

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

557) Bana göstermez yüzin gerçi ol sîmîn–beden
Eksük itmez gönderir dâyim bana derd ü mihen

Fikr–i şîrîn leblerün kûh–ı tenüm gâh eyledi
Hüsrevâ ben çekdiğümi çekmemişdür kûhken

Geldi hattun yokdurur şimden girü bana hayât
Âh ölsün mü ecelsiz seni cân ile seven

Aşk yayı katı yâdır değme kes el urmasun
Sor bana çekmez anı ger Zâl ü Rüstem bil ten

Ey Muhibbî zârılıgum işidüb dilber dimiş
Eksük olma nâle kıl ey bülbül–i gûyâ–yı men

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

558) Nice yıllardur yatur kûyında anmaz bendesün
Dilberân–ı dehr anmaz ise ne tan efkendesün

Âh idüb bu gözlerüm yaşını bârân itmesem
Görmez idüm ol gül–i nev–restenün ben handesün

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

562) Gün yüzine bakmazam cânâ cemâlün vâr iken
Neylerüm ıyd ayını iki hilâlün vâr iken

Seyr–i gülşen eylemek uşşâka olmuşdur harâm
Ey yüzi gül–serdim eğlence hayâlin vâr iken

Cân meşâmı müşg ü anberden iken hazz eylemez
Devr–i zülfünde nigâra hatt ü hâlün vâr iken

Hacletindendür görünmez sanki Hızır zinde–dil
Bilmeden hayvân suyun içmiş zülâlin vâr iken

Hiç olur mu bend–i zülfünden halâs olmak anın
Ey Muhibbî dest–i pâyünde ukabın vâr iken

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

563) Gözler hemîşe cevr ile dilber cefâ yolın
Benzer cihânda görmedi mihr ü vefâ yolın

Âyine gibi kalbini kim eylemeye sâf
Âlem içinde bulmaya ehl–i safâ yolın

Varsam elüni öpmeğe el virmeyüb döner
Yokdur güzeller içre bilür merhâba yolın

Dâmânuma yapışdı yine kûyın itleri
Eski hukûkı andı vü hem âşiyâ yolın

Hâk–i deriyle gözlerümi rûşenâ ider
Varmaz Muhibbî kimesne hergiz sabâ yolın

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

564) Yâr tahsil eylemiş cevr ü cefânın yollarun
Zerrece öğrenmemiş mihr ü vefânun yollarun

Kametüm çeng itmeyince uymadum kanûna âh
İnlemeyen ney gibi bulmaz mevânın yollarun

Aşk–ârâ Ferhâd'a tahsîn eyle Kays'a âferîn
Hoş gözetmiş her biri bilmiş belânun yollarun

Derd–i aşka ey tabîb kanûn ile olmaz ilâç
Okumadın anda bu derde devânun yollarun

Gönlümü gönderdüm evvel kûyına dildârun
Ey Muhibbî öğrene ol bî–vefânun yollarun

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

565) Temevvüç eylemiş yaşum yine âhum hevâsından
Telâtumlar zuhûr itdi cihân doldu sadâsından

Görüb âvâre Mecnûn'ı gezer vâdîde âh itdüm
Uçurdum kalmadı kuşlar anın başı yuvasından

Bugün gülzâr–ı âlemde cefâ vü cevr ü mihnet çok
İşitmedüm ki bû almış ola kimse vefâsından

Müjem ferrâş olub her dem süpürge kûy–ı dildârı
Suvarmağa *su isteyü gelür çeşmüm sakâsından*

Giyürdi şâh–ı aşk bana görüb gam hil'atin lâyık
Muhibbî baş çıkar her–dem yüri mihnet yakasından

* * *

FâilâTün/Fâilâtün/FâilâTün/Fâilün

566) İrdi eyyâm–ı bahâr irişdi vakt–i gülsitân
Lâle had bir yâr bul olma sakın bâr–girân

Sâyesin her bir ağaç gösterdi san nıt'—ı peleng
Üstüne kuruldu bulutlardan ânın sâyebân

Bu demi hoş gör benefşe giydi geç—rev tâcını
Lâle almışdur ele dolu şarâb—ı ergevân

Câme—i sebzi giyüben salınur serv—i sehı
Cuylar her bir yana olmuş ayağına revân

Ey Muhibbî hâbdân açub reyâhinler gözün
Fursatı fevt itme dir her biri açuben zebân
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

567) Açılubdur gerçi her cânibde gül—hây—ı çemen
Hâsıl olmaz sebz—i hatlarsız temâşâ—yı çemen

Kâse—i ser dostlar dolmazdan önden hâk ile
İçelüm mey tutalum gel şevk ile pây—ı çemen

Fursatı fevt itme bul bir yâr ü bir cây—ı lâtif
Çün bulursun tiz geçer bu huy u bu hây—ı çemen

Her şükûfe râm olubdur emrine şâh—ı gülün
Oturub hükm eylesün çün oldu Dârâ—yı çemen

Ey Muhibbî her yanadan gelse gam olma melûl
Çünki açar her dil—gamgını sahrâ—yı çemen
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

568) Aşk mıdır cân u dil mülkini yağma eyleyen
Aşk mıdır sinemin içre gelüb câ eyleyen

Aşk mıdır boynuma takub belâ zencîrini
Gezdirüb Mecnûnleyin âlemde rüsvâ eyleyen

Aşk mıdır bî–vefâ güller elünden giceler
İnledüp bülbülleri tâ subh gûyâ eyleyen

Aşk mıdır eyleyen tîr–i cefâya cân–ı ser
Mihnet ü derd ü gamı sînemde peydâ eyleyen

Aşk mıdır bir kemân ebrû nigârun yâdına
Ok gibi bu kaddümi büküb benüm yâ eyleyen

Aşk mıdır fenn–i derdi okudub âşıklara
Fasl u bâbı sînemin levhinde inşâ eyleyen

Aşk mıdır bu Muhibbî sîne sîne dağ urub
Âhir ânın gözleri yaşını deryâ eyleyen

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

569) Gam elünden sîne–çâkim sanman ancak pîrehen
Penbe–i dâğım yeter çün küşte–i aşkım kefen

Eşk–i çeşmüm vermeseydi garka iş–bu âlemi
Âteş–i aşk ile başdan şem'–veş yanardı ten

Sevdiğinin her kişi ister vefâsına ire
Ben cefâsın isterüm her giz vefâsın istemem

Bir devâsız derd imiş dirler eğerçi derd–i aşk
Derde dermân bulmasun derdüne dermân isteyen

Kangı taş katı ise ursun ana baş kûhun
Ol lebi şîrîn aşkın başa iletem çünkü ben

Lebleri yâdına ıyş eyle gönül hengâmıdır
Çün geçen geçdi Muhibbî bir dahi gelmez giden

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

570) Dilâ cânân gerek cânı nidersin
Sırr—ı zülfinsiz îmânı nidersin

Güzeller ahd idüb peymâne durmaz
İdüb sen ahd ü peymânı nidersin

Eser itmez figânın yâra hergiz
Kılub bu âh ü efgânı nidersin

Nice bir öldürsün aşk ehlin
Döküb yok yirlere kanı nidersin

Anun derdi devâdır zahm—ı merhem
Muhibbî derde dermânı nidersin
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

571) Sâkiyâ def'—i humâr it sun şarâb eğlenmesün
Der—i serden var bu dilde ızdırâb eğlenmesün

Zerre gibi muntazır dîdârına aşıkları
Subh dem itsün tulu' ol âfitâb eğlenmesün

Göz yaşı bezm—i belâda târ—ı sînem sâzına
Nâle kılsun gam kemânçıyla rebâb eğlenmesün

Teşne oldum leblerüne dostum za'fım katı
Ol tabîbe din meded virsün cevâb eğlenmesün

Çün Muhibbî bulunur virânede genc—i visâl
Ko gönül ma'mûresi olsun harâb eğlenmesün
* * *

Mefûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

572) Ey dil—i sûb ol şûh—ı sîtem—kâr—ı nidersin
Tâ subha değin eyleyüben zârı nidersin

Ağyâre kalur mihr ü vefâ sana cefâlar
Her—câyi güzelden ne gelür yâri nidersin

Bağruna benüm nice nice yâre urubdur
Yâd eyleyüb ey dil bana ol bârı nidersin

Bend içre gören gönlümi zülfi kereminde
Saklama didi as bu giriftârı nidersin

Gül gibi Muhibb girmez ânın gûşuna feryâd
Bülbül gibi sen dahi kılub zârı nidersin

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

573) Âşık isen saklama bu yolda gel cânın sakın
Dimeye bir can nedir kıymadı cânânın sakın

Ben benümçün dimezem ey kaşı yâ müjgânı ok
Kan bulaşur hûn—ı dilden tîr—i müjgânın sakın

Bir nihâl—i tâzesin olmak dilersen tâze ter
Hâr elüne gül gibi gel virme dâmânın sakın

Âşık olan zâhidâ eyler melâmet ihtiyâr
Sen selâmet ehli ol vâr âd ile sânın sakın

Bu Muhibbî'ye vefâ idem didün itdün cefâ
Kavline dur dostum gel ahd ü peymânun sakın

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

574) Lebleri itdi hacl–i Bedehşân cevherin
Derdişi virdi kesâde bahr–i ummân cevherin

Bulmak istersen eğer cânân visâlün ey gönül
Râyegân girmez elüne harç kıl can cevherin

Didüm üzre ey sehî kāmet gelüb bas bir kadem
Pâyüne isâr ide çeşm–i firâvân cevherin

Leblerün iresin tutsa hattın olmaz aceb
Zulmet içredür dimişler âb–ı hayvàn cevherin

Bu Muhibbî dem–be–dem hùn–ı ciğerle besleyüb
Hâsıl itdi sìnede tìrünle peykân cevherin

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Feùlün

575) Çemen irişdi yüzünsiz behârı neyleyeyün
Lebünsüz olma meyü hoş–güvârı neyliyeyün

Dirıġ gùşına girmez figânımız yârun
Kurı yire bu figan ile zârı neyliyeyün

Güzel sever diyü ta'n eyledi bana zâhid
Elümde olmayıcak ihtiyârı neyliyeyün

Lebün safâsına dâyim şarâbı hoş görelüm
Hattun hayâli dururken gubârı neyliyeyün

Muhibbî kimseye mülk–i cihân değül bâki
Gönül virüb ana bu itibârı neyliyeyün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

576) Bilmedüm sükker midir la'lün veyâhud abginìn
Zâhir olurdu bana görsem anı ayne'l–yakìn

Gözleri dil almağa almış elüne ok u yâ
Perçemi durmuş kafada ya'nı dutmuşdur hemîn

Âşık isen yan cemâli şem'üne pervâne–veş
Âşıka lâyıkdurur bülblül gibi itmek enîn

Eylesen cevr ü cefâlar yüzünü döndürmezem
Her ne kim gökden yağar anı kabûl eyler zemîn

Âlemî gezdi Muhibbî bulmadı ehl–i vefâ
Kimsesi yok senden özge yâ ilâhe'l–âlemîn

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

577) Kaçan tahrîre el urub yaza derdün dil–i mahzûn
Elünde tutduğı kâğıt olur eşki ile gülgûn

Bugün meydân–ı aşk içre olaldan pehlivân–ı aşk
Yanumda destiyârımdur benim Ferhâd ile Mecnûn

Ezelden bana sunuldu şarâb–ı aşkı nûş itmek
Virildi sana da zâhid yiyesin hâb ile afyôn

Lebünçün kalmadı vârım bu yolda baş dahi virdüm
Nitekim mey içün müflis ider destârını merhûn

Muhibbî her ne kim bulsa dimez kendüm ya hod çudur
İder bu âsiyâb–ı çarh elüne girdüği hep un

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

578) Kandesün ey cân–ı cânân–ı cihân ü cân–ı men
Yoluna olsun hezârân cân fedâ cânân–ı men

Ben senün nûr–ı cihân–ârâna hayran olmuşum
Nitekim halk–ı cihân görüb olur hayrân–ı men

Hastayım gayet meğer vuslat gele bâlinime
Tâ hayâta irişe bu cân-ı sergerdân-ı men

Öldürürsün gamz ile bin âşıkı nâ-hak yire
Tanrıdan korkmaz mısın boynuna düşe kan-ı men

Bu Muhibbî'ye cefâ vü cevri gördün müstehak
Ey güzeller Hüsrev'i sultân-ı âlîşân-ı men

* * *

Mefûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

579) Âyîne gibi al elüne sâf camı sen
İç lezzet alub anlayasın subh u şâmı sen

Soyub cihanda âr ile nâmus şışesin
Mest ü melâmet ol yüri terk eyle nâmı sen

Uşşâkdan yüzin çevirirsin revâ mıdır
İslâm içinde virmeyesin bir selâmı sen

Ey bağban bakmaz idün serve bir dahî
Görsen çemende ol boyu serv-i hırâmı sen

İden Muhibbî gönlüni gâret gözün değül
Başın baş harâmi gamzelerün bir harâmî sen

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

580) Feth-i bâb ola ümîdin kesme çünki derdesin
Gerçi kim derd ü belâyile ezel perverdesin

Âşıkız dîdâr-ı yâre gayri yok maksûdumuz
Biliriz zâhid seni sen cennet ü kevserdesün

Hâne–i târın dilde yakdı âhum âteşi
Aşık–ı âvâreye besdür bu denlü hânuman

Ey Muhibbî yakalıdan sîneye aşk âteşin
Tan mıdır gice şu'âım görüne gündüz duhân
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

585) Şem'–i hüsnin kadrini bilmez hevâdâr olmayan
Sûz–ı aşkı anlamaz müştâk–ı dîdâr olmayan

Kûyına neyler gönül irmek diler cânâ sana
Cenneti eyler taleb müştâk–ı dîdâr olmayan

Ya kaşından tîr–i gamzen gelse dil karşu çıkar
Eylemez tîre siper sine ciğer–dâr olmayan

İçmeyenden câm–ı aşkın sorma sen keyfiyeyetin
Vire mi sana haber andan haberdâr olmayan

Zülfi bendinde görüb sormaz Muhibbî hâlüni
Hâlüni bilmez giriftârın giriftâr olmayan
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

586) Kemend ile ser–i zülfin bana dâm–ı belâ olsun
Ebed kurtulmasun gönlüm ko ana müptelâ olsun

Serâser âlemi tutsun gözün yaşını deryâ kıl
Yürüsün fülk–i dil anda ana âhum hevâ olsun

Muhabbet bendini bir bir gönül barmağına bağla
Figan itsün belâ bezmünde ney–veş bir nevâ olsun

Vireyim cânı borç olsun didüm bir kez seni görsem
Kerem kıl lutf idüb göster yüzin borcum edâ olsun

Muhabbet şâhı geldükçe Muhibbî kişver–i dilde
Dökülsün sinemin tablı cihân dolu sadâ olsun
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

587) Bu gün çün harman–ı gülsün nigârâ âhdan sakın
İşitmedin mi gülşende yil aldığın gül evrâkın

Aceb mi kişver–i gönlüm harâbe varsa gün günden
Nice kez eyledi eyler ana gam leşkeri akın

Süzüb çeşmüni öldürdün yine kûyında uşşâkı
Dokunsun destine bâri kanından al hına yakın

Hüdânın san'atı zâhir muayyen görmek istersen
Mukabil eyle rûyına ele al âyîne bakın

Muhibbî sözleri yekdir bu gün çün dürr ü gevherden
Nigârâ gûş–vâr idüb kulağa geh anı takın
* * *

FâilâTün/Fâilâtün/FâilâTün/Fâilün

588) Olmadum teskîne kadir gözden akan âba ben
Hasret oldum giceler tâ subh olunca hâba ben

Gözlerüm gözenleründen dökü–ben hûn–ı ciğer
İnlerüm derd ile gönlüm benzedüp dolaba ben

İder idi gözlerüm yaşı cihânı cümle gark
İtmesem kirpikleründen seddi ol seylâba ben

Câmi–i hüsnünde yârün tâk–ı ebrûsın görüb
Secde itdüm cân ile ol kaşları mihrâba ben

Okudum hüsnün kitâbın bakmadan hâl ü hata
Müstaîdim bakmaz oldum nokta vü îrâba ben

Gördiler şirin edâda bu Muhibbî şi'rüni
Eylediler ehl–i nazm olan hezârân aferin
* * *

Fâilâtün(Feilâtün) /Fâilâtün/Fâilün (Fa'lün)

591) Sakın âhumdan ey nigâr sakın
Katı tendedür bu rüzgâr sakın

Zikr idersem gubâr–ı hattunı ger
Gelmesün hâtıra gubâr sakın

Gurre–i hüsn olub cevr itme
Çün değül hüsn pâyidâr sakın

Sanma vardur cihân içinde karâr
Şöyle bil bunda yok karâr sakın

Güler evvel Muhibbî yüzine çün
İdiser sonra seni zîr sakın
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

592) Bu gün geçdim çü ben çûn u çerâdan
Dilâ sen dahı geç bu hûy u hâdan

Bulunmaz cidd ü cehdiyle çü vahdet
İkilik gitmeye tâ ki aradan

İbâdet it koma tevhîdi elden
Bulur çün seni yaratmış yaradan

Eğer İskender ü Cemşîd olasın
Başun kaldırma yüz sür hâk–i pâdan

Muhibbî dimişler cana kıymaz
İlâhî sakla ânı iftirâdan
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

593) Âh kılsam ağlasam ol gözleri mestân içün
Hande eyler gül gibi san yâd ile bârân içün

Kâ'be–i kûyın hevâsıyla bu gün âşıkların
Her biri hâzır kılıbdur kendüzin kurbân içün

Bu tarîk–i aşkda can terkin ursam tan mıdır
Niceler can terk ider âlemde âd ü sân içün

Her şükûfe gülşen içre elde tutmuş sîm ü zer
Pâyüne îsâr iderler sen şeh–i hûbân içün

Yâr ele alsa Muhibbî zülfünün çevgânını
Ben dahî top eyliyem başımı ol çevgân içün
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

594) Dilinden gitmesün her demde sübhân
Kim oldur kullarun derdüne dermân

Kamû şehler kapusında gedâdır
Ki şâhân–ı cihân–râ üst sultân

Kalur bu tâk–ı eyvânın yüceltme
Nedir bu hây u hûy kûs–ı girîvan

Ümidin tut ki gele hayrın ağır
Kaçan kim kurıla mahşerde mizân

Bu gün bunda olursun zâr ü mahzûn
Olursun yârın anda şâd u handân

Muhibbî ağla an yüzin karasın
Günâhın afv ide ol şâh–ı şâhân
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

595) Yâr alsun destine zülfini çevgân eylesün
Top idüb aşk ehli de başına galtân eylesün

Arz kılsun küfr—i zülfe ârızı imânını
Kesdirüp zünnârını ânı müselmân eylesün

Hânesinden subh—veş uşşâka göstersin yüzin
Matla'—i hûrşîddir çâk—ı girîbân eylesün

Ola ki gül gibi gelüb açıla ol lâle—hâd
Aşk ili âhı ile yaşını bârân eylesün

Ey Muhibbî sabra tâkat kalmadı yeğdir sefer
Göndere vâdileri gönlünü seyrân eylesün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

596) Üstime sâye salan serv—i hırâmândır gelen
Bir yaneden dîdeden cûy—ı firâvândır gelen

Ben nice teşbih idem bâlâ kaddüni serve kim
Hey nice serv—i sehî bir mâh—ı tâbândır gelen

Şâh—ı hubân zer külâhın kec—rev itmiş başına
Şi'rüni ezberlemş şûh—ı gazel—hândır gelen

Şâh—ı âlemdür bu gün âşıklara rahm itmeğe
Tâc—ı zer başındadur ol şâh—ı devrândur gelen

Ey Muhibbî ahd ider ahdine tiz durmaz döner
Şöyle benzer naz ile serv—i hırâmândır gelen

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

597) Gün yüzine baka–bilmem ey yaşım sen perdesin
Ey gönül bilmem seni de gökde yâhut yirdesin

İster isen geh dilâ açılmaya perden senün
Sen sen ol açma sakın âlemde kimse perdesün

Gül yüzüne karşu tut cânâ yüzin âyînesün
Anın ile bilesin aşk ehlinün sen merdisin

Leylî zülfin hasretinden düşeli hicrâna âh
Ey gönül bildim seni Mecnûnleyin efserdesin

Bu Muhibbî çeşmi cellâdından olur mu halâs
Dâyimâ üryân idüb elünde tutar gürdesin

* * *

Feilâtün/Mefâîlün/Feûlün

598) Sakın âhumdan âfitâb sakın
Olmasun yüzine ki sehâb sakın

Sakın aldanma dehr zevrâkına
Hâl–i dil ile dir rebâb sakın

Ser–i âşık hevâ ile memlû
Bâde virür sînede hâb sakın

An günâhın Muhibbî subha değin
Eksük itme gözünden âb sakın

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

599) Kaşlarun ser–fitnedür çeşmi de âşub cihân
Tanlarum bu fitnelerdür kurtara âşûb–ı cihân

Zülf–i anber–bârı örtelden bulut–veş haddüni
Gün yüzüni görmez olmuşdur dirîg âteş ü cân

Hicr–ârâ aşk âteşine yanalıdan dòstlar
Gice âteş şu'lesidür görinen gündüz duhân

Serv–i tek gelse kıyâma her kaçan ol şâh–ı gül
Gözlerüm yaşı olur ol dem benüm âb–ı revân

Gamzeler zulmüyle öldürürse la'lin dir gör
Ey Mesîhâ–dem Muhibb'i de gel eyle imtihân
* * *

Mefûlü/Fâilâtün/Mefâîlü/Fâilün

600) Arız mıdır ya hod meh ya âfitâb–ı tâbân
Kâkül müdür ya hod zülf ya sünbül–i perîşân

Mihrâb–ı âşikandır yâhud hatt–ı muhabbet
Yâhud kemân–ı Rüstem yâ ebrüvân–ı fitân

Mihr ü vefâyı evvel idüb alur gönüller
Döner cefâya başlar sonra olur peşimân

Zikr itdi la'l–i nâbın oldu Muhibbi ser–mest
Sonra gubâr–ı hattun andıkda oldu hayrân
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün(Fa'lün)

601) Devletün dilberâ mezıd olsun
Her gicen kadr ü günin ıyd olsun

Tek seni göreyim benüm cânum
Dağlar sinem üzre dıd olsun

Ateş–i aşk eridür ânı
Gerek ise yürek hadıd olsun

Öğünürse boyuna serv ü çınar
Her biri kurusun kadîd olsun

Göreyim hatt–ı kâfirün âhir
Gelüb imâna vü sepid olsun

Hizmete geldi bu Muhibb kapına
Anı red eyleme abîd olsun
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilü

602) Bildin ise hâlümi içümde yanan ôddan
Bir nazar kıl zâhir olsun dilde olan dûddan

Âşık olan pâdişâh olursa da ol kul olur
Böyle nakl etmiş iden dirler şeh–i Mahmûd'dan

Dil dehânun yâdına varın yoğun harç eyledi
Ol sebebdendür ki geçdi bu dile nâbuddan

Kim ki isterse bula âhir varub matlûbunı
Terk–i dünyâ eyleyüb geçmek gerek maksûddan

Mûy–ı jülidem değül belki başumda dûddur
Görinen budur Muhibbî dilde yanan ôddan
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

603) Firkat ile bu elif kaddümi dâl itmek neden
Gönlü zülfin gamı ile pâyimâl itmek neden

Gâh gamzen kasd ider dil mülkine gâhi gamın
Kişver–i virân içün bunca cidâl itmek neden

Sen harâm itdün visâlin beni mahrum eyleyüb
Ben yolunda can virüb kanım helâl itmek neden

Ruhlarında hat görüb âh eyledüm dilber didi
Sâye—i zülfümdür ol yanlış hayâl itmek neden

Ki ala gözler süzüb gâhı çatarsın kaşını
Bu Muhibbî derdmende mekr ü âl itmek neden
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

604) Âşık olmaz aşk içinde âh ü dâhi sevmeyen
Kul olur mu cân ü dilden pâdişâhı sevmeyen

Yüz çevirme gün yüzinden zâhidâ inkârı ko
Kâfir olmaz mı aceb nür—ı ilâhı sevmeyen

Gül gibi handân olur görse yaşum bârânını
Ağladır mı âşıkı feryâd ü âhı sevmeyen

Yakdı gönlüm hânesin itmez hazer hiç âhdan
Kendü beytin mi yakar düd—ı siyâhı sevmeyen

Her ne söz kim söyledin bir bir hakikatten haber
Vire mi gönlün mecâziye günâhı sevmeyen

Çünkü gördün tâk—ı ebrüsın Muhibbı secde kıl
Kıbleden dönsün yüzi ol kıble-gâhı sevmeyen
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

605) Virmezem dünyalara dilberlerün derd ü gamın
Ben bilürem kimseler bilmez muhabbet âlemin

Hîç kes virmiş değül yârün dehânından haber
Gerçi uşşâk arasında noktadır dirler hemîn

Zülf ü müjgân çeşm ü ebr ü hâl ü hat leşker çeküb
Pâyimâl itmek dilerler âh—ı sabrum harmanın

Ah u zârı bulsa bülbül subh olunca tan değül
Kurtaramaz hâr elinden neylesün gül harmanın

Devr–i gülde ey Muhibbî al ele peymâneyi
Fırsatı fevt itme zâyi' kılma ömrün diremin

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

606) Gözün yaşın dirîg itme dilâ sen bâri dilberden
Güzeller sayd olurlar çün bilürsin sîm ile zerden

Görelden dâne–i hâlün dolaşdum zülfi ağına
Halâs olur mu mürg–i dil aceb bilsem bu çenberden

Görinür cismi dildârın eğerçi penbeden bu müşg
Bilenler kalbini ammâ didiler katı mermerden

Göricek şem'i pervâne yakar elbette bâl ü per
Geçerse âşık–ı sâdık aceb mi cân ile serden

Muhibbî ol kemân ebrû meğer âşıkların kırmış
İki şeh–per sokunmuş gör başına sünbül–i terden

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâün/Fâilün

607) Lâyık oldı derd ü hicre bî–vefâ yâr isteyen
Ana dil virsün hemîşe kendizün zâr isteyen

Vâiz–i nâdân bana arz eyleme gel cenneti
Mâyil olur mu ana aşk ile dîdâr isteyen

Âlem içre âşıka ölmekten özge yok ilâç
Ölmeğe cehd eylesün kendüye tîmâr isteyen

Ol gülün çok olsa ağyârı dilâ âh eyleme
Götürür zahmını hârın bağ u gülzâr isteyen

Ey Muhibbî mâh–rûlarda vefâ emr–i muhâl
Anlarum ehleh olur ömr–i vefâdar isteyen
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâ'lün

608) Tutsa ger dest–i ecel beni giribânumdan
Geçe candan bu gönül geçmeye cânânumdan

Safha–i zerdüne yazdım yine derd ü elemi
Göz karasıyla değül belki ciğer kanumdan

Acımazdım gelicek sıneme tirün sânemâ
Temreni kalsa geçüb gitmese bir yanumdan

Gice sanmam ki felekte görinen encüm ola
Göklere çıktı şererdür dil–i sûzânumdan

Şâh–ı gam gelse Muhibbi bu gönül hânesine
Pâyine derd ü kerem dıde–i giryânumdan
* * *

Mefûlü/Mefâilü/Mefâilü/Feulün

609) Sev bir güzeli gayetle ol güzel olsun
Hem gonca fem ü lâle ruh u bî dil olsun

Hâk–i derune yüz sürüb itmeye tefahhür
Budur dileğim ânı ki ol müptezel olsun

Şer eyleme kim yazmağa tâ deftere kâtip
Cehd eyle ki her neyler isen hayr amel olsun

Bilmem ne içün şimdi ider cevr ü cefâlar
Dimişdi bana mihr iderdim çün ezel olsun

Binâ–yı ezel urmağa bünyâdını aşkın
Uşşâk–ı serin ilet Muhibbî temel olsun
* * *

Mefulü/Mefâilü/Mefâilü/Feulün

610) Arz eyle yüzin gülşene güller hacil olsun
Gel nâz ile tâ gonca görüb münfail olsun

Cânâ dimezüm eyle bana mihr ü vefâlar
Tek cevr ü cefâ eyle meded muttasıl olsun

Öldür beni anlar ile tâ kim nazarın var
Ol müddeiler bunu görüben hacil olsun

Derd ile cefâ eyledüğin sana şikâyet
Dinmeye eğer her kıla bir nice dil olsun

Ola ki Muhibbî göresin pâyı nişânın
Etrâfını dök göz yaşı küy–ı gül olsun
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

611) Didi gel deyre bu gün mu'ciz–i İsî göresin
Deyr görür mürdeleri bir püt–ı tersâ göresin

Zülf–i zencîrini tak boynuma ey dost benüm
Her kaçan karşuna bu gönlümü şeydâ göresin

Yine dil bülbülini subha değin zâra getür
Lebi gonca yüzi gül lebleri hamrâ göresin

Gözlerün yaşını pâyüne revân eyle revân
Serv gibi salınur bir kadd–i bâlâ göresin

Meclis–i gamda Muhibbî içicek hûn–ı ciğer
Ney gibi subha değin gönlüni guyâ göresin

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

612) Kâş olsam şem'–i hüsne yanmağa pervâne ben
Yâ saçı zencîrine Mecnûnleyin divâne ben

Ehl–i aşka hoş gelür olmak bu gün rüsvâ–yı halk
Genc ü vaslun isteyüb olsam ne tan divâne ben

Kıssa–i gussâm uzun zülfin gibi bir kıssadur
Dinle ânı cân ile kim söylemem efsâne ben

Câm–ı la'lün yâdına komadum elden sâgarı
Nice yıllar olmuşumdur sâkin–i meyhâne ben

Bu Muhibbî durmadan söz dürlerün harc evlesün
Bahr–ı dilden yanmasun gam mâlik oldum kâna ben
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

613) Nice bir hâne–i dil cevr ile vîrân olsun
Yâ nice tîr–i cefâdan yüreğim kan olsun

Meclis–i gamda şu denlü dökeyüm hûn–ı ciğer
Bezm–âsâ her birisi bir gül–i handân olsun

Başumı kat'ideyin tâ gide ol bâr–ı girân
Ser–i kûyını senün varmağa âsân olsun

Ey tabîbim dil ü cân hastesiyim derdün ile
Bir cevâb ile benüm derdüme dermân olsun

Ola kim cür'a–i la'lünden ola bana nasîb
Süreyim yire yüzim hâk ile yeksân olsun

Hattı esrârını şi'rümde anın—çün öğerim
Her kim okursa anı vâlih ü hayrân olsun

Ka'be kûyûnı vârub yine tavâf eyleyüben
Ko Muhibbî kulunu yolına kurbân olsun
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

614) Şem'—i dîdem haddine billâh görün nûr olmasun
Yâ ilâhı ehl—i aşk ol nûrdan dûr olmasun

Dûr düşdüm ây ü yıllar geçdi görmem gün yüzin
Hey müselmânlar bu yolda kimse mehcûr olmasun

Çünki bulunmaz Benî Âdem'de bu nev'a hüsün
Bir nazar ile melek yâhud perî hûr olmasun

Yâr ister çün Muhibbî ola bu gönlün harâb
Ko yıkılsın her giz ol vîrâne ma'mûr olmasun
* * *

Mefûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

615) Cevr ü cefâya sundu yine rûzigâr elün
Var mı cihanda men'ile kimse tutar elün

Gül dâmânını ko diyü bülbül aceb midür
Nâçâr olub yalvarub öperse hâr elün

Cân ü dil ile yanmağa pervâneler gibi
Şem'i cemâl hüsnine âşık sunar elün

Öpdüm lebüni varsam olur zülfine yakın
Tiryâk olunca tan mı tuta kişi mâr elün

Düşdi Muhibbî yirlere pâ—mâl—i aşk olup
Derdâ dirîg sunmadı bir kerre yâr elün
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

616) İzârun reşk–i rûy–ı gülizârdan
Gubârun sürme–i çeşm–i nazardan

Lîk tiryâkdur kim içe zehri
Ne gam hayır kılsun bana yârân

Sakın uşşâkı ko bülbülündür
Alursun boynuna hûn–ı hezârân

Dönilmez ben reh–i aşka yöneldim
Duâ–yı hayır kılsun bana yârân

Ko kılsun gül gibi dildâr–ı hânde
Muhibbî âh ü eşküm bâd ü bârân
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

617) Âm iken hûrşîd–veş lütfin cihâna nûrdan
Sakınırsın yâ nedendür bu dil–i mehcûrden

Gün yüzinden ayrı sorsan hâlümi ey mâh–ı rev
Tîredür bu gündüzüm belki şeb–i deycûrdan

Gönderirsin bana cevr ağyâra mihrün tohmını
Bilür iken hâsıl olmaz nesne hâk–i şûrdan

Katı yâdır kaşlaruna kimesne el sunmasun
Hâsıl olmaz hâsılı ancak taabdür zârdan

Ol hümâ yüksek uçarsa iderüm bir gün şikâr
Himmetüm bâzu benüm alçak değül sungurdan

Sakın aldanma Muhibbî âlemi ânı yakar
Şu'leler kim zâhir olur sîne–i tennûrdan
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

618) Saçların sünbül boyun serv ü tek berk—i semen
Hüsnüni kılan temâşâ eylemez seyr—i çemen

Dôstum terk eyleyüb gitme beni yaşum gibi
Çün bilirsün cân gidicek yaramaz bir işe ten

Hasret ile âh.. senden ayru ey Yûsuf cemâl
Eyledüm Ya'kub—veş dil hânesin beytü'l—hazân

Ben gubârı didüm ey gün yüzlü topraktan getür
Bî—edeblik didi itme dimedi bir bende ben

Ey Muhibbî ol perî insâna görinmez kaçar
Lîk hiç gitmez yanından ol rakîb—i Ehrimen

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

619) Yürekde yâreme kanlu yaşum yir yir nişân olsun
Yanub dil âteş—i gamla bu âhumdan duhân olsun

Gönülde gözde nem varsa yoluna harç idem küllî
Eğer candır eğer serdir ikisi de revân olsun

Giyelden câme—i sürhi boyunca kana girmişsin
Çıkar billâh lütf eyle yeter kûyında kan olsun

İşittüm ok ü yâ meylin idermiş tıfldır dilber
İdeyüm dilden âhum ok bu kaddüm de kemân olsun

Elüne hançer almışdur dem—â—dem kasd—ı cân eyler
Ko döksün kanını gamzen içerse nûş—ı cân olsun

Tenümde dâğlar göz göz oluben gözlesün yâri
Dimeğe derd—i dil hâlin kamû mûlar zebân olsun

Muhibbî cân viren dirler lebünden bûse alurmış
Nedir bir cân eğer bin cân virirdüm tek hemân olsun
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

620) Gülşen–i hüsnünde kıldun ruhların gülzâr sen
Bana dirsin ânuniçün bülbül ol kıl zâr sen

Şâh–ı gam dil hânesine her kaçan kılsa nüzûl
Gevher–i eşki gönül kıl yoluna îsâr sen

Ey tabîb–i dil neden derdüme itmezsin devâ
Çün beni rûz–ı ezelden eyledün bîmâr sen

Biz selâmet kûşesin zühhâde teslîm eyledük
İhtiyâr itdük melâmet ol gönül bî–âr sen

Cennete aldanma zâhid gibi bakma Kevser'e
Ey gönül oldun bu gün çün âşık–ı dîdâr sen

Ey Muhibbî ola kim yârün bile ahvâlini
Bir biriyle şi'r içinde hâlüni iş'ar sen
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/FâilâTün/Fâilün

621) Geçdi cândan bu gönül geçmez dahî cânâneden
Kim ki gûri didiğüm merdâne doğmuş ânaden

Zülfin ile hâlüni çünki nigâ arz eyledün
Ko tutulsun mürg–i dil men' itme âb ü dâneden

Pâre pâre olmayınca bulmadı dest–res
Ey gönül bu san'atı öğren urub sen şâneden

Şem'–i hüsn dilbere bakmak gerekdir cân ü dil
Kande gitdi gayretin sen kem misin pervâneden

Ey Muhibbî ister isen bulasın genc—i visâl
İste gönülde bulursun geçme sen virâneden
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

622) Şem'—i hüsne karşu itdün cânımı pervâne sen
Zülfi zencirünle kıldun gönlümü divâne sen

Aşk meydânına girdin cân ile baş oynadın
Ey gönül merdâne sen ey gönül merdâne sen

Hûn—ı bağrum dem—be—dem nûş eyleyüb rahm itmeyen
Ey gözi mestâne sen ey gözü mestâne sen

Gönlümü kûyına gönderdim anı yâd eyledün
Aşinâdur ol ezel sandun meğer bigâne sen

Ey Muhibbî bahr—i dilde bulmağa söz gevherin
Tâlib—i dürdâne sen sen tâlib—i dürdâne sen
* * *

Mefûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

623) Gülşende diyün ol serv—i hırâmâna salınsun
Âhum yilüne karşu ko her yana salınsun

Mey nûş idüben başa külâhın koya kec—rev
Rindâne giyüb nâz ile mestâne salınsun

Bend olsa gönül zülfine kor câh—ı zakanda
Kalsun dir ebed bend ile zindâne salınsun

Tîr—i müjene sînesini dil siper itsün
Meydâne girüb aşk ile merdâne salınsun

Çün dürr—i yetım oldu yine nazm—ı Muhibbı
Cânâ anı tak gûşına yekdâne salınsun

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

624) Bû getürdin bu zülfünden sâbâ gerçek misün
Yolına olsun hezârân cân fedâ gerçek misün

Mürde idüm bir haberle tâze can virdün bana
Eyledün bu haste gönlüme devâ gerçek misün

Ey kaşı yâ sînem içre gönderüb gamz okların
Âkibet kıldı benüm kalbimde câ gerçek misün

Bezm—i gamda inlerüm bu nâleme âhenk içün
Bana öykündünse nây—i hoş—nevâ gerçek misün

Pîrehensüz koçmuşum ol mâhı didüm dil didi
Belki düşündür Muhibbî hayr ola gerçek misün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

625) Bir aceb divâneyim başımdaki sevdâ içün
Zülfini zencîr idün boynuma ben şeydâ içün

Genc—i hüsnine ser—i zülfin tılısm itmiş nigâr
Çâresiz kaldım ne çâre ah ol ejderha içün

Ben der—i meyhânede dîdârâ âşık olmuşum
Mescid—i sofi gelür ancak kuru gavga içün

Umarum gamz oklarını ata her dem sîneme
Ânıniçün dil nişân itdüm kaşı yâ içün

Ey Muhibbî serv—i kaddün görse gülşende çınar
El duâya kaldırır ol kamet—i bâlâ içün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün (Fa'lün)

626) Ârızun enverdür dirler bana hûrşîdden
Gel tulu' eyle mahrum kılma dîdden

Dôstum senden vefâ mihr ummasun âşıklarun
Key katı divânelikdür meyve ummak bîdden

Tek şarâb olsun sifâl ile bu gün meyhâreye
Yeg gelür her vechile ol sâgar–ı Cemşîdden

Giceler tâ subh bîdâr ol visâlin kıl taleb
Müstecâb olur duâlar dâyimâ temcîdden

Ey Muhibbî devlet–i dârını bulur şüphesiz
Kim safâ–yı kalb ile hâli degül tevhîdden

* * *

Mefûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

627) Göster yüzini alnunı şems ü kamer olsun
Tamasun lebinün yâri denizler şeker olsun

Cânım bile yolında seng–i dil nidârı dost
Tek gûşe–i çeşmünle bana bir nazar olsun

Sen serv–i sehî gibi salın nâz ile her su
Ben âh ideyin karşuna ko bir eser olsun

Her kim ki ayrur âşıkı dilber kapusından
Bu derd–i dil kim anı ki ol derbeder olsun

Can nakdini yolunda Muhibbî ide îsâr
Ol yâr gelür diye bana tek haber olsun

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

628) Gül–i nâzük beden dirler benüm ol dil–sitânımçün
Aceb mi dinse her–câyi meh–i nâ mihri bânımçün

Yürek pür âteş–i hasret akan hûn–ı ciğer gözden
Didiler ayn–i câridür bu çeşm–i hûn–feşânımçün

Bu gün meydân–ı sînemde diküb bu dil nişân itdüm
Ata gamz okların diyü benüm ebrû kemânımçün

Atar sihr okların gamzen görür kim cânâ kâr itmez
Okur tîğün duâ–yı seyf bu cism–i nâ–tüvânımçün

Muhibbî hastedür didüm lebünden bir cevâb ister
Ne haddindür senün didi söz açmak bu dehânımçün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

629) Câm–ı lâ'lindür eyyâma sırrını fâş eyleyen
Katı gönlündür demâdem bağrımı baş eyleyen

İrmeğiçün vasluna harç eyledüm can nakdini
Ârzu–yı vuslatındır beni kallâş eyleyen

Hâk–i pâyün göz yaşıyla sularım ben her seher
Şevk–i ruhsârındur bu gözlerüm yâş eyleyen

Öykünelden ruhlarına gül lebüne la'l–i ruh
Ol günehdür birini hâr ü birin taş eyleyen

Râh–ı aşkında yürir bir lâhza âram eylemez
Bu Muhibbî'dür gamun kendüye yoldaş eyleyen
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fa'lün

630) Hamdülillâh ki yine tâlib–i cânânum ben
Bende–i aşk olalı âleme sultânum ben

Bir kadeh meyle cihân müşkîli hall oldu bana
Her ne sorsan bana sor mîr–i suhandânum ben

Dağlar lâle vü gül sînede serv oldu elîf
Dôstum bir nazar it nice gülsitânum ben

Ruhları üzre yine zülf–i perîşânı görüb
Âh–ı sevdâya düşüb hal–i perişânum ben

Mest olur gâh Muhibbî lebüni zikr idicek
Geh gubâr–ı hattı fikr ile hayrânum ben

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

631) Yârün cefâ vü cevri nedir kînesi neden
Derdâ dirîg gitmeye mi kîne sîneden

Çalma gönül şîşesin ey dost yirlere
Sakın ki batar ayağuna âb–gîneden

Şol zülf–i müşg bûyunı gül boynuna bırak
Ey can hezâr–yek yaraşur anberîneden

La'l–i lebün hayâline mahzûndur gönül
Harç eylerem cevâhir–i nazm ol hazîneden

Varsa Muhibbî kapuna can tuhfe iletür
İtsen kabûl n'ola bu kemter kemîneden

* * *

Mefûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

632) Deryâ gibi başdan aşaldan çeşm–i âbdan
Hâli değül sefîne–i dil ızdırâbdan

Akıtdı gözümün yaşını dil harâreti
Bu remzi yüri fehm idesin su gülâbdan

Bezm–i gam içre nâlem ile gönlüm inlerüm
İnildisini guş ideli âsiyâbdan

Esrâr–ı aşkı bilmedi allâmeler dahî
Bu müşkilâtı hall idemezler kitâbdan

İçmişüz Muhibbî yire ine zühre–i felek
Suna şarâbı ger kadeh–i âfitâbdan
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

633) Her sadânın aksi kim zahîr olur feryâddan
Bir eserdir kûh içinde nâle–i Ferhâdden

Ne umarsın ey gönül sen nahl–i kaddünden anın
Meyve kim gördi yine hiç serv ile şimşâddan

Gözlerim yaşı biri Nîl ü birisi Dicledür
Hüsnin efzûndur senün çün Mısr ile Bağdad'dan

Kopdı sandılar kıyâmet kalktı yirden nice baş
Kûy–ı dilberde olan bu nâle vü feryâddan

Benden öğrensin Muhibbî yanmağı pervâneler
Eylemez tahsîl–i san'at görmeyen üstâddan
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

634) Sevdiğüme dôstum hışmun neden
Neylesün göz göre ölsün mü seven

Men' ider vuslat deminde dâmını
Arada çâk olsa tizcek pîrehen

Fursatı fevt eyleme girmez ele
Çün bilürsin bir dahî gelmez giden

Yaraşur kılsan niyâz ehline nâz
Hûy kılma tek cefâ vü cevri sen

Ey Muhibbî umma dünyâdan vefâ
Kime itmişdir vefâ bu pîrezen

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

635) Zülf–i müşgîni ey dilber tırâş itmek neden
Çeşmünin yaşın döküp bağrımı baş itmek neden

Destine mestâne çeşmün dôstum hançer virüb
Kalb–i uşşâkıyla her lâhza savaş itmek neden

Sırr–ı aşkı saklar iken sînede cânum gibi
Ey gönül âh itmek ile ânı fâş itmek neden

Lutf ile her demde ağyâre tamaluk gösterüb
Yaralanmış gönlümü benüm hırâş itmek neden

Çün kenâr olmak müyesser olmadı ol serv ü kadd
Ey Muhibbî yok yire bu çeşmi yâş itmek neden

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

636) Rahm umarsın ey gönül sen ol gözü sayyâdden
Bendine düşdün anın ıssı nedir feryâddan

Dâimâ cevr ü cefâ fennin okur ol dilfirib
Galibâ mihr ü vefâ öğrenmemiş üstâddan

Âşıkın katline çünkim hükm ider kanûn–ı aşk
Katl isnâd eylemek lâyık mıdur cellâddan

Hüsrevâ çün hüsn ile cânân–ı âlemsin bu gün
Zulm–ı uşşâk eyleme âhir sorulur dâddan

Gideli kûh–ı belâya bu Muhibbî dôstlar
Olmadı yanınca her giz gamdan özge zâddan

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

637) Nice bir yanam yakılam gerdiş-i eflâkden
Ey sabâ lutf it getür gel bu gubâr–ı hâkden

Aşk içün dirler ezel bezminde bir mahbûb imiş
Böyle nakş itmiş gören âyine–i idrâkden

Hâyil olmasa gözüm yaşına tan mı müddeî
Sed çekilmez cûların mecrâsına hâşâkdan

Zehr–i gam öldürmeden bu âşık–ı dil hasteyi
Sâkiya irgür meded şol mey–i din tiryâkdan

Tîri olmasa Muhibbî cân ü dil eğlencesi
Mürg–i dil çokdan uçurdu sîne–i sâd çâkdan

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

638) Ne umarsın ey gönül ol gözleri cellâddan
Günde bin kez kan ile haz ide ol feryâddan

Yazılan başa gelürmiş ey gönül âh eyleme
Dâmına düşdin anın rahm umma ol sayyâddan

Aşıkın peykâna vü peykâna oldı âşinâ
Bu meseldür dostum hiç hayır gelmez yâddan

Sîm ü zer kimde olursa sayd olur mahbûblar
Yeğ gelür Şirîn'e Hüsrev ol gedâ Ferhâd'dan

Sehv ile bir gez Muhibbî kulunı yâd itmedün
Gerçi kim gitmez hayâlin hey kıyâmet yâddan
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâilü/Fâilün

639) Ey dil hevâ–yı kâkül için zülf–i hamdesin
Şâd ol gönül ki silsile–i bend–i gamdesin

Yıllardurur bu haste gönül kapusındadur
Bir gez dimez ki haste–i miskin ne demdesin

Öldürdü yâr beni bu kûyı içinde âh
Hiç dimedi ki sen Harem–i muhteremdesin

Her kimki görse gözlerimün yaşını didi
Ol serv sâyesinde ne nâz ü na'medesin

Gark itdi aşk–ı felek dili başdan aşdı âh
Benzer Muhibbî yine ki sen bahr–i gamdesin
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

640) İgen incinme ey gönül olursun gûşiş–i gamdan
Güzellerden vefâ gelmez meseldür mâ–tekaddemden

Virürsin bâde çün ömri kadeh nûş eylegil her dem
Elünde tuttuğun peymâne yeğdür sâgar–ı Cem'den

Gönül âlınca ol meh–rû bana mihr–ü vefâ kıldı
Dönüp yine cefâ tîrün çıkardı bir bir arkamdan

Benüm âh ü figânımdan sakın kim bir gül–i tersin
Kim âh okı güzer kılur irişse dahî mermerden

Muhibbî yüzünü görüb ferâmuş eyleyüb aklun
Ayağuna hisâr eyler güherle eşk–i pür nemden
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

641) Görmez isem tan değül mihr ü vefâ dildârdan
Kim vefâ görmüşdürür bu çarh gec–reftârdan

Ey talîb–i dil iriş kim kaldı cândan bir ramak
Derdüme eyle devâ la'l–i şekker güftârdan

Seyre çıksun kadd ü reftârın temâşa itmeğe
Gülşen içre servler baş kaldırur divârdan

Cân ü dil aldun bana bir bûse ikrâr eyledün
Var mı bir mezhebde dönmek hiç kişi ikrârdan

Şi'r–i pür-sûzın Muhibbî çünki bir eğlencedür
Hâli olma bir nefes âlemde sen eş'ârdan
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

642) Bülbül–i şûrîdeyim ol gülsitâne görmeden
Kim kulakdan âşıkım vird–i cânâne görmeden

Giceler uyhu yüzin görmez gözüm ahter sayar
Tâlibim ah ol meh–i nâ mihr–i bâna görmeden

Eyledüm cevr oklarına dôstum sînem siper
Bu acebdür dahî ol kaşı kemâne görmeden

Muhibbî giceler inler ider bülbül gibi efgân
Sakın ey hûbların şâhı bu âh ü zârından

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

645) Müptelâ–yı aşk olub hiç kimseler zâr olmasun
Gam şebinde mihnet ü derd ile bîmâr olmasun

Sevmesün âlemde kimse dilber–i âlî–cenâb
İrmeyüb desti ana aşk içre nâçâr olmasun

Ruhlarında dâne–i hâlün görüb bu mürg–i dil
Öldürün eğer ol zülf–i mekkâr olmasun

Bir nazarla can alub itdi gönül mülkin harâb
Öldürün eğer ol zülf–i mekkâr olmasun

Cân virüb sanma Muhibbî alasın bir bûse
Kimseler hüsni metâ'ına hirîdâr olmasun

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

646) Âteş–i hüsnine yârin ey gönül pervânesin
Zülfi zencîrine dil vir dil aceb dîvânesin

Gönlümün vîrânesin ey dost ma'mur eyle gel
Ka'be yapmakça dimişlerdir yapan dilhânesin

Gâh cevr ile cefâ ile yakarsın gönlümü
Kim cefâ fenninde mâhir bir aceb cânânesin

Zülfinin görsem perîşânın perîşân olurum
Pâre pâre ola dâyim göreyim ben şânesin

Leblerün mecliste dildârın öper gördüm kadeh
Sâgarın ey dil meğer kanın içüben kanasın

Çeşm–i bîmârı figânımdan benüm uyanmadı
Hufte bahtum gibi ey dilber kaçan uyanasın

Zülf–i çevgânına topeyle Muhibbî başını
Çünki meydân–ı muhabbetde bu gün merdânesin
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

647) İstemez sensiz gönül bâğ–ı cihân–ârâyı ben
Yâri bir gez görsem ol hüsn–i cihân–ârâyı ben

Gülsitân–ı dehr içinde bana gül yüzin yeter
Neylerüm zülfin var iken anber–sarâyı ben

Yâr–i bî–pervâ benüm hâlüm diğer–gûn olmada
Bârî her gez görsem ol şûh–ı bî–pervâyı ben

Gözlerüm yaşına dirsem tan mıdır tufân–ı Nûh
Katredür yanında cem itsem yedi deryâyı ben

Cür'a–i câm–ı lebünden ola ger bana nasîb
Kâfirim ger bir kadeh içsem mey–i sahbâyı ben

Ey Muhibbî dolaşaldan dil saçı zencîrine
Mesken itdüm rûz–ı şeb Mecnûn gibi sahrâyı ben
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

648) Yâre din divâne oldum hüsün tedbîr eylesün
Leylî zülfünden bu ben Mecnûn'a zencir eylesün

Zülfini giydir cemâlün rûşen olsun gün gibi
Haste diller niceye dek âh–ı şeb-gîr eylesün

Vasl—i yâre bulmadum bir çâre çok sa'y eyledüm
Bâri diyin nakkâşa nakşın bana tasvîr eylesün

Geh diler bağrumı gâh eyler perîşân hâtırum
Niceye dek gamzelerle zülfi ol per eylesün

Aşk meydânında çok kıldı Muhibbî dil—nişân
Ol kaşı yâya dinüz kirpiklerün tîr eylesün

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

649) Elünden ne gelür ey dil hayâl—i yârile eğlen
İdüb feryâd bülbül—veş figân ü zârile eğlen

Cemâli şem'ün andıkça bu cismüm mahv olur küllî
Çü sen pervânesin ey dil tutuşub nârile eğlen

Bulunmaz vasla çün çâre kalub bahr içre bîçâre
Olub âlem'de âvâre dilâ nâçârile eğlen

Lebün dârü'ş—şifâsında yatur âşıklarun haste
Tabîb—i dilsin ey dilber idüb timâr ile eğlen

Muhibbî nakd—i cân il'tüb dile bir bûse lâ'lünden
Kabûl itmezse de bâri biraz bâzâr ile eğlen

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

650) Hâb içinde görmüş oldum nâgehân ol yâri ben
Nîce yıllar hâb görmem kullanurum zârı ben

Ey tabîb—i dil didüm âşkınla gayet hasteyim
Didi öldürmekden özge bulmadum timârı ben

Şöyle bed—nâm olmuşum Mecnûn benden âr ider
Aşk—ârâdır gördüm buncalayın bî—ârı ben

Hırkamı âlûde—mey kılsam beni ayb eylemen
Bir kadeh mey rehnine göndermişim destârı ben

Şöyle hayrânım Muhibbı bilmezem hiç kendümi
Tekye—i aşk cür'a—dânından yiyüb esrârı ben

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

651) Iyş u işret itmeden bu gün dilâ ger geçesün
Yârin anda umaram kevser şarâbın içesün

İçtinâb eyle sakın şer itme fikrün hayr ola
Akıl virdi Hak sana akı karadan seçesin

Bundan evvel cidd ü cehd ile sana bir hâne yap
Kûs—ı rıhlet çalınub nâ—gâh bundan göçesün

Bulmadum bir yâr—ı hem—dem kil ola ahdi bütün
Nîce yıllar aradum gezdüm cihânın kûçesün

Cû eküb umar mısın kim ola kendüm hâsılın
Ey Muhibbî her ne kim ekdinse ânı biçesün

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

652) Fedâ kıl cânı cânâna bil ol nâ—mihrîbân kadrün
Kim ister vuslata irmek ne gam bilmezse can kadrün

Hadeng—i gamzen ey dilber nişândır sîneme gönder
Ki zîrâ bilürem ânın ben ey kaşı kemân kadrün

Yâkub meyl eylemez ârif bu dehrün mâl ü câhına
Bekâsı yok bilir perr—i mekes denlü cihân kadrün

Benüm serv—i hırâmânum gözüm yaşına bakmazsın
Ki bilmez olmasa teşne kişi âb—ı revân kadrün

Muhibbî âşık—ı dîdâr oldum sana devlettür
Yanında anmasun zâhid senün hûr u cinân kadrün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

653) Gül yanağın yâdına ey sîm—ten
Lâle—veş çâk eyleyem kanlu kefen

Tut—i tab'un dahî gûyâ ola
Leblleründen emsem ey şırın-dehen

Olmasa ger âh—u aşık hâne süz
Sengden hâne niderdi kûhken

Ey Muhibb hâl—i siyeh yekdânedür
Tohm—u mihreşdür derun—ı dil—fiken
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

654) Nîce ey kâşı kemân cânuma bîdâd idesün
Bâri at gamzen okın bu dilümi şâd idesün

Gâh gül göster ü geh sünbül eyâ serv—i sehî
Nâz ile gâhı gehi şîve—i şimşâd idesün

Gül gibi gûşına çün âh ü figânın girmez
Yeter ey bülbül—i dil nâle vü feryâd idesün

Gam—ı hicrün bu gönül kişverüni kıldı harâb
Yeniden ânı meğer lütf ile âbâd idesün

Kalmaya zerrece gamı başı ire eflâke
Ger keremden bu Muhibbî kulunı yâd idesün
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

657) Gönlüme derdi devâ gayri devâyı neylesün
Başuma zülfü hevâ gayri hevâyı neylesün

Her ne zahmet kim gele andan bana râhat gelür
Âşık–ı sâdık olan mihr ü vefâyı neylesün

Umaram bir gün ola şehbâz–ı zülfe dil şikâr
Bu kebuter gönlüm olmuşdur hevâyı neylesün

Zülfüne bend eyleyüb salar zanehdâna vefî
Nîce yıllar hapisdir ol müptelâyı neylesün

Vâdi–i aşka Muhibbî düşeli Mecnûn–vâr
Başı üstinde yapar kuşlar yuvayı neylesün

* * *

Mefûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

658) Sürdü yüzime âlile bir kerre yâr elün
Kassâb sandı kanile gören nigâr elün

Bülbül gibi ki geçdi gönlüm âh ü zâr ile
Hayfın budur ki öpmedüm ol gülizâr elün

Her ne gelürse mihr eğer cevr râzıyım
Sundum nigârâ cân ile çün tâbdâr elün

Terk it bu gün libâsını serâpâ pürehne ol
Yârın yakana sunmaya her nâ–bekâr elün

Elde Muhibbî cân ü dili tuhfeyledi kim
Kim bî–vesîle öpmediler ihtiyâr elün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

659) Bend kıldum boynumu çün zülf–i cânân ile ben
Tâ ölünce kapusında kul olam cânile ben

Bana tâ mihr olduğun mihr itmeden râcih gelür
Derd ile hoş olmuşum nâ–hoş dermânile ben

Elde tutam komayam dâmânını mahşer günü
Vardığımda hazrete çâk–ı girîbân ile ben

Sırr–ı aşkın saklariken sînede cânum gibi
Zâhir itdüm âleme bu âh ü efgânile ben

Yazdı hattun nâme hüsne kaşun tuğra çeker
Âleme hükm ide dirdüm iş–bu fermân ile ben

Ka'be'dür kûyın nigârâ eyledüm çünki tavâf
Cân ü dilden gelmişim olmağa kurbân ile ben

Ey Muhibbî gül–ruhın yâd eylesem bülbül gibi
İnlerüm tâ subh olunca âh ü efgân ile ben

* * *

Fâilâtün//Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

660) Âşık olmuşdur meğer ol ârız–ı ruhsâra su
Ânıniçün dağlara düşüp yürir âvâre su

Vâdi–i zulmetde bu dil kaldı İskender gibi
Teşnelikden virdi cân bulmadı ol bî–çâre su

Bağ–ı hüsnünde şehâ bir doğru hizmetkârdır
Turmağile indi servün ayağına kara su

Nahl–i kaddüni nigârâ eşk–i çeşmümden sakın
Kesret itse didiler eyler ziyân eşçâre su

Şam–ı mihnetde Muhibbî k'ey katı dil hastedür
Çıkmadan cânı lebünden gel vir ol bîmâra su

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

661) Didüm ol serv kadd—ı bâlâya karşu
Bırak üstime geh geh sâye karşu

İşidüb nâlemi bağrı delindi
Figânlar eyledüm çün nâye karşu

Çemende açmağa yokdur mecâli
Gözünü nerkis ol şehlâya karşu

Visâlün isteyüb Şeyy'ül—lah itsem
Salar durmaz beni ferdâya karşu

Muhibbî la'l—i nâbun hasretinden
Varur her dem mey—i sahbâya karşu
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

662) Tâliimdendür şikâyet kıldığum ey tünd hû
Yohsa senden görmedüm cevr ü cefâdan gayri rû

Gördiler sûy—ı vefâ dünyâda yok Ferhâd ü Kays
Ânıniçün gitdiler mülk—i ademde arayu

Eksük olmasun yaşı her dem bu ben dil hastenün
Teşne görse damla damla tamzarur ağzına su

Zülf—ı müşg—efşân ile andun yine sükker lebün
Lezet ise okuyun şi'ründe yâ hod tan mı bu

Söylemez cânâ Muhibbî lik ammâ dir hayâl
Subha dek eyler benümle sâd hezârân güft u gû
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

663) Bir lebî şîrîn sevüb Ferhâd'um öğlenden–berü
Kûhkenlik itmede üstâdım öğlenden–berü

Sanma kim cevr ü cefâdan ey sanem yüz döndürem
Çekmeğ eçünki anı mûtâdım öğlenden–berü

Ten gubârını savursa tan değüldür bâd–ı aşk
Bu hevâ ile yiler bir bâdem öğlenden–berü

Ey Muhibbî handenün ardunca vardur giryesi
Ânıniçün dâyime nâ şâdum öğlenden–berü

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

664) Bakmadı yüzüme dilber bana âşıkdur diyü
Deldi bağrum cevr ile bu yüke lâyıkdur diyü

Gördüler ben müptelâyı sen perî ruhsâr ile
Yazdılar birisi Azrâ biri Vâmık'dur diyü

Şi'rüm içre her kaçan sükker lebün zikr eylesem
Birbirinden kapışur ehl–i şehd fâyıkdur diyü

Ânınniçün yazmazam derd–i dilüm ben kâğıda
Saklamaz sır iki yüzlü bir münâfıkdır diyü

Bu Muhibbî aşkını yâre güzâfın anlama
Sıdkı var ikrâr kıl yolumda sâdıkdur diyü

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâ'lün

665) Haste dil la'l–i leb–i cânânın eyler arzu
Ey tabîbüm derdüne dermânın eyler ârzu

Bürka'ın keşf ile göster ârızun âşıklara
Kullarun sâf sâf durub sultânın eyler ârzu

Ka'be'dür kûy–ı gelür süren âşıkları
Yâ'ni vârub virmeğe kurbânın eyler ârzu

Gözlerüm Yâkûb–veş kanile dolsa tan değül
Hüzn–ârâ dil Yûsuf–ı Ken'an'un eyler ârzu

Bu Muhibbî pâdişâh–ı âlem olmuşken bu gün
Kapusında olmağa deryânın eyler ârzu
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

666) *Bülbül–i dil haste gül ruhsârın eyler arzu*
Ey Mesîhâ–dem gönül güftârın eyler arzu

Cennete kılmaz heves ol hûr u gılmân istemez
Âşık–ı sâdık olan dîdârın eyler arzu

İşidelden çün metâ'–ı bûseni kim câna dir
Cân ele alub bu dil bâzârun eyler ârzu

Ânıniçün hu olub bu göz yaşı olur revân
Ey boyu serv–i sehî reftârun eyler ârzu

Ruhlarınsız bu Muhibbî gîceler nâlân olur
Bülbülündür neylesün gülzârın eyler ârzu
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

Görüb gün yüzüni didüm ki mihr hâveridir bu
Beni dîvâne kılmışdur ne tan dirsem yeridür bu

İder tâvus–veş cevelan boyu serv– i hırâmândur
Gören reftârını ider meğer kebg–i derîdür bu

Yüzünde güller açılmış kızılı ağı ağ olmuş
İrem gülzârıdur gûyâ ya güllerin tarıdur bu

Gören gûşında dildârun salınan la'l–i şehvârun
Didi burc–ı şeref üzre saâdet ahterîdür bu

Muhibbî gamdan olmuşdur didüm ey sâkî–i cân bahş
Elüne bir kadeh sundı didi cân perverîdür bu

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

668) Tanmıdır zülfine dirsem müşg–bû
Andan olur çün hemîşe müşg–bû

Yüzüne *gül benzerem dimiş hacil*
Olduğ çün dirler ana surh–bû

La'lüni ol vakt öperem ey sanem
Eyliye bu hâkimi devrân sebû

Bulmadım bir yâr–ı hemdem gönlüme
Aradum gezdim cihânı gû–be–gû

Ey Muhibbî la'lün anub ağlama
Çün zarâr eyler şeker tengine su

* * *

669) Takalı zülfi kemendin boynuma ol müşg–bû
Dönmüşüm Mecnûn'a bir âvâreyim jülide–mû

Saht–rûdur korkaram ki sana hemser dirile
Alma gül âyîne–i hüsnüne kılma rû–be–rû

Gâh mescidde gehi deyr ü gehi meyhânede
Bulamadum aradum dildârı gezdüm sû–be–sû

İstese mihr ü vefâ itmek bana mümkin değül
Çünki cevr ile cefâ kılmak olubdur ana hû

Nâlesi eflâke irdi bu Muhibbî hastenün
Pes nedendür guşına girmez senin ey mahrû
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

670) Peri misün yâ âdem ey melek hû
Seni görmeğe halk muhtâc kamû

Bu dil cârub ider kirpiklerini
İşiğün pâk ider çeşmüm döker sû

Ne bilsün hâlümi ol şem'–i meclis
Dimişlerdür çerâğ gibi karanû

Girerdi her kişi gülzâr–ı hüsne
Eğer olmasa hattun ana bârû

Muhibbî hasteye dermân bulınmaz
Meğer la'li ola ol derde dârû
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

671) Ne sünbüldür saçun ey çeşmi âhû
Beni divâne eyler âhir âh o

Muhabbet ehli olur gözi yaşlu
Aceb mi âşık olsa benzi sârû

Gözüm yaşı benüm serv–i revânum
Akar kûyında olmuş âb–ı Âmû

Ne tan kurulsa zülfün ârızunda
Olur elbette âteş görse hâm mû

Muhibbî hâkipâyün cânâ tartar
İki çeşmüni kılmışdur terâzû
* * *

Mef'ûlü/Mefâilü/Mefâîlü/Feûlün

672) Hûn–ı dilümi nûş ider ol nerkîs–i câdû
Her geh ki işâret kıla bir gûşeden ebrû

Bir işve yatur arada ger cân ise maksûd
Âlûde–i hûn eyleme gel sâid ü bâzû

Zülfünün arasında gören hadduni ider
Teshîr–i meh ü mihr kılupdur iki hindû

Ger bula gönül zerre kadar hâk–ı deründen
Ne hasret–i merhem çeke ne mihnet–i dârû

Ah eyleme gel gün yüzüne karşu Muhibbî
Najeng sehâbiyle hafî olmaya ol rû

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

673) Kaşı mihrâbına her kim ki imâmet getüre
Kamu ehl–i dil olan ana ikâmet getüre

Nice doysun bu yürek cevrüne âhun dinle
Sîne yâ tîr–i cefâya nice tâkat getüre

Zâhidâ anma bana virme kıyâmet haberin
Her kaçan yâr kıyâm itse kıyâmet getüre

Gerçi lâyık değülim bezmüne ey şâh–ı cihân
Bir nazar kıl bula bu bende liyâkat getüre

Aldanub zîver–i dünyâya gönül virme sakın
Bu mukarrerdür anın sonu nedâmet getüre

Terk–i can eyle Muhibbî ki budur aşka tarîk
Âşık oldur ki hemen aşka alâmet getüre
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

674) Sırr–ı aşkı kim bilürdi nâle takrîr itmese
Safha–i ruhsârım üzre eşk tahrîr itmese

Bulur idüm genc–i hüsnüne nigârun dest–res
Zülfünü mâh eyleyüb çeşmün eğer şîr itmese

Bezm–i gamda dir idi Kays içün sultân–ı aşk
Bâdesin göz yaşı sâzın savt–i zencîr itmese

Var humârum serve olmazdum sadâ'ından halâs
Pîr–i meyhâne eğer câm ile tedbîr itmese

Yanmaz idi dôstlar her gîce bu kandil–i çarh
Bu Muhibbî sûz–ı dilden âh–ı şeb–gîr itmese
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

675) İder zülfini gün yüzine perde
Beni uğradur ol bin dürlü derde

Nasîb imiş cefâ vü cevri yârün
Bulımaz her ne kim yazıldı serde

Didüm koçsam miyânun didi dilber
Meğer koçsa anı ancak kemerde

Didiler ağlayub fâş itme sırrı
Didüm ne çâre ya bu rûy–ı zerde

Muhibbî virme dil dünyâ denîdür
Meseldür kim gerekdür gayret erde

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

676) Ol çeşm–i siyeh zülf–i perîşân arasında
Nerkis gibidür kim biter reyhân arasında

Zülfüne dolaşan dili kor câh–ı zanehda
Kalur ebed ol bendile zindân arasında

Gamzen oku câ itdüği bu câm içinde
Yazılur elif kande ise cân arasında

Bu nazm–ı dürenbârı okursa n'ola dilber
Lü'lü' yaraşur la'l–i bedehşân arasında

Pâyüne revân ile Muhibbî yine yaşın
Kaddi gibi serv olmaya bostân arasında

* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

677) Her lâhza gelür yâr gider bir dem içinde
Bu hasteyi kor derd ile her dem gam içinde

Dem dem dökülen göz yaşı bil hûn–ı ciğerdür
Dil zevrakı gark oldu şehâ ol dem içinde

Sevdâ–yı ser–i zülfüne dolaşalı gönlüm
Kaldı idi merdûm–ı çeşmüm nem içinde

Sînemde anın zahmı gelür çün bana merhem
Derdümi kabûl eylemişim derâm içinde

Her kim ki gönül virdi aldandı bühtâna
Dil virme Muhibbî ana sen âlem içinde

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

678) Dîlberüm seyr itmeğe gülzâra çıktı bâğ ile
Mâhrûlar birbirine gösterür barmağ ile

Bir ayağ üzre gelüb bel bağlayubdur hizmete
Servün indi ayağına kara su durmağ ile

Bî–güneh uşşâkı öldürme benüm çok sevdiğüm
Dükenür sanma senün âşıklarun kırmağ ile

Gel beni öldür rakîbi görmeyen kûyında tek
Bu meseldür bülbül olmaz bir kafesde zâğ ile

Sîneye şol denlü yakdı bu Muhibbî dâğlar
Dir gören kûh–ı belâ kaplanıdur bu dağ ile

* * *

İKİNCİ KİTABIN SONU

{ kutupyıldızı kitaplığı }
1001

40 TL.

DÎVÂN-I MUHİBBÎ

(KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN'ın ŞİİRLERİ)

3

Tercüman 1001 TEMEL ESER

Tercüman 1001 TEMEL ESER
156

DÎVÂN-I MUHİBBÎ

(KANUNÎ SULTAN SÜLEYMAN'ın ŞİİRLERİ)

III

Hazırlayan:
Vahit ÇABUK

İSTANBUL
1980

1001 Temel Eser'i iftiharla sunuyoruz

Tarihimize mânâ, millî benliğimize güç katan kütüphaneler dolusu birbirinden seçme eserlere sahip bulunuyoruz. Edebiyat, tarih, sosyoloji, felsefe, folklor gibi millî ruhu geliştiren, ona yön veren konularda "**Gerçek eserler**" elimizin altındadır. Ne var ki, elimizin altındaki bu eserlerden çoğunlukla istifade edemeyiz. Çünkü devirler değişmelere yol açmış, dil değişmiş, yazı değişmiştir.

Gözden ve gönülden uzak kalmış unutulmaya yüz tutmuş **-Ama değerinden hiçbir şey kaybetmemiş, çoğunluğu daha da önem kazanmış-** binlerce cilt eser, bir süre daha el atılmazsa, tarihin derinliklerinde kaybolup gideceklerdir. Çünkü onları derleyip-toparlayacak ve günümüzün Türkçesi ile baskıya hazırlayacak değerdeki kalemler, gün geçtikçe azalmaktadır.

Bin yıllık tarihimizin içinden süzülüp gelen ve bizi biz yapan, kültürümüzde "**Köşetaşı**" vazifesi gören bu eserleri, tozlu raflardan kurtarıp, nesillere ulaştırmayı plânladık.

Sevinçle karşılayıp, ümitle alkışladığımız **"1000 Temel Eser"** serisi, Millî Etiğim Bakanlığınca durdurulunca, bugüne kadar yayınlanan 66 esere yüzlerce ek yapmayı düşündük ve **"Tercüman 1001 Temel Eser"** dizisini yayınlamaya karar verdik. **"1000 Temel Eser"** serisini hazırlayan çok değerli bilginler heyetini, yeni üyelerle genişlettik. Ayrıca 200 ilim adamımızdan yardım vaadi aldık. Tercüman'ın yayın hayatındaki geniş imkânlarını 1001 Temel Eser için daha da güçlendirdik. Artık karşınıza gururla, cesaretle çıkmamız, eserlerimizi gözlere ve gönüllere sergilememiz zamanı gelmiş bulunuyor. Millî değer ve mânâca her kitap ve her yazar bu serimizde yerini bulacak, hiç bir art düşünce ile değerli değersiz, değersiz de değerli gibi ortaya konmayacaktır. Çünkü esas gaye bin yıllık tarihimizin temelini, mayasını gözler önüne sermek, onları lâyık oldukları yere oturtmaktır.

Bu bakımdan 1001 Temel Eser'den maddî hiç bir kâr beklemiyoruz. Kârımız sadece gurur, iftihar, hizmet zevki olacaktır.

KEMAL ILICAK

Tercüman
Gazetesi Sahibi

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

679) Olsun tene'um içre ol mâh–rûy–ı sâde
Kalsun belâ vü gamda bu âşık–ı fütâde

Ol şehsüvâr–ı meydân binse semend–i nâza
Uşşâk olur önince ser cümle hep piyâde

Kaşunla gamzen ey dost yeter cihâne fitne
Neyler girüb bûseyç giysûların fütâde

Levh üzre dest–i kudret yazmış bunu ezelde
Hüsnün senün müzâif derdüm benüm ziyâde

Aşkın kemânı pekdir her kim ki çekmek ister
Derd ü belâ vü mihnet âna gerek kübâde

Her kim ganî olursa sanman huzur ider ol
Dervişliğe ola kani' ömri geçer safâda

Gülzâr–ı hüsnün içre her gîce subh olunca
Okur Muhibbî medhin bülbülleyin nevâda

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

680) Çünki bu dünyâ denîdür ana dil virme sakın
Kimse başa çıkmadı çıkma ser–i dünyâ ile

Gel şarâb–ı aşkı nûş it zâhid peşmîne pûş
Niceye dek kalasın bu hay bu kavga ile

Zerre gibi gün yüzi şevkine ser gerdân olup
Gîceler tâ subha dek efgân iderem nây ile

Ey Muhibbî yüri âlemde tecerrüd ehli ol
Ta ki hemser olasın gönüllerde Îsâ ile

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

681) Hicrün ile dönmüş idüm ben hazân yaprağına
Bir katı âh eyledüm düşdüm fenâ toprağına

Ârızun üstinde düşmüşdür meğer zülf—i siyâh
Kim görübdür kâfiri kim girdi cennet bağına

Dûr olalıdan tapundan Mısr—ı hüsnün hakkıçün
Gözlerimün kanlu yaşı döndi Nil ırmağına

Bağlanalı zülfünün zencîrine divâne dil
Kendüzin fark eylemez değül ki sol u sağına

Aşk yolunda Muhibbî can ü ser terk eyledi
Dôstum dinmez miydi bir gez anın sormağına
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

682) Mürg—i dil itdi heves gülşen—i dildâra düşe
Yâni bülbül gibi kasd itdi gönül zâre düşe

Kim ki şîrîn lebüne dil vire Ferhâd—sıfat
Yakalar çâk idüben dâmen—i kuhsâra düşe

Bilse idüm ne yüz ile görinür gül yüzüne
Kıymetün bile kaçan vaktiyle bâzâre düşe

Derd—i dil hâlüni yâz şâyet ala yâr elüne
Ola kim elden ele bir gün o dildâre düşe

Kim bütün ide Muhibbî bu gönül şîşesini
Sınayun seng—i cefâyile ki sad—pâre düşe
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

683) Zâhid olan geçürür halvetde ömrün beng ile
Iyş ider gülşende ârif bâde–i gül–reng ile

Sâki–i gül–ruh elünden nûş kıl câm–ı safa
Kalmasun dirsen eğer mir'ât–ı kalbin jeng ile

Gam şebinde kalmışum açılmadı subh–ı visâl
Kimse mûnis olmadı âlemde bu dil teng ile

Haddi ile zülfünü gördüm eydürler Arab'da
Rûm şâhi ceng ider san kim varub Efreng ile

Kim ki dil virmez cihâne geçer istiğnâ ile
Ey Muhibbî bu dokuz minâyı sır bir seng ile

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

684) Su gibi ger meyl idersem tan mı serv–i nâzuma
Bağlıdur çokdan gönül zülf–i kemend–endâzuma

Deyr içinde dün sanemler seyrine hayran olub
Secde–i bı ihtiyâR itdüm püt–i tannâzuma

Gülşen–i hüsnünde kıldum gice bülbül–tek figan
Lîk tutmadı kulak gül gibi bu âvâzuma

Yavru şâhindir ko öğrensin gönüller almasın
Dir uçurma kapa dursun gönlü ol şehbâzuma

Bu Muhibbî tuhf iletse cân ü dil ile kabûl
Çün kerîmü'ş–şânsın bakma çoğuma azıma

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

685) Beni cellâd–ı gamzen iki nîme
Ko kalsun redd idüb tek yüri dime

Elifken kâmetüm dâl itdün âhir
Gönül vireliden sen zülf–i cîme

Safâdan çâk ider gonca yakasın
Anarsam gül yüzin vasfın nesîme

Dilâ toprağa saldın dürr–i eşki
Terahhum itmedün bir kaç yetîme

Dil ü cânım tabîbi sen dururken
Kime arz ideyim derdümi kime

Beni öldürmeğe ahd itmiş idin
Kerem kıl dostum ahdini sıma

Muhibbî'ye keremden kıl terahhum
Kerem çün kimse öğretmez kerîme
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

686) Birliğe irmez kişi iki cihândan geçmiye
Kurtulamaz ikilikten în ü ândan geçmiye

Çehre–i cânân görünmez perde olmuşdur teni
Vuslat el virmez ana cism ile candan geçmiye

Kâf–ı kurbet bu gönül simurguna olmaz mekân
Bâl açub pervâz idüb bu âşiyândan geçmiye

Yâr ile yâr olmayub havf ü recâda kalur ol
Kayd–ı düzâh eyleyüb bâğ–ı cenândan geçmiye

Fâyide kılmaz Muhibbî nakd–i ömrün harç ide
Ta ki bu bâzarda sûd u ziyândan geçmiye
* * *

689) Didüm serv ü sehî gibi salınsun hüsn bağında
Kon aksun gözlerüm yaşı benüm her dem ayağında

Eğerçi gitdi dil elden velî sultân—ı aşk oldu
Gam u gussa vezîr olmuş anun solunda sağında

Yatur ol pister—i gülde cihândan cümleyi pervâ
Senün hâline hiç vâkıf olur mu gam bucağında

Koşalum eşk—i gülgûnun kanı ol zülf—i şebdîzin
Kosun ger buseni öndel yaşum gayet yarâğında

Gözüm yaşın şarâb itdüm yanık bağrum kebâb itdüm
Ziyâfet eyledüm şâh—ı gam—ı çeşmüm otağında

Kara zülfü arasında tulu' itdi yüzin gördüm
Ayın ondördü sandım tamâmı hüsn çağında

Muhibbî mürg—i dil ancak yalınuz sanma bend olmuş
Neler vardur aransa ger ânın zülfi duzâğında

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

690) İrmedüm dûş olmadum âlemde hâlât ehlüne
Bâd—ı âhum gönderüb sordum semâvât ehlüne

Bir kadeh meyle benüm çün gönlümü hoş eyledi
Yüzimi hâk itmeğe vardum harâbet ehlüne

Gün yüzin bir zerre—i nâçîze pertev salmaya
Bu düşer mi dôstum andan semâvât ehlüne

Bahr—i dil gavvâsısın dürr gibi arz it sözlerün
Tâ ki tahsîn ideler böyle ibârat ehlüne

Ey Muhibbı şükr kıl derd ü belâ vü mihnete
Gönlümü tapşırdılar düşdi emânat ehlüne

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Mef'ûlü/Fâilâtün

691) Saçın girihlerini kıldum eğerçi pîşe
Çözülmedi çalışdım tâ urmayınca dîşe

Sıma şehâ bu gönlüm mümkün değül yirine
Bir dahî gelmek olmaz olsa şikeste şîşe

Aşkın rahına girdim pür seng–i hâre gördüm
Gördüm küşâde yir yok âh olmayınca tîşe

Ben tâlib–i nigârum maksûd bana dîdâr
Gör bu riyâyı zâhid cennet umar hemîşe

Döne döne yanarisem aşk odına aceb mi
Gönlüm kebâba döndi sancıldı çünki şîşe

Kaşı kemân–i yâre kurbân cânı kıldum
Müjgân oku ile bağrum dopdolu döndü kîşe

Her işde ey Muhibbî hakka tevekkül itdüm
Göstere râh–ı tahkîk bu yoldan azmışa

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

692) Gamzeleri öldürdü gerçi itdi kan kan üstüne
Döndü la'lün zinde kıldı virdi cân cân üstüne

Varamazam kûyına yaşum bana virmez geçid
Ebr–i âhum yağdırır bârân bârân üstüne

Derd ile hicrân şebinde ağlasam müjgânıma
Dâne dâne dizerüm mercân mercân üstüne

Pâyüne düşüp eğer dâmânun öpsem yok dime
Ehl–i mâl olan ider ihsân ihsân üstüne

Ka'bedür kûyın süren süren gelür âşıkların
Hayre gir eyle bu gün kurbân kurbân üstüne

Ay olur hafta geçer görmem nigârâ gün yüzin
Gösterirsün bana sen hicrân hicrân üstüne

Şevk-i ruhsârınla bülbül gibi her şeb tâ seher
Bu Muhibbî eyledi efgân efgân üstüne

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

693) Tevakkuf eyleme bir dem sen efgân eyle ben nâle
Gel ey ney bezm-i mihnetde çü oldun vâkıf ahvâle

Acılub sînem üstünde görinen dağlar değüldür
Döker bu çeşm-i giryânım gül üzre çîn seher jâle

Girüb dil pûte-i hiçre yanaldan külıî pâk oldu
Ki zîrâ hâlis olmaz zer kaçan kim girmeye kāla

Lebünde hat mıdır yoksa görinen sâye-i ebrû
Yâhud pây-i mekes midür ki yapışur kalur bâle

Muhibbî zülfi târına Habeş mülki tufeyl olsun
Bahâ olmaya hâlüne harâc-ı Hind u Bengâle

* * *

Mefâîlün/Mefâilün/Feûlün

694) Sehâb-ı zülfini gün yüze perde
İdelden uğradum bin türlü derde

Hatun yazu imiş başumda ey dost
Yuyılmaz her ne kim yazıldı serde

Yaşum deryâya dil sahrâya düşdi
Ararsın dil-rübâyı bahr ü berde

Leylî saçına olmasa Mecnun gibi âşık
Divâne–sıfat düşmez idi dağa benefşe

Miskinlik ider servün ayağına koyub baş
Bakmaz oturub hiç sola sağa benefşe

Ah eylemesün mi ki bu gün geldi vücûda
Başladı hemân derd ile solmağa benefşe

Baş eğeli gam yeli yok zerre mecâli
Dil–haste Muhibbî gibi durmağa benefşe
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

697) Zâhidâ zühd ü riyâyı ihtiyâr itmek nice
Ehl–i diller meclisin gördükçe âr itmek nice

Aşk meydânında girdim geşt–gîr–i derd olub
Vâmık u Ferhâd ü Kays'ı destiyâr itmek nice

Ol hümâ yüksek uçarsa gönlümün şehbâzını
Dest–i himmetle salub ânı şikâR itmek nice

Seyl–i eşkümden zarâr geldükçe bu mülk–i dile
Seng–i mihnet birle yapup üstüvâr itmek nice

Sırr–ı aşkı sînem içre nice yıllar saklayup
Âhile bir demde şimdi âşikâr itmek nice

Ser–te–ser dîvâne gönlüm geşt idüb bu âlemi
Bend–i zülfine düşüp âhir karâr itmek nice

Ol boy–ı servün Muhibbî irmeğe pâ–bûsına
Gözlerüm yaşını her dem cûyibâr itmek nice
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

698) Hâşâ lillâh kim cefâna dil tahammül itmeye
Cân taleb kılsan vire bir dem teemmül itmeye

Gülşen–i hüsnünde her kim göre gül ruhsârını
Bağa varub ol temâşâ–yı rûh gül itmeye

Bâğbân ger görse kadd ü ârız ü şehlâ görün
Serv ü nerkis *gül diküb hergiz tecemmül itmeye*

Bâr–ı gam dağlarcadır dil ana tâkat gösterür
Zerresin ger dâğa ursalar tahammül itmeye

Top–ı ser kıldı Muhibbî zülfinin çevgânına
Ola kim galtân idüb dilber tegâfül itmeye

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

699) Nice bir tîr–i cefâlar sîne–i meskenime
Atıla seng–i melâmet yâ dil–i gamgînime

Mü'min–i aşkım bihamdillâh zimen–i lütf–i dost
Kılca noksan gelmedi yâ hod halel bu dînime

Korkmazam kûh–ı belâda ölmeden ben dôstlar
Cânı teslim eylemek gelmişdürür âyîneme

İderiz hâk–i derinden bâri hışt merkadim
Haste iken gelmedi bir kerre çün bâlinime

Ey Muhibbî giceler gelse hayâl–i zülf–i dost
Sanurım ki mârdır sînemde girer inime

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

700) Benzedelden kûy–ı dildârı cibâb–ı Kâ'beye
Yüz sürerler ekser ânınçün türâb–ı Ka'beye

Eyliyelden gözlerüm yaşını kûyında sebîl
Teşne diller rağbet itmez oldı âb–ı Ka'beye

Hâller hindû gibi eyler tavâf–ı hüsnini
Zülfün olaldan nigârâ halka bâb–ı Ka'beye

Halkadur hüsnün hatun çekmiş ana ceyş–ceyş
Kasd ider mi kâfir olmasa harâb–i Ka'beye

Bu Muhibbî'nün yıkık gönlüm imâret eyle gel
Dôstum irmek dilersen ger sevâb–ı Ka'beye

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

701) Lebâleb ciğer hûnıyla lâle
Nite ki eşk–i çeşmümle piyâle

Olursam tan mıdır hûnin ciğer âh
Olupdur gamzenin tîği havâle

Hatun terk eylemez ise hatâyı
Siyâh eyler felek sakfını nâle

Adem mülkine gitsem zâd–ı gamdır
Kim andan özge yok bana nevâle

Acebdür ana tahsîn ide yâri
Muhibbî ana gönderse risâle

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

702) Dôstlar düşeli dil zevrâkı girdâb–ı gama
Vasf–ı hicrân elemi gelmeye hergiz kaleme

Gamdan özge reh–i aşkında gözümde nem ola
Neme yetmez bu gözüm yaşı benüm dahi neme

Bezm–i ġamda ko beni ney gibi efgan ideyüm
Kim bilür dahi şehâ kim irişür iş–bu deme

Ger nasîb ola içem la'l–i lebün cür'asını
Kâfirim ger heves ide bu gönül câm–ı Cem'e

Ser–i kûyunı tavâf eyle Muhibbî yüri–vâr
Yüz sürerler çün bilirsün Harem–i Muhtereme

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

703) Bezm–i mey eylemişim dün gîce cânânlar ile
Nice cânânlarile serv–i hırâmanlarile

Nice yıldır ki yeler zülfi hevâsında gönül
Kara sevdâda yürir zülf–i perîşânlarile

Kıssaya sığmaz imiş çünki ser–i zülf–i nigâr
Şerh idemezsin anı defterde divânlarile

Vasluna irişemezsin yüri divâne gönül
Kim görübdür ki gedâ ıyş ide cânânlarile

Ey Muhibbî beni Âdem'de vefânın adı yok
Dağlara düş yüri şîmdengirü hayvânlarile

* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

704) Ey ruhları gül kāmeti ar'ar beli ince
Ey gözleri nerkis saçı sünbül lebi gonca

Bülbül yiridür âhını eflâke çıkarsa
Gül kim açıla hâr olur evvel bilesince

Çekdimse ne gam derd ü belâ ile meşakket
Şükrim bu ki irdüm son ucu bir ulu gence

Kızdırma yüzin ârı sakın ol âb üzre
Tâ def gibi dokunmaya yüzine tabanca

Bî–fikr ü teemmül didi bu şi'ri Muhibbî
Bilmek dileyen hâlüni ursun buna pençe

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

705) Câme–i fânusdur sînem dil–i sûzânuma
Kanlu yaşum hil'at olmuştur ten–i üryânuma

Eşk–i çeşmüm bu acebdür ki ciğer köşem iken
Kande görse yapışır kanlu gibi dâmânuma

Sen hümâyı bâz–ı himmetle şikâr itsem ne tan
Çünki pervâz eylemek gelmiş ezelden şânuma

Hasretinden vâdi–yi gamda be–gayet hasteyim
Yok mecâlim dönmeğe bir yanadan bir yanuma

Ter güzellerle Muhibbî tâze divân bağladı
Ehl–i nazma din sala gelsün berü divânuma

* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

706) Sînem görinür gül gibi bir dâğ–ı tenümle
Döndi yüreğüm lâleye kanlu kefenümle

Gökler yüzine itse uruc ejder–i âhum
Od saçıla dehr içre bu dilden dehennümle

Ey bâd–ı sabâ hüznini Yâ'kub–i dilin di
Hem–râh olasın Yûsuf–u gül pirehenümle

Güller bitirüb çevremi yaşum çemen itdi
Seyr eyle dilâ gönlün açılsın çemenümle

Derdâ ki Muhibb âr ile dil pârelenübdür
Bir kimesne yok ârı çeker âh benümle
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

707) Bu gönlüm itdi hicrân pâre pâre
Akar bu dîdeden kan pâre pâre

Olur yâd idicek ey ârız—ı gül
Giribân—ı tâ—büd aman pâre pâre

Görüb şem'—i ruhun pervâne gibi
Yakam olara ben cân pâre pâre

Sitem tîği cefâ tîriyle kıldun
Beni hey bâ-müselman pâre pâre

Kaçan derdile âh itse Muhibbî
Olur bu sîne—suzân pâre pâre
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

798) Boyun serve yüzin gülzâr—ı çîne
Dişün benzer seng—i dürr—i semîne

Yaraşur sana lütf u cûd u ihsân
İdesin rûz—ı mahşer mücrimine

Umaram eyliye bana şefâat
Yapışdum cân ü dilden dâmenine

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

710) Fikr kıl ahvâlüni geldin ne yüzden âleme
Şükr kıl Rezzâk'a rızkın eksük itmez gam yime

Kıl müsâhib her gice kalbini zikrullâh ile
Uyma nefs–i şûma irmez çün bilürsin dem deme

Kim ki basdı âlem–i aşka kadem âdemdür ol
Her kimin ki aşkı yok aslâ ana âdem dime

Ka'be–i vaslun anub her gice âh ü vâh kıl
Ağla yaşlar dök gözün yaşıyla dönsün zemzeme

Gıll u gışdan pak idüb kalbin şarâb–ı aşk iç
Seni sermest eyleyüb düşvâre gayr–ı âleme

Ol Hâkîm–i lem–yezeldür derde dermân ol virür
Derdüni hoş gör taleb kılma varub emme seme

Sırr–ı aşkı sînede sakla Muhibbî can gibi
Yanılub bir kimseye esrâr–ı aşkı söyleme

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

711) Yine kasd eyledi bu gamze görün cânımıza
Hançerün susadı içmeğe gelür kanımıza

Didi kim tîğ–i cefâm ile helâk âhir ânı
Eylerüm uğramasun âşık olan yanımıza

Sihr idüb didi ki her târını bir mâr itdüm
Kimse el sunmaya tâ zülf–i perişânımıza

Bağ–ı hüsninde didi nâlem işidüb ol gül
Geldi bir bülbül–i şûrîde gülistânımıza

Şi'r–ârâ andı Muhibbı yine Leylı saçını
Ola Mecnun nazar iden kişi divânımıza

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

712) Ol kemân ebrû yine kasd itdi âşık cânına
Gamzelerden nice oklar cem' kıldı yânına

Lâle hadler hasretinden dâğ yakdım şol kadar
Sînemi her kim görürse benzedür gül kânına

Ânın içündür yolında başımı top eyledüm
Ola kim galtân idem ben zülfinin çevgânına

Nûş–ı cân olsun eğer kanum içerse leblerün
Ger içe bîmâr–ı çeşmün ile sıhhât cânına

İki kâse merdüm–i çeşmüm eline sîm ü zer
Aldı îsâr itmeğe geldikçe gam sultânına

Öldürürüm dir imiş her kim gelürse kûyıma
Emr–i câridür boyun sunduk ânın fermânına

Zülfine el sun Muhibbî ola kim bend eyleyüb
Sala âhir habs içün seni Zenc zindânına

* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

713) Ol servi görüb sevdim bâlâlığı çağında
Hak üzre *yüzüm sürdüm su gibi* ayağında

Ol gonca–i mevzûnı ol ârız–ı gülgûnı
Gördüm öpesim geldi ağzında yanağında

Ben hâke nasîb ola cür'an diyü ey dilber
Hâk üzre düşüp kaldım meyhâne bucağında

Gam meclisine hâcet olursa şarâb ey dil
Yokla bulunur lâ–büd bu dîde kabağında

Sevdâ–yı ser–i zülfün Mecnûn idiser âhir
Aşkın bu Muhibbî'nün bulundu dimâğında
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

714) Nakd–i cânı yine dil aldı bu gün âyâsına
Sen şehün tâ ki nisâr i de hemın pâyesine

Nâb–ı hüsnünde harâret bulalı cân ü gönül
Zülfinin râhat olam diyü varır sâyesine

Gözlerüm hâcesi yolında kamu cevherini
Harc idüb bakmadı südine vü sermâyesine

Hak senin hüsnini bir vechile ahsen yaradub
Komadı hâcet ola ziver ü pirâyesine

Dil Muhibbî gözümün yaşı içün nâle kılur
Şîr umup zâri kılur tıfıl gibi dâyesine
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

715) Kim nisbet ider gün yüzini şems–i Duhâ'ya
Rağbet mi kalur gün ki tulu' eyleye aya

Mahv ola gide evc–i felekde meh ü hurşîd
Ger pertev–i hüsni irişe sakf–ı semâya

Ey gonca dehen gül gibi gel arz–ı cemâl it
Tâ bülbül–i can başlaya karşında nevâya

Ey dôst miyânınla meğer zevk ider iken
Bilsem ne sebeb düşdü girer hançer araya

Bünyâd–ı cefâ eyledün evvel beni öldür
Âdetdür ezel zebh ile başlansa beyâya

Bu hırka vü tesbîh ile işi çü riyâdır
Ne yüzle ta'n eyleye zâhid zürâfeye

Zülfün gibi ayaklara düşdi çü Muhibbî
Tut ölümü rahm eyle bu ben bî–ser ü pâye

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

716) Zülfini andım yine düşdüm uzun sevdâlara
Derdişi fikri beni gark eyledi deryâlara

Eksük olmasa ne ta'n sana belâ üzre belâ
Çünki virdün gönlümü ol serv ü kadd bâlâlara

Leylî zülfi hasretinden olmuşum Mecnûn–zâr
Ol sebepden düşmüşümdür vâdi vü sahrâlara

Gamzelerden kırmağa uşşâkı tirkeş bağladı
Dileğim budur ki kurbân olayım ulyâlara

Gelmişim dervâze–i hüsni şeyy'üllâh içün
Bûse ihsân eyle gel salma beni ferdâlara

Ey Muhibbî dün himmet olmaz şehbâz ol yüri
Hemser ol Kâf–ı kanâatde varub ankalara

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

717) Göster evvel yüzini gönlümi al âl eyle
Pûte–i hicre koyub âhir ânı kâl eyle

Vuslat el vire mi yahut düşemi rüz—ı firâk
Mushaf—ı hüsnini gel aç hele bir fâl eyle

Cür'ası ola nasîb ister isen muğbeçenin
Yüri vâr meygedede yüzini pâ—mâl eyle

Gül yüzi şevkine kıl subha değin âh ü figan
Gülşen içinde dilâ bülbüli gel lâl eyle

Bend—i zülfine düşüb mürg—i dilün dâne içün
Sana kim didi Muhibbî tama'—i hâl eyle

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

718) Tan değüldür dôstlar gönlüm benüm pür derd ola
Kim ki âşıkdır meseldür kim belâ perverd ola

Vâdi—yi aşka düşen bulur muhabbet yolların
Âşık oldur aşk—ârâ mecnûnleyin ol ferd ola

Cür'a—i la'li lebünle eyle gönlüm pür safâ
Nîceye dek dostum âyine—i dilgerd ola

Sevdüği yolında kim virmezse can nâkısdır ol
Cân viren cânân yolında şüphesiz cömerd ola

Didiler gel vir Muhibbî bize aşkında nişân
Didüm eşküm surhı yetmez mi ki çehrem zerd ola

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

719) Gel ey serv—i hırâmânum otur bir dem revân olma
Ölürüm boynuna kanum gözümden gel nihân olma

Yüzün uşşâka göstersen n'ola gün gibi ey meh—rû
Demidir güzelüm mihrün yeter nâ—mihribân olma

Tarîk–i aşka doğrulsam seni kat' iderüm evvel
Sebûk–bâr olayım ey ser bana bâr–girân olma

Aman vir yüzüni bir dem göreyin sonradan öldür
Terahhum eyle lutf eyle habîbüm bî–amân olma

Muhibbı şâh–ı aşkında inân vallahi sâdıkdur
Senün bî–zer harîdindür hakkında bed–gümân olma
* * *

Feilâtün/Feilâtün/Feilâtün/Feilün

720) Ne revâdur ki hadengin atasın hâke düşe
Umaram ki gele bu sıne–i sad–çâke düşe

Her kaçan kim salınub seyr–i çemen eylesen
Korkaram sâye–i kaddün hes ü hâşâka düşe

Esb–i nâza binüb âşıklarını sayd idesin
Ne saâdetlü ser olur ki o fitr ana düşe

Aradım zîr–i felek bahr ü beri bulamadum
Sana mânend–i güher bir sadef–i pâke düşe

Ey Muhibbî ser–i kûyunda kaçan âh idesin
Şöyle âh eyle ki şu'len dokuz eflâke düşe
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

721) Gözümün biri Seyhun'a biri döndü Ceyhun'a
Aceb mi nâleler kılsa dönüpdür dilde gerdûna

Mey–i gülgûna ta'n eylerse kendün bilmeyüp zâhid
Ne gam mu'tad olmuşdur ezelden hubb u ma'cûna

Rakibün şimdi maksûdı beni senden cüdâ kılmak
Göreyim ânı mesh olsun döne tâ yüzi maymuna

Muhibbî şol kadar dökdün gözün yaşı geçevirmez
Ne mümkindir halâs olmak saçından ehl–i îmâna

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

722) Müselmanlar giriftârım meded bir nâ–müselmâna
Ne mümkindir halâS olmak saçından ehl–i îmâna

Tabîbâ çek elün benden bana dermân–pezîr olmaz
Anınçün haste–i aşkım değişdüm derdi dermâna

Güneş ruhsârını gördüm beni benden hemân aldı
Göyündüm âteş–i aşka sanasın şem'a pervâne

Zaneh câhında uşşâkı esirge leblerün göster
Bir içim su ile hayrın irişsün ehl–i zindâna

Muhibbî'ye vefâ idem diyüb ahdin bozar ânı
Dirîgâ ol cefâ–pîşe meğer varmış Karaman'a

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

723) Gözün şehbâzı sayd itdi gönül mürgin düşüp çîne
Saçın dâmına bend oldu olaldan benlerün çîne

Şehâ zülfün ukâbından dil ü cânum halâs olmaz
Esîr olmuş kebûterdür sanasın dest–i lâçîne

Salîbî zülfine ta'lim iderse tan mıdır hışmı
Garamet mi olur kibre sücûd eylerse hâçîne

Dökülüp nice yıllarla ayaklarda ola pâmâl
Elini uzadup dilber ide ger şâna saçına

Muhibbî kalmaya hergiz revâcı müşg—i âhunın
İletse bûy—ı zülfünden sabâlar Çîn ü Mâçîn'e
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

724) Eyyâm—ı bahâr olsa yine güller açılsa
Gül şevkine gülşende kızıl mülber açılsa

Şîrîn lebinün yâdına bir aşk eri olsa
Cân terkin urup râh—ı belâ içre saçılsa

Ol şâh—ı zaman gelse yine serv—i sehî—veş
Yir yir güher—i eşküm ayağına saçılsa

El ursa sabâ gibi giderse ser—i zülfin
Ref' itse sübhânı yüzi hurşîdi açılsa

El virür idi sana Muhibbî vâde—i vuslat
Derbend—i belâ vâdi—i hicrân geçilse
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

725) Muhabbet çünki mihnetsiz bulınmaz dâr—ı dünyada
Muhabbet mihnet ânınçün yazılır birdir imlâda

Görün derd ile can virdi belâda kûhken âhir
Terahhum itmedi Şîrîn gelüb bîçâre Ferhâd'a

Koyup kûyını Leylâ'nın düşer miydi bu Mecnûn'a
Tuta vahşîlere ülfet makam idine sahrâda

Keremden tut elim kaldır ayakdan düşmüşüm cânâ
Mezellet hâkisârında düşelden kaldım üftâde

Muhabbetden murad olan eğerçi vasl—ı dilberdür
Muhibbî âşık oldur kim kala ancak temâşâda
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

726) Akdı yaşım su gibi bir serv boylu serkeşe
Ânınçün âlemi gark eyledi başdan başa

Âşık oldum gitdi gönlüm bir yana ben bir yana
Göyimezmiş aşk vâdisinde yoldaş yoldaşa

Bir lebî şîrîn firâkından belâ kûhında âh
Urmuşum Ferhâd–veş başumı ben taşdan taşa

Sînede bağrum delinsün ata–gör gamz okların
Gam değül âşıkların olur ise sen çok laşe

Râzıyım öldür beni kanım helâl olsun sana
Başumı yirden getürdün bağla ânı tirkeşe

Mey yirüne göz göre ko kanını içsün senün
Niye uyardın Muhibbî sen o çeşm–i serhoşa

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

727) Eğerçi uğradum aşk içre nice
Bihamdillâh irişdüm gizlü gence

Sakın aldanma dehre pend gûş it
Ki pend eyler Süleyman'a karınca

Akar bu gözlerüm yaşına mânend
Meriç'dür birisi birisi Tunca

Eğer Ferhâd ü Vâmık Kays u Mecnûn
Değildür her biri aşk içre bence

N'olur hâlün geçerisen sırâtı
Kılıçdan iti dirler kıldan ince

Muhibbî müşkil işdir aşk bâzı
Kimesne tutmasın bununla pençe

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

728) Bir elif-kadd hasretinden kametüm nûn olmada
Âh kim günden güne hâlüm diğer–gûn olmada

Dolaşaldan bir perî–rû zülfinin sevdâsına
Neyleyüm şeydâ gönül vardıkça Mecnûn olmada

Saklayam didikçe aşkı ben derûn–ı sînede
Aşkımın esrârı âh itdükçe bîrûn olmada

Şâh olaldan bu gönül Mısrı'na ol Yûsuf cemâl
Eşk–i çeşmüm biri Nîl ü biri Ceyhun olmada

Ol boyu serv–i sehînün pâyüne îsâr içün
Gözlerimin yaşı sîm ü yüzüm altun olmada

Âsâyı-veş ey Muhibbî iki taş alup ele
Döğünüb cismüm benüm kendüm gibi un olmada

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

729) Bahâr irişse güller bitse tâze
Nice yirden gele bülbül niyâza

Koyup Mecnûn Leylî âsitânun
Düşemiydi ana Vâmık Hicâz'a

İmâm olub gözü müjgân saf saf
Kaşı mihrâbına durmuş namaza

Miyânıyla lebünden sordum âhir
Kimesne bilmedüm vâkıf bu râza

Hakîkat sözlerini dinle benden
Gönül virdüm beni sanma mecâza

İşidüb şi'rümi ehl–i mahabbet
Yazarlar levh–i dilde tâze tâze

Muhibbî'nün olaldan kameti çeng
Uyub nâlişler eyler söz ü sâza
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

730) Nîce bir aldanasın dünyâda bir kaç nefese
Nîce bir yeltenesin bunca hevâ vü hevese

Hiç revâ mı olasın ni'met–i dünyâya harîs
Tâ seni benzedeler cîfe üzere mekese

Aşkının kafile–sâlârı olaldan bu gönül
Benzedi âhı vü efgânı yanında cerese

Nahcivandır ki sanur gönlümi virâne görüb
Benzedür gözlerümin yaşını cûy–ı Aras'a

Pâkdir aşk sakın kendizüni pâk idegör
Virme gönül aşk mecâziyle gönül hiç kese

Bu Muhibbî'ye ulu devlet idi yâr eğer
Yanılub kolları içinde ana bende dise
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

731) Neden eksük değül sînemde kîne
Revâ mı dostum andan bu dîne

Bugün rahm eyle gel cânın nazar kıl
Kapunda nâle vü âh ü enîne

Olur mu bundan özge hiç cerâhât
Hadeng–i gamze ki dil tuta sîne

Tükenmez ne kadar harç itse çeşmüm
Sirişkime olupdur dil hazîne

Bana cevr ü cefâsın eksük itmez
Niyâz itsem kaçan ol nâzenine

Cefâ sengiyle sındı âh gönlüm
Bütün kim ide sansa âb–gîne

Muhibbî'yi sorarsan kimdir ey dost
An onu bende bir kemter kemîne

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

732) Çekdiğüm derd ü belâyı güle bir yâd eyle
Kulun isem dahi ey gam beni âzâd eyle

Jeng–i gam tutdı gönül âyînesin pîr–i mugan
Vaktidür meygede yolın bana irşâd eyle

Gül yüzi yâdına bülbül gibi ey haste gönül
Demidür subha değin nâle vü feryâd eyle

Yâ rab ayırma benüm dâmen–i aşkından elüm
Rûz–ı mahşerde anınla dilümi şâd eyle

Kaldı dil deşt–i belâ içre çü Mecnûn–sıfat
Şimengirü Muhibbî gamı sen zâd eyle

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

733) Dirîğa aklumı aldı benüm bir gözlerü âle
Mukarrer şimdengirü olur işim gücüm nâle

İçüb mey geldi tâbından izâruna arak yir yir
Seher vaktinde san düşmüş gülün etrâfına jâle

Kenârı bahr–i aşkın yok irişmez umkına kimse
Dilâ gel imtihân içün o bahre sende bir dâle

Bahâr eyyâmı gül devri geçürme ömrünü zâyi'
Bu dünyâ çün değül bâki kime kaldı kime kala

Muhibbî zühd ü takvâdan geçerdi sahn–ı gülşende
Eğer ondört yaşar sâkî ola mı dahi yek sâle
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

734) Çünki virildi hande vü şâdi ezel güle
Ah ü figân eylemek oldu hû bülbüle

Hicrân şebinde sîne döğüb nâle eylesem
Düşer sadâ–yı âhum ile çarha gulgule

Oldu benefşe hâtırı mahzun dili şikest
Bir dem musâhib olmadı sen saçı sünbüle

Kanûn gamda nâleme dem–sâz olup benüm
Mutrib terâne başlasa âheng–i sünbüle

Atı önünce yüriyem Kanber'i olup
Binse Muhibbî nâz ile ol şâh–i Düldül'e
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

735) Sataşdum aşk içinde gerçi rence
Bihamdillâh irişdüm ulu gence

Bulımadum aradum bu cihânı
Yememiş ola bir kimse tabanca

Sakın mağrur olma görme kendin
Eğer hasmun olursa da karınca

İşidenler dimişlerdür sırâtı
Kılıçdan itidir hem kıldan ince

Muhibbî bu cihânın yok sebâtı
Hemân ancak gözün açup yumunca

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

736) Hâlüni gördükde didüm la'l–i cânân üstine
Noktalardır ki komuşlar şekeristân üstine

Yanmağa âşıkları gelmiş cemâli şevkine
Nitekim pervâneler şem'–i şebistân üstine

Dâğlar yakdum şu denlü sîneme ider gören
Zâğlar konmamışdurur san cism–i cân üstine

Kûyına varsam dimişdün cânı kurbân itmeğe
Beni öldür dimişüm ol ahd ü peymân üstine

Çekse hançer gözleri kaçma Muhibbî karşu var
İki kâfir kasd ider tut bir müselman üstine

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

737) Virme dil dehre sakın bakma hevâ vü hevese
Benzedüb sîm ü zerin kıymeti yok hâr ü hese

Her kimin ki ola kalbinde ânın zerrece hırs
Doymaya gözi cihân ni'metini cümle yise

Senün aybını dahi herkese izhâr ider ol
Gayrinün aybını her kim ki gelüb sana dise

Yüzünün karasını yumıya bu dîdelerün
Tâ ki benzetmese göz yaşını cûy–ı Aras'a

Bahr–i eşk içre *Muhibbî* bu gönül zevrakını
Gark ider sarsâr–ı âhum eğer ol bir gün ese
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

738) Râzını sakla dime âlemde her giz bir kese
Yine ol fâş ider ânı ağız açıp söylese

Gözi bağlansun cihânın ruşenâsın görmesün
Çeşm–i şehlânı eğer kim benzedirse nerkise

Kıl cefâ cevre tahammül ola ki bu rûzigâr
Ta'li'ün ola müsâid ola ki bir gün ese

İki âlemde Muhibbî bana bu devlet yeter
Bâri bir gün yanılub kapumda bendemdür dise
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

739) Olayım cân ile kapunda bende
Nitekim cânum ola iş–bu tende

Yanında bu acebdür ki bir olmuş
Seni candan seven de sevmeyen de

Bana sensiz görinür hâr gülşen
Letâfet kalmamış hergiz çemende

Gözüm yaşına benzer dürr—i sâfi
Arayup bulamasız siz Yemen'de

Göreyim ömri ânun ola kütâh
Boyun nisbet ide serv—i bülende

Muhibbî yokdurur sükkerde lezzet
Melâhat ki komuş Hakk ol dehende
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

740) Meyl idüb dehre koma bir taş bir taş üstine
Her ne emr itse hüdâ ko ânı sen baş üstine

Dil virüb dünyâya harç itme ömür sermâyesin
Hoca gibi her kumaşın itmese baş üstine

Her ne kim vire Hüdâ eyle kanâat canile
Az u çok dime sakın itme nizâ' âş üstine

Dağlarile sînemin etrâfını zeyn eyledüm
Kalmadı bir yir koyam bir dâne haşhaş üstine

Ey Muhibbî kime baksan bil anı sun'—ı Hüdâ
Ta'na taş atma gördüğünde göz ü kaş üstine
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâilü/Fâilün

741) Yâr itse kâkülünü kaçan başına külâh
Aşüfte ola her kim iderse ana nigâh

Cânâ gamunla sîne–i pür derde yazılur
Her kim nazar iderse okur anda âh şâh

Deryûze–i cemâlün idüb rûz–ı şeb senün
Yüzüni sevdi hâk–i dere âfitâb mâh

Zülfi hevâsı tûl–i emeldür başumda âh
Kıldum taleb ü lîk bulamadum anda râh

İçdi Muhibbî meygedede cür'a–i lebün
Kalmadı fikr–i medrese vü meyl–i hânkâh

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

742) Âşık oldur aşk içinde ol dil ü cândan geçe
Âşık olmaz terk–i ser kılmaya cânândan geçe

Şehr–i mihnetde sorarsan hâlüni âşıklarun
Her biri derdi kabûl eyliye dermândan geçe

Kim cemâli gülşenün bir gez temâşa eyliye
İtmeye seyr–i çemen geşt–i gülistândan geçe

Alma bu dünya metâ'ın virseler bir habbeye
Bir iki gün yüzine gerçi senün handân geçe

Virme dehre dil sakın itme vefâ ol âkibet
Geçesin lâ–büd sen andan ol dahî senden geçe

Kim acebler şi'rüni gören kemâle erdiğün
Çünki eş'âr–ı Muhibbî şi'r–i Selmân'dan geçe

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

743) Kılursa tîğ–ı aşk seni dü nîme
Rümûz–ı aşkı dime her leîme

Çıkardın bahr ü dilden gevher–i has
Hezâra hüsnet bu tab'–ı Selîm'e

Gözüm yaşına baksa rahm iderdi
Güzeller mâyil olur çünki sîme

Keremden tut elüm kaldum ayakda
Nice sabr ideyüm derd ü eleme

Muhibbî didi ağzun mîme benzer
Aceb mi benzede zülfini cîme
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

744) Ol yâr nice cevr ile nâz ü sitem kıla
Billâh diyinüz ki fitne vü âşûbı kim kıla

Sultân–ı aşk olana leşkerdürür sirişk
Her kande varsa şu'le–i âhı alem kıla

Cânâ yeter ko nâzı ki şâhân–ı rûzigâr
Kılsa itâb ü hışmı sonunda kerem kıla

Bu derd–i aşka itme dilâ gel muâlece
Sanma lebünden özge sana kimse em kıla

Dirler Muhibbî şi'rüne ol dem lisân–ı gayb
Mu'ciz–nizâm sözlerüni ger rakam kıla
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

745) Ey gözüm yaşlar döküp bak yine cânân oynuna
Nitekim cûlar bakar serv–i hırâmân oynuna

Yapmadan gönlüm evini âh kim ânı yıkar
Dönderüpdür oynumu dildâr oğlan oynuna

Ol perinün dil perîşân eylemek şânındadur
Ânıniçün meyl ider zülf–i perîşân oynuna

Fitne–i âhir zamandır fitneler andan kopar
Varub aldanman sakın ol çeşm–i fettân oynuna

Can alub can virmek olmuşdur Muhibbî kâr–ı aşk
Başla evvel çünkü âşıksın hemen cân oynuna
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

746) Yiridür sana gönül verdik vefâsız dilbere
Geçse yaşın yâsemenden âhun irse göklere

Kendü hâlümde yürür âzâde iken âh kim
El ucundan ne belâlar geldi âhir bu sere

Küfr–i zülfi korkaram kim çıkara dinden beni
Ehl–i islâmı giriftâr itme Yâ Rabb kâfire

Hasretiyle gözlerüm yaşı bitürdi lâleler
Firkatiyle dönse tan mıdır yüzüm nilüfere

Ol vefâsız dilberün harç itmek içün yolına
Sîme döndü gözlerüm yaşı yüzüm döndü zere

Katıdır gönlü nigârın çünki seng–i hâreden
Eyleme âh ü figânı ey gönül gel yok yire

Merd–i meydân ol Muhibbî virme dünyaya gönül
Merd olanlar çünki dimişler gerek gayret ere
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

747) Dün hevâ kesb itmek içün seyre vardım gülşene
Cân ü dil yağmaya virdüm uğradum bir reh–zene

Kaşları yayın kurub almış ele müjgân okın
Diller almağa olur hindû–yı zülfi cevşene

Aklumı tarâca virdi ol Moğol–Çîn gözleri
Başuma geldi ser–i zülfiyle sevdâlar yine

Can göziyle görmek olmazdı cemâl–i dilberi
Açmasa ger gamzesi sînemde yir yir revzene

Zülfi devrinde Muhibbî umma vasl–ı gencini
Çün tılısm itmişdür ejder görinür ol mahzene
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Failün

748) Zülf–i anber–bârını görsem ruh–ı dildârda
Destine sünbül asılmış sanuram gülzârda

Lâle haddün hasretinden bağrını yakar oda
Gül yanağunı görem diyü gezer bâzârda

Sen bana bir bûse virdün ben sana can ü dilüm
Issı itmedüm bu cihanda evvelâ bu bâzârda

Can virüben hâk–i pâyun ol şehün bulam dime
O hisâbı rast gelmez değmede bâzârda

İrmedi vasluna her giz bu Muhibbî derdmend
Cân ü ser terk eyledi gerçi reh–i dildârda
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâ'lün

749) Gördiler başumı yârün işiği taşında
Didiler ulu saâdet varmış başında

Bir nazarla nice bin âşıkı bî–cân eyler
Ne aceb hassa var kirpikile kaşında

Bilmeyüb halümi cevr eylerse olmaz aceb
Tıfldır sevdiceğüm dahi on üç yaşında

Ehl–i aşk mey yirüne hûn–ı ciğer nûş eyler
Mihnet ü derd ü belâlar bulunur âşında

Hattını gördi Muhibbî'nün irişdi eceli
Hiç tağyîr ola mı yazuyımış başında

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

750) Zümürrüd nat'ı döşense zemîne nev–bahâr olsa
Gülistân seyrine varsam bile ancak nigâr olsa

Akub cûlar yüzin sürse demâdem serv ayağuna
Açılsa her taraf güller kamû kuşlar hezâr olsa

Neşât esbâbını cümle müheyyâ itseler yir yir
Gehi nûş eylesem bâde gehi bûse kenâr olsa

Disem dil derdüni bir bir oturup sahn–ı gülşende
Derûn–ı dilde her ne vâr açılsa âşikâr olsa

Mukarrer tevbeyi sırdı Muhibbî nûş idüp câmı
Şu gönlümden geçen gibi bana bir gülizâr olsa

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

751) Lebünden hadd–i gülgûnun şekerle
Ne hoşdur karışa ger gül şekerle

Eğerçi gördün ol yârün cefâsın
Velî olmak gerek ey dil hazerle

Yine ruhsârum üzre vasf–ı hâlüm
Gözüm tahrîr ider hûn–ı ciğerle

Yeter âh ile eyle yaşlarun sîm
Güzeller sayd olur çün sîm ü zerle

Muhibbî hüsnine pervâne gibi
Düşüp yandı kül oldu bâl ü perle
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

752) Tutup dil düzdini zülfi şebinde
Ebed habs itdi câh–ı gabgabında

Kırarsan bî–güneh âşıklarunı
Meğer vardur bu hubân mezhebinde

Kaçar mektebe varmaz tıfl olanlar
Aceb dil tıflı dâyim mektebinde

Olurdum ben dahi bir Hızr–ı zinde
Öpe–bilsem ânı bir gez lebünde

Koma elden Muhibbî la'l–i nâbı
Olasın tâ ki irfân meşrebünde
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

753) Değül ben hastenün hâlünden ol sîmin–beden âgâh
Kim eyler o şehî yârab aceb ben bendeden âgâh

Dilerüm pâyüni bûse kılam ol serv—i reftârun
Ki ne dâmen ola vâkıf ü ne hod pîrehen âgâh

İrişse tîr—i dildûzı müheyyâ eyleyem câyın
Anı hoş saklayam dilde ne can ola ne ten âgâh

Kefen pür—hûn ide her dem gözümün kanlu yaşundan
Eğer derdüm bile Ferhâd ola zîr—i kefen âgâh

Siyâset eylesün her dem Muhibbî çeşm—i cellâdı
Ne gam korkum budur tâ ki ola câh—ı zakan âgâh

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feùlün

754) Nigârâ kalmışım derdünle gamda
Döker yaş yirüne bu dîde demde

Şehâ yoluna îsâr itmek içün
Yüzüm dinâr olur yaşum diremde

Beni kûyında görsen öldürürsün
Ki kan itmek revâ mıdır Harem'de

Yimem gam olalı tiryâk—ı la'lün
İçürse mâr—ı zülfün kana sem de

Muhibbî kâmetüm çeng olalıdan
Figân eyler bu gönlüm zîr ü bemde

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

755) Aşka dil virdüm ezel geldi belâlar başuma
Âh kim yazuyımış bu mâcerâlar başuma

Şerh kılsam leylî zülfinin mutavvel kıssasın
Cem' olur gûş itmeğe bây ü gedâlar başuma

Meclis–i rûz–ı ezelden nây sadâsın gûş idüb
Geldi aşk içre anınçün bu hevâlar başuma

Başumun artar sadâ'ı çek elün benden tabîb
Haste–i aşkum müfîd olmaz devâlar başuma

Virelüden bu Muhibbî bir saçı Leylâ'ya dil
Olmuşum Mecnûn–sıfat kuşlar yuvalar başuma

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

756) Dirîgâ bilmedüm virdüm gönül ben ol perî–zâda
Düşüp yolunda hâk oldum getürmez hiç beni yâda

Hevâsın işidüb nâyın hevâyî olur elbette
Anınçündür ki konmuşdur ezelden câzibe nâda

Dönelden kāmetüm çenge şeb–i hicründe ey dilber
Zebân–ı hâlile hûlar gelür derd ile feryâda

Beni meyhâne gencinde görüp ta'n eyleme zâhid
Ezelden başa yazıdur benüm nem var bu arada

Kitâb–ı aşkı sor bana sana takrîr idem bir bir
Ne bilsün sorma Mecnûn'a gezer ancak bu sahrâda

Elif kaddünle râ kaşun görüb vaslunı râ itdüm
Muhibbî olmadı vuslat hatâmı anladım râda

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

757) Nice bir kan ola gönlüm hasret–i cânân ile
Yâ nice bir gice ömrüm âh ile efgan ile

Lebleründen gel ilâç eyle bu ben dil hasteye
Bilirüm ki okumuşdur hikmeti Lokman ile

Taşı taş üzre eğerçi komamışdur kûhken
Dağları kesüp dili taşlar taşır dâmen ile

Bahr–i gamda eşk–i âhumdan halâs olmaz gönül
Gark ider dil zevrakını bâd ile bârân ile

Safha–i ruhsârum üzre ey Muhibbî hâlümi
Kim göre sanur ki tahrir eylemişdir kan ile

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

758) Gözlerüme kim nazar kılsa benüm pür ub ile
Dir be–aynih bir kadeh dolmu şarâb–ı nâb ile

Gam şebinde eksük olmaz mihnet ü derd ü elem
İderüz can sohbetini subha dek ahbâb ile

Mushaf–ı hüsnine yârin hâl ü hat virmez halel
Ol dahî rûşen görinür nokta vü îrâb ile

Kanlu hançer çeküb gamzen aman virmez aman
Sanki Rüstem'dir gelür ceng itmeğe Sührâb ile

Yâr kûyına Muhibbî yanılub cennet dime
Ortalarında tefâvüt vâr hezârân bâb ile

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

759) Nice bir can virmeyem ol yâri gördüm yâd ile
Bana karşu çağırır ağyâre uş dir âd ile

Hâlüni zülfünde koyup itdi dil mürgin şikâr
Bilmezem hâlüm n'olur âh ol gözi sayyâd ile

Aşkile cân yakmağı pervâne benden öğrenür
Olıcak her müşkil iş âsân olur üstâd ile

Çünki âb üstündedir gördük binâsı âlemin
Sanma muhkem olıser olur harâb ol bâd ile

Sînene dâğ ur Muhibbı ana çek yir yir elif
Zeyn—i bağ olsun gül ile serv ile şimşâd ile
* * *

Mefâilün/Mefâilün/Mefâilün/Mefâilün

760) Dirîg ay oldı göstermez yüzini çünki cânâne
Bu hasretle bu mihnetle bana yeğdir rakım cânâne

Ezel meyhânesinde kim içübdür cür'a—i aşkı
Ebed tâ rûz—ı mahşerde bulunsa tan mı mestâne

Seri pâyüne iletdüm ideyidüm arzû tîgün
Kerem kıl vir murâdum bakma ey huni sakın kana

Serîr—i gülşen içinde otur gül gibi dilşâd ol
Ko kılsun andelîb—i dil figân—ı derd—i merdâne

Muhibbî gerçi can yakdı çerâğ—ı hüsn—i dildâre
Ne pervâ meş'al—i hurşîde ger yanarsa pervâne
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

761) Görüb zülfünde hâlün düşdüm ağa
Tutulur mürg dân ile tuzağa

Seni bir gez gören ey yâr—i can
Döner mi gayre yahud sola sağa

İrüb ağzuma tamzar vaslun âbın
Gelübdür cân—ı şirinüm dudağa

Dime gönlüne de sırrını zinhâr
Çıkan dilden düşer lâ–büd kulağa

Muhibbî nezr kıl gam tekyesine
Yaşın dirhemlerün gönder çerâğa
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Failün

762) Yine vakt oldu ki güller açılıb yaz gele
Her yana bülbül–i şûrîdeden avâz gele

Günde bir kerre yapar yâr yıkar gönlün evin
Tıfldır olmaz aceb itdüği hep bâz. gele

Kanlu yaşumı görüb kaçma iğende güzelüm
Nice bir cevr ü cefâlar kılasın vâz gele

Oh diyem gamzelerün sîneme geldikçe benüm
Ben niyâz eyledüğim sana kamû nâz gele

Ey Muhibbî gözünün yaşını kıl âb–ı revân
Ola kim salınub ol serv–i ser–efrâz gele
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

763) Bend eyle dili zülfine divâne gerekse
Yak cânımı ruhsârına pervâne gerekse

Dil mürgi diler zülfi tuzağına tutulmak
Hâline nazar kılsun ana dâne gerekse

Bir kez yüzüni göstereyim dir isen ey dost
Canum vireyüm bu söze şükrâne gerekse

Gam geldi yine kişver–i dilde vatan ister
Hâli ideyüm gönlümü ger hâne gerekse

Hûnile yine dopdoludur sâgar–ı çeşmüm
Nûş eyle dilâ içmeğe peymâne gerekse

Zülfine el ur nâz ile meydâne gel ey dost
Kes başumı top itmeğe çevgâne gerekse

Cân eyle fedâ tâ bulına vuslat–ı dilber
Terk eyle Muhibbî sana cânâne gerekse
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

764) Zülfine gönül bend ola eyvâna geçerse
Şem'–i ruhına cân yaka pervâne geçerse

Zülfünde görüb hâlüne dil mürgi tutuldu
Biri ne aceb dam biri dâne geçerse

Dil şehrüni göz yaşı ile eyle münakkaş
Gam şâhı oturmağa emîrâne geçerse

Sâd pâre ola bağrı Muhibbî görem âhir
Nâzüglü zülfine ger şâne geçerse
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

765) Bu ben dil–hasteyi ey yâr unutma
Devâ kıl derd ü timâr unutma

Aramızda olupdur ahd ü peymân
Benüm çok sevdiğim zinhâr unutma

Yüzin gül olalı hattun benefşe
Koklasun bülbül–i dil–râr unutma

Gönül derdini tutdı çünki çeşmün
Anı kıl zülfine bir dâr unutma

Muhibbî çâresizdir çâre ister
Nigârâ çâre kıl nâ–çâr unutma
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

766) Hâlüm ne ola bilmezem ol âfitâb ile
Açmaz yüzini âşıka yürür nikâb ile

Kanımı içdi gözi kebâb–ı ciğer–dil
Meyhâre merdümin başı hoşdur kebâb ile

Her kim cefâ vü cevrüni bilmez anın vefâ
Öldürseler ger ânı gazâdur azâb ile

Sordum rümûz–ı aşkını âlim olanlara
Hall itmedi birisi suâlim kitâb ile

Gelse Muhibbî şâdî gam ardıncadur gelür
Dehrün hemîşe hâli budur inkılâb ile
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

767) Hâr elünden bülbül itdi çok hikâyetler güle
Gül didi andan güle itmek düşer mi bülbüle

Âfitâb–ı hüsnini görmek senün mümkin değül
Nice görülsün bekânın gözü yaşıyla dola

Gül işitmiş ârız–ı yâre ânı benzetdüğüm
Şâdılığından kızarmışdur meğer güle gele

Aşkda bir hassa vardur şehleri eyler gedâ
Şâh–ı Gaznî şâh iken kul itdi âhir bir kula

Ey Muhibbî mest idüb lâ–ya'kul itdi bûsesi
Benzedirsem leblerüni kimse ayb itmez müle
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

768) Kim ki teşbih eyleye kâşını kurbân âyına
Âferin olsun ânın kurbân olayım râyına

Gamzen oklarıyla sînem doludur tirkeş gibi
Canı kurbân ideyin emr itse kâşı yâyına

Aşkı benden sor ne bilsün ânı Ferhâd ile Kays
Biri sahrâda vü biri kûhı gezer kolayına

Çeşm–i hunhâra muâvin çün değül geçer akşın
Ya niçün başın eğüb tutmuş kulağın râyına

Kudret–i sun'–ı Hüdâ'yı kıl temâşâ dostum
Kıl mukabil hüsnine alub elüne âyîne

Ey Muhibbî kısmet olundu ez–şâdî vü gam
Derd ü mihnet düşdi ancak eşk–i aşkın pâyüne
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

769) Sebze–i hattun gören dir la'l–i handân üstine
Hızırdır san sâye salmış âb–ı hayvân üstine

Gamzen oklarına cânâ kılmışım sînem nişân
Âşık olan cân virür ol tîr ü peykân üstine

Bana bakmaz bir nazar meyli hemân ağyâredür
Çeşmi kâfirdür bakar mı hiç müselmân üstine

Dağlar ile kim göre sahrâ–yı gamda cismümi
Zağlar üşmüş sanur mecnûn–ı uryân üstine

Şek değül tâkat getürmez bil tahammül eylemez
Kosalar bâr—ı gamım bu çarh—ı gerdân üstine

Tutuşur âhum şerârından dü âlem ey tabîb
Merhemün nef'i nedir bu dâğ—ı hicrân üstine

Kaddün üzre bu Muhibbî gül yüzin görüb didi
Güller açılmak aceb serv—i hırâmân üstine
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

770) Âh kim hicrân şebinde doldu bağrum baş ile
Cismüm âhir gark olur çeşmümden akan yâş ile

Kaşlarun geh çîn ider geh gamzeler tîrün atar
Neyleyüm derdâ dirîgâ ben bu göz ü kaş ile

Yidüği derd ü belâ vü zecr ü mihnetdir bu dil
Geçinür gam matbahında dürlü dürlü kaş ile

Kûyına varsam o tıflun bana bu devlet yeter
Kim bu Mecnûn'ı ide bâziçe ata taş ile

Bir kadem gelmez Muhibbî kapuya ol seng—dil
İşiğüne başunı döğsün hezârân taş ile
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

771) Kanum ile yazdı didüm bu ruh—ı zerd üstine
Bî—vefâya dil virenler derd alur derd üstine

Sînem üzre lâle gibi dâğ—ı mihnet yakmışım
Sanki pullar dizmişim bu tahta—i nerd üstine

Tutma nâsih kavlüni câm iç gönül germ eylersin
Serd olursun ger düşersin ol sözi serd üstine

Bir kadehle sâkiyâ serd eyle dil âyînesin
Jeng–i gamdan korkaram bir gün kona gerd üstine

Bu Muhibbî vâr iken cânâ rakîbe virme yüz
Değme bir nâmerdi tercih eyleme merd üstine
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

772) Her kim ki şâh–ı aşka gönülden gulâm ola
Uyhu yüzi dü çeşmine ânın harâm ola

Şîrîn lebi firâkile her kim ki cân vire
Âhir nefesde menzili dârü's–selâm ola

Zâhid şarâba tevbe ne vaktin olub aceb
Gül mevsiminde lâle gibi elde câm ola

Her–câyı yâre gönlünü virme gül gibi
Her hâr elüne dâmenini vire râm ola

Sevdâ–yı hatt ü zülfine virdi Muhibbî dil
Ruşen güni aceb değül ânın ki şâm ola
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

773) Ey dirîgâ kanı bir dilber ki bî–ağyâr ola
Var mı bir gül bu cihân bâğında kim bî–hâr ola

Gözleri mahmur olubdur bâde–i nâz içmeden
Rûz u şeb kim gördüğü vâr yâri kim huşyâr ola

Âh kim zülfi şebinde tutdu çün dil derdüni
Dileğim budur ki zülfünde ânın berdâr ola

Kûh—ı gamda yasdığım ey dost seng—i hâredür
Gurbet içinde kişi düşvârdur bî—mâr ola

Uyumaz hicrün şebinde âşık—ı dil haste âh
Tan mıdır kim cân ü dil tâ subha dek bî—mâr ola

İşigünden günde yüz bin gez eğer men' itseler
Âşık oldur kim yüzin döndürmeyüb bî—âr ola

Kûy—ı dilberde Muhibbî yağsa ger seng—i belâ
Baş u—cân terk eyliye fikrinde ânın yâr ola

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

774) Güzel oldur ki ânın turrâ—i miskîni ola
Her kılında nice bin âşık—ı miskîni ola

Dilber oldur ki vefâ bâbını öğrenmiye hiç
Okuya cevr ü cefâ eylemek âyîni ola

Çeşm—i hûn—rîz ile bir lâhzada döke nice kan
Âşık—ı haste dile dâyim ânın kîni ola

Zülf—i hindûsına ânın nice kâfir dimeyem
Göz göre tapa öninde pût—ı sîmîni ola

Sîne sûzında zülfi hayâlin didi dil
Mârı kim gördi Muhibb âteş ânın îni ola

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Mefâîlün/Fâilün

775) Ger bâğ—ı hüsn içre haddin gülizâr ola
Lâyık budur ki bülbül—i dil anda zâr ola

Mihr eylese tulu' olur zerreler ayân
Her kande kim gül açıla lâ—büd hezâr ola

Andan düşer mi âşıka ankâ–yı kâf iken
Dünyâ–yı dün dâmına düşüp şikâr ola

Âh eyledükçe derd–i dilüm âşikâr olur
Hiç saklanur mı düd ki bir yirde nâr ola

Gamz oklarını atsa Muhibbî sana nigâr
Sakla ciğerde her biri bir yâdigâr ola

* * *

Mef'ulü/Fâilâtü/Mefâilü/Fâilün

776) Zülfin o meh kaçan giderüb bî–nikâb ola
Gören yüzüni diye meğer âfitâb ola

Mesken niçün itmeyesin gönlüm ey peri
Yıllarla yata nice zamandır harâb ola

Raksa girem döne döne mevlevî gibi
Ol âsitâne varmağa ger feth–i bâb ola

Hâlün hayâli komadı uyhu gözümde âh
Uyhu yüzüni kim göre anda zübâb ola

Her kim işitse nâlemi dolaba benzedür
Gözenleriyle didelerüm dolu âb ola

Bûy ile aceb mi dolarsa dimâg–ı dehr
Aşk âteşiyle sînede bağrum kebâb ola

Bula Muhibbî mürde gönül ömri sermedi
Îsî gibi eğer bana andan hitâb ola

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

777) Sâgar–ı çeş[m]üm cefâdan nice bir pür kan ola
Niceye dek [â]teş–i hicr ile dil püryân ola

Ey tabiba çek elün olmaz şifâ kânûn ile
Haste—yi aşka meğer derdi yine dermân ola

Akl olup dil mülkine hükm itdi kâfir gamzesi
Korkarum şimdengirü kasdı anın imân ola

Pâdişâh—ı hüsn olasın hiç revâ mıdır sana
Yüz harâba tuta dil mülki kamû virân ola

Nâ—ümid olma Muhibbî vaslun iste rûz u şeb
Bir gün ola irişüb lütf—i Hüdâ mihmân ola

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

778) Ebr—i âhumdan gözüm yaşı kaçan bârân ola
Açılub gülşende dilber gül gibi handân ola

Saklayam dirdüm bu sînem içre aşkın âteşin
Penbe içre dostlar âteş kaçan pinhân ola

Tan değül merdüm gelürse derd ü mihnet cânına
Sevdüği çünkim anın bir bî—vefâ cânân ola

Yâd ide zülfin hevâsı küllî hasmum hebâ
Ya visâlun ıydına irüb bu dil kurbân ola

Geşt ider la'li hevâsıyla Muhibbî âlemi
Tan mı ger sevdâ—zede âlemde ser—gerdân ola

* * *

FâilâTün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

779) Bu fenâ dünyâda sanman câh ü mâl eğler beni
Bir yüzi gün alnı meh kaşı hilâl eğler beni

Hicr ile ölmek mi vardır ger irersem vuslata
Âlem içre dôstlar bu ihtimâl eğler beni

Var mıdır yok mu miyânın bilmedi bì–çâre dil
Bezm–i gamda rûz u şeb iş–bu hayâl eğler beni

Tâzelendi bûy–ı zülfünden meşâm–ı dil yine
Esdiğünce her seher bâd–ı şimâl eğler beni

Rûze–i hicr içre olurdum Muhibbî âkibet
Ârzû–yı tal'at–ı ıyd–u visâl eğler beni

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

780) Aldım gönlüm öndelin bir nev–civânum yügreği
Olalıdan hüsn ile mülk–i cihânun yügreği

Ol hümâyı bâl–i himmetle şikâr itsem ne tan
Aciz olmaz çün şikârında doğanın yügreği

Bir nefes bu nâleme gülşende âheng itmedi
Gerçi dirler bülbüle âh ü figânın yügreği

Nîceler meydân–ı nazma geldiler ammâ ki ben
Olmuşum tab'–ı semendimle zamanın yügreği

Ey Muhibbî zülfi şebdîzine oldı hem inân
Rahş–i âh ü eşk–i gülgûn u ânın yügreği

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

781) İşitdi can kulağı bu nidâyı
Ki aşk ehli nider rengîn kabâyı

Geçen geçdi gelenlerde geçer dir
Bu gün gûş eyle cândan dinle nâyı

Sakın ser çekme gaflet çeşmüni aç
Gerekmez servetin başın hevâyı

Dil–i Mecnûn'a te'sîr eylemez pend
Kabûl eyler özine çün belâyı

İlâç olmaz diyenler derd–i aşka
Alurlar derdi almazlar devâyı

Muhibbî merd olanlar levh–i dilde
Yazarlar kan ile bu mâcerâyı
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

782) Gözlerümden hûn–ı dil durmaz akar çün mâ gibi
Mevc urur âhum dokundukça ana deryâ gibi

Tîr–i âhum geçdi bu çarhın dokuz kalkanını
Bükülü kaddümi cevr ile benüm ol yâ gibi

Gerçi her âşık diler dâyim temennâ–yı visâl
Bana hicri dilberün tatlu gelür helvâ gibi

Lezzet–i dünyâya aldanma mekes gibi gönül
Kasdın olursa kanâat kafi ger anka gibi

Başunı top it Muhibbî zülfinin çevgânına
Topın ağsun göklere mihr–i cihân–ârâ gibi
* * *

Mefâilün/Mefâılün/Feulün

783) Olur Mecnûn'a kıble rûy–ı Leylî
İder cân ü gönülden ana meyli

Ser–i Mecnûn şikest olsa aceb mi
Sımışdur kâsesin in'âm–ı leylî

Salınsa serv gibi gülse gül–veş
Akıdur gözlerümde seyli hayli

Yolına cân metâ'ın harç kıldı
Anar mı Nev–bahârı gör Süheyli

Belâ tiğiyle bin kez öldürürsün
Muhibbî'nün sanadır yine meyli

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâilü/Fâilün

784) Aşk âteşiyle dil urub bağrı yağını
Gam tekyesinin eyledi rûşen çerâğını

Mecnûn gibi sînesine taze dağ urub
Kurdu çemende Leylî gibi gül otağını

Sultân–ı aşk âşıka cân terkin emr ider
Âşık değül ki tutmaya aşkın yasağını

Oldu dimâğ–ı dehre muattar nesîmiyle
Yârin meğer ki çözdi sabâ zülfi bağını

Tâ haşr olunca olmasa hüşyâr tan değül
İçdi Muhibbî çünki muhabbet ayağını

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

785) Dirîğâ görmeyelden ruy–ı yârı
Dilün kalmadı hiç sabr ü karârı

Yüzine bir nazarla âşık oldum
Gidiserdür bu aklum vârı vârı

Çıkarsa göklere âhum ne tandır
Yanar çün sinem içre aşk nârı

Çeker âşık acebdür bâr–ı aşkı
Çekemez ânı bu çarhın katârı

Bana dirler selâmet ihtiyâr it
Olur mu ehl–i aşkın ihtiyârı

Muhibbî sâde işdir şi'r–i sâde
Olıcak ol gerekdür künde-kârı
* * *

Mef'ülü/Fâilâtü/Mefâilü/Fâilün

786) Merdâne ir görse kılıç ok u yâ günü
Ol gün gözine görüne zevk ü safâ günü

Ol ermidir ki ni'metün üstinde lâf ura
Bil er odur ki terk ide başın cefâ günü

Bârân olursa başına ok yıldırım kılıç
Gerçek er oluna gelür ol gün ata günü

Yol yokdur bekâya eğer ermiye ecel
Peymâne pür ola meğer oldur fenâ günü

Çün rezm–gâh er.kişinün bezm–gâhıdur
Olsa ne tan Muhibbî ferâh mâcerâ günü
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

787) Şu'le–i aşkın ezelden olmuşum pervânesi
Dûd–ı dil zencir idinmişdür gönül divânesi

Aşk bazârı doludur kelle–i uşşâkdan
Durmaz işler bu muhabbet şehrinün ser–hâmesi

Gözlerüm yaşı aceb budur ki teskın eylemez
Germ olur âh eyledükçe gönlüm âteş hânesi

Zülfinin ağını kurmuş yine diller saydına
Hâller yil yir görinür san içinde dânesi

Kûyına varsa Muhibbî tuhfe ilter cân ü ser
Buna kâdirdür budur derviş dervişânesi
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

788) Gün gibi itdün tulu' gördüm çü ey meh–rû seni
Yine tîz girdün sehâba örtdü ol giysû seni

Ey gönül sanma olursun bend–i zülfünden halâs
Bağladı çün bir kılıyla gözleri câdû seni

Dil virürsün zülfi sevdâsına her bir dilberün
Bilirüm başdan çıkarur âkıbet bu hû seni

Kûyına varmağa yârin göz yaşı virmez geçer
Kanlu sudur bir gün alur korkaram ol su seni

Ey Muhibbî hâne–i dilde iken matlûb–ı dil
Anı gafil görmeğe ol araya her su seni
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

789) Serîr–i mülk–i hüsn üzre seni ol ki emîr itdi
Beni zencîr–i aşkınla kapunda bir esîr itdi

Komazsam tan mıdır bir dem âsâ–yı âhı *ben elden*
Cüvân idüm gam–ı aşkın çekelden beni pîr itdi

Eğerçi sîne sadrında karâr itmedi müjgânun
Velî geçtikçe ey kâşı kemân kalbimde yer itdi

Yolunda merdüm–i çeşmüm tüketdi gevher–i eşki
Dirîğâ kalmadı vârı beni yoluk fakîr itdi

Meğer bâd–ı sabâ irdi Muhibbî zülf–i dildâra
Dimâğın subh–dem dehrün yine müşg–i âbîr itdi
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

790) Zülfin müşg–âsâ ile örtme kamer ruhsârını
Dostum mahrum kılma âşık–ı dîdârını

Nakd–i dil alub metâ'–ı vaslı ikrâr eyledün
Üstüne cân vireyin tek bozma gel bâzârını

Deyr–ârâ zülfi çelipânı görüb ey muğbeçe
Bağlamazsam kâfir–i aşkum bele zünnârını

Ol gül–i ra'nâ gamından giceler bülbül gibi
Ey dil–i şûrîde arturdun figân ü zârını

Hasret–i la'l–i lebünden hasteyim k'ey nâ–tüvân
Ey tabîb–i dil meded anmaz mısın bî–mârını

Ey Muhibbî levh–i dilde nakş ide bî–ihtiyâr
Ehl–i diller meclisinde gûş iden eş'ârını
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

791) Kim ki sahrâ–yı gamın her dem ola mihr ü mehi
Âteş–i âhı olur başına zerrîn külehi

Bir dem olmaya belâ mihnet elünden ol halâs
Çünki yağmaya vire mülk–i dili gam sipehi

Sevdüğim seni günâh ise katında güzelüm
Sorma öldür suçunu zîrâ ki çokdur günehi

Tutdu od içre vatan ruhları devrinde yine
Acaba pür semender mi ki zülf–i siyehi

Ey tabîb–i dil ü cân görmeye bir kerre yüzin
Hicr ile cân vire bu haste Muhibbî'ye zehı
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

792) N'ola oldunsa bu gün hüsn ilinün pâdişâhı
Nazar it kullarının hâline bâk gâhi gehi

El uzadurise zülfine dil asma sen anı
Çün yazılmaz delinün deftere cürm ü günehi

Varıcak kûyına uşşâkını gel eyleme sed
Beylerün şevketi artar olıcak çok sipehi

Hûn ile hâne–i dilde yine tasvîr itdüm
Câme–i zer–bef ile bir put–i zerrîn külehi

Bu Muhibbî yaşını âb–ı revân ister isen
Cilveler eyle salın karşuma ey serv–i sehi
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

793) Ey kaddün serv ü saçın sünbül ü hattun çemeni
Öldürür sünbül ü serv–i çemenün sad çü meni

Dehenün vasfını gülşende eğer zikr itsem
Zehresi var mı aça goncalar anda deheni

Bana cevr eyle cefâ gayrilere mihr ü vefâ
Ne aceb bilmeyesin sevmeyen ile seveni

Gül yüzin yumak içün şebnem ile çîn–i seher
Nergisün hâzır elünde tutar altun leğeni

Gel dirîg eyle kıl tâze yine cânımızı
Mey–i gülgûnun eğer vâr ise nev'a günehi

Sâkiyâ sun berü ol râhat–í cân bahşı müdâm
Gidere kalb–i Muhibbî'de olan her miheni
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

794) Derdâ dirîg komadı gönlüm bana beni
Bir pür cefâya eyledi göz müptelâ beni

Zülfin hevâsı başuma bildim belâ imiş
Çekdi kemend–i mihnete âh ol belâ beni

Uşşâk eğer ki irmez ise vaslına senün
Ger olur ise her biri hasretle va beni

Hâk ol yolunda derd ile âh itme ey gönül
Korkum budur ki ana gide bir yana beni

Akl ile aşk sînede sığmaz Muhibbî'yâ
Her biri dir ki anı kabûl yâ beni
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

795) Arz–ı hüsn eyle hicâb eyleme cân pâreciği
Zahmının merhemi bî–çâre dilün çâreciği

Görse her kande güzel olur anın şeydâsı
Bilmezem neyliyeyin bu dil–i âvâreciği

Âfet–i şûh–ı Acem fitne–i âşub–ı Arab
Gözü pür mekr ü hayl–i Rûmili sancareciği

Merhem–i vaslun eğer irmeye bu hasteye âh
Rûz–ı mahşerde dahi buluna dil pâreciği

Bir nazarla bu Muhibbî'nün olur sînesi çâk
Göricek ol kaşı yâyı vü o gözü kâreciği
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

796) Ruhları üzre arak mı yâ melâhât dürleri
Şebnem ile yâ hod ziynet buldu gülberg–i teri

Elüne tîr ü kemân alursa çeşmi vechi vâr
Yalvarub âşıkları boyun çeker virür seri

La'lün olmuş cân ü dil meyhânesi ey muğbeçe
Yeridür zülfün nişânıçün dikerse çenberi

Gözlerüm yaşında her kim göre rûy–ı zerdümi
Benzedür dir suya gark olmuş görün nilüferi

Bağı seyr eyle Muhibbî bir münâsib yâr ile
İbret al gör nice açılmış cihânın gülleri

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

697) Nigârun la'l–i tâbından şu kim nâm ü nişân buldu
Hızır gibi bu âlemde o ömr–i câvidân buldu

Gelüb hat tutsa ger âhir leb–i cânânı incitme
Dilâ fikr eyle âlemde ecelden kim amân buldu

Ser–i kûyında göz yaşı bana eğlence olmuşdur
Anınla eğlenür gönlüm ki san ab–ı revân buldu

Vefânın adı vâr ancak cihânda kimiyâ gibi
İşidilmedi bir kimse diye bir mihribân buldu

Muhibbî şöyle hâk oldu seg–i kûyun gelüb andan
Ne ten buldu gıda içün vü ne hod üstühân buldu

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

798) Sen sen ol pendüm budur tutma gönülde yâr iki
Bir olur yâr iki olmaz olmasun zinhâr iki

Derd–i dil hâlüni yazdım sığmadı bir nâmeye
Anınîçün yâri tahrîr eyledüm tomar iki

Halka olmuş hüsnünün gencinde zülfünün garîb
Didüm ol gence tılısm olmuş ezelde mâr iki

Sözü birdir bu Muhibbî seni candan yeğ sever
Cân virür yolunda her giz eylemez güftâr iki

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

799) Yolına bir cân nedir terk idem olsa cân iki
Cân virem bu yolda ammâ diyemem cânân iki

Tartmak ister hâk–i pâyün cevheri cân ile dil
Eylemişdir dîdelerden keffe–i mîzân iki

Genc–i hüsni seyrin isterken göründü zülf–i dost
Bilmedüm ana tılısm olmuş meğer su'ban iki

Bu Muhibbî şi'rüni gören kemâle irdüğin
Bir sanurduk didi benzer var imiş Selmân iki

Öldürem dirdün peşîmân olma dur ikrârına
Dilberün fermânı birdir olamaz fermân iki

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

800) Bahr–i dilde arayub buldum nice cevherleri
Gûş idün yârân size arz eyleyem gevherleri

Gözlerüm yaşıyla âhum yâre te'sîr eylemez
Seng–i hârâdan katıdur kalbinin mermerleri

Esb–i nâz üzre kaçan zülfini çevgân eyl...
Top idüb galtân ide yolunda âşık serleri

Şem'–i hüsn–i dilbere karşu yanar cân ü gönül
Nitekim oda yakar pervâne bâl ü perleri

Zâl–i dehre ey Muhibbî sen sen ol meyl eyleme
Zanneder kim meyl ide geh cihân serverleri

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

801) Âh kim bir serv–i kadd derdi akıtdı yaşumı
Su gibi taşdan taşa ursam aceb mi başumı

Garka varmış ser–nigûn olmuş iki keş sanur
Bahr–i eşkümde görenler iş–bu iki kaşumı

Deşt–i gamda bana yoldaş olamazsın sen yüri
Göricek ben bilürim Mecnûn benüm yoldaşumı

Sîne levhine yazaldan nakşını meh–rûların
Âferin idüb gören tahsîn ider nakkâşumı

Umaram bir gevher–i nâ–yâb ola her hâsılum
Bahre döndürdüm anınçün ey Muhibbî yaşumı

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

802) Âba mâyil gördüm ol servün kadd–i dil–cûyını
Ânıniçün ben revân itdüm bu başum cûyını

Gün yüzine alnına âşık değül mâh–ı felek
Gice gündüz yâ niçün dolaşur anlar kûyını

Aşıka cevr ü cefâlar eyleme rahm eyle bu gün
Yârün üstine senün açıla rahmet kapusı

Ol tabîb–i dil ölürsem de cevâb eyleme
Bağlıdır sanki bu ben hasteye sıhhat kapusı

Zâhid eylerse melâmet bu Muhibbî'ye ne tan
Çünki açılmadı uşşâka selâmet kapusı
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

807) Gözüm yaşı revân oldu görüb sen serv ü bâlâyı
Anınçün hâkipâyünde akar çağlayı çağlayı

Kitâb–ı aşkını başdan okudum ser–te–ser ezber
Dahî öğrenmeden vârub muallimden elif–bâyı

Görüb zülfin sevâdını gönül sevdâya düşmüşdür
Aceb mi bana dirlerse eğer mecnûn–ı şeydâyı

Tulu' itsen seher–gehden dokunur şu'len ağyâre
Düşer mi sana hey âfet dine gün gibi her–câyı

Gam–ı hâlünle ey dilber yanaldan âteş–i hicre
Muhibbî lâleye döndü ciğer dağlayı dağlayı
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

808) Var mı cihânda bî–ser ü bî–pâ benüm gibi
Yâ müptelâ–yı derd ü gam ola benüm gibi

Derd–i derün şemmesini ana söylesem
Cûş u hurûş eyliye deryâ benüm gibi

Ol pâdişâh–ı hüsnün işiğinde kulları
Çokdur içinde yokdur en ednâ benüm gibi

Bir dahî hiç cevr ü cefâ—keş yaratmadı
Kulları içre Tanrı Teâlâ benüm gibi

Bakıb Muhibbî ibret alub dir vefâsı yok
Neler getürdi âleme dünyâ benüm gibi
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

809) Şol kadar itdi ciğer hûnunı çeşmün telefi
Lâle—zâr eyledi hûn—ı dille her tarafı

Gayriler kasdını gel eyleme ey kaşı kemân
Gamze oklarına ben eylemişim dil hedefi

Dehenün zârını bu dilde nihân itmişidim
Geldin ey dost âyân oldu bana sırr—ı hafî

Dürr—i eşki bulasın pâreler gel dil sadefin
Dir kaçan hâsıl olur ger sımayalar sadefi

Ayb olmaya Muhibbî suna el ger lebüne
Tuta—bilmez kadehi kimesne illâ ki kefi
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

810) İstemez âşık olan zecr ü inâdan gayri
Nitekim haste olan derde devâdan gayri

Aşk sevdâsı ile kim ola sevdâyı mizâç
Başda kalmaya anın bâd ü hevâdan gayri

Râyın oldu idesin yolına sen cânı fedâ
Sen sen ol bir dahi râ itme bu râdan gayri

Bi—kesim kimesne yok dest—i gamında ölicek
Üstüme ağlaya bir kimse semâdan gayri

Muhibbî'ye cefâ itme bu gün dildâr—ı âlemsin
Soruluserdürür yârın meğer âşıkların dâdı
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

813) Ey sehî servüm görelden tâ ki hüsnin bağını
Eylerüm her dem revân bu çeşmimün ırmağını

Tan değül gülgûn olub yağdırsa kan yire sehâb
Çün sehîd aşkınun yel savurur toprağını

Tekye—i aşkın çerâğı şûlelenmez mi eğer
Yakmasam dem—dem ben anda bu yüreğüm yağını

Dir gören kûh—ı belâda oldu peydâ bir peleng
Hasretiyle sîneme yakdıkda mihnet dağını

Zülfi sevdâsında bilmezler Muhibbî nüktesin
Çünki kimse görmemiş görmez yılan ayağını
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

814) Bu gün bu deyr—i âlemde kimin kim başta var hûşı
İçüb câm—ı muhabbetden demâdem eylesün cûşı

Kaşındır mescid—i Aksa yüzündir Ka'be—i ulyâ
Aceb mi zülfin olursa anın her dem siyeh pûşı

Kaşı yâyın ele alsa kafada perçemi hâzır
Dil almağa gider önce iki zülf—i siyeh pûşı

Rakıbiyle Muhibbî'yi sakın kuyında bir görme
Figan arslana benzetmek olur mu kirbe vü mûşı
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

817) Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi

Mefhâret didükleri ancak cihân gavgasıdur
Olmaya baht ü saâdet dünyada vahdet gibi

Ko bu ıyş—u işreti çünkim fenâdur âkıbet
Yâr—i bâki ister isen olmaya tâat gibi

Olsa kumlar sağışınca ömrüne hadd ü adet
Gelmeye bu şîşe—i çarh içre bu sâat gibi

Ger huzur itmek dilersen ey Muhibbî fâriğ ol
Olmaya vahdet makamı kûşe—i uzlet gibi
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

818) Mâl ü câha gurre olma dime yokdur ben gibi
Sür yüzin yire tevâzu' ehli ol dâmen gibi

Sakın aldanma eser bir gün muhâlif rûzigâr
Kibr ü kini terk kıl germe göğüs yelken gibi

İster isen kim perişân olmayasın âkıbet
Dil uzatma kimsenin hakkına sen sûsen gibi

Ok gibi doğrulmayınca varımazsın menzile
Kimde yok perr—i amel yolda kalır segzen gibi

Ey Muhibbî dâr—ı dünyâ kimseye kılmaz vefâ
Gösterür kendüyi evvel ziynet ile zer gibi
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

819) Görüb gülzâr—ı hüsn içre ben ol serv—i hırâmânı
Akıtdım pâyüne cûlar kılub bu çeşm—i giryânı

Elifler sînede servün kızıl gülerdürür dâim
Temâşâ itmeyen görsün bu gün bâğ–u gülistânı

Eğer bâzâr–ı aşk içre sorarsan nedürür san'at
Alurlar nakd–i cân ile metâ'–ı vasl–ı cânânı

Süvâr ol esb–i nâz üzre ele al zülfi çevgânın
Ser–i uşşâkı top eyle senindür hüsn meydânı

Muhibbî mu'ciz-i nazmun Acem iklîmine irse
Kalursa zinde kabrinde aceb mi ruh–ı Selmân'ı
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

820) Gadapla baksa dilber bir yire gelür iki kaşı
San iki pehlivânlardır komuş bir birine başı

Müjen tîrüne cân içre yir itdüm ey kemân ebrû
Elünden düşmesün bir dem giderme yâ gibi kaşı

Nihâl–i serv ü kaddüni görüb gülzâr–ı hüsn içre
Ayağuna revân oldu akar bu gözlerüm yaşı

Tarîk–i aşk bir yoldur iki sandı anı zâhid
İki görse biri tan mı biri iki görür şâşı

Meânî bahrine daldı Muhibbî buldu gevherler
Beğendi intihâb itdükde bu nazm–ı güher–pâşı
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

821) Hâne–i dilde ezel aşkun uran bünyâdını
Kapusı üzre harâb–âbâd yazmış adını

Ahir olsun görün Tubâ gibi ol ser—nigun
Kim ki teşbîh eyliye serve kaddün şimşâdını

Bir nazar görse yüzin zâhid senün ey muğbeçe
Rehin mi kılur külâhın yanılup evrâdını

Dinlenmezse nâlemi kûyında yâr olmaz aceb
Nitekim gûş eylemez gül bülbülün feryâdını

Ey Muhibbî lezzet—i derd ü belâyı bana sor
Yimeyenden sorma bilmez ol taâmın dâdını
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

822) Dün serv gibi salınub ol gül budacığı
Mestâne—vâr elüne almış ayâcığı

Giymiş benefşe—vâr başına geç külâhını
İçmiş şarâb—ı nâbile kızmış yakacığı

Atdı nişâna sînemi ya kaşların kurup
Cevr oklarıyla dopdolu çeşmi sadâcığı

Öpsem didükçe la'lüni hâ dişeldün lebün
Unutma yayum ölürsem de bu râcığı

Dil kişverinü nâzile yıkdı Muhibbî yâr
Hep böyle mi ki hüsn ilinün dil—rübâcığı
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

823) Jeng—i gamdan diler—isen ola kalbin sâfi
Koma elden koma bir lâhza şarâb—ı sâfi

Meclis—i aşkda can yakmağa pervâne yeter
Bülbül—i gülşeni anma gider ol leffâfı

Lebleri dârü'ş–şifâsına irem diyü bu dil
Hastedür subha–değin virdi bu deryâ–şâfi

Yine gavvâs–ı sıfat bahr–i meânîye dalup
Nicelerdür çıkarub oldum anun sarrâfı

Kanumı içmeğe geldikçe benüm gamze–i dost
Bu Muhibbî dir ana cân ile sıhhâ âfi

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Fâilün

824) Gönül esrâra düşme olma bengî
İçersen iç şarâb–ı lâle–rengî

Gelüb bağa yine şâh–ı reyyâhîn
Düşündü her taraf nat'–ı pelengi

Varub gülşende iç misket şarâbın
Olup mest anma hiç nâmus u nengi

Sunub bir bâde aklum bâda virdi
Yine bir muğbeçe aslı Frengi

Muhibbî fursatı fevt itme zinhâr
Koma elden şarâb–ı lâle–rengi

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feulün

825) Kimi afyonî halkın kimi bengî
Kimi içer şarâb–ı lâle–rengi

Sakın meyl itme aldanma şarâba
Eğer ol bezme Zühre ola çengi

Garaz çünki cihânda bir kabâdur
Bana birdir palâs ile Frengi

Dokuz mînâsını sıdı bu çarhın
Kim itdi râh–ı istiğnâda nigi

Muhibbî vaktidür kıl cürme tevbe
Çü mûlar sana arz itdi dü rengi
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

826) Gel bu zevke dil virelden zâr gördüm kendümi
Derde bildim çâre yok nâçâr gördüm kendümi

Zülfine dolaşdı gönlüm geldi sevdâ başuma
Gam şebinde tâ seher bî–dâr gördüm kendümi

Seyl–i mihnet yakdığınca dem–be–dem dil–hânesin
Seng–i mihnetle yapar mi'mâr gördüm kendümi

Ger behişte zâhidâ meyl itmesem ayb eyleme
Su gibi çün âşık–ı dîdâr gördüm kendümi

Şem'–veş tâ subh olınca giceler yaşlar döker
Ey Muhibbî aşk ile pür–nâr gördüm kendümi
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâilü/Failün

827) Didüm ki yâre eyle oran ile nâzunı
Didi ki sen de terk ide herdem niyâzunı

Dildâre karşu secde kılub canı terk kıl
Tâ ki felekde kıla melâyik namâzunı

Gelse cefâ vü cevr dilâ olma muzdarib
Görsen gerek cû başda olan cümle yazunı

Olsun hakîki çünki gerekdür hakîki aşk
Tahsîn diye kim göre bu aşk bâzunı

Âhir seni bu âleme rüsvâ–yı âm ider
Sakla Muhibbî kimseye dime bu râzumı

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Mefâilün/Fâilün

828) Ol serv ü kadde nâ gâh bu dîde–bâka düşdi
Eşk–i revân gözümden ol demde âka düşdi

Kıldı zemîni deryâ yaşum yenilmez oldı
Ahum uruc idelden çarha tarrâka düşdi

Mescidde dün imâma uydum velî ne kıldum
Hiç bilmedüm bu gönlüm ebrû–yı tâka düşdi

Zâhid sana sunuldu rûz–ı ezelde tiryâk
Gülşende bâde içmek ehl–i nidâka düşdi

Ah ol libâsı zer–keş bindüği atı serkeş
Bağlandı tîr ü tirkeş az mı Irâk'a düşdi

Ef'i zülfün ey dost zahm ursa bana tan mı
Tiryâk–ı la'lün emdim câna âfâka düşdi

Göz yaşlarun Muhibbî döksen aceb değül
Ol serv–kadde nâ–gâh bu dîde–bâka düşdi

Bir lokma ile ey dil bir hırka ihtiyâr it
Görmez misin ki âlem halkı nifâka düşdi

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

829) Nişân–ı kavs–ı Rüstem'den yeter ol dilberün kaşı
Hadeng–i gamzesin atsa gelür bir yirlere başı

Ciğer hûnini nûş eyle dilâ çeşmün kabâğından
Sakın yol virme gel akla olur ol meclise nâşi

Varaldan mekteb–i aşka açub mihnet kitâbından
Muhabbet–i fen öğrendüm olub Kays'ıun sebekdâşı

İdüb âh okların bir tâb yine kaddüm kemânından
Geçüb Mecnûn'ı hoş dikdüm belâ sahrâsına taşı

Muhibbî şi'rüni bülbül ser–âgâz itse gülşende
İşidüb ehl–i hâl olan diye tahsîn ü sâbâşı

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

830) Bir nazar her kim göre ruhsâr–ı atşâna kini
Tutuşub aşk âteşine seyle virür hâkini

Def'a def'a dûd–ı âh ü katre katre eşk–i çeşm
Mülk–i aşkın kıl temâşa encüm ü eflâkını

Aşk ile çün olmuşum divâneler ser–defteri
Bend idüb boynuma taksun zülfinin fitrâkini

Genc–i hüsnünde beni çün urdı zülfün akrebi
Ağzuma sun lütf idüb la'l–i lebün tiryâkını

Leblerün sırrın bilüb virdüm miyânından haber
Âferin ider Muhibbî'nün gören idrâkini

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

831) Selâmın ol şeh–i hûbân niçün ben bendeden kesti
Anı ben sevmeden artık ne suç itdüm neden kesti

Didüm zülfini kesme benüm ömrüm dirâz olsun
Didi devr–i kamerdür bu senün ömrün kesen kesti

Senün Yûsuf cemâlüni görenler terk–i cân itdi
Aceb mi Yûsuf'u görüb elüni cümle zen kesti

Görelden serv–i reftârın yürümez kalmadı kudret
İşidüb gonca güftârın hemân ol dem suhân kesti

Olub sultân–ı aşk evvel hisâr–ı kalbime mâlik
Gelüb mimâr–ı gam âhir ana yir yir kadem kesti

Kalursa dâmen–i dilber ne tan ağyar üstinde
Gülün hiç görmedin mi sen eteğini diken kesti

Muhibbî cevr–i yâr ile ölüyor diyü kûyında
Felek hayâtı anınçün gelib hûnîn kefen kesti

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fa'lün

832) İtse cevr ü cefâ çü nâz ehli
Bilür ânı vefâ niyâz ehli

Ağzı remzini bilmedi ânın
Aczine kayil oldı râz ehli

Dolanur pâ–pürehne kûyını dil
Nitekim Kâ'be'yi Hîcâz ehli

Yâr kâmet getürse nâzile
Uya cümle ana namaz ehli

Virdi yağmaya gözü mülk–i dili
Böyledür ey Muhibbî nâz ehli

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

833) Sûret–i divâr sandın göricek ey cân beni
Bilmedin mi ey peri sen eyledün hayrân beni

Zülfine bend olmuş gül koy zanehdan câhına
Tâ ebed kurtarmasun habs itsün ol zindân beni

Ey saçı leylî dil—i Mecnûn'a yüz göstermeyüb
Eyledün aşkın beyâbânında ser—gerdân beni

Kanına girdim yire saldım yaşum eytâmını
Korkaram yolum tutar âhir alur ol kan beni

Ey Muhibbî âteş gerçi ki yâş teskîn ider
Ağlasam dahî beter yakar dil—i sûzân beni
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

834) Sînemde aşk dikdi muhabbet livâsını
Giydirdi ben belâ-keşe mihnet libâsını

Âr eyler ise tan mıdır ol pâdişâh—ı hüsn
Hâk—i derinde görse mezellet gedâsını

Çâk itmedün yakanı cefâ ile dest—i dehr
Lâyik budur ki tutasın uzlet yakasını

Şol denlü itdi Kays vuhuş ile ülfeti
Kuşlar başında yaptı melâmet yuvasını

Eyle Muhibbî sâye—i zülfine ilticâ
Kimdir ki istemeye o devlet hümâsını
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

835) Âşık mıdır ki isteye derdün devâsını
İr görmiye feleklere âhı sadâsını

Bir lokma ile hırkaya iden kanáati
Bakmaz o şehde atlasa virmez palâsını

Öğrendi Kays yaşuna bâd—ı semûmla
Sevdi diyâr—ı mihnetün âb ü hevâsını

Âşık gözine hâk—i deryâ vâr iken
Aşk ehli nider iş—bu cihân tûtîyâsını

Zerden serîre bakmaya ide Muhibbî âr
Fakrun kişi geh pister ider bu riyâsını
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

836) Leb mi bu yâ lâ'l mi yâhud mey—i sahbâ mı ki
Söz deminde mürdeler ihyâ kılur Îsâ mı ki

Bilmezem *kasdı helâk itmek midir âşıkları*
Muktezâ—yı hüsn yoksa nâz ü istiğnâ mı ki

Vech—i zîbâdan niçün men' idesin sûfî bizi
Ahsen—i takvîme inkâr eylemek takvâ mı ki

Gitmedi başından ey dil zülfinin sevdâsı âh
Bilmedüm dîvâne mi yâhud bu dil şeydâ mı ki

Her ne söz kim söyledin bir gevher—i yekdânedür
Ey Muhibbî yoksa bu gönlün senün deryâ mı ki
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

837) Hûblar encüm kamu sen mâh—ı tâbân ol yüri
Gün gibi fer vir cihâna mihr—i rahşân ol yüri

Çünki olmuşdur visâle ara yirde ten hicâb
Cân ile terk it anı müştâk—ı cânân ol yüri

Her ne denlü gelse gam aksa belâ cûlar gibi
Eyle sen ey dil tahammül.Bahr—i Ummân ol yüri

Gamzeler hançer çeküb ey dil seni öldürmeden
Bir gün önden varanın kûyunda kurbân ol yüri

Ey Muhibbî yâre şevkin vâr ise bülbülleyin
Gül-ruhun yâd eyleyüb her gice mihmân ol yüri
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

838) Giderdin zulmet—i küfri yakuben şem'—i kafûrı
Hakîkat bu ki nûrundan alur mihr ile meh nûrı

Mekânın âlem—i ulyâ durağın cennetü'l—me'vâ
Kapun derbânıdur Rıdvân olub çâker sana hûri

Kıyâmetde kaçan gelse bir ayağ üzre bin ayag
Umaram ki komayasın ayak altında ben mûrı

El irse hâk—i pâyuna gözüme tûtiyâ itsem
Murâdum iki âlemde kapundan olmayam dûri

Cihâna şâh olmakdan sana kul olmadur fahrum
Gerekmez Kayser ü Dârâ olam Hâkân u Fağfûrı

Muhibbî câm—ı aşkını içelden şöyle mest olmuş
Görenler bilmeyüb sanur içübdür âb—ı engûrı
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

839) Serverâ oldu gözüm yaşı benüm âb gibi
Durmaz inler bu gönül derdile dolab gibi

Cür'a aşkı içüb kim ana tâkat getüre
Öldüre ânı aman virmeye tîzâb gibi

Gözlerüm yaşı gelürse beni yirden getüre
Nitekim hâr ü hesi her yana seylâb gibi

Mescid–i hüsnini ey dost senün câmi' iden
Eylemiş kaşlarun ol câmi'e mihrâb gibi

Arasan sanma Muhibbî buluna genc–i visâl
Anılur adı hemân kendüsi nâ–yâb gibi
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

840) Sultân–ı aşk sîneme dikdi livâsnı
Şah itdi kişver–i gama bu ben gedâsını

Her kim ki dehr ni'meti yiye hırs ile
Anın sonunda çekse gerek imtilâsını

Ol dil tabibi kapusı dârü'ş–şifâ ola
Lâyık mıdır ki gözlemiye müptelâsını

Gam meclisinde bu gice âhenk içün bana
Uydurdu nây nâleme kendi sadâsını

Virmez Muhibbî kûy–ı harâbat içinde rind
Câm–ı Cem'e piyâle–i mihnet–zedesini
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

841) Bâr–ı gamdan kametimdür ham gibi
Bulmadum her gez musâhib gam gibi

Ka'be kûyına varub buldum safâ
Anda çeşmüm görinür zem–zem gibi

Dôstum dil teşneyim rahm itmedün
Çeşme–i lütfin senün bî–nem gibi

Zâhirâ gördüm îzârında arak
Güller üzre çîn seher şebnem gibi

Bu Muhibbî dergehinden dûr olub
Müddeîler çün sana mahrem gibi

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

842) Bu gün divânesi oldum görüb âh ol perizâdı
Gice uyhu gözün görmem iderem âh ü feryâdı

Eğer leylî değülse ol neden ben ana Mecnûn'um
Ve ger Şîrîn olmasa bu dil olmazdı Ferhâd'ı

Cefâdan kangı âşık kim vefâyı yeğ bilür ister
Dileğim budur âlemde anılmasın anın adı

Cefâ vü cevri terk itmez tazarru' eylesen yâre
Ki zîrâ katı müşkildir kişi terk ide mutâdı

Muhibbî âlemin kasrun görüben itimâd itme
Örülmüşdür su üstünde ezelden çünki bünyâdı

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

843) Leylî zülfin dil–i Mecnûn'ı şeydâ eyledi
Aşk zencirin takub boynuma rüsvâ eyledi

Bezm–i gamda gönlümü deldi cefâ tîriyle âh
Giceler tâ subh olunca iniler nâ eyledi

Gülşen—i hüsn içre gül gibi cemâlün arz idüb
La'l iken uşşâkı bülbül gibi gûyâ eyledi

Gelmeye tâ haşr olunca aklı her giz bâşına
Ey perî her kim senün rûyun temâşâ eyledi

Ey Muhibbî tan mıdır gark ola gönlüm zevrâkı
Her taraftan gözlerüm yaşını derya eyledi

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

844) Nice gündür gözlerüm ol gözleri âhûları
Neyleyim derdâ dirîga görmedüm âh oları

Bir nazar kılmaz dönüb yolında bin âh eylesem
Âşıkı nâ—hak yire öldürmek ânın hûları

Şöyle benzer ki sabâ zülfine buldu dest—res
Eyledi dehrün dimâğını muattar bûları

San giyer ol sîm—ten üstine Dâvûdî—zırıh
Her kaçan eyler perîşân dağıdır giysûları

Men' ola sanma Muhibbî eyleme sînen siper
Tîri âhından geçer atsa kemân—ebrûları

* * *

Mefâılün/Mefâılün/Feulün

845) Şevk—i ruhunun fikri serâser dili yaktı
Şeker dehenün zikr ile ağzum suyu akdı

Divânenüm ey dost didüm bir nazar eyle
Zülfini kemend eyleyü—ben boynuma takdı

Zülfini kodı ârızı üzre yine dilber
Hâçını gör ol kâfiri kim suya bırakdı

Görinen çarhın kenârında anı sanman şafak
Sûz—ı âhumdır anın dâmânına âteş kodı

Ey Muhibbî geldi çün dil şehrüne sultân—ı aşk
İki kâse gözlerimdür önüne piş—keş kodı
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

848) Dôstum didüm gül—i handâna benzetdüm seni
Didi ben de bülbül—i giryâna benzetdüm seni

Müptelâsın ey gönül gördüm saçı zencîrine
Bir dili divâne ser—gerdâna benzetdüm seni

Bahr—i aşkımda gözüm yaşın görüp gavvâs—ı dil
Didi elhak pençe—i mercâna benzetdüm seni

Lâleler tutmuş çemen etrâfını görüb didüm
Sîneden yir yir dökülen kana benzetdüm seni

Her ne denlü eylesen cevr ü cefâ çekmek revâ
Gönlümün tahtındaki sultâna benzetdüm seni

Cennet—i kûyında iken dûr kıldun sen beni
Ey rakîb—i rû—siyeh şeytâna benzetdüm seni

Gülşen—i kûyında efgânun görüb dilber didi
Ey Muhibbî mürg—i hoş elhâna benzetdüm seni
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

849) Nakş kıldum hâne—i dilde kamer ruhsârını
Ola kim bu nev ile gördüm ânın didârını

Seyl—i eşkümden zarar gelmez meğer binâ—yı aşk
Seng—i mihnetle ezel yapmış bu gönlün dârını

Bu eceldür âlemi gark eyledi barân—ı aşk
Hiç teskin itmeyüb arturdı sînem nârını

Ne kadar ursan cefâ vü cevr ü hicrânın yükin
Mest—i eşterdür çeker dil yirde komaz bârını

Çünki gam timârını virdi Muhibbî şâh—ı aşk
Hâsılındır cem' kıl bu gözlerün dinârını

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

850) Ölmeden derdâ dirigâ yâri görsem bir dahi
Olmaz ise ânı düşde yâri görsem bir dahi

Dûr olalı gül yüzinden hastedür can bülbüli
İnlerüm âh ol yüzi gülzârı görsem bir dahi

Dir idüm kûh—ı belâda çekdiğüm bir bir ana
Ol lebi—şîrîn şeker—güftârı görsem bir dahi

Can virür kimdir didi âlemde dilber bûseme
Can virem didüm ben ol bazârı görsem bir dahi

Kurtulub zulmet şebinde gün doğardı başuma
Ey Muhibbî ol güneş ruhsârı görsem bir dahi

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

851) Yüzümi zerd eyledi aşkın benüm ayvâ gibi
Bağrımı taş itdi hicrün lâle—i hamrâ gibi

Görmedi kûh—ı belâ içre belâyı kûhken
Çekmedi hicrânı Mecnûn bu dil—i şeydâ gibi

Hüsn—i zülfünden yanağı tâbını ider gören
Âleme odlar saçar bin başlu ejderha gibi

Bî–vefâlıkda müşâbih olduğiçün âleme
Kendüye ziynet virür ol bî–vefâ dünya gibi

Ey Muhibbî kangı dilde yok muhabbetden eser
Can gözüni açmaya ol çeşm–i nâ–binâ gibi
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

852) Hüsn ile tarâvet ezeli sen güle düşdi
Cevr ile cefâ kur'ası ben bülbüle düşdi

Âlemde kaçan kısmet olundı gam ü şâdı
Cümle gamla gussa bu ben bî–dile düşdi

Sevdâ–yı ser–i zülfine dolaşalı gönlüm
Rüsvâ–yı cihân oldu vü dilden dile düşdi

Hışm ile gelüb gözlerimin yaşını gördi
Rahm eyleyüben yanıla yaşım seyle düşdi

Bir bûse tevkı' iderem didi Muhibbî
Zâhirde kabûl itmedi ammâ gele düşdi
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

853) Âşık mıdır ki isteye yârün vefâsını
Yâhud şikâyet eyliye ânub cefâsını

Kavs–i kuzah eğerçi bana kübâdedür
Ammâ ki katı çekemedim aşk yâsını

Aşkile ânın kalmaya güftâre kudreti
Kim göre kara kaşla gözi âlâsını

Ây u günle tartdılar geldi şehâ hüsnün ağır
Ânıniçün gökde gördüm keffe–i mizânını

Tîğ–i gamzen gördiler uşşâkı her dem öldürür
Her kişi tende emânet saklar oldu cânını

Kâ'be–i kûyunda çün uşşâkı kurbân eyledün
Eski âdetdür n'ola alnına sürsen kanını

Dilberün kaddi Muhibbî serv–i haddi gül yeter
Neylerem şimdengirü ben gülşenin seyrânını
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

856) Çünki kulsın hiç bildin mi bu gün sultânını
Ne içün halk eylemiş Hallâk senün cânını

Çün muti' olub belî didün ezel Rûz–ı elest
Ahdüne dur terk kılma k'ey sakın peymânını

Nîk amel kılmağa cehd it hayr ü şerrî fark kıl
Kurtarasın tâ ki şeytândan bugün îmânını

Gamdan özge olmaya yâr ü musâhib bir dahî
Nice yıllardur ki bekler gitmeyüben yanını

Ey Muhibbî söz güherdür ol dahi a'lâ gerek
Bilmeyenler tâ bileler bütün ile şânını
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

857) Ey hoca katı müşkil olur aşk kitâbı
Aşk ehlüne keşf olan meğer ko sen o bâbı

Başum ki belâ kûhudur aynum iki aynı
Dûd—ı dilüm ol kulenin üstinde sancağı

Ger bezm—i belâ içre idem hûn—i ciğer nûş
Yanımca bilenâle kılur sîne rebâbı

Sînemde gören şâh—ı gama hayme sanurlar
Bu gözlerimün yaşı ile kanlu habâbı

Redd eyleme cânâ kapuna gelse Muhibbî
Tuhfe getürür çeşmi iki şîşe gülâbı

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

858) Görinen yaşum değül kûh—ı belâ dağı gibi
Her yâneden yaşım akar ânın ırmağı gibi

Leşker—i gam virdi yağmaya yine dil kişverün
Her taraftan girdi gönlüm şehrüne yağı gibi

Dostlar ayb eylemen ayruk dil—i divâneye
Derdümün dermânı ancak zülfinin bağı gibi

Bezm—i gamda mihnet ü derd ü belâ yârân olup
İçeriz hicrân şebinde tas tas ağı gibi

Kûy—ı cânâne Muhibbî yine dil oldu revân
Benzer ol miskını çeken suyu toprağı gibi

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

859) Şeb—i hicrânda dil inler nite nây
Bu hasret böyle ger bâki kala vây

Dü âlem çün münevverdür yüzinden
Ne tan dirsem yüzine âlem—ârây

Kemân ebrun ile çeşmün görelden
Büküldü oldı kaddüm sanasın yay

Zevâli olmasa hurşîd ü mâhın
Yüzüne gün dir idüm alnuna ay

Revâ mıdur Muhibbî ola mahrum
Visâle ire ger yohsul eğer bây

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

Kılmasam cânâ cemâlün ben temennâ kâşki
Salmasam dil mülkine her lâhza gavga kâşki

Gün yüzine bir nazar kıldum dola geldi gözüm
İtmeseydüm ben anı hergiz temâşâ kâşki

Dolaşıp sevdâ–yı zülfe oldı gönlüm bî–karâr
Gelmeseydi başuma benüm bu sevdâ kâşki

Ey Muhibbî çünki merhem urmaz âhir yârene
Urmasa gamz okların ol kaşı yâ kâşki

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

861) Dün gice hicrân şebinde infiâlüm vâridi
Kimseler bilmez benim oldem ne hâlüm vâr vâridi

Yakamı yırtub çeküb bu sînemi çâk eyledüm
Nâle kıldum ağladum tâ kim mecâlüm vâridi

Kıssa–i zülfün okudum k'ey mutavvel kıssadur
Giceler tâ subha dek özge hayâlüm vâridi

Noktadur ağzı beli kıldur diyü şerh eyledüm
Hurde–bînler içre hayli kîl ü kâlim vâridi

Olmasa vaslı ümîdi bu Muhibbî hasteye
Her dem ü her lâhza ölmek ihtimâlim vâr idi
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

862) Salınub serv–i tek gitdi dilümde âh–ı gam kaldı
Gözüm yaşı revân oldı bana ancak elem kaldı

Çürütdüm ömrün nakdin metâ'–ı vasl içün cânâ
Müyesser olmadı vuslat hemân bir iki dem kaldı

Güzeller pâyuna saçdım şu denlü dürr–i eşki kim
Tüketdi kîse–i çeşmüm bir iki üç direm kaldı

Yazarken yâre ahvâlüm tutuşub âhum özümden
Kül oldu eldeki kâğıt elümde bir kalem kaldı

Muhibbî ser–te–ser gezdi ser–i kûyın hevâsıyla
Cihânda irmedük ancak hemân bâğ–ı Irem kaldı
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

863) Fitne tâ'liminde mâhir dilberâna gözleri
Niçün öldürmez beni kılur bahâne gözleri

Bir elüne yâsın almış bir ele kirpik okın
Canı gözler sînede kılur bahâne gözleri

Leylî zülfini görelden olmuşum Mecnûn–zâr
Aklumı dağıtdı âh ol ahû–âne gözleri

Bend–i zülfünden nice olsun gönül mürg–i halas
Zülfini dâm itdi hâlün kıldı dâne gözleri

Ey Muhibbı lebleründen korkaram em sormağa
Cana kasd idüb girer ol demde kana gözleri
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

864) Aşk şâhı turre ile çaldı tabl—ı bâzını
Gözleyüb dil mürgini üstine saldı sâzını

Tâ ki içdim ben ezel câm—ı muhabbet cür'asını
Ânıniçün fâş kıldı mest olup dil zârını

Gözlerüm îsâr ider yolına eşküm gevherin
Gör ne merdümdür dirîg itmez çoğunu âzını

Hârını hoş görmeyince bûy—ı gül girmez ele
Kışına eyler tahammül isteyenler yazını

Hâr elünden ey Muhibbî gör nice eyler figân
Gülşene var dinle bir dem bülbülün âvâzını

* * *

Feilâtün/Feilâtün/Feilâtün/Feilâtün

865) Ne içün benzettüm serve ol serv—i hırâmânı
Yürir gülşende nâz ile hırâmânı

Semend—i nâza binmişdür yine meydân—ı hüsn içre
Ser—i uşşâkı top eyler elünde zülf—i çevgânı

Aceb dîvâne dil bilsem neden umar vefâ resmin
Cefâ üzre yaradılmış ola dilberlerün şânı

İrişmeyüb visâline şeb—i hicr içre cân virsem
Dileğim bu ola hakdan sana Nûh ömri erzânı

Çerâğ—ı rûz—ı Husrev'den yakarsa tan mıdır şi'rüm
Gazel tarzında çün gözler hemîşe tarz—ı Selmân'ı

Muhibbî bezm–i hüsnünde ko yansın şem'–i meclisdür
Ezelden âteş–i aşka yakıpdur ol dil ü cânı
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

866) Yüzine gün dimişüm benzedüb alnuna mehi
Afv it pâdişâhım kulun olur çok günehi

Ben nice itmeyeyüm göz yaşını âb–ı revân
Salınur her tarafa nâz ile ol serv–i sehi

Kûy–ı dildâra vârub cân ü dili pişkeş ilet
Çün varılmaz ulular meclisine dest–i tehi

Durmadan derd ü gamın gönlümü virâne kılur
Çok mu gördü acaba baña bu virâne vü tehi

Hasret–i hattun ile âh Muhibbî ölicek
Söyleye ağız açıb hâlüni her bir gehi
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

867) Hâlümi görüb itmedi dilber terahhumu
Günden güne ziyâde ider dil tazallumu

Gülşen içinde ruhlarını yâd idüb gice
Dil bülbüli sabaha dek itdi terennümü

Zülfün giderirdi hüsnini arz itdi dil–firib
Âşıklar itdi cân ile dilden tene'umu

Varsam eğer ki tiğüne karşu aceb midir
Zirâ ki aşk kişide komaz tevehhümü

Bârân–ı eşki saçdı Muhibbî şu denlü kim
Güller açıldı itmedi dilber tebessümü
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

868) Döğünüb def çağırır her taraf nây
Nedür dünyâ içün bu hûy u bu hây

Bu dünyâ heft–ser bir ejderhâdır
Yutar dimez bu yohsul u budur bây

Sakın şer işleme nefsine uyma
Ki sonra dimeyesin âh ile vây

Harâmî gözleri kan itmek ister
Müje tîrüne kılmış kaşlarun yây

Ezelden kısmet oldı şâdi vü gam
Muhibbî sana düşdi gussadan pây

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

869) Gördüm çemende nâzile ol serv–i kâmeti
Sandım hemân ki başuma kopdu kıyâmeti

Gözüm yaşardı âh ile zerd oldu ruhlarım
Bunlar olunca bellüdür aşkın alâmeti

Ey dil tabîbi derdüme bir çâre eyle gel
Günden güne ziyâde olur dil sakâmeti

Ey dil mecâzı aşka gönül virmeden sakın
Sonra yanında zâhir olur çün nedâmeti

Âşık odur ki cân virüb alur melâmeti
Âşık odur ki cânvirüb alur melâmeti

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

870) Meydân-ı aşka gelmeye bir er benüm gibi
Tîğ-i cefâya karşu tuta ser benüm gibi

Cevr ü cefâyı eyleme cânâ rakîbüne
Çekmez o bâri değmede ol hâr benüm gibi

Gözüm yaşıyile eyle nazar rûy-ı zerde
Hem sîm döker yolına hem zer benüm gibi

Tâli' *müsâid olmadı görmeğe gün yüzin*
Âlem içinde var mı bed-ahter benüm gibi

Gördü Muhibbî yüzüni cân terkin eyledi
Meydân-ı aşka gelmeye bir er benüm gibi

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

871) Bend itdi zülfine yine bir dilberâ bizi
Her kande ise aradı buldu belâ bizi

Gördük cemâli şem'ini düşdük ayağına
Pervâne gibi yakdı ol âteş-likâ bizi

Derman yirine derdi alur müptelâlarız
Bin ararsa bulmaya her giz devâ bizi

Her dem rakîbi kendizüne yâ gibi çeker
Yabana atar ok gibi ol kâşı yâ bizi

Sevdâ-yı bûy-ı zülf ile dolu dimâğımız
Serden Muhibbî çıkara sırr bu hevâ bizi

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

872) Hayret olub tan ola kim göre rûy—ı zerdümi
Rahm ide lâ—büd okuyan defter—i pür—derdümi

Şöyle hâk oldu yolunda cismüm ey serv—i hırâm
Derd ile âh eylesem eflâke ilte gerdümi

Süpürür ferrâş olupdur kûyunı kirpiklerüm
Su seper saka gibi dem—dem bu çeşm—i merdümi

İnlerüm bülbül gibi gül yüzine karşu velî
Bir nefes gûş eylemez dildâre sırr—ı demi

Tan mıdır doysa cefâya bu Muhibbî haste dil
Mihnet ile besledüm çün cân gam—ı perverdümi

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

873) Zülfi—zencîrin görüb buldu gönül dâvâneni
Hâsıl itdi şem'—i hüsne can yakub pervâneni

Hâlet—i aşkı ne bilsün zâhid—i peşmîne pûş
Cilve tâvus hiç anlar mı mürg—i hâneni

Âşinâlık olmaya idi ezelden kâşkı
Âşinâlıkdan sana çün yeğ gelir bigâneni

Akl u sabrı küllî bir yirden ferâmuş eyledüm
Aşıkım divânelikdir hâsılım divâneni

Aşka düşdün ey Muhibbî cân u bâşa kalmadın
Eyledin uşşâk arasında aceb divâneni

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

874) Hiç âlemde benüm bu dâdıma dâd olmadı
Bend–i gamdan hâtırum bir lâhza âzâd olmadı

Leylî vü Mecnûnla var Husrev ü Şîrîn velî
Cân u baş terk itmede hiç biri Ferhâd olmadı

Dostum naz uykusundan dâhi bîdâr olmadın
Şöyle zâr itme kapunda âh ü feryâd olmadı

Cevr–i sengîn yağdırub kıldun gönül mülkin harâb
Devr–i hüsnünde senün ol bir gez âbâd olmadı

Gözlerüm yaşı değül eksük Muhibbî Dicle'den
Yaşuma kimdir diyen kim cûy–ı Bağdad olmadı
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

875) Cân ider şem'–i ruhun şevkine pervâneliği
Dil kılur görse ser–i zülfini divâneliği

Bûy–ı zülfini dimâğıma getürdi çü sabâ
Virelüm cân ü dili yolına şükrâneliği

Ol peri gönlümü gör mesken idinse yeridür
Çün peri mesken ider bulduğu virâneliği

Bu gönül şâna gibi âh yine bin pâre olur
Ol peri zülfine ger ide sabâ şâneliği

Merd olan virmez imiş çünki bu dünyâya gönül
Sen dahî eyle Muhibbî güle merdâneliği
* * *

876) Çeşm–i mestün her kaçan kim fitneler peydâ kılur
Hayret alur aklumı cân ü dili şeydâ kılur
Leylı zülfünün beni Mecnunleyin rüsvâ kılur
Ateş–i ruhsârı eşk–i çeşmüni deryâ kılur

Ânıniçün bu dil–i gamdîde yanar yakılur

Kim ki umarsa vefâ câmını senden mihr ile
İçürürsün sen ciğer hûnini ana zehr ile
Dôstum yıkdın serâser bu cihânı kahr ile
Hey ne sihr–engîzdir câzu gözün kim sihr ile

Hâ diyince zülfini bin başlı ejderhâ kılur

Sanmanız giydim ben ol şırın zebânı terk idüb
Komuşum çokdan yolına bâş u cânı terk idüb
Mihnet ü gamla ölem ger bu cihânı terk idüb
Yâ kaşın tîrüne kurbân ola cânı terk idüb

Dilde ol demden berü gamzen oku me'vâ kılur

Çün vefâdan hâli gördü bu Muhibbî âlemi
Ânıniçün mesken itdi dostlara kûh–i gamı
Cû yirüne iki aynum n'ola dökerse nemi
Gül yüzin aynulığı ey lâle–ruh merdüm cemi

Gülşen–i hüsnün gamından bülbül–i gûyâ kılur

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

877) Gönlümü bend eyleyen zülfünde gördüm mûy imiş
Çeşmüni âhu sanurdum bilmedüm câdû imiş
Leblerün dârü'ş–şifâ aşk ehl–i hep sayru imiş
Dôstum şâdi sana kısmet bana kaygu imiş

Çâre ne rûz–ı ezelden başa bu yazu imiş

Kûhkenden Bîsütûn içinde sordum zahmetin
Didi mihnet görmedüm aşk ile dâyim râhâtin
Ey gönül terk eyleme gel ehl–i diller sohbetin
Aşk ile Kays'un eğer kim bilselerdi hâletin

Ana Mecnūn dimeyüb dirlerdi ol uslu imiş

Dehr bağının kaçan kim açılur ra'na güli
Karşusında cem'olur anın hezârân bülbüli
Vird idüb gördüm okur bu beyti her sâhib dili
Didiler cevr ü cefâyı zehirden âcı velî

Sor bana şehd ü şekkerden lezzeti tatlu imiş

Gün yüzine benzemezken yüzini mâh eyleme
Tâk–ı ebrûsın koyup sen secde–i gâh eyleme
Gözle aşkın râhını kendüni kem–râh eyleme
Mest–i hâbâ varmış iken sen dilâ âh eyleme

K'ey sakın bir fitnedür uyarma anı uyumuş

Çün gereklü ma'nîdür gel sözün kıl muhtasar
Dikmez anı bâğbân kim virmeye meyve şeçer
Her kişi hâlünce komışdur bu dünyâde eser
Hüsrevâ guş it Muhibbî şi'rüne eyle nazar

Nazm tarzında Nizâmı mâ'nîde Hoca imiş
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

878) Gül yüzünden ayrı cânâ âh ü zâr itsem gerek
Eşk–i çeşmümle cihânı lâlezâr itsem gerek
Mihnet ü derd ü belâ gam ihtiyâr itsem gerek
Gönlümü zülfün gamından bî–karar itsem gerek

Ol perîşânlıkda aklı târ ü mâr itsem gerek

Kapusunda dün gice âh ol güzeller şâhının
İtdi eflâke eser yir yir bu tîr–i âhımun
Lık olmadı yüzün görmek müyesser mâhımun
Şol dil–i senginine hâr ide diyü âhımun

Tır–i peykânun yaşumla âbdâr itsem gerek

Çün seni mehrûlar içre ben vefâsız çağladum
Anınıçün hasret ü derd ile dün gün ağladum
Dâğ—ı aşk ile demâdem iş—bu sînem dağladum
Dâm—ı zülfinin hayâlin çün gönülde bağladum

Ben hümâ—yı vaslunı bir gün şikâr itsem gerek

Çün bahâr eyyâmı irişdi olup vakt—i çemen
N'ola geşt itsen gülistan tarfın ey serv ü semen
Dinlesen efgânımı bülbül gibi şûrîdeyen
Gül yanağın yâdına bu kan olası dîdeden

Kanlu yaşumla zemîni lâle—zâr itsem gerek

Hey vefâsız bu cefâ vü cevri hû itmek neden
Yohsa hiç anmaz mısın âhir varacak yiri sen
Komayam dâmânını mahşerde çâk i düb kefen
Ta'na taş attığınca sakladığım bu ki ben

Âhir anı kendüme seng—i mezâr itsem gerek

Gün yüzün mânendi âlem içre bir mehpâre yok
Râh—ı aşk içre benüm tek dahi bir bî—çâre yok
Vâdi—i mihnetde sergerdân yürür âvâre yok
Aşka yâ sabr u seferdir sabra çünki çâre yok

Baş u cân terk eyleyüb terk—i diyar itsem gerek

Her kaçan görse Muhibbî ol göz ü kaş oynayup
Cûş idüb hûn—ı ciğer gözden hemân yaş oynayup
Seng—i gamdan niceye dek başuma taş oynayup
Cem gibi çevgân—ı zülfün yâdına baş oynayub

Cân ü dil nakdin temâmet ben nisâr itsem gerek

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

879) Aşkile sahrâlara düşdüm yürür âvâreyim
Çâresiz derde sataşdum âh bir bî—çâreyim
Cürm ü isyânum başumdan aşdı yüzi kâreyim
Pâdişâhım sen dururken ben kime yalvarayım

Nefs elünden âh kim cân ü dilim şermendedür
Her günâh itmek cihân içinde cümle bendedür
Lîk ihsan u sehâ cûd u kerem hep sendedür
Pâdişâhım sen dururken ben kime yalvarayım

Gösterüp dünyâyı dünyâ itmesün minnet bana
Anın ile sanmasın kim irişür râhat bana
Senden özge kimsenem yokdur ide rahmet bana
Pâdişâhım sen dururken ben kime yalvarayım

İtmediğün kalmadı âlemde senün bir günâh
Yaraşur şimdengirü tâ subh olunca eyle âh
Bana göster reh–nümâ ol tâ ki bulam doğru râh
Pâdişâhım sen dururken ben kime yalvarayım

Gerçi kim dünyâda gördüm mihnet ü derd ü cefâ
Yirüne her birinin lâkin irişdi bin safa
Derdi sendendür Muhibbî 'nün yine sensin devâ
Pâdişâhım sen dururken ben kime yalvarayım

Bir nice gün gerçi güldü yüzime dünyâ benüm
Bilmedüm hâlümi âhir ne olur ferdâ benüm
Bir harâretle büküldü kaddüm oldu yâ benüm
Pâdişâhım sen dururken ben kime yalvarayım

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

880) Âh kim gün yüzünü göstermez ol cânân bana
Bir yanadan dahi mâni' dîde–i giryân bana
Olmadı gülmek müyesser dostlar bir an bana
Bakdığımca nakş–ı hicrân gösterir devrân bana

Bir nazar seyr eylesem varsam bu dehrün bağına
İbret alur lâlenün her kim bakarsa dâğına
Yok vefâ bûyı yazılmışdur gülün evrağına
Bakdığımca nakş–ı hicran gösterür devrân bana

Âh kim feryâd idüb dâd umsam ol bî–dâddan
Hışm ile ider bana kurtulmasa ol feryâddan
Ne umarsın ey gönül bu çarh–ı bî–bünyâddan
Bakdığımca nakş–ı hicrân gösterir devrân bana

Hasretiyle âh kim bağrum demâdem hûn olur
Akmak ile hûn–ı bağrum gözlerüm gülgûn olur
Vâdi–yi gamda kalub bî–çâre dil Mecnûn olur
Bakdığımca nakş–ı hicrân gösterir devrân bana

Çünk ben rûz–ı ezelden olmuşum âşüfte hâl
Ol sebebdendür ki gitmez dâyimâ dilden melâl
Dehr içinde irmesün şimdengirü bâd–ı visâl
Bakdığımca nakş–ı hicrân gösterir devrân bana

Anmadı her giz bu ben dil hasteyi ol hûri–zâd
Kurtulup hicrân gamından olmadum bir lâhza şâd
Olmasa bana na'am âyînesi subhun küşâd
Bakdığımca nakş–ı hicrân gösterir devrân bana

Aldanub dil bağlama gel zülfinin zünnârına
Mahrûlar çün Muhibbî durmadı ikrârına
Zerre–veş bir kez nazm kılsam güneş ruhsârına
Bakdığımca nakş–ı hicrân gösterir devrân bana

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

881) Sâf kalb ol kimseye tutma sakın kalbinde kin
Didi sığmaz fahr–i âlem kin ile bir yirde din

Gözlerün yaşını dök yusın günâhın çirkini
Râzı kıl her gice kılsun subha–dek bu dil enîn

Kimsenin aybını görüb kılma zinhâr âşikâr
Günde yüz bin aybın örterken ilâhelâlemîn

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

882) Ol lebi şirinden ayru düşeli dağlara dil
Bisütün dağına çıkdım dostlar feryâd içün

Feth idüb Tebriz'i geçdik çünki Sultâniye'den
Tâze düşdü bir heves feth itmeğe Bağdad içün

Gayret–i islâm içindür kıldığım azm–i sefer
Hak bilür kim itmedüm ben anı mülk–i dâd içün
* * *

Mef'ülü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feulün

883) Çün ruhlarınun nürı olur gün gibi peydâ
Cân vâlih olur tan mı gönül ger ola şeydâ
Dün gördü tabib derdümi el çekdi hemân–dem
Bildim ki hemân ölmek imiş derde müdâvâ
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

884) Gözlerüm yaşına rahm itmez benüm âh ol habîb
Ölürüm vâ–hasretâ bu derdile bu ben garib
Dür olalı gün yüzünden giceler tâ subha dek
Ah ü efgàn eylerem güyâ ki inler andelib
* * *

FâilâTün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

885) Sâkiyâ sâgarı pür eyle bu dem def'–i gam it
Bilirüz cürümümüzi lutf yüzünden kerem it
Ola kim vâkıf ola hâlüne rahm ide nigâr
Safha–i zerdüne eşk ile gel ânı rakam it
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

886) Hattun çün oldu bir fitneye bâis
Ne tan hüsnünde artarsa havâdis
Ne hoşdur yâr ile gülşende vahdet
Eğer olmasa ol sohbetde sâlis
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

887) Gül ruhsârına kılmak nazar suç
Velî terk—i nazar bana dahı güç
Nice doysun Muhibbî cevrüne kim
Eridir nâr—ı hicrân olsa ger tuç
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâ'lün

888) Ruhların arz idüben itdüm dilüm yâr ferâh
Gün tulu' itdi ki san oldu cihân—vâr ferâh
Yâr—ı handân dil olur âh ile eşküm göricek
Bâd u bârân iledir çün gül ü gülzâr ferâh
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

889) Çün arz—ı cemâl itdi bana gün gibi ol ruh
Zihî baht—ı huceste vü zihî tâli'—i ferruh
Her yüzden ider yâr tecelli çü cemâlün
Yanılsa ne tan râhını erbâb—ı tenâsuh
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

890) Cân olur miskin—nefes aşkında irse ana od
Böyle âlem dolar sankim yanar her yerde od
Nil'e döndü Mısr—ı hüsnünde gözüm yaşı benüm
Dostum senün cefâdan oldu bu sînem kebûd
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

891) Yârdan her ne gelürse çü olur câna leziz
Eylemek cevr ü cefâ nite ki cânâne leziz
Çeşmümün sâgarı hûn–ı ciğerile doludur
Göreli gamzeleri kanı içer kana leziz

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

892) Şûle–i âh yeter yakma çerağı giceler
Âteş–i âh ile yandı yanıserdür niceler
Bir elüfce dahî dil bulınadı vasluna râh
Nice yıldır ki ânın aşkını dâyim heceler

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

893) Ol İrem bağı gülünün yine biz bülbülüyüz
Zâhirâ pâdişehüz ma'nide ammâ kuluyuz
Mâhi–veş ağız açub dağlarım her tarafa
Didiler hâl zebâniyle muhabbet puluyuz

* * *

Feilâtün/Feilâtün/Feilâtün/Feilün

894) Didüm ey cân–ı cihânum kaçma benden bir nefes
Hiç cüdâ olmak revâ mı cân bedenden bir nefes
Gel berü ömrüm gibi itme vefâsızlık bana
Kaçma bendendür Muhibbî derd–mendden bir nefes

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

895) Zülfine teshîr–i cân itmek ezelden hû imiş
Bir kılıyla âlemi bağlar aceb câdû imiş
Hayret aldı dün gice nâ–gâh ölümden ol sanem
Sür'atile geçdiğünde sonra gördüm o imiş

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

900) Dostum zülf ü femin eyler bu cân içün nizâ'
Ancak eyler tîr—i gamzen bu nizâ'ı inkitâ'
Eşk—i çeşmüm dûd—ı âhum sırrımı fâş eyledi
Bu meseldür külli sırrer câvaze'l—isneyn şâ'

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

901) Nâle gibi hasret ile yakmışım bağrumda dağ
Dağlara düşdüm ânınçün eyledüm halkdan ferâğ
Dîn müşerref eylesün hânesini derd ü gam
Tekye—i aşk içre yandırdı Muhibbî çün çerâğ

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

902) Çün kadem basdın dilâ meydân—ı aşka urma laf
Terk—i serdür imtihânı âşıkın itme hilâf
Ka'bedür kûyı nigârın cânımı kurbân idem
Bana ger olsa müyesser eylemek bir kez tavâf

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

903) Gönlümü gam u derd ile kan eyledi hep aşk
Fâni dahi çeşm ile revân eyledi hep aşk
Sabrum vâr iken hâlümi bilmez idi kimse
Sabrım gideli cümle revân eyledi hep aşk

* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

904) Dilâ kıl sîneni def kâmetün çeng
Gönül kılsun ana ney gibi âheng
Eğer gam kaplasa mir'at—ı kalbin
Şarâb iç kalmaya kalbinde tâ reng

* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

905) Sahn—ı çemende gül yine çün arz ide cemâl
Mey içmeğe kimde ola zerrece mecâl
Pîr—i mugan himmetidür nûş—ı sâgar it
Devr—i zaman eylemeden güle k'ey sifâl
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

906) Sevmişim bir dilberi hergiz vefâsın görmedim
Lâhza yâdım mı geçer diyem cefâsın görmedim
Derd—i dilden dün tabîba hâlümi arz eyledüm
Olmadan artuk didi bunun devâsın görmedim
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtün/Mefâîlün/Fâilün

907) Dil virmişim çünki o kaşı kemâne ben
Olsam belâ hadengine tan mı nişâne ben
Dostum visâle irmedi sundum firâka el
Bana zamâne uymadım uydum zamâne ben
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

908) Takalı zülfi kemendin boynuma ol müşg-bû
Eyledi âvâre vü Mecnûn beni jülide mû
Hüsnine hayran olupdur ins ü cin hûr u melek
Çün hakikatdür sözüm hâcet değüldür güft u gû
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

909) Zâhidâ kılsan nazar yârün gözüne kaşına
Sâd hezârân âferîn dirdün anın nakkâşına
Kûhken fâş itdiğiçün sırr—ı aşkı âleme
Ânıniçün tîşesi âhir dokundı başına
* * *

Mef'ûlü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

910) Cânâ gönlümde zahm–ı müjen nice vâr ola
Bilsem ki lebün öpmede cânâne vâr ola
Öpülmedik cihânda aceb vâr mı bir güzel
Ger vâr ise de k'ey katı ol şîve–kâr ola
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

911) Gel ıyş idelüm bir gice ey dost nihânı
Hoşlukla geçirsem n'ola ömr–i güzârını
Şûrîde gönül zülf–i hevâsıyla düşelden
Deryâ gibi gitmezse aceb mi hafâkânı
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

912) Âşık–ı dil hasteye derdün yeter dermân ana
Tâ ebed kurtulmasın derdden eğer dermân ana
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

913) Sevinmez düşmanın merkine âkil
Sikender kalmadı çün gitdi Dârâ
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

914) Kaşları altında rûyın görüben yârün didüm
Kavs burcundan tulu' itmiş gibidür âfitâb
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

915) Yâr eğer zülfin giderse gün yüzinden gam değül
Çün Muhammed devridür küfre gerekmez iltifât
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

916) Gider dilden rakîbi anma zinhâr
Giderdür derd ile zikr–i habâyis
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

918) Râh–ı aşkın şartı çünki istikâmet üzredür
Ger muhâlif gelse sanma ne gam her tab'–ı geç
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

918 b Dilberâ arz–ı cemâl it kim bula canum ferâh
Küfr–i zülfini gider kim bula imânum ferâh
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

919) Lâle haddi hasretinden bu Muhibbî haste dil
Sîne levhine yazar kanlu yaşıyla âh–ı ruh
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

920) Yer yüzünde kanlu yaşumdan bitübdür lâleler
Dûd–ı âhumdan boyanub âsmân oldu kebûd
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

921) Dôstum mihr ü vefâlar kılmasan mâzurdur
Kim güzeller menzili kûy–ı vefâdan dûrdur
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

922) Mescide varmış iken vardım yine meyhâneye
Âşıkı ayb itme sûfi çünki gavgadan kaçar
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün

923) Bu gün iklîm–i hüsn içre Muhibbî dirsen kimdür
Şikeste–beste bî–çâre fakîründür hakîründür
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

924) İtlerü karşı gelür kûyına varsam çağrışur
Kande idün nice gündür gel seni yârân diler
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

925) Gam beni hâk itdi savurdu gubârım rûzigâr
Sen ferâgat gülşeninde iyşde leyl ü nehâr
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fa'lün

926) Yüzün gibi gülşende şehâ verd–i ter olmaz
Lâ'l–i leb şekkerüne benzer şekker olmaz
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

927) Terk edüb dindür kûyun gittiğiçün Ka'beye
Merve hakkı kalmadı Mecnûn'a hiç ikrârımız
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

928) Tîrüne karşu varır herdem dil–i bî–bâkımız
Yârelerden gam yimez bu sîne–i sâd çâkımız
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

929) Çün bülend itdün Muhibbî aşkının âvâzesin
Nâm–ı Mecnûn pest olub Ferhâd'ı anmaz hîçken
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

930) Gevher–i vasl–ı nigârun kıymeti çün cân imiş
Hamdülillâh âşıkın kârı igen âsân imiş
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

931) K'ey perîşân hâl olupdur bu Muhibbî hicr ile
Pes kaçan olur gönül zülf–i perişândan halâs
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

932) İstesem bir bûsesin cânân diler cânum ivaz
Dönmesün ikrârdan bir cân ne bin kanum ivaz
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

933) Gel gönül dünyâya virme ki değüldür her–karâr
Âkılisen bunu fikr it bir konakdur bu ribât
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

934) Aceb mi cân ü dil olsa şarâb–ı nâbdan mahfûz
Ki yanmış sîneler her dem olur çün âbdan mahfûz
* * *

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

935) Haddüni görse gönül meyl ider ol dem lebüne
Kim ola içmeye mey irse kaçan fasl–ı rebî'

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

936) Dâğ–ı gamdan sîneme vaz' eyledüm bir tâze dâğ
Tekye–i derd ehlüne yakdım yine rûşen çerâğ

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

937) Zâhidâ yüz yıl eğer durmaz ibâdet eylesen
İremezsin menzile tâ kalmayınca kalb–i sâf

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

938) Eyledi mihnet–sarâyın yine menzilgâh–ı aşk
Âteş–i âhumdan efser giydi oldu şâh–ı aşk

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

939) Alnuna gün yüzine meh âşık olmasa eger
Gice gündüz dolanur mıydı ser–i kûyun senün

* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

940) Âh kim gün yüzine kılmak nazâr âsân değül
Dostum terk–i nazar kılmak dahi âsân değül

* * *

Mefâîlün/Mefâılün/Feulün

941) Gönül kim zülfi ağına dolasa
Ebed mahbus olur olmaz halâs ol
* * *

Mefâılün/Mefâılün/Mefâılün/Mefâılün

942) Bugün divâne aşkum bana bir pırehen besdür
Gözüm yaşıyla el yudum şarâb–ı aşk ile mestüm
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

943) Âsümanîler giyüb gel itme gel mâhum benüm
İrmesün tâ âsumâna nâle–i âhum benüm
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

944) Firkatiyle sensizin hâlüm diğer–gùndür benüm
Hicr ile bağrum kebâb u gözlerüm hùndur benüm
* * *

Mef'ulü/Fâilâtü/Mefâîlü/Fâilün

945) Ey câm–ı aşk–ı hûn–ı ciğerler müdâm için
Ben müptelâ–yı aşka da sun ol piyâleden
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

946) Lâ'l–i nâbın vâr iken kimdür mey–i nâb isteyen
Gül yüzün devrinde yâ gülberk–i sırâb isteyen
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

947) Bağrumı hûn itdi firkât oldu dil gayet zebûn
Sâkiyâ ben bî–dile câm–ı sürûr encâmı sun
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

948) Ayağı toprağı başum üzre devlet tâcıdur
Kıble hakkı virmezem Hurşîd–i âlem–tâba ben
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

949) Zülf ü ruhsârun firâkiyle çü oldum nâ–tüvân
Giceler ney gibi nâle eylerüm gündüz figan
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

950) Deyre vardum dün bugün meyhâneye
Bulamadum yâri gezdüm gû–be–gû
* * *

Mef'ûlü/Mefâîlü/Mefâîlü/Feûlün

951) Çün geçdi rûze sâki gel sun bana piyâle
Berg–i hazân içinde eşküm bitürdi lâle
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

952) Ârzû–yı mey idüb gitdüm yine meyhâneye
Mest olub ya hû didüm ol gözleri mestâneye
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

953) Ger Süleymândur disem Mecnûn'a kimse lâ dimez
Vahş u tayrı kullanur mıydı Süleyman olmasa
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

960) Diyeyim derd–i dilüm hâlüni hâlüm o bilür
Rûz–ı mahşerde eğer uğrarisem Mecnûn'a
* * *

Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün

961) Âşık oldur çehresi zerd ü yaşı hem âl ola
Derd ü mihnet ana lâyıkdur ki sâhib–hâl ola
* * *

Mefâîlün/Mefâîlün/Feûlün

962) Giyelden ol perî–rû âsumânı
Bana oldu kazâ–yı âsumânı

Alem–ârâ	: Dünyâyı süsleyen, bezeyen
Âlem–i ervâh	: Ruhlâr âlemi, âhiret
Alî cenâbî	: Yüksek yaratılışlı, yüksek soylu.
Allâme	: Bilen, bilgin
Amel	: İş
Andelib	: Bülbül.
Ankebut	: Örümcek
Ar	: Utanma
Arak	: İnce
Ârâm	: Dinlenme, istirahat
Araste	: Bezenmiş, süslü.
Ârâyiş	: Süs, süsleme.
Ârız	: Yanak
Âriyet	: Eğreti
Âsâ	: Sopa, gibi.
Âsân	: Kolay.
Ases	: Bekçi
Âsiyâb	: Değirmen
Astân	: Eşik.
Asûd	: Siyah.
Âsumân	: Gökyüzü
Aş	: Yemek
Âşikâr	: Belli, bilinen
Âşiyân	: Yuva
Âşûb	: Karıştırıcı.
Âşufte	: Oynak
Âteşbâr	: Ateş yağdıran
Avârız	: Vergiler
Ayn	: Göz.
Ayn–ı safâ	: Mutluluk kaynağı.
Ayne'l–yakîn	: Gözle görerek bilme, yakîn bilme.
Ayyâr	: Hileci, dolandırıcı.
Âzûrde	: İncinmiş
Azrâ	: Vâmık u Azrâ hikâyesinin kadın kahramanı.

– B –

Bâb	: Kapı.
Bâç	: Haraç
Bâd	: Rüzgâr.
Bâd–ı Şimâl	: Poyraz, kuzey rüzgârı ....
Bâdbân	: Yelken.
Baf	: Dokuyan, dokuyucu.
Bağ–ı İrem	: İrem bahçesi, yalancı cennet.
Bağbân	: Bahçeye bakan kişi, bahçivan.
Bağı	: Yol kesen, harâmı,
Bağiyân	: Haydutlar, soyguncular.
Bahil	: Pinti, cimri.
Bahl	: Pintilik, cimrilik.
Bahr	: Deniz.,
Bahşâyiş	: Bağışlama.
Bâîd	: Uzak.
Bâîn	: Dibi geniş kuyu, bostan kuyusu.
Bâis	: Sebeb.
Bal	: Kanat.
Bâlin	: Yastık.
Bâm	: Çatı, dam
Bâni	: Yapan, yapıcı, usta.
Bâr	: Yük, birine yük olmak.
Bârân	: Yağmur
'Bârid	: Soğuk.
Bâru	: Kale duvarı, hisar burcu, sur.
Basîr	: Her şeyi gören, görücü.
Bat	: Kaz, uzun boylu sürâhi, testi.
Bâtıl	: Boş, yalan, çürük.
Bâver	: Tasdik, inanma, sağlam, pek doğru.
Bâz	: Kuş, oyun.
Bâzîçe	: Oyuncak.
Bed	: Kötü.

Bedîd	: *İyi görme*
Bedr	: Dolunay
Behişt	: Bahçe, cennet.
Belı	: Evet.
Bencileyin	: Benim gibi, bana benzer.
Benefşe	: Menekşe
Beng	: Küçük çitlenbik, afyon gibi uyuşturucu ve keyif verici bitki tohumu.
Bengale (Bengal)	: Hindistan'ın doğusunda verimli ovalık bir yer, ülke.
Berk	: Şimşek.
Berk	: Sıkı.
Bes	: Yalnız.
Beste	: Bağlı.
Beyâbân	: Kır, çöl, yaban.
Beyt	: Ev.
Beytü'l–hazen	: Hüzün evi, kalp.
Bezm	: Meclis.
Bî–bâk	: Korkusuz.
Bî–behâ	: *Paha biçilmez.*
Bîd	: Söğüt ağacı, ağlayan salkım söğüt.
Bî–dâr	: Uyanık, uyumayan.
Bî–dil	: Gönülsüz
Bî–dîn	: Dinsiz.
Bîgâne	: Yabancı.
Bihter	: En iyi.
Bî–karâr	: Kararsız.
Bî–kes	: Kimsesiz, yalnız.
Bilâl	: Belâl, su gibi ıslatan, ıslatış, ıslaklık.
Bîm	: Korku.
Bî–mâr	: Hasta.
Bî–mecâl	: Halsiz, güçsüz.
Bî–nişân	: Belirsiz.
Bîrân	: Yıkık, dökük, harab.
Bîrûn	: İç, iç kısım.

Biryân	: Bir çeşit kebâb.
Bisat	: Yaygı, kilim, döşeme.
Bîsütûn	: Ferhâd'ın Şîrîn uğruna deldiği dağ.
Bisyâr	:Çok
Bişter	: Daha çok, daha ziyade
Bî–tekellüf	: Teklifsizce.
Bîve	: Dul.
Bûd	: Varlık.
Burka'	: Kadınların örtündükleri peçe, tül, yaşmak.
Bûse	: Öpme, öpüş, öpücük.
Bûy	: Güzel koku.
Bühtân	: Yalan, iftirâ.
Bünyâd	: Yapma, kurma.
Bürehne	: Çıplak.

– C –

Câ–be–câ	: Yer yer.
Câh	: Mevki.
Calinus	: Eskiden Mısır'da yaşamış bir hekim.
Câm–ı Cem	: Şarabı icât ettiği söylenen İran hükümdarı Cem'in şarabı.
Câme	: Elbise.
Cârûb	: Süpürge.
Cây	: Yer, mevki.
Cebîn	: Alın.
Cedel	: Kavga, savaş.
Celse	: Oturum, oturma.
Cemîl	: Güzel.
Cemmâş	: Zampara
Cemşîd	: Eski İran hükümdarlarından.
Cenah	: Kanat.
Cenân	: Cennetler.
Cerahât	: İrin.
Ceres	: Çan, çıngırak.

Cevşen	: Örme, zırh, eskiden giyilen savaş elbisesi.
Ceyb	: Gömleğin yarığı.
Ceyş	: Asker.
Cîb	: Odun
Cidâl	: Savaş, kavga.
Cîfe	: Lâşe, leş.
Cim	: Arap alfabesinde beşinci harf.
Cübâb	: Derin kuyular.
Cûd	: Cömert, kerim.
Cûy	: Irmak.
Cûybâr, cuyibâr	: Irmak
Cüdâ	: Ayrı, uzak.
Cüllâb	: Gül suyu.
Cünûn—ı aşk	: Aşk cinnetleri.
Cüst	: Arama.
Cüvân	: Genç.

– Ç –

Çâk	: Parçalanmış.
Çâker	: Uşak, köle, yanaşma.
Çalak	: Çevik.
Çâr	: Dört.
Çâr kitap	: Dört kitap, Tevrat, Zebur, İncil, Kur'an.
Çarh	: Dünya, âlem, felek.
Çarh—ı mînâ	: Gökyüzü.
Çarsû	: Dört taraf.
Çe sud	: Ne fayda, neye yarar.
Çelipâ	: Haç.
Çerâ	: Otlak.
Çevgan	: Eskiden doğu ülkelerinde pâdişahların oynadığı bir çeşit polo oyunu.
Çirk	: Pis, pislik.

Dâd : Adâlet.
Dâğ : Yara
Dânişmend : Bilen, bilgili.
Dâm : Tuzak
Dâmân : Etek
Dânâ : Bilen, bilici.
Dâr : İdam suçlularının asıldığı ağaç.
Dârâ : Eski İran hükümdarlarından birisi
Dârât : Debdebe, şan, görkem.
Dâru : İlaç.
Dârüşşifâ : Hastane.
Dehân : Ağız.
Dehr : Dünya, âlem.
Delâyil : Deliller.
Denî : Alçak.
Der : Kapı.
Derâguş : Kucaklama.
Derbân : Gece bekçisi.
Derbeder : Dağınık.
Dergeh : Dergah, toplanma yeri.
Derûn : İç.
Dervâ : Şaşkın, hayran.
Dervâze : Kale kapısı, şehir kapısı.
Dest : El.
Destâr : Sarık.
Deşt : Çöl.
Devât : Divitler, kalemler.
Deycûr : Çok karanlık.
Deyr : Kilise.
Dirâz : Uzun.
Dîbâ : İpek.
Dîd : Solucan.
Dîde : Göz.
Dil-cu : Gönül arayan.
Dildâde : Gönül vermiş.
Dilfirib : Gönül aldatan, gönül alan.
Dilhâh : Gönül isteği, gönül dileği.
Dilkeş : Gönül çekici.

Dil–nüvâz	: Gönül okşayan.
Dil–rubâ	: Gönül kapıcı, gönül kapan.
Dil–sitân	: Gönül alan, kendine meftun eden eden.
Dil–sûz:	: Gönül yakan.
Dinâr	: Para.
Dirâm	: Dirhemler, paralar.
Direm	: Dirhem, para.
Dirîg	: Esirgeme.
Divâne–veş	: Divân gibi.
Dûd	: Duman.
Duha	: Kuşluk vakti.
Duhân	: Duman.
Dûn	: Alçak.
Durûd	: Dua, selâm.
Duş	: Omuz, rüyâ.
Dü–âlem	: Dünya ve âhiret, iki âlem.
Dürdâne	: İnci.
Düşvâr	: Güç, zor.
Dütâ	: İki kat bükülmüş, eğrilmiş, kanburu çıkmış.
Düzâhi	: Yalancı

– E

Ebleh	: Aptal, alık.
Ebr	: Bulut.
Ebrû	: Kaş.
Ebtâh	: Kumlu, kuru dere, ırmak.
Ebter	: Güdük.
Ebubekr	: Dört helîfeden ilki.
Ebu Leheb	: Müslümanlığı kabûl etmeyen peygamberin amcası.
Ecmel	: Güzel.
Ecsâm	: Cisimler, nesneler.
Ef'i	: Engerek yılanı.
Efkende	: Atılmış.
Eflâk	: Felekler.
Efreng	: Avrupalı, Hıristiyan.

Efrûz	: Aydınlatan, parlatan.
Efser	: Taç.
Efsürde	: Soğumuş, kalbi donuk, donuk kalbli.
Efsûn	: Büyü, sihir.
Efzûn	: Artık, aşkın, çok.
Egn	: Omuz.
Ejdeha	: Ejderha.
Ekl	: Yeme.
Emvâç	: Dalgalar.
Envâr	: Dolu yığın, küme.
Encâm	: Son, nihâyet.
Encüm	: Yıldız.
Endûh	: Sıkıntı.
Enfâ'	: Çok faydalı, daha yararlı.
Engür	: Üzüm.
Enhâr	: Nehirler.
Enîn	: İnleme, inilti.
Enîs	: Arkadaş, dost.
Envâr	: Nurlar.
Erganun	: Org.
Erkân	: İleri gelen.
Ervâh	: Ruhlar.
Erzânî	: Lâyık, uygun.
Esb	: At.
es–Sabru miftâhü'l–fereç	: Sabır, darlıktan kurtuluşun anahtarıdır.
Eşk	: Göz yaşı
Eşcâr	: Ağaçlar.
Etfâl	: Çocuklar.
Etibbâ	: Doktorlar.
Evrâk	: Yapraklar, sayfalar.
Evsâf	: Nitelikler.
Eytâm	: Yetimler.
Eyyâm	: Günler.

Fahr–i âlem : Peygamber, Hz. Muhammed.
Fârig : Feragat etme, vaz geçme.
Fasl–ı rebî' : İlkbahar.
Fâş : Açıklama, ifşa etme.
Fâyik : Fâik, üstün.
Fehm : Anlama, anlayış.
Fem : Ağız.
Ferağ : Serin rüzgâr, vaz geçme, terketme.
Ferâmuş : Unutma, hatırdan çıkarma.
Ferdâ : Yarın.
Feres : At.
Ferhunde–fâl : Uğurlu tâlih.
Ferrâş : Süpürge.
Ferş : Dünya.
Fertut : Bunak, çok ihtiyar, cadaloz.
Fesâhat : Düzgün konuşma.
Fettâr : Yaratıcı, yaratan.
Fevt : Öldürme, yok etme.
Firak : Ayrılık.
Firaş : Yatak, döşek.
Firâvân : Çok fazla.
Fitân : Azdırmalar, fitneler.
Fukaha : Hâkimler.
Fütâde : Düşmüş, düşkün.
Füsûn : Sihir, büyü.

– G –

Gabgab : Çene altı, çifte gerdân
Gâfirü'z–zünûb : Günahları bağışlayan tanrı.
Gadr : Hâinlik, vefâsızlık.
Gamgîn : Kederli
Gamgüsar : Teselli veren, gamı kederi gideren.
Gamhâr : Kederlenen, tasalanan.
Gammâz : Kovucu, birine iftirâ ederek zarar veren.
Gâr : Mağara.
Garâmet : Vergi, harç gibi şeyleri ödeme.

Gâret	: Yağma.
Garrâ	: Alnında beyaz lekesi olan, ak, parlak, gösterişli.
Gâşiye	: Örtü, zar kıyâmet.
Gazelhân	: Gazel okuyan, şarkıcı.
Geç—rev	: Eğri yürüyen.
Gedâ	: Fakir, dilenci.
Genc	: Hazine, define.
Gerd	: Toz, toprak.
Gerdiş	: Dönüş, dönme, dolanma.
Geşt	: Gezme, seyretme.
Gevher	: Cevher.
Gıll u gış	: Kin ve hile.
Girbâl	: Kalbur, iri delikli elek.
Girdâb	: Anafor.
Giribân	: Elbise yakası.
Giriftâr	: Yakalanmış, tutulmuş.
Girişm	: Cilve, naz, işve, gamze.
Giriv	: Çıkmaz.
Gîsû	: Giyecek, elbise.
Giyâh	: Bitki, taze ot.
Giyâs	: Yartım etme.
Giyeh	: Küçük bitki, taze ot.
Göyinmek	: Yanmak.
Gû—be—gû	: Diye diye.
Gubâr	: Toz.
Gulâm	: Hizmetçi, köle, esir.
Gumâm	: Gamlar, kederler.
Gûr u Behrâm	: Eski İran hükümdarlarından.
Gurâb	: Karga.
Gurre	: Aklık, parlaklık, Arabı ayların birinci gecesi ve günü.
Gûş	: Kulak, işitmek.
Gûşiş	: Çalışma, çabalama.
Gûyâ	: Söyleme, söyleyici, söz edici.
Güft ü gû	: Dedikodu.
Güftâr	: Söz.
Gülâb	: Gül suyu.

Gülec : Sohbet etme, şakalaşma, güler yüzlü.
Gül–bû : Gül kokulu.
Gülgûn : Gül renkli.
Gümân : Şüphe.
Güvâh : Şâhit, delil, tanık.
Güzâf : Boş laf.
Güzeşt : Geçme, geçiş.

– H –

Hâb : Uyku.
Hâb–ı gaflet : Gaflet uykusu.
Habâb : Su damlacıkları.
Habâyis : Kötülükler.
Habbe : Küçük parça, az.
Hacil : Utanma, mahcup olma.
Haclet : Utanma, küçük düşme.
Hadd : Yanak.
Hadîd : Demir.
Hâdim : Hizmetçi.
Hafakan : Izdırab, sıkıntı.
Hafî : Gizli, saklı.
Hâil : Engel.
Hâk : Toprak.
Hâk–i pây : Ayak tozu.
Hakîm : Doktor, hastaları hikmetle iyi eden kişi.
Halhal : Bilezik, altın veya gümüş halka.
Halk : Yaratma.
Ham : Eğri, bükülmüş.
Hamâyil : Muska, tılsım.
Hâme : Kalem.
Hamrâ : Kırmızı.
Hâmûş : Susmuş, sessiz.
Handân : Gülen, neş'eli.
Hande : Gülüş, tebessüm.
Hâr : Diken.
Hâr ü hes : Çörçöp.
Harâbat : Virânelikler.

Harâmi : Yol kesen, eşkiyâlık yapan.
Hargâh : Dikenlik.
Harîdâr : Satın alıcı.
Hârût–Mârût : Sihir öğretici iki melek.
Hâşâ : Sakın.
Hâşâk : Çöp, süprüntü.
Hâşiye : Zeyl, ek.
Hatar : Tehlike.
Hatif : Gizleyen, gizli.
Hâver : Doğu, doğu tarafı.
Haydarî : Haydarlık, aslanlık, kolsuz kısa aba, Safevî kıyâfeti.
Hâyil : Engel.
Hayme : Çardak, çadır.
Hayy–i lâ–Yemut : Sonu olmayan dirilik.
Hazân : Sonbahar.
Hazer : Çekinme, sakınma.
Hazzâf : Topraktan çanak çömlek yapan kimse.
Heft iklim : Yedi iklîm.
Heft–ser : Yedi başlı.
Hem–râh : Yoldaş.
Heşt eyvân : Sekiz cennet.
Hezâr : Bülbül.
Hezârân : Binlerce.
Hîred : Akıllı, akıl.
Hîşı : Tuğla, kerpiç.
Hicâb : Örtü, perde.
Hicâz : Alaturka mûsikîde bir makam.
Hicr : Ayrılık.
Hikmet : Bilece söylenmiş sözler.
Hilâf : Yanlış, aykırı.
Hindû : Hintli.
Hindûçe : Hintli, köle, küçük Hintli köle.
Hirîdâr : Müşteri, satın alan.
Hîz : Coşkunluk, dalgalanma.
Hûb : Güzel.
Huffâş : Yarasa.
Hufte : Yatmış uyumuş.

Hulk	: Güzel yaratılış.
Hulûd	: Cennetler.
Hunbâr	: Kan döken.
Hurde–bîn	: İyi görenler.
Hümâ	: Devlet kuşu, Anka kuşu.
Humâr–âlûd	: Mahmurlaşmış.
Hun	: Kan.
Hûr	: Hûri.
Hurde	: Ufak, küçük, kırpıntı.
Hurdedân	: Akıllı, bilen, bilici.
Hurşîd	: Güneş.
Hurûş	: Coşma, çağıltı, gürültü.
Hurrem	: Şen, neş'eli, memnun.
Hûş	: Akıl, fikir.
Huşyâr	: Ayık, akıllı.
Hut	: Balık.
Hüccâc	: Hacılar.
Hüsrev	: Eski İran pâdişahlarından birisi.
Hüsn	: Güzellik.
Hüzn	: Üzüntü.

– I –

Ilan	: Yılan
Irlamak	: Türkü söylemek, okumak.
Irmak	: Ayırmak.
Is	: Sahip.
Itr	: Güzel koku, ıtır.
Iyd	: Bayram.
Iyd–geh	: Bayram yeri.

– İ –

İctinâb	: Çekinme, sakınma.
İfnâ	: Yok olma, ölme.
İgen	: Çok.
İğvâ	: Azdırma, baştan çıkarma.
İhtilât	: Değişme.

İhtirâz : Sakınma, çekinme.
İhtiyâr : Seçme.
İhtiyat : Sakınma, tedbîr.
İhvân : Kardeşler.
İhzâr : Hazırlama.
İlticâ : Sığınma.
İmtizâç : Uyma, bağdaşma.
İmtilâ : Dolgunluk
İn : Bu, şu.
İneb : İncir
İnfial : Gücenm, kırılma, darılma.
İnhitâr : Tehlikeli olma.
İnkîlâb : Değişme.
İntihâ : Sonuç, son.
İntihâb : Seçme.
İntikal : Geçme, taşınma.
İntizâr : Bekleyiş, bekleme.
İrâb : Düzgün konuşma ve hakikati belirtme, Arapça kelimelerin sonlarındaki harf veya hareketinin değişmesi.
İsâr : Yardım.
İstiğfâr : Tevbe, günahlarını bağışlanmasını dileme.
İstiğna : Gözü tok, zenginlik.
İştirâ : Satın alma.
İtâb : Azarlama.
İti : Keskin, kesici.
İtikaf : Bir yere kapanıp ibâdet etme.
İttilâ : Bilme, biliş.
İttisâl : Ulaşma, kavuşma.
İvâz : Bedel, karşılık.
İyş ü işret : Yeme–içme, eğlenme.
İzâ ca'a'l–Kaza umm'ul–Basar : Kazâ gelince gör kör olur.

İzâr : Yanak
İzhâr : Açığa çıkarma.
İzlâl : Alçaltma, hakir görme.

– J –

Jâle	: Su zerreciği, kırağı.
Jeng	: Pas, küf.
Jülide	: Dağınık, karışık, karmakarışık.

– K –

Kabza	: Sap, tutacak yer.
Kadd	: Endam, boybos.
Kadîd	: İskelet.
Kalender	: Dünyayı umursamayan.
Kallâş	: Hileci, yalancı.
Kamet	: Bos, boybos.
Kâmil	: Olgun.
Kâmus	: Sözlük.
Kâr	: İş, kazanç.
Ka'r	: Dip, nihâyet, son.
Karaman	: Eskiden Konya bölgesine verilen isim.
Karbân	: Kervân
Kârun	: Efsânevî zengin kişi, tüm hazineleri toprak altına batmıştır.
Karz	: Ödünç verme, ödünç alma.
Kassam	: Bölücü, Taksim edici.
Kâşân	: İran'da bir şehir.
Kebûd	: Mavi, gök rengi.
Kem	: Kötü.
Kemîne	: Pek küçük.
Kemter	: Hakir, âciz, kul, köle.
Kenan	: Filistin'de bir bölge.
Kes	: Kişi, kimse.
Kesat	: Zayıf, isteksiz, durgunluk.
Kesb	: Çalışıp kazanma.
Kebg	: Keklik.
Kesil	: Gevşeklik, tenbellik.
Keş	: Güzel, nazlı.
Keşti	: Gemi.
Ketm	: Sözü sıkı tutma.
Keykâvus	: Eski İran hükümdarlarından birisi.

Keyvân	: Zühal, Saturn gezegeni.
Kıble–nümâ	: Kıble gösteren.
Kîl ü kâl	: Dedikodu
Kîne	: Gönülde gizlenen düşmanlık.
Kîş	: Din.
Kişver	: Ülke.
Koculmak	: Gocunmak, tedirgin olmak.
Kub	: Vuran, vurucu.
Kûçe	: Köşe.
Kûh	: Dağ.
Kûhken	: Dağlık.
Kuhl	: Göz ilâcı, göze çekilen sürme.
Kûhsâr	: Dağ, dağlık.
Kulkul	: Eli ayağına çabuk.
Kum	: İran'da bir şehir.
kus	: Büyük davul, Kös.
Kûze	: Testi.
Küdûret	: Bulanıklık, tasa, kaygı.
Kühne	: Köhne, harap.
Küllâb	: Ucu eğri demir, çengel, kanca.
Künde–kârî	: Sadefkârlık.
Künbed–i devrân	: Dönen gök kubbe.
Künde	: İri ve kalın ağaç.
Küsâd	: Açış, açık.
Küşte	: Öldürülmüş.
Kütâh	: Kısa, boysuz.

– L –

Lâ–büd	: Şüphesiz.
Lâ–cerem	: Şüphesiz.
La'l	: Dudak, kırmızı, kıymetli bir taş.
Lâl	: Kızıl, kırmızı.
Leb	: Dudak.
Lebâleb	: Ağzına kadar dopdolu.
Lec	: Tepme, dar olan şey, inat etme.
Leffâf	: Çok laf eden, çok konuşan, can sıkan.
Lem'a	: Parıltı.
Leîm	: Alçak, aşağı.

Leng	: Topal.
Lenger	: Gemi demiri.
Lerze	: Titreme, titreyiş.
Leş	: Hayvan ölüsü.
Leşker	: Asker.
Letâfet	: Güzellik.
Levh	: Levha, tabla.
Livâ	: Bayrak, alem.
Liyâkat	: Uygun, yakışma.
Lokman	: Tanınmış hekim, Lokman Hekim.
Lu'b	: Oyun.
Lücce	: Engin sular.
Lü'lü	: İnci.

– M –

Mağfûr	: Affedilmiş.
Mâh	: Ay.
Mahbûb	: Sevgili.
Mahfî	: Gizli, saklı.
Mâhi	: Balık.
Mâhir	: Becerikli, usta.
Mahmel	: Mahfe, deve üzerine konulan ve iki kişinin binebileceği bir sepet.
Mahmûr	: Baygın, süzgün.
Mahrem	: Gizli, kapalı.
Mâi–İneb	: Rakı.
Makar	: Yer, karar veri.
Makdur	: Güç, kuvvet, kudret.
Maksûm	: Taksim edilmiş, bölünmüş.
Mânend	: Benzer, eş.
Mansûr	: Zafer kazanmış, üstün gelmiş.
Mâr	: Yılan, saçını kıvrımı.
Ma'reke	: Kavga, vuruşma.
Mâsivâ	: Allah'tan başka bütün varlıklar.
Mât	: Satranç oyununda yenilme.
Matar	: Yağmur.
Matbah	: Mutfak.

Matlub : İstenilen.
Meânî : Mânalar, anlamlar.
Mecnûn : Deli.
Mecrûh : Yaralı.
Meddâh : Öven, övücü.
Medfûn : Gömülü.
Medyûn : Borçlu.
Mefharet : Kıvanç, övünç, iftihâr edilecek şey.
Meftûn : Tutkun, bağlı.
Mehcûr : Atılmış, uzak, ayrılmış.
Mehveş : Ay gibi.
Mekes : Sinek.
Mekkâr : Düzenbâz, aldatıcı, hilekâr.
Melâhât : Güzellik.
Melâl : Can sıkıntısı, bezginlik.
Melâmet : Kınama, çıkışma, nefse eziyet eyleme.
Melbûs : Elbise giyinmiş.
Memât : Ölü.
Memlû : Dolu.
Memşâ : Ayak yolu, abdesthâne.
Menkûş : Nakşedilmiş, işlenmiş, kazılmış.
Menşûr : Eskiden pâdişâhın verdiği vezirlik veya müşirlik fermânı.
Merdûd : Atılmış, tard edilmiş.
Mergûb : Rağbet edilen.
Merhûn : Rehin, bırakılmış.
Merve : Haç sırasında uğranılan bir yer.
Mesâf : Sıra sıra dizilme yeri, savaş safları.
Mestûr : Örtülü.
Meşâ' : İshal verici ilaç.
Meşâm : Burun, geniz.
Meşhed : Şehid mezârı.
Metâ : Mal.
Me'vâ : Sekiz cennetten biri.
Mevâ : Yurt, barınak, sığınılacak yer.
Mevc : Dalga.
Mevzûn : Endâmı düzgün, ölçülü.
Mey–furûş : İçki satan.

Meygede	: Meyhâne.
Meygûn	: Kırmızı renkli.
Meyhâre	: Şarap içen, içkici, ayyâş.
Mey–perest	: İçkiye tapan, içkiye tabarcasına seven.
Mezîd	: Uzun.
Mezrâ	: Tarla.
Mihen	: Eziyetler.
Mihmân	: Konuk, misâfir.
Mihnet	: Sıkıntı.
Mi'rat	: Ayna
Mîve	: Meyve.
Miyân	: Orta, ara, bel.
Mizân	: Mahşerde insanların hayır ve günahlarını tartacak olan terâzi.
Muallak	: Asılı.
Muanber	: Anber kokan.
Muattar	: Güzel kokulu.
Mu'ciz–i İsâ	: İsa peygamberin nefesi ile ölüleri diriltmesi mucizesi.
Muğbeçe	: Mecusi çocuğu, meyhane çırağı.
Muğber	: Dargın, kırgın.
Muhabbet–nâme	: Aşk mektubu.
Muharrer	: Yazılmış.
Muhkem	: Sağlam.
Muhtasar	: Kısaca, özet.
Muhterî	: Keşfeden, icâd eden, bulan.
Muhtesib	: Belediye işyerlerine bakan görevli.
Mukarin	: Yakın.
Mukavves	: Kavisli, eğri.
Mukayyet	: Bağlı, kayıtlı.
Mukir	: İkrâr eden, söylene.
Mûmîyân	: Kıl beli, beli kıl kadar ince olan güzeller.
Mûr	: Karınca.
Musaffâ	: Temizlenmiş, arıtılmış.
Musahhar	: Fethedilmiş, teshir edilmiş, alınmış.
Mutavvel	: Uzatılmış, uzun.
Mu'tekif	: Bir yere kapanıp ibâdet eden.
Muttali'	: Bilen, öğrenen, haberli.

Muttasıl : Bitişik, aralıksız, devamlı.
Mûy : Saç.
Müctemi' : Toplanmış bir araya getirilmiş.
Müdâvâ : Deva arama, hastaya bakıp ilaç verme.
Müddeâ : İddiâ edilen.
Müddeî : İddiâ sâhibi.
Müflis : Kaybetmiş, iflas etmiş.
Müheyyâ : Hazır.
Müje : Kirpik.
Mükedder : Üzüntülü, kederli.
Mül : Şarab.
Mülevves : Pis, kirli, mundar.
Mültemes : İltimas etme, kayırma.
Münâfık : Ara bozan, fitme çıkaran.
Mündefi' : Patlayan.
Münfâil : Gücenmiş, darılmış.
Münharif : Sapan, sapmış.
Münkeşif : Keşfeden, bulan.
Müntehâb : Seçilmiş.
Müptezel : Aşağılık kimse, orta malı.
Mürde : Ölü.
Mürâyı : İki yüzlü.
Mürg : Kuş.
Mürgân : Kuşlar.
Mürsel : Peygamber.
Müstağrak : Gark olan, batan.
Müstaid : Yetenekli, istidâtlı.
Müstecâb : Kabul olunmuş.
Müstedâm : Devamlı, sürekli, sürüp giden.
Müstemî' : Duymuş, işitmiş.
Müşâbih : Benzer.
Müşebbek : Birbirine geçmiş, şebeke, pencere.
Müşevveş : Karışık.
Müşg : Güzel koku, misk.
Müşg–bâr : Misk saçan.
Müşg–efşân : Misk kokusu saçan.
Mütemâriz : Rahatsız, hastalıklı.
Müttehem : Suçlu, suçlanmış, suçlu görülen.
Müyesser : Kolay gelen, kolaylıkla olan.

– N –

Nâb	: Hâlis, sâf, berrâk.
Nâ–bedîd	: Görülmeyen.
Nâdân	: Bilgisiz.
Nâfe	: Güzelin, sevgilinin saçı, Misk âhusu adlı hayyanın göbeğinden çıkarılan bir çeşit güzel koku, misk.
Nâfi'	: Faydalı.
Nâgehân	: Ansızın.
Nahl	: Fidan, hurma ağacı.
Nâkıs	: Eksik, noksan.
Nakkâre	: Mehter davulu.
Na'l	: Ayakkabı, papuç, oturacak yerlerin en aşağısı.
Nâle	: Feryat.
Nâliş	: Feryat.
Nâliş	: İnleme.
Nân	: Ekmek.
Nâr	: Âteş.
Nâr–ı Halîl	: Hz. İbrahim'i içine attıkları ateş.
Nârenç	: Turunç, Turunçgiller.
Nasar	: Hıristiyanlar.
Nâsih	: Öğüt veren.
Nat'	: Sofra bezi, meşinden yapılan döşek.
Nâtüvân	: Halsiz, zayıf
Nâvek	: Ok.
Nay	: Ney.
Nâ–yâb	: Bulamayan.
Nâzenin	: Nazlı.
Nebî	: Peygamber
Nec	: Tel, asker safı, sapan demiri, bir çeşit kumaş.
Neccâr	: Marangoz.
Necm	: Yıldız.
Nedâmet	: Pişmanlık.

Nef' : Fayda, yarar.
Nehr–i Şat : Fırat ve Dicle ırmaklarının Bağdad yakınlarından itibâren birleşerek aldıkları isim.
Nem–nâk : Islâk, nemli.
Ner : Aslan.
Nerdübân : Merdiven.
Nerm : Yumuşak.
Nerrâd : Çok güzel tavla oynayan.
Nesîm : Hafif rüzgâr, meltem.
Neşv ü nemâ : Büyüyüp gelişme.
Nev : Yeni.
Nevâ : Ses, nağme, makam.
Nevbet : Sıra, nöbet.
Nevmîd : Ümitsiz.
Nev–reste : Yeni bitmiş, yeni yetişmiş, taze.
Nigâr : Sevgili.
Nihâl : İnce fidan.
Nihân : Gizli.
Nîk : İyi.
Nîk ü bed : İyi ve kötü.
Nikâb : Örtü, yüz örtüsü.
Nîme : Yarı, yarım.
Nişîn : Oturma, oturuş.
Nizâ' : Kavga.
Noliser : Ne olacak.
Nuhs : Uğursuz.
Nukat : Noktalar, benler.
Nûr–efşân : Işık saçan, parlayan.
Nükûd : Nakitler, paralar.
Nüzûl : İnme, inişler.

– O –

Od : Âteş.

– Ö –

Özge : Tek, yalnız.

— P —

Pâ	: Ayak.
Pâsbân	: Gece bekçisi.
Pây	: Ayak.
Peleng	: Panter.
Pend	: Nasihat.
Penâh	: Sığınma, sığınak.
Penç	: Beş.
Per	: Kanat.
Perî—rû	: Peri yüzlü.
Pervâne	: Ateş böceği.
Pervâz	: Uçma.
Perverde	: Beslenmiş.
Pest	: Aşağı, alçak, yavaş.
Peykân	: Kirpik.
Peyker	: Çehre, yüz.
Peymân	: Söz, yemin.
Peymâne	: Kadeh.
Peyveste	: Asılı.
Pezîr	: Alan, bulan.
Pîç	: Büklüm, halka.
Pinhân	: Gizli, saklı.
Pîrehen	: Gömlek.
Pister	: Yatak, döşek.
Pîşe	: Huy edinmiş, alışmış.
Pişkeş	: Armağan, haraç.
Pişmîn	: Yün, yünlü giyen.
Piyâle	: Kadeh.
Pulad	: Çelik.
Pûş	: Giyen, giyinmiş.
Pûte	: Pota.
Pûr	: Dolu.

— R —

Râcih	: Üstün, yeğ, daha iyi.

Râd	: Cömert.
Ra'd	: Gök gürlemesi.
Râğ	: Dağ eteği, çayırlık, bağlık, bahçelik.
Rahşân	: Parlak, parlayan.
Ratb ü yâbis	: Yerli yersiz, kurudan yaştan.
Râstî	: Doğruluk, doğrusu.
Ravza	: Bahçe, cennet.
Râyegân	: Bedava, parasız.
Reâyet	: Reâya, vergi veren teb'a.
Rebâb	: Bir çeşt telli saz.
Recm	: Taşlayarak öldürme.
Refî'	: Kaldırma.
Ref eylemek	: Kaldırmak.
Refîk	: Arkadaş, yoldaş, eş.
Rehn	: Rehine.
Rehnümûn	: Yol gösteren, kılavuz.
Rehzen	: Yol kesen.
Renc	: Sıkıntı, yokluk.
Reşk	: Kıskanma.
Revnak	: Parlak.
Revzene	: Pencere.
Reyb	: Şüphe.
Rıdvân	: Cennetin kapısındaki bekçi.
Rıhlet	: Göçme, âhirete gitme, ölüm.
Ribât	: Bağ, ip, sağlam yapı.
Rîm	: Çürümüş kemik, irin.
Rind	: Derviş, kalender dost.
Rismân	: İp, halat.
Rişte	: İplik, tire.
Riyâ	: İki yüzlülük.
Riyâz	: Perhiz.
Rîz	: Döken, saçan.
Rû–siyâh	: Siyah yüzlü.
Ruhsâr	: Yanak.
Rûz–ı Elest	: Ruhların Tanrı'ya yemin verdikleri gün.
Rûze	: Oruç.
Rübâh	: Tilki.
Rümûz	: İşaretler, manası gizli olan sözler.

— S —

Sabâ	: Rüzgâr.
Sabâş	: Âferin, bravo.
Sâd	: Yüz.
Sâdi	: Mutluluk, rahatlık.
Safâ	: Haç sırasında uğranılan yerlerden.
Sâgar	: Kadeh
Sâgar—ı zerrîn	: Altın kadeh.
Sahhâr	: Sihir yapan.
Sâhir	: Sihir yapan, sihirbaz, büyücü.
Saht	: Katı, sert, çetin, pek.
Saîd	: Mutlu.
Sâil	: Dilenci.
Saka	: Su dağıtıcısı.
Sakamet	: Bozukluk, yanlışlık.
Sakf	: Tavan, çatı.
Sal	: Yıl.
Salâ	: Selâm verme.
Sâlâr	: Kumandan, baş.
Sâlis	: Üç, üçüncü.
Sanem	: Tapılırcasına sevilen güzel.
Sanevber	: Çam fıstığı ağacı, sevgilin boyu, bosu.
Sarsar	: Bora, şiddetli yel.
Savt	: Ses, sedâ.
Sayd	: Av.
Sâyebân	: Gölgelik.
Sayyâd	: Avcı.
Sayru	: Olma, edilme, kılınma, hasta.
Sebâk	: Ders.
Sebu	: Testi, şarâb kabı.
Sebukbâr	: Yükü hafif, gailesiz.
Sebz	: Yeşil.
Sefîd	: Beyaz.
Sefîne	: Gemi.
Seg	: Köpek.
Sehâb	: Bulut.
Sehî	: Düz, doğru, fidan gibi.

Sekrân : Sarhoş.

Sehl : Kolaylık.

Selâsil : Silsileler.

Selh : Arabi ayların son günü.

Sem : Ağı, zehir.

Semender : Ateş yiyen bir yaratık.

Semîn : Behâlı, kıymetli.

Semûm : Sıcak yel, sam yeli.

Semur : Samur.

Sencileyin : Senin gibi.

Seng : Taş.

Ser : Baş.

Serâ : Şarkı söyleyen, toprak.

Serâpâ : Baştan ayağa.

Serâser : Baştan başa; giyilen bir elbise.

Ser–be–ser : Baştar başa, tamamen.

Serfirâz : Başını yukarı kaldıran.

Sergerdân : Başı dönük, sersem, şaşkın.

Sergerde : Bir grubun başı, reis.

Serkeş : Kafa tutan, dik başlı.

Serkeşte : Dikbaş, kafa tutan.

Ser–keşte : Kaptan.

Sermedân : Sonuna kadar, sonsuz.

Sermest : Mest olmuş.

Serpûş : Başa giyilen başlık.

Ser–te–ser : Baştan başa.

Serv : Selvi, servi.

Sessilik : Gürültü, ses.

Seyf : Kılıç.

Seylâb : Sel suyu.

Sezâ : Lâyık.

Sıfâhan : İran'ın büyük şehirlerinden biri.

Sımak : Kırmak.

Sırât–ı müstâkim : Doğru yol, sırat.

Sîb : Elma.

Sidre : Arş altında ve Kürsü'nün karşısında olan ve yedinci kat gökte bulunan bir yer.

Sifâl : Testi ve saksı parçası, çanak çömlek.

Sîh	: Demir şiş, kebâb şişi.
Sikender	: Makedonya kralı büyük İskender.
Sîm	: Gümüş.
Sîrâb	: Suya kanmış, taze körpe.
Sirâc	: Işık, kandil, mumu.
Sirâyet	: Bulaşma, yayılma.
Sîret	: İyi huylar.
Sirişk	: Göz yaşı.
Sitâre	: Yıldız.
Siyavuş	: İran'da eski Keyânilerden Keykavus'un oğlu.
Sû	: Taraf, cihet.
Sû–be–sû	: Taraf, taraf.
Sub	: Taraf, cihet.
Su'bân	: Büyük yılan, ejderha.
Subh–geh	: Sabahleyin.
Sûd	: Fayda, kazanç.
Suhân	: Söz.
Sun'	: Yaratma.
Surh	: Kırmızı.
Surh–ser	: Kızılbaş.
Sûzinâk	: Yakan, yakıcı, dokunaklı, makam.
Sücûd	: Secdeler.
Sükker	: Şeker.
Sürûd	: Nağme, terennüm.

– Ş –

Şâb	: Genc.
Şâdımân	: Neş'eli, memnun, bahtiyar.
Şâh demek	: Satranç oyununda şâha kiş çekmek.
Şahbâz	: Doğan kuşu.
Şâh–rûh	: Satranç oyununda şâh çekme, şâha kiş deme, Timur'un büyük oğlu.
Şâkir	: Şükür eden.
Şâm	: Akşam.
Şâmîler	: Şâmlılar, akşamcılar.
Şeb	: Gece.

Şebistan	: Yatak odası.
Şebdiz	: Gece renkli.
Şeb–gir	: Gece uyumayan, gece giden, kervan, sabah vakti.
Şeb–revân	: Gece giden.
Şehbâz	: Şahbaz, doğan kuşu.
Şehd	: Bal.
Şehlâ	: Elâ gözlü.
Şem'	: Mum.
Şemme	: Koku.
Şems	: Güneş.
Şemşîr	: Kılıç.
Şenî'	: Çirkin, kötü.
Şer	: Kötülük.
Şerâr	: Kıvılcım.
Şerer	: Kıvılcım, kıvılcımlar.
Şerhâ	: Dilim, parça.
Şerîr	: Kötülük eden, azılı, kimse, şerli.
Şerm	: Utanma.
Şerm–sâr	: Utangaç.
Şeş	: Altı.
Şeşt	: Altı.
Şeydâ	: Coşkun, mutlu.
Şeyh	: İhtiyâr, yaşlı.
Şeyh Attâr	: İranlı bir şâir.
Şikâr	: Avş.
Şikefte	: Açılmış.
Şikenc	: Büklüm, kıvrım.
Şikest	: Kırık, kırılmış.
Şimşâd	: Bir çeşit ağaç.
Şimşir	: bk. şemşir.
Şinâver	: Yüzücü, yüzgeç.
Şîr	: Aslan.
Şîrân	: Aslanlar.
Şitâb	: Acele etme, koşma.
Şîve	: Naz, eda, cilve.
Şuâ	: Işık.
Şuhûd	: Şâhidler, deliller.

Şûr	: Tuzlu, şamata, gürültü.
Şûrîde	: Neş'eli, şen.
Şükûfe	: Çiçek.

– T –

Taab	: Eziyet, yorgunluk.
Taaccüb	: Şaşma, hayret etme.
Taallül	: Kaçınma.
Taam	: Yemek.
Tâb	: Dayanma, güç, hal.
Tâbân	: Parlak, ışıklı.
Tâbende	: Parlak, parlayan.
Tabl	: Davul.
Tafahhur	: Öğünme, iftihar etme.
Tağyir	: Değişme.
Tâhâ	: Kur'an'da bir surenin başı.
Tahsîn	: Aferin.
Tâk	: Bina kemeri.
Takarrüp	: Yaklaşma.
Takrir	: Söyleme.
Tâli	: Şans, tâlih.
Tamasun	: Damlasın.
Tan	: Yerme, ayıplama.
Tannâz	: Herkesle eğlenen.
Târ	: *Tel, ip, iplik.*
Tarâb	: Eğlence.
Târâc	: Yağma.
Tarh	: Çıkarma, atma.
Tarîk	: Yol.
Târumâr	: Darmadağın.
Tavâf	: Ziyâret, haç ziyâreti.
Tâviz	: Ödün, ödünleme.
Tavk	: Gerdanlık, boyunduruk.
Tayr	: Kuş.
Tayyîb	: Güzel.
Tazallum	: Zulm etme, eziyet etme.
Tâzim	: Hürmet, saygı.

Teber	: Balta.
Tecemmül	: Süs, süslenme.
Tecerrüd	: Yalnız olma, el çekme.
Teemmül	: Elemlenme, üzülme.
Tefahhur	: Öğünme, iftihâr etme.
Tefâvüt	: Ayrım, ayrıntı, iki şey arasındaki fark.
Tegafül	: Dalgınlık, gevşeklik.
Tehî	: Baş.
Te'hîr	: Erteleme, geriye bırakma.
Tek	: Gibi.
Telâtum	: Dalgalanma, çalkalanma, çalkantı.
Temcîd	: Methetme, ağırlama.
Temevvüc	: Dalgalanma.
Temren	: Okun ucundaki sivri demir.
Tenâsüh	: Ruh göçümü, ruh sıçraması, ruhun bir cisimden bir başkasına geçmesi.
Tenâum	: Nimet, içinde bolluk içinde, bulunarak rahata yaşama.
Teng	: Dar, sıkıntılı.
Tenha—est	: Tenhadır, yalnızdır.
Tennûr	: Fırın, tandır.
Ter	: Çok taze.
Terahhum	: Acıma, merhamet etme.
Terâne	: Nağme, ahenk.
Terennüm	: Şarkı mırıldanma; şakıma.
Tersâ	: Hıristiyan.
Teşne	: Susuz, susuzluk.
Tevakkuf	: Durma, bekleme.
Tevehhüm	: Kuruntuya düşme.
Tevekkül	: İşi Allah'a bırakma.
Tevhîd	: Tanrı'nın birliği.
Tezvîr	: Yalan söyleme, yalan dolan.
Tıfl	: Çocuk.
Tıynet	: Yaradılış, doğuş.
Tîb	: Güzel.
Timâr	: Bakım.
Tîr	: Ok.
Tiryâk	: Ab—ı hayat, panzehir.

Tîşe	: Balta, nacak, keser.
Tîzâb	: Kezzâp.
Tûbâ	: Cennette büyük ağaç.
Tuç	: Tunç.
Tufeyl	: Dalkavuk, sığıntı, asalak.
Tuğra	: Damga, alâmet.
Tuhfe	: Hediye.
Turâb	: Toprak.
Turrâ	: Alın üstüne dökülen büklümlü saç.
Tûtî	: Anka kuşu, dudu kuşu, papağan.
Tütün	: Duman.

— U —

Ukâb	: Karakuş, kartal, tavşancıl.
Ukbâ	: Ahiret.
Umk	: Derinlik, çukur.
Ummân	: Deniz, okyanus.
Uruç	: Yükselme, çıkma.
Uş	: Kuş yuvası.
Uşatmak	: Ufaltmak, kırmak.
Uşşâk	: Aşıklar.
Uzlet	: Tenha, köşe, inzivâ.

— Ü —

Üftâde	: Düşkün, düşmüş.
Ün	: Ses, nâle.
Üns	: Alışıklık, alışkanlık.
Üryân	: Çıplak.
Üstühân	: Kemik.
Üstüvâr	: Sağlam, kuvvetli, dayanıklı.
Üştür	: Deve.

— V —

Vadduha	: Kur'an'da bir sûrenin başı.
Vâdi—i hicr	: Ayrılık diyârı.

Vahdet	: Birlik.
Vahş	: Vahşi hayvanlar.
Vakf	: Bağış, bağışta bulunma.
Vâlâ	: Yüksek, yüce, üst.
Vâlih	: Şaşalamış, şaşa kalmış.
Varak	: Yaprak, sahife.
Varta	: Tehlike, bâdire.
Vasat	: Ortalama.
Vasl	: Uşaşma, kavuşma.
Vech	: Yüz, çehre.
Vehm	: Kuşku, kuruntu.
Veka	: Koruma.
Verd	: Çiçek, gül.
Ve'ş—Şems	: Kur'an'da bir sûrenin başı.
Vird—i Sübhân	: Allah'ın adını anma.
Vuhûş	: Vahşi hayvanlar.
Vuslat	: Kavuşma.

— Y —

Yâ	: Yay.
Yâ laytanı küntü turâb	: Ah nolaydı, ben bir toprak olaydım (Kur'an, LXXVIII, 41).
Yâd	: Hâtıra.
Yâsin	: Kur'an'da bir suredir.
Yehud	: Yahudiler.
Yeldâ	: Uzun, yılın en uzun gecesi.
Yevm—i cezâ	: Mahşer günü.
Yusr	: Kolaylıklar.

— Z —

Zâd	: Doğmuş, doğma.
Zâd	: Çok güzel.
Zahm	: Yara.
Zâil.	: Sona eren, yok olan.
Zakan	: Yüzün alt ucu, çene.

DÎVÂN-I MUHİBBÎ

(KANUNÎ SULTAN SÜLEYMAN'ın ŞİİRLERİ)

3

Tercüman 1001 TEMEL ESER